



Nova Gorica,
februar 2026



Letno poročilo 2025

Poslovno in finančno poročilo

Goriške knjižnice



GO! 2025
NOVA GORICA - GORIZIA



Osrednje območne knjižnice



VSEBINA

POSLOVNO POROČILO	7
1 PREDSTAVITEV KNJIŽNICE IN NJENE DEJAVNOSTI	7
1.1 PODATKI O KNJIŽNICI	7
1.2 USTANOVITELJI	7
1.3 ORGANI KNJIŽNICE	8
1.4 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE	9
1.5 ORGANIZIRANOST IN DEJAVNOST KNJIŽNICE	10
1.6 FINANCIRANJE	12
2 OPRAVLJENE NALOGE IN DOSEŽENI CILJI	14
3 UPRAVLJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE	18
3.1 E-KNJIGE IN E-FILMI	21
3.1.1 AUDIBOOK	21
3.1.2 BAZA SLOVENSКИH FILMOV	22
3.1.3 COBISS Ela	23
3.2 DOMOZNANSKO IN DRUGO DRAGOCENO GRADIVO	24
3.3 ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	24
3.4 POPOLNA INVENTURA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	25
4 STORITVE ZA UPORABNIKE	26
4.1 ČLANSTVO	26
4.2 IZPOSOJA	31
4.3 OBISK	34
5 DEJAVNOSTI	39
5.1 PRIREDITVE IN DRUGI ORGANIZIRANI DOGODKI	39
5.1.1 RADOVEDNI PONEDELJKI	40
5.1.2 OTROŠKI TORKI in MLADINSKE DEJAVNOSTI	43
5.1.3 USTVARJALNE SREDE	45
5.1.4 LITERARNI ČETRTEKI	45
5.1.5 RAZSTAVE	47
5.1.6 OBISK ZAKLJUČENIH SKUPIN	49
5.1.7 DRUGI DOGODKI V LETU 2025	49
5.2 PROJEKTI	53
5.2.1 PROJEKTI ZA MLADE	53
5.2.2 PROJEKTI SPODBUJANJA BRALNE KULTURE	59
5.2.3 DOMOZNANSKI PROJEKTI	65
5.2.4 ZELENI / TRAJNOSTNI PROJEKTI	70
5.2.5 OSTALI PROJEKTI	74
6 KNJIŽNIČNA MREŽA	80
6.1 POTUJOČA KNJIŽNICA - BIBLIOBUS	80
6.3 KRAJEVNE KNJIŽNICE	84
6.3.1 KRAJEVNA KNJIŽNICA BILJE	87
6.3.2 KRAJEVNA KNJIŽNICA BRANIK	89
6.3.3 KRAJEVNA KNJIŽNICA DESKLE	91
6.3.4 KRAJEVNA KNJIŽNICA KANAL	93
6.3.5 KRAJEVNA KNJIŽNICA MIREN	95
6.3.6 KRAJEVNA KNJIŽNICA PRVAČINA	97
6.3.7 KRAJEVNA KNJIŽNICA RENČE	99
6.3.8 KRAJEVNA KNJIŽNICA SOLKAN	101
6.3.9 KRAJEVNA KNJIŽNICA ŠEMPETER	103
7 SODELOVANJE	105
7.1 NACIONALNA KOORDINACIJA OOK	105
7.2 OBMOČNOST	107
7.3 OBMEJNOST	110
8 ZAPOSLENI, ODPRTOST, INVESTICIJE	112
8.1 ZAPOSLENI	112
8.2 OBRATOVALNI ČAS	113
8.3 INVESTICIJE	115

FINANČNO IN RAČUNOVODSKO POROČILO	116
1 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ZA LETO 2025	116
2 KRATEK PREGLED PREJETIH IN PORABLJENIH SREDSTEV V LETU 2025	118
2.1 POJASNILA K BILANCI STANJA	121
2.1.1 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	121
2.1.2 KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE, RAZEN ZALOG	126
2.1.3 ZALOGE	126
2.1.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	127
2.1.5 LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	127
2.1.6 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA	128
3 IZKAZI PRIHODKOV IN ODHODKOV	129
3.1 POJASNILA K IZKAZOM PRIHODKOV IN ODHODKOV	129
3.1.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	129
3.1.1.1 PRIHODKI	131
3.1.1.2 ODHODKI	133
3.1.1.2.1 STROŠKI DELA	135
3.1.1.2.2 STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	136
3.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	137
3.3 IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	139
3.4 IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV	140
3.5 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	141
4 DRUGA POJASNILA	142
5 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO 2025	143

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prirast gradiva po enotah v letih 2016-2025.....	19
Tabela 2: Knjižnična zbirka v letih 2016–2025.....	20
Tabela 3: Audibook: zbirka, nakup in izposoja v letih 2020–2025.....	21
Tabela 4: BSF: zbirka, nakup in izposoja v letih 2022–2025.....	22
Tabela 5: COBISS Ela: zbirka, nakup in izposoja v letih 2024–2025.....	23
Tabela 6: Odpis gradiva po lokacijah v letih 2016–2025.....	25
Tabela 7: Člani, obisk in izposoja v letih 2016–2025.....	26
Tabela 8: Aktivni člani v letih 2015–2025: po skupinah uporabnikov.....	27
Tabela 9: Aktivni člani v letih 2015–2025: po enotah in po občinah.....	28
Tabela 10: Novovpisani člani v letih 2016–2025: po skupinah uporabnikov, po enotah in po občinah.....	29
Tabela 11: Aktivni člani v osrednji knjižnici v letih 2015–2025: po skupinah uporabnikov in po občinah.....	30
Tabela 12: Novovpisani člani v osrednji knjižnici v letih 2016–2025: po skupinah uporabnikov in po občinah.....	30
Tabela 13: Izposojene enote gradiva v letih 2016-2025: po vrsti gradiva.....	31
Tabela 14: Uporaba storitve Moja knjižnica v letih 2016–2025: po enotah.....	31
Tabela 15: Naročila gradiva v letih 2016–2025: po enotah.....	32
Tabela 16: Izposoja in vračanje na knjigomatih v letih 2016-2025.....	32
Tabela 17: Izposojene enote gradiva v osrednji knjižnici v letih 2016–2025 (COBISS): po občinah.....	33
Tabela 18: Izposoja in vračanje na knjigomatih v letih 2022-2025.....	33
Tabela 19: Medknjižnična izposoja v letih 2016–2025.....	33
Tabela 20: Obisk v letih 2016–2025: po skupinah uporabnikov, občinah in enotah (COBISS).....	34
Tabela 21: Obisk v osrednji knjižnici v letih 2016–2025: po skupinah uporabnikov in občinah (COBISS).....	35
Tabela 22: Obisk v osrednji knjižnici v letih 2017-2025 (števec na vhodu).....	36
Tabela 23: Obisk domoznanskega oddelka v letih 2021-2025.....	37
Tabela 24: Oddelek Periodika – število uporabnikov in ročno izposojenega gradiva v letih 2021-2025.....	37
Tabela 25: Virtualni obisk Goriške knjižnice v letih 2016–2025.....	38
Tabela 26: Obisk digitalnih zbirk Goriškega območja na portalu Kamra v letih 2018-2025.....	65
Tabela 27: Brezplačna medknjižnična izposoja v letih 2021-2025 (štetje po COBISSu).....	74
Tabela 28: Mojstrovalnica v letih 2017–2025: odprtost, število obiskovalcev in število natisnjenih izdelkov.....	77
Tabela 29: Potujoča knjižnica: primerjava statističnih podatkov v letih 2018–2025.....	80
Tabela 30: Izposojevališča potujoče knjižnice v letu 2025: po občinah in časi postankov.....	80
Tabela 31: Aktivni člani v potujoči knjižnici v letih 2015–2025: po skupinah uporabnikov in občinah.....	81
Tabela 32: Izposojene enote gradiva v potujoči knjižnici v letih 2017–2025 (COBISS): po občinah.....	81
Tabela 33: Izposojene enote gradiva v potujoči knjižnici v letih 2018–2025 (COBISS): po vrstah gradiva.....	81

Tabela 34: Potujoča knjižnica v letih 2016–2025: obisk po skupinah uporabnikov, občinah prebivališča in postajališčih	82
Tabela 35: Krajevne knjižnice: izposojene enote gradiva v letih 2016–2025 (COBISS): po lokacijah	86
Tabela 36: Krajevna knjižnica Bilje v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS).....	88
Tabela 37: Krajevna knjižnica Branik v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)	90
Tabela 38: Krajevna knjižnica Deskle v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)	92
Tabela 39: Krajevna knjižnica Kanal v letih 2018–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)	94
Tabela 40: Krajevna knjižnica Miren v letih 2019–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)	96
Tabela 41: Krajevna knjižnica Prvačina v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)	98
Tabela 42: Krajevna knjižnica Renče v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)	100
Tabela 43: Krajevna knjižnica Solkan v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)	102
Tabela 44: Krajevna knjižnica Šempeter v letih 2019–2025: člani in obisk	104
Tabela 45: Virtualni obisk knjižnic Goriškega območja v letih 2016–2025	107
Tabela 46: Kadrovska struktura v Goriški knjižnici v letu 2023 (31. 12. 2025)	112
Tabela 47: Urnik enot Goriške knjižnice v letu 2025	113
Tabela 48: Povzetek virov financiranja in namen porabe v letu 2025	118
Tabela 49: Primerjava vseh prihodkov in sredstev, prejetih za realizacijo investicij, v letih 2022-2025	118
Tabela 50: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2025	119
Tabela 51: Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	121
Tabela 52: Pregled dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju na dan 31. 12. 2025	122
Tabela 53: Nabavna vrednost knjižničnega gradiva na dan 31. 12. 2025.....	123
Tabela 54: Pregled pridobitev in odpisov gradiva glede na način nabave v letu 2025.....	123
Tabela 55: Pregled dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju po neodpisani vrednosti - 2025 in 2024	123
Tabela 56: Pregled virov financiranja za nakup osnovnih sredstev (razen gradiva) za leto 2025	124
Tabela 57: Primerjava nakupa osnovnih sredstev med letoma 2025 in 2024	124
Tabela 58: Pregled virov financiranja za nakup knjižničnega gradiva za leto 2025	125
Tabela 59: Pregled virov financiranja za nakup knjižničnega gradiva za leto 2025 ter primerjava z letom 2024	125
Tabela 60: Primerjava realiziranih ter planiranih prihodkov za nakup knjižničnega gradiva v letu 2025.....	125
Tabela 61: Pregled kratkoročnih sredstev in AČR za leto 2025 ter primerjava z letom 2024	126
Tabela 62: Pregled kratkoročnih obveznosti in PČR za leto 2025 ter primerjava z letom 2024.....	127
Tabela 63: Lastni viri in dolgoročne obveznosti za leto 2025 ter primerjava z letom 2024	127
Tabela 64: Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil	128
Tabela 65: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	130
Tabela 66: Sestava prihodkov po viru	131
Tabela 67: Sestava prihodkov iz občinskih in državnega proračuna za tekočo porabo	131
Tabela 68: Sestava prihodkov iz državnega proračuna za tekočo porabo	132
Tabela 69: Primerjava prihodkov leta 2025 z letom 2024	132
Tabela 70: Primerjava realiziranih ter planiranih prihodkov za pokrivanje stroškov v letu 2025	132
Tabela 71: Pregled stroškov po skupinah za leti 2025 in 2024 ter njuna primerjava	133
Tabela 72: Pregled stroškov po skupinah za leto 2025.....	133
Tabela 73: Primerjava realiziranih ter planiranih stroškov v letu 2025	134
Tabela 74: Pregled stroškov dela za leti 2025 in 2024 ter njuna primerjava	135
Tabela 75: Razčlenitev stroškov dela za leto 2025	135
Tabela 76: Pregled stroškov materiala in storitev za leti 2025 in 2024 ter njuna primerjava.....	136
Tabela 77: Razčlenitev stroškov materiala in storitev za leto 2025.....	136
Tabela 78: Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka.....	137
Tabela 79: Izkaz računa finančnih terjatev in naložb.....	139
Tabela 80: Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov	140
Tabela 81: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	141
Tabela 82: Finančno poročilo za Mestno občino Nova Gorica	142

KAZALO SLIK

Slika 1	Krajevne knjižnice v posameznih občinah	11
Slika 2	Potujoča knjižnica – izposojevališča in obiskani kraji po občinah v letu 2025	11
Slika 3	Število prebivalcev in delež financiranja občin v letu 2025 - skupni stroški	12
Slika 4	Obrat knjižnične zbirke v letih 2011–2025	14
Slika 5	Obseg knjižnične zbirke v letih 2011–2025	14
Slika 6	Sredstva za nakup knjižničnega gradiva – v letih 2010–2025	18
Slika 7	Obseg knjižnične zbirke ter pridobivanje in odpis knjižničnega gradiva – po letih 2011–2025	20
Slika 8	Audibook: obseg zbirke in izposoja v letih 2020–2025	21
Slika 9	BSK: obseg zbirke in izposoja v letih 2022–2025	22
Slika 10	Aktivni člani po skupinah uporabnikov v letih 2015–2025	27
Slika 11	Delež aktivnih članov v letu 2025 – po enotah	28
Slika 12	Delež novovpisanih članov v letu 2025 - po skupinah uporabnikov in po občinah	29
Slika 13	Število transakcij v servisu Moja knjižnica v letih 2016–2025	32
Slika 14	Naročila gradiva v letih 2016–2025 – po enotah	32
Slika 15	Obisk v letu 2025 - po skupinah uporabnikov in po občinah (COBISS)	35
Slika 16	Obisk v osrednji knjižnici v letu 2025 – po občinah (merjeno v COBISSu)	35
Slika 17	Obisk v osrednji knjižnici v letih 2017–2025 (števec na vhodu)	36
Slika 18	Virtualni obisk Goriške knjižnice v letih 2016–2025	38
Slika 19	Knjižnica semen v letih 2020–2025	71
Slika 20	Krajevne knjižnice: knjižnična zbirka v letih 2017–2025	85
Slika 21	Krajevne knjižnice: aktivni člani v letu 2025	85
Slika 22	Izposojene enote gradiva v krajevnih knjižnicah v letu 2025	86
Slika 23	Krajevne knjižnice: obisk v letih 2017–2025 (COBISS)	86
Slika 24	Krajevna knjižnica Bilje v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	88
Slika 25	Krajevna knjižnica Branik v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	90
Slika 26	Krajevna knjižnica Deskle v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	92
Slika 27	Krajevna knjižnica Kanal v letih 2018–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	94
Slika 28	Krajevna knjižnica Miren v letih 2019–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	96
Slika 29	Krajevna knjižnica Prvačina v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	98
Slika 30	Krajevna knjižnica Renče v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	100
Slika 31	Krajevna knjižnica Solkan v letih 2016–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	102
Slika 32	Krajevna knjižnica Šempeter v letih 2019–2025: aktivni člani, izposoja in obisk	104
Slika 33	Tedenska odprtost enot Goriške knjižnice v letu 2025	113
Slika 34	Letna odprtost enot Goriške knjižnice v letih 2015–2025 (v urah)	114

POSLOVNO POROČILO

1 PREDSTAVITEV KNJIŽNICE IN NJENE DEJAVNOSTI

1.1 PODATKI O KNJIŽNICI

Naziv:	Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
Skrajšan naziv:	Goriška knjižnica
Naslov:	Trg Edvarda Kardelja 4, Nova Gorica
Telefon:	05 33 09 100
Spletna stran:	www.gkfb.si
Elektronski naslov:	goriska.knjiznica@gkfb.si
Ustanovitev:	18. januarja 1949 je bila z odlokom 776/1-49 ustanovljena Okrajna študijska knjižnica Gorica s sedežem v Šempetru.
Št. proračunskega uporabnika:	37.311
Šifra dejavnosti:	91.011
Davčna številka:	27962547
Matična številka:	5052777000
Številka TRR:	01284-6030373153

1.2 USTANOVITELJI

Ustanovitelji Goriške knjižnice so opredeljeni v Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica¹.

Občine soustanoviteljice:

- Mestna občina Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 1, Nova Gorica
- Občina Brda, Trg 25. maja 2, Dobrovo
- Občina Kanal, Trg svobode 23, Kanal
- Občina Miren-Kostanjevica, Miren 129, Miren
- Občina Renče - Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga
- Občina Šempeter-Vrtojba, Cesta Goriške fronte 11, Šempeter pri Gorici

¹ Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 49-2001/2005, 99-4237/2011, 18/2024)

1.3 ORGANI KNJIŽNICE

DIREKTORICA

Ime in priimek: Irena Škvarč
Izobrazba: Univerzitetna diplomirana bibliotekarka in profesorica zgodovine
Imenovanje: 14. julij 2023
Mandat: 5 let

SVET KNJIŽNICE

Svet knjižnice sestavlja dvanajst članov²:

- šest predstavnikov Mestne občine Nova Gorica,
- po en predstavnik občin: Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko in Šempeter-Vrtojba,
- predstavnik delavcev zavoda.

Imenovanje: 15. 2. 2021
Konstituiranje: 31. 3. 2021
Mandat: 5 let
Predsednik: Ana Zavrtanik Ugrin (MONG)
Člani: Dragana Marošević (MONG)
Eda Pelicon (MONG)
Haideja Černe (Občina Šempeter-Vrtojba)
Marjetka Velušček (Občina Kanal ob Soči)
Martina Peršič (MONG)
Nada Lisjak Berger (MONG)
Romana Velišček (Občina Brda)
Saša Vidmar (Goriška knjižnica Franceta Bevka)
Tina Krog (MONG)
Vesna Klančič (Občina Miren-Kostanjevica)
Viktor Trojer (Občina Renče-Vogrsko)

STROKOVNI

SVET

Strokovni svet knjižnice sestavlja šest članov:

- dva člana izvolijo zaposleni delavci v knjižnici,
- po dva člana predlaga Kulturniška zbornica Slovenije in Zveza splošnih knjižnic. S spremembo odloka o ustanovitvi (marec 2024) pa imenuje po dva člana Zveza bibliotekarskih društev Slovenije in Združenje splošnih knjižnic.

Imenovanje: Združenje splošnih knjižnic: 20. 12. 2021
Kulturniška zbornica Slovenije: 21. 6. 2022
Konstituiranje: 22. 6. 2022
Mandat: 5 let
Predsednik: Artur Lipovž
Člani: Magdalena Svetina Terčon
Patricija Višnjevcec
Sara Pegan
Uroš Mlinar
Valentina Podgornik - namestnica predsednika strokovnega sveta

² Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 18/2024 z dne 1. 3. 2024)

1.4 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

Najpomembnejši predpisi, ki opredeljujejo delovanje in financiranje knjižnice, so:

ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI:

- Kolektivna pogodba za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08 in spremembe)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94 in spremembe)
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 49-2001/2005, št. 99-4237/2011, št. 18/2024)
- Pravilnik o bibliotekarskem izpitu (Ur. list RS, št. 75/16 in 66/22)
- Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij (Ur. list RS, št. 90/07)
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (Uradni list RS, št. 107/2008 in spremembe)
- Pravilnik o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10 in 62/16)
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. list RS, št. 19/03)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Uradni list RS, št. 74/17)
- Pravilnik o strokovnih nazivih v knjižnični dejavnosti (Ur. list RS, št. 65/16)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. list RS, št. 29/03 in 162/22)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah - ZASP (Uradni list RS, št. 16/2007 in spremembe)
- Zakon o delovnih razmerjih – (ZDR-1, Uradni list RS, št. 21/13 in spremembe)
- Zakon o javnem naročanju (ZJN-3, Uradni list RS, št. 91/15 in spremembe)
- Zakon o javnih finančah (ZJF, Uradni list RS, št. 11/11 in spremembe)
- Zakon o javnih uslužbencih (ZJU, Uradni list RS, št. 63/07 in spremembe)
- Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1, Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15)
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (ZOIPub, Uradni list RS, št. 69/06 in 86/09)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS, Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo in spremembe)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK, Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo in spremembe)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2, Uradni list RS, št. 163/22)
- Zakon o zavodih (ZZ, Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF, Uradni list RS, št. 40/12 in spremembe)

DRUGI DOKUMENTI:

- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (ZBDS, 1995)
- Navodila za strokovno obdelavo in hranjenje nacionalno pomembnega domoznanskega knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah (NUK, 2012)
- Navodila za ugotavljanje lastnosti kulturnega spomenika (NUK, 2012)
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (NUK, 2013)
- Postopek pridobitve dovoljenj(a) za vzajemno katalogizacijo (IZUM, 2018)
- Pravilnik o statističnih meritvah knjižnic (NUK, 2020)
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031 (ReNPK24–31, Uradni list RS št. 61/2024)
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028) (NSKD, 2018)

1.5 ORGANIZIRANOST IN DEJAVNOST KNJIŽNICE

Goriška knjižnica Franceta Bevka je **splošna knjižnica**, ki deluje na območju Mestne občine Nova Gorica ter sosednjih občin Brda, Kanal, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko in Šempeter - Vrtojba.

Kot splošna knjižnica je **javna kulturna in izobraževalna ustanova**. S knjižničnim gradivom, ki ga zbira, hrani, obdeluje in daje v uporabo, širi znanje, izobrazbo in kulturo ter nudi informacije o njem vsem kategorijam prebivalstva ne glede na starost, spol, izobrazbo, politično ali versko prepričanje, narodnost, jezik ali socialni status. Namenjena je informiranju, izobraževanju, raziskovanju, razvedrilu in duhovnim potrebam ter razvijanju pismenosti, zato:

- omogoča dostop do knjižničnega gradiva in informacij v knjižničnem informacijskem sistemu in v drugih informacijskih sistemih,
- zagotavlja dostop do vseh vrst informacij in gradiva, ki so pomembni za lokalno skupnost,
- seznanja z dosežki preteklega in sedanjega človekovega delovanja in ustvarjanja ter podpira dialog med kulturami,
- omogoča dostop do domoznanskega gradiva in informacij,
- vključuje se v vseživljenjsko učenje,
- utrjuje in razvija strokovnost, organiziranost, povezanost in enotnost knjižničarske dejavnosti,
- oblikuje in utrjuje bralne navade ter privablja prebivalce k uporabi knjižnice.

Skladno z Zakonom o knjižničarstvu (ZKnj-1)³ in Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe⁴ je Goriška knjižnica **osrednja območna knjižnica**, ki opravlja za širše Goriško območje posebne naloge, ter **splošna knjižnica na obmejnem območju**, ki zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva tudi Slovencem v zamejstvu in pomaga pri razvoju knjižnic slovenske manjšine v Italiji.

Kot **osrednja območna knjižnica** za širše Goriško območje opravlja z zakonom določene naloge:

- zagotavlja povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij
- nudi strokovno pomoč vsem knjižnicam s svojega območja
- koordinira zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva za svoje območje
- usmerja izločeno knjižnično gradivo s svojega območja

Pri tem sodeluje z naslednjimi splošnimi knjižnicami:

- Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin,
- Lavričeva knjižnica Ajdovščina in
- Mestna knjižnica in čitalnica Idrja.

Kot **obmejna knjižnica** oz. **knjižnica, ki izvaja dejavnosti za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih**, zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva tudi Slovencem v zamejstvu, tako da jim omogoča izposojlo, v sodelovanju z osrednjo knjižnico Slovencev v Italiji (Narodno in študijsko knjižnico Trst) za njihove potrebe izvaja nakup gradiv v Sloveniji ter pomaga pri razvoju knjižnic slovenske manjšine.⁵ Skrbi za območje v Italiji, kjer živijo Slovenci - nekdanji Goriška in Videmska pokrajina.

Goriška knjižnica s svojim delovanjem pokriva področje z 58.333 prebivalci (od tega 31.806 v MONG), kot osrednja območna knjižnica Goriškega območja pa območje s 117.912 prebivalci⁶.

³ Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/2001 in spremembe)

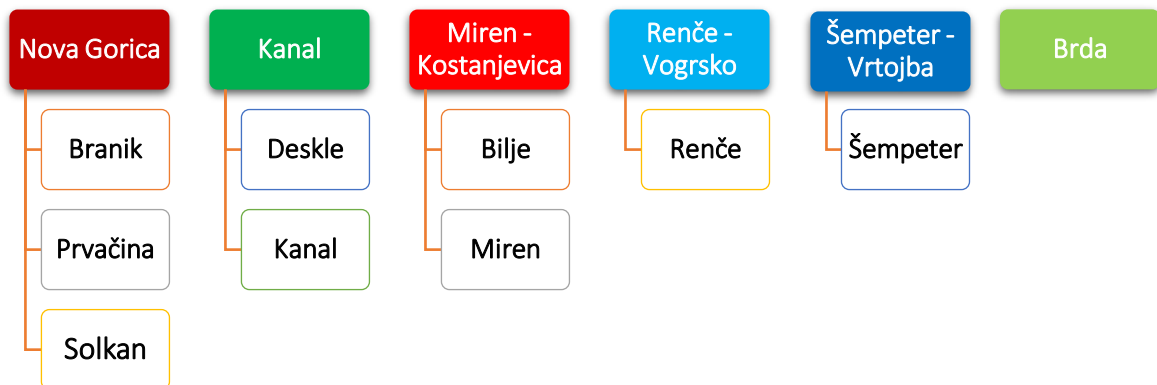
⁴ Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)

⁵ Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/2001 in spremembe)

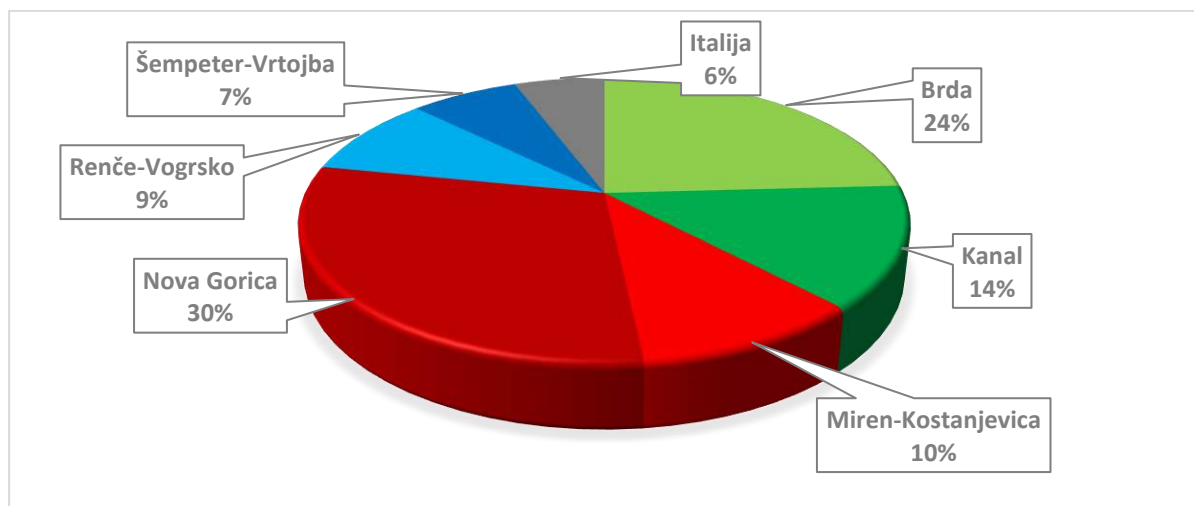
⁶ Statistični urad RS: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05C4003S.px> – podatki na dan 1. 7. 2025.

Knjižnica ima **11 organizacijskih enot**:

- **osrednja knjižnica**,
- **9 krajevnih knjižnic**: Bilje, Branik, Deskle, Kanal, Miren, Prvačina, Renče, Solkan in Šempeter,
- **potujoča knjižnica** (v letu 2024: 87 postajališč v 60 krajih).



Slika 1 Krajevne knjižnice v posameznih občinah



Slika 2 Potujoča knjižnica – izposojevališča in obiskani kraji po občinah v letu 2025

1.6 FINANCIRANJE

Goriška knjižnica opravlja knjižnično dejavnost kot javno službo za vseh šest občin ustanoviteljic.

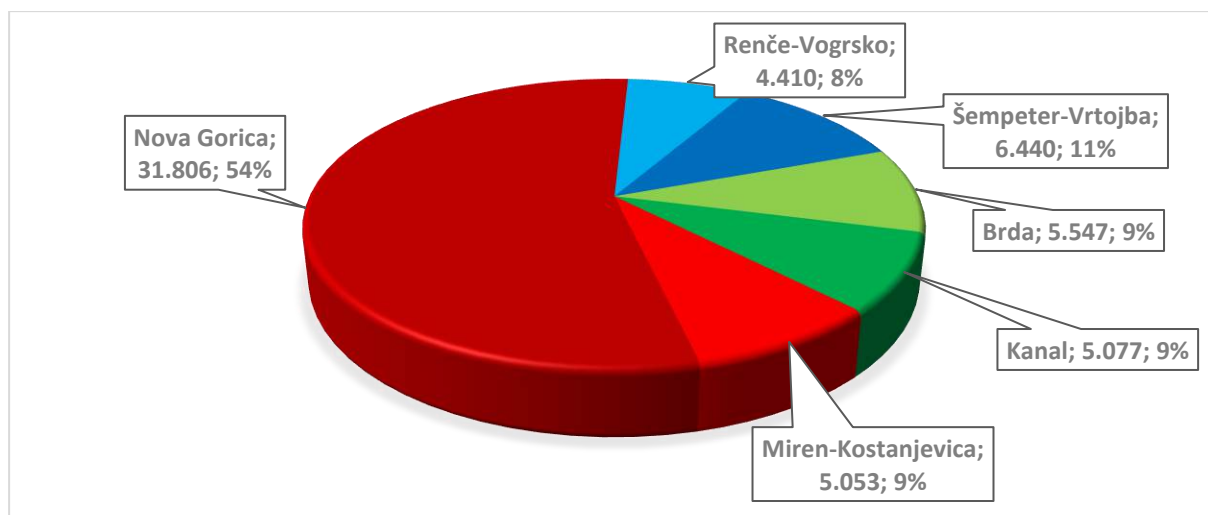
Sredstva za izvajanje javne službe pridobiva knjižnica na osnovi programa dela in finančnega načrta, pripravljenega v skladu z Zakonom o knjižničarstvu⁷ in Pravilnikom o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic⁸, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic.⁹

Zakona o knjižničarstvu v 52. členu določa, da sredstva za izvajanje javne službe knjižnice zagotavlja ustanovitelj oziroma soustanovitelji in drugi pogodbeni partnerji na podlagi pogodbe ter na osnovi programa dela in finančnega načrta.

53. člen zakona ureja deleže občin pri sofinanciranju splošnih knjižnic:

- Če več občin soustanovi splošno knjižnico ali posamezna občina sklene pogodbo o zagotavljanju knjižnične dejavnosti na svojem območju s splošno knjižnico v drugi občini, se finančna obveznost za skupne stroške razdeli na te občine premosorazmerno s številom njihovih prebivalcev, medtem ko stroške knjižnične dejavnosti, ki nastanejo neposredno na območju občine, krije vsaka občina sama.
- Občine zagotavljajo sredstva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v dvanajstih v skladu s pravilnikom iz 36. člena tega zakona in glede na število prebivalcev občine.
- Občine zagotavljajo sredstva za materialne stroške in nakup gradiva v skladu s sprejetim finančnim načrtom knjižnice.
- Skupni stroški iz prvega odstavka tega člena obsegajo predvsem materialne stroške in stroške dela, povezane z izborom, nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva, z uporabo referenčne zbirke in bibliobusa ter z delovanjem skupnih služb.

Skupni stroški se skladno z zakonom delijo med občine ustanoviteljice sorazmerno številu njihovih prebivalcev. Razdelitev skupnih stroškov med občine ustanoviteljice je razvidna iz finančnega načrta knjižnice.



Slika 3 Število prebivalcev in delež financiranja občin v letu 2025 - skupni stroški

⁷ Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1) (Uradni list RS, št. 87/2001, 96/2002 - ZUJIK, 92/2015)

⁸ Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/03)

⁹ Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 49/2005 z dne 18. 5. 2005 in spremembe)

Ministrstvo za kulturo zagotavlja sredstva preko različnih pozivov:

- Neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah,
- Neposredni poziv k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice,
- Neposredni poziv k predložitvi predloga programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih,
- Neposredni poziv k predložitvi predlogov projektov za sofinanciranje nakupa IKT v splošnih knjižnicah,
- Neposredni poziv k predložitvi predloga za sofinanciranje nakupa bibliobusa za potrebe splošnih knjižnic iz proračuna Republike Slovenije, namenjenega za kulturo.

Dejavnost potujoče knjižnice, ki jo izvajamo v Italiji, krijemo preko:

- Neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki ga vsako leto razpiše Ministrstvo za kulturo,
- Javnega razpisa Urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu za finančno podporo avtohtoni slovenski narodni skupnosti v zamejstvu.

2 OPRAVLJENE NALOGE IN DOSEŽENI CILJI

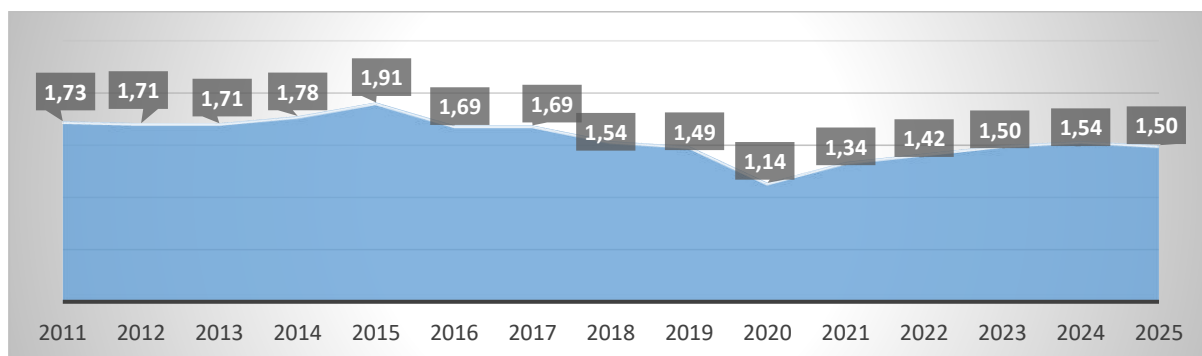
Leto 2025 je bilo na Goriškem v znamenju **Evropske prestolnice kulture GOI2025**. Dogajanje se je odvijalo na Goriškem in v širšem kulturnem prostoru.

Goriška knjižnica je poleg bogatega programa dejavnosti in prireditev organizirala tudi 4 strokovna posvetovanja:

- Posvetovanje **Lahko branje – dostopnost za vse**, 18. april 2025;
- Mednarodni strokovni posvet **Where do we stand**, 14. in 15. maj 2025;
- Dan občanske znanosti pod geslom »**Odkrivaj, sodeluj, raziskuj: Iz prakse k ljudem**«, 12. oktober 2025;
- **Mednarodno srečanje knjižnic semen**, 17. oktober 2025.

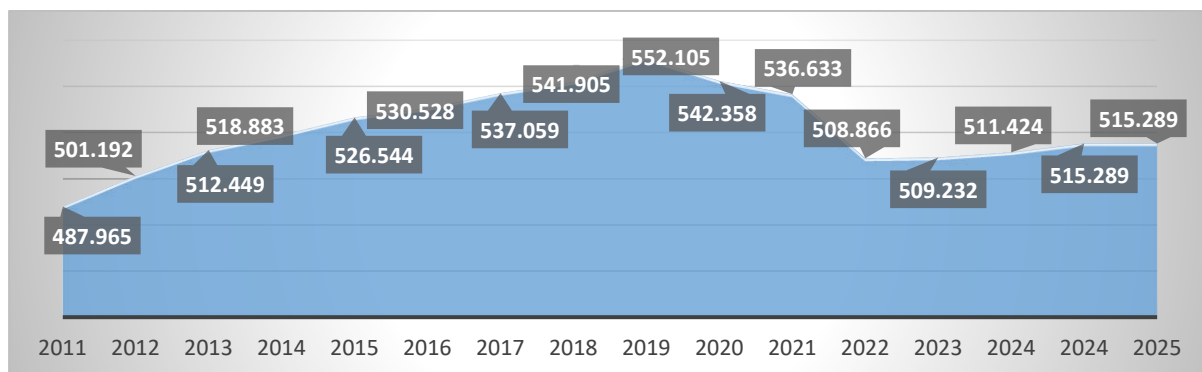
Delovanje Goriške knjižnice temelji na skrbno pripravljenem programu in jasni viziji, ki smo jo opredelili v dokumentu: **Strateški načrt Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za obdobje 2026-2030**. dokument je nastal v širši delovni skupini ob pomoči zunanjih strokovnjakov in v sodelovanju vseh zaposlenih.

[Knjižnična zbirka](#) je naša temeljna skrb. Skrbimo, da je dovolj obsežna, kvalitetna, raznovrstna, pa tudi aktualna. Za to poskrbimo s kvalitetno nabavo gradiva, skrbnim urejanjem in izločanjem. Po zaključenem projektu **Usmerjen odpis nefrekventnega gradiva**, ki smo ga izvedli v letih 2022-23, je bila zbirka pripravljena na inventuro oz. **popolni popis knjižničnega gradiva**, ki je sledil v letu 2025 (januar 2025). Ta praksa se je izkazala za zelo uporabno, zato jo nameravamo izvajati tudi v prihodnje. Učinek je namreč urejena, pregledna in uporabnikom prijazna knjižnična zbirka. Tudi obrat knjižnične zbirke priča o tem, da je urejena in aktualna knjižnična zbirka uporabnikom zanimivejša in po njej raje posegajo. Pomembna je tudi redna promocija, ki jo izvajamo preko predstavitev knjig, razstav, objav na spletu idr.



Slika 4 Obrat knjižnične zbirke v letih 2011–2025

V letu 2025 smo pridobili **14.393 enot knjižničnega gradiva** (primerljivo z letom 2024: 14.051), **odpisali 10.528 enot gradiva** (približno 1.300 enot manj kot leta 2024: 11.859). Ob koncu leta je tako **zbirka obsegala 515.289 enot** (2024: 511.424 enot).



Slika 5 Obseg knjižnične zbirke v letih 2011–2025

Člani, izposoja, obisk: Goriška knjižnica s svojim delovanjem pokriva področje šestih občin, ki imajo skupaj **58.333 prebivalcev**. Veliko članov knjižnico obiskuje v več enotah (v vsaki enoti je evidentiran kot član), knjižnico obiskujejo tudi člani iz drugih območij in celo iz tujine (npr. iz Italije).

Med **23.549 aktivnimi člani** (2024: 19.782) se jih je v letu 2025 **vpisalo 1.813** (2024: 1.594). Skupaj so opravili **245.288 obiskov** knjižnice (COBISS obisk; 2024: 242.161) in si **izposodili 773.870 enot gradiva**. (2024: 786.484). Primerljivo z letom 2024 se je povečalo število članov in obisk knjižnice. Nekoliko je upadla izposoja gradiva.

V letu 2025 smo zabeležili **294.037 obiskovalcev** (2024: 254.636) v osrednji knjižnici. Razhajanje med obiskom, zabeleženim v COBISSu in evidentiranjem obiskovalcev pomeni, da veliko uporabnikov prihaja v knjižnico ne le zaradi izposoje knjižničnega gradiva. K nam prihajajo, ker se udeležujejo naših prireditev in drugih dogodkov ter koristijo prostor za druženje, učenje. Upoštevati moramo tudi dejstvo, da se nekateri uporabniki poslužujejo tudi zunanjih avtomatov za izposajo in vračanje gradiva (knjigomat za vračanje gradiva, knjižnični paketnik) in teh števec obiska ne zajame.

V zadnjem času pa našim uporabnikom ponujamo vedno več podatkovnih baz, portalov in drugih internetnih dejavnosti, ki pa niso pogojeni z obiskom knjižnice. Te podatke smo prikazali pod naslovom **virtualni obisk (2.537.256 vpogledov, 2024: 2.568.700)**, ki postaja vedno bolj aktualen in vsebuje obisk naše spletne strani in facebook profila, portalov, ki smo jih sami (ali v sodelovanju) ustvarili, zakupljenih podatkovnih zbirk (z oddaljenim dostopom – kar pomeni, da so dostopni od kjerkoli), e-knjižnica COBISS Ela ... Virtualni obisk ostaja v istih okvirih kot v letu 2024.

Dejavnosti: Številne dogodke, ki jih organiziramo v okviru različnih projektov ali enkratnih dogodkov, smo pripravili sami ali pa v sodelovanju z zunanjimi izvajalci. Izvajali smo preko **70 različnih projektov**, večjih ali manjših, samostojno ali v sodelovanju. Pripravili smo številna predavanja, predstavitve, literarne in domoznanske večere, razstave, vodene ogleds idr. – skupaj kar **802 dogodka**, ki jih je obiskalo preko **14.957 obiskovalcev**. Zanimivo je, da so bili številni dogodki izvedeni tudi na bibliobusu in v krajevnih knjižnicah, ki so v zadnjem času na tem področju zaživele.

Leta 2021 smo uvedli **Dneve Goriške knjižnice** z namenom, da obiskovalcem pokažemo, kaj vse lahko knjižnica ponudi lokalni skupnosti oziroma posamezniku, predvsem pa, da lahko širi znanje, ki je prosto dostopno, široko, bogato in raznoliko. Vsako leto pripravimo tematske vsebine, ki so zanimive za vse ciljne skupine prebivalcev naše lokalne skupnosti. V letu 2025 je bila osrednja tema **Cilji trajnostnega razvoja**, v okviru katerih smo izvedli 17 dogodkov s približno 600 obiskovalci. Del programa je bil tudi mednarodni strokovni posvet *Where do we stand* s številnimi udeleženci tudi iz tujine.

Posvetili smo se spodbujanju bralne kulture in pripravili projekte za različne skupine. Nadaljevali smo zelo uspešen projekt **12 mesecev = 12 priložnosti za branje**, ki smo ga nadgradili in razširili na vse oddelke in enote knjižnice. Nastale so bralne skupine oz. bralni klubi – v osrednji knjižnici mladinski bralni klub **Bralni bumerang** in bralna kluba za odrasle **Na isti strani** ter **Na vrhu stopnic**, v krajevnih knjižnicah pa bralna skupina za odrasle **Bralci na placu** v Šempetru, **Bralni klub Bilke** v Biljah in **Bralni krožek Branik**, **Bralni klub z Megi** in **Spij kavo ali čaj in se druži** v Mirnu ter **Čajanka krajanka** v Renčah, od leta 2025 pa tudi **Bralni klub Deskle**. Ohranili smo že uveljavljeno akcijo **Primorci beremo** in spodbujanje branja na portalu **Dobreknjige.si**. Mlade smo privabljali v svet branja s projekti: **Bralnice pod slamnikom**, **Vrtec** in **OŠ Kozara na obisku**, **Poletavci** in **Najpoletavci**, **Pravljичne urice**, **Rastem s knjigo**, **Tačke pomagajčke** idr.

Ena izmed naših razstav »**Koliko radosti in lepega je v teh letih natrosil v mlada srca! Hvala mu!**«, ki smo jo pripravili ob 80-letnici revije Ciciban, s priložnostno predstavitvijo Bevkovih prispevkov v reviji je sodelovala v natečaju **Ciciban: 80 let otroštva** in bila med prejemniki nagrad.

Skrbeli smo za lokalni spomin digitalizirali starejše in dragoceno gradivo, ki smo ga objavljali na spletnem portalu **dLib.si – Digitalna knjižnica Slovenije**, vsebine objavljali na **Kamri**, predstavitve zanimivih osebnosti pa na portalu **Obrazi slovenskih pokrajin**.

Zanimive, nekoliko drugačne vsebine smo ponujali v **Mojstrovalnici**, ki smo jo obogatili z dodatno opremo in tako poskrbeli za večje zanimanje obiskovalcev, ter novo storitvijo **Knjižnica reči**.

Spomladi je ponovno zaživela **Knjižnica semen**, ki je obiskala tudi krajevne knjižnice. Izposoja in ponudba naraščata, več pa se tudi zanimanje v drugih knjižnicah po Sloveniji in tujini. Do konca 2025 se je pridružilo že 28 splošnih knjižnic, od tega 3 knjižnice iz Hrvaške. Kot prva knjižnica iz tujine se nam je pridružila **Gradska knjižnica Rijeka**. Prepoznavnost knjižnice semen se širi tudi s sodelovanjem na mednarodnih srečanjih kot npr. **Futuring Communities – collective practices of seeding, growing, mapping & imagination** (X Center, 6. 11. 2025) in **Linking Libraries: Sustainability Exchange Visit** (Cimisello Balsamico, Milan, 19. in 20. 11. 2025), ki se ga je udeležila Saša Vidmar s predstavitvijo Knjižnice semen.



Otvoritev Knjižnice semen v Gradski knjižnici Rijeka, 21. marec 2025



Linking Libraries, Cimisello Balsamico (Milano, 19.-20. november 2025)

Skrbeli smo za [promocijo](#), ki veliko prispeva k prepoznavnosti ustanove in našega delovanja ter privabljanju in informiranju uporabnikov. Sodelovali smo z lokalnimi mediji in pred večjimi dogodki organizirali tiskovne konference. Najbolj aktivni smo bili na spletu, kjer skrbimo za redne objave na naši spletni strani, FB profilu, Instagramu in družbenem omrežju Tik Tok.

[Knjižnični prostor](#) je pomembna ponudba knjižnice, ki privablja obiskovalce z različnimi nameni: branje, študij, druženje, odklop. S premišljeno ureditvijo knjižnih polic v osrednji knjižnici smo pridobili prostor za prireditve, dejavnosti, pa tudi nekaj mirnejših koticov. Obenem pa smo smiselno uredili knjižnično zbirko. Uporabniki so se nove ureditve privadili in si poiskali »svoje koticke« v namenskih prostorih.

V sodelovanju z lokalnimi oblastmi smo v zadnjih letih prenovili ali preselili nekaj [krajevnih knjižnic](#).

Še vedno pa imamo enote, ki so potrebne prenove:

- **Krajevna knjižnica Branik** – potrebna je prenova prostora in menjava dotrajane opreme v nadstropju (prvotna knjižnica), ter notranja povezava med nadstropji.
- **Krajevna knjižnica Prvačina** – menjava dotrajane knjižnične opreme je prvi korak k izboljšanju pogojev v tej enoti, nujno potrebna je selitev v večji prostor in dokup dodatne opreme.
- **Krajevna knjižnica Solkan** potrebuje večji prostor in novo opremo.

Izpolnjevanje pogojev za izvajanje knjižnične javne službe: Ministrstvo za kulturo (v nadaljevanju: Ministrstvo) je v sodelovanju z Narodno in univerzitetno knjižnico (v nadaljevanju: NUK) ter skladno z Zakonom o knjižničarstvu¹⁰ (36. člen) in Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe¹¹ (65. člen) izdalo odločbo z ugotovitvijo, da **Goriška knjižnica ne izpolnjuje pogojev za izvajanje knjižnične javne službe**.

Iz mnenja NUK-a in odločbe Ministrstva izhaja, da pogojev ne izpolnjujejo krajevne knjižnice. Skladno z navodili Ministrstva smo pripravili načrt za izpolnjevanje pogojev in ga poslali vsem občinam soustanoviteljicam.

Neizpolnjevanje pogojev se nanaša predvsem na neto uporabno površino, število strokovnih knjižničarskih delavcev in obratovalni čas posamezne krajevne knjižnice. Skladno z načrtom nameravamo pomanjkljivosti odpraviti do leta 2027 ob ustrezni pomoči občin soustanoviteljic.

Delovanje Goriške knjižnice se močno prepleta s sodelovanjem v lokalnem okolju in tudi širše:

- Kot **območna knjižnica** skrbimo za razvoj lokalnega okolja in razvijamo projekte, ki pomembno prispevajo k razvoju knjižničarske stroke. V letu 2023 je Goriška knjižnica **prevzela pomembno nalogo nacionalne koordinacije posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic** in tako postala ključen koordinator na področju razvoja knjižničarstva v Sloveniji.
- Smo **knjižnica na obmejnem območju** in zato je naša skrb tudi razvoj knjižničarstva in slovenske besede v zamejstvu. Pomagamo jim z znanjem in izkušnjami ter skupnimi aktivnostmi krepimo medsebojno povezovanje.
- Sodelujemo z lokalnimi ustanovami, šolami in društvi – prepletamo in dopolnjujemo naše aktivnosti ter gradimo zelo trdno mrežo sodelovanja, ki je vsem v korist.

Delovna skupina, zadolžena za pripravo strateškega načrta, je naše delo strnila v zanimivo povabilo, ki velja tako za zaposlene kot tudi za lokalno skupnost: VKLJUČIMO (V)SE!



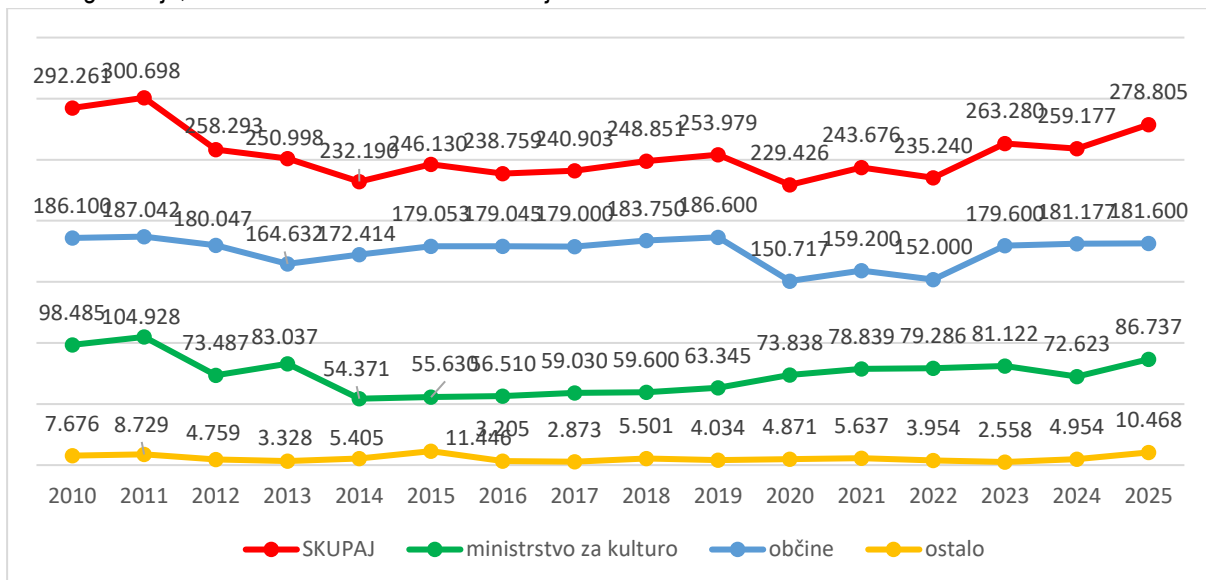
¹⁰ Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15)

¹¹ Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)

3 UPRAVLJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE

NAKUP GRADIVA:	Sredstva: · 278.804,76 €
	Nakup: · 10.947 enot gradiva
	Povprečna cena: · 23,78 € (2024: 23,51 €, 2023: 22,50 €)
PRIRAST GRADIVA:	· 14.393 enot gradiva
ODPIS	· 10.528 enot gradiva
KNJIŽNIČNA ZBIRKA:	Obseg: · 515.289 enot gradiva
	Vrednost: · 8.485.477,61 €

NABAVA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA: Goriška knjižnica je tudi v letu 2025 izhajala iz temeljnih izhodišč nabavne politike, ki so v pridobivanju kvalitetnega, aktualnega in raznovrstnega gradiva za potrebe kulture, izobraževanja, raziskovanja in informiranja za vse ciljne skupine uporabnikov. Proaktivno smo se odzivali na potrebe in pobude lokalnega okolja, sledili novostim na tržišču ter uvajali novosti v zbirko.



Slika 6 Sredstva za nakup knjižničnega gradiva – v letih 2010-2025¹²

Skrbno smo načrtovali tako nakup **strokovnega gradiva** kot **leposlovja** za mladino in odrasle. V letu 2025 smo z nakupom pridobili 10.947 enot gradiva. Dosegli smo razmerje 47 : 53 med strokovnim in leposlovnim gradivom ter 68 : 32 med gradivom za odrasle in otroke oz. mladino. Kljub prizadevanjem za doseganje priporočenih standardov pa vedno sledimo konkretnim potrebam in izraženim željam naših uporabnikov. Tako za potujočo knjižnico nabavljamo več gradiva za otroke in mladino, za krajevne knjižnice pa več leposlovja predvsem za odrasle.

Ponujali smo slovenske e-knjige preko COBISS Ele, zvočne e-knjige preko Audibooka in slovenske filme preko Baze slovenskih filmov. V letu 2025 smo pridobili 167 licenc zvočnih e-knjig. Ponudili smo vse razpoložljive e-knjige v COBISS Eli, kar je koncem leta znašalo 2.434 enot. V Bazi slovenskih filmov je bilo koncem leta na voljo 770 slovenskih filmov.

¹² V znesku ministrstva za kulturo za leta 2022 do 2024 je upoštevan tudi znesek Urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V knjižnici že vrsto let načrtno gradimo in širimo **domoznansko zbirko**, med drugim tudi s starimi razglednicami našega področja, z nakupom v domači Knjigarni kavarni Maks in v UBIK-u v Gorici, sodelujemo tudi na dražbah antikvariatov.

Zbirka periodike je namenjena različnim starostnim skupinam in strokovnim področjem. Kontinuirano nabavljamo zanimive naslove, hkrati pa jo prilagajamo in aktualiziramo glede na potrebe uporabnikov. Vedno bolj je uveljavljeno iskanje po e-virih, za kar skrbimo s kvalitetno izbiro in oddaljenim dostopom do e-virov.

Izbor pridobljenega gradiva je kvaliteten, aktualen in prilagojen potrebam okolja. Nakup prilagajamo potrebam uporabnikov in razpoložljivim finančnim sredstvom, a kljub temu ne odstopamo od zasledovanja cilja, ki je zagotavljanje aktualnega, raznolikega in predvsem kakovostnega gradiva.

PRIRAST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA: V letu 2025 je skupni prirast, upoštevajoč tudi darove in obvezni izvod, znašal 14.393 enot. Povprečna cena na knjigo je znašala 23,78 €.

Z nakupom smo pridobili 10.947 enot gradiva:

- prispevek šestih občin za nabavo gradiva je znašal 181.600 €,
- Ministrstvo za kulturo je odobrilo 84.487 € za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva, (za knjižnice Slovencev v zamejstvu še dodatnih 10.250 €).
- iz Urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu smo za nabavo gradiva prejeli 2.250 €,
- ostala sredstva za e-vire so znašala 8.813 € in razlika lastnih sredstev 1.655 €.

Skupna sredstva za nakup gradiva so se glede na leto 2024 povečala 7,6 %, kar znaša 19.628 € več, večinoma zaradi v septembru odobrenih dodatnih sredstev Ministrstva za kulturo. Ker se je povprečna cena knjige nekoliko povečala, z 23,51 € na 23,78 €, je to prineslo nekoliko manjši učinek na sicer povečan nakup gradiva. Glede na podražitve in upoštevajoč inflacijo je potrebno omeniti dejstvo, da prejeta sredstva v letu 2025 še vedno ne dosegajo ravni prejetih sredstev leta 2011 in predhodnih (2011: 300.698 €). Sredstva občin so ostala tako rekoč na enaki ravni.

Tabela 1: Prirast gradiva po enotah v letih 2016-2025

Prirast gradiva leto / lokacija	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Osrednja knjižnica	11.079	10.900	10.941	10.823	9490	9.925	8.274	8.131	7.518	7.705	102
Potujoča knjižnica	1.831	1.806	1.815	1.947	1.642	1.576	1.319	1.449	1.459	1.397	96
Bilje	412	374	391	459	457	353	334	332	372	347	93
Branik	452	385	409	410	383	315	276	391	390	390	100
Deskle	425	382	409	427	600	709	500	426	507	497	98
Kanal	348	341	470	615	495	419	392	389	472	481	102
Miren	-	-	-	5.633	1.633	985	585	597	667	623	93
Prvačina	407	373	404	409	362	336	397	471	517	565	109
Renče	382	351	370	389	317	341	597	587	663	715	108
Solkan	451	454	541	445	419	361	396	447	525	617	118
Šempeter	-	-	1.848	3.776	1.436	1.389	1.088	1.000	961	1.056	110
SKUPAJ	15.787	15.366	17.598	25.333	17.234	16.709	14.158	14.220	14.051	14.393	102

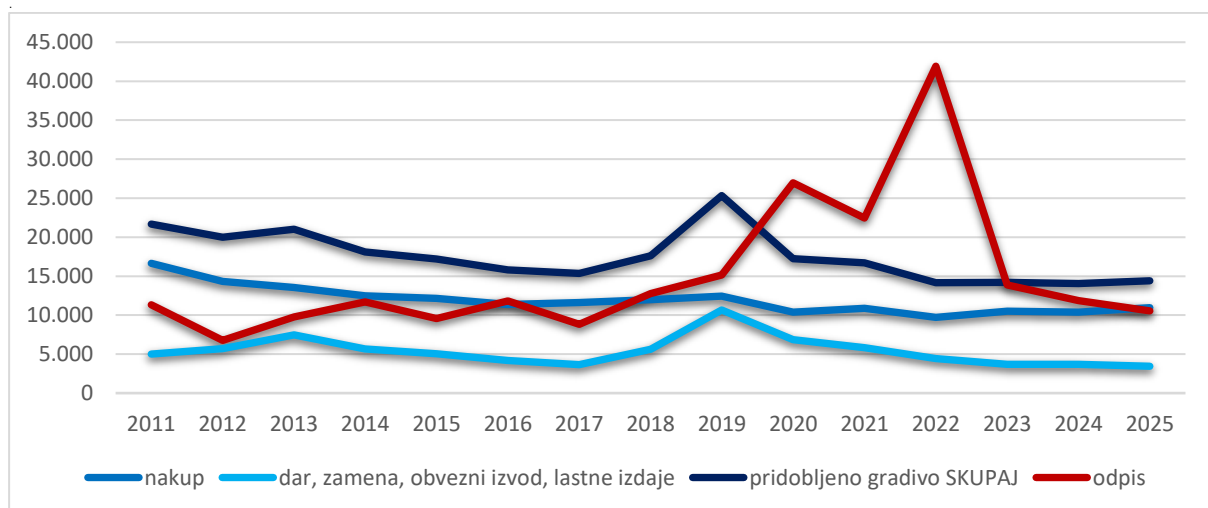
KNJIŽNIČNA ZBIRKA: Upravljanje knjižnične zbirke je ena bistvenih aktivnosti knjižnice, saj želimo z njenim učinkovitim upravljanjem oblikovati takšno zbirko, ki bo odgovarjala na potrebe prebivalcev, torej mora biti knjižnična zbirka dovolj obsežna, pestra, odzivati se mora na spremembe v okolju, biti pa mora tudi aktualna. Upravljanje knjižnične zbirke je sistematična aktivnost, ki zajema načrtovanje, zgradbo, rast, vrednotenje in uporabo knjižnične zbirke v daljšem časovnem obdobju.

V letu 2025 smo nadaljevali z urejanjem knjižnične zbirke in izločili nefrekventno in zastarelo gradivo.

Tabela 2: Knjižnična zbirka v letih 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Skupaj prirast	15.787	15.366	17.598	25.333	17.234	16.709	14.158	14.220	14.051	14.393	102
-od tega nakup	11.372	11.606	11.997	12.424	10.399	10.867	9.715	10.512	10.369	10.947	106
Sredstva za nakup gradiva (€)	238.759	240.903	248.851	253.234	229.426	243.676	235.240	263.280	259.177	278.805	108
Povprečna cena	21,00 €	20,50 €	18,95 €	19,00 €	19,58 €	19,75 €	21,11 €	22,50	23,51	23,78	101
Odpis	11.803	8.835	12.752	15.133	26.981	22.434	41.925	13.854	11.859	10.528	89
Obseg zbirke	530.528	537.059	541.905	552.105	542.358	536.633	508.866	509.232	511.424	515.289	101
Vrednost zbirke (€)	7.317.956	7.503.934	7.688.765	7.981.704	8.041.637	8.113.657	7.918.386	8.113.026	8.303.070	8.485.478	102

Obseg zbirke leto / lokacija	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Osrednja knjižnica	390.657	394.627	398.135	396.342	387.460	380.560	360.814	357.047	359.395	358.201	100
Potujoča knjižnica	51.064	51.643	52.430	53.486	52.281	52.049	51.629	50.608	47.961	48.292	101
Bilje	11.414	11.774	12.147	12.348	12.692	12.963	11.793	11.979	11.218	11.483	102
Branik	12.180	12.352	12.671	12.799	12.466	12.291	11.398	11.671	12.019	12.381	103
Deskle	13.965	14.334	14.633	14.928	12.206	12.288	12.608	13.057	13.527	13.784	102
Kanal	11.636	11.977	8.561	8.797	8.801	9.501	9.471	9.790	10.294	10.420	101
Miren	-	-	-	5.633	7.263	8.244	8.819	9.455	9.455	10.628	112
Prvačina	12.136	12.303	12.601	12.534	12.138	12.195	10.815	11.074	11.270	11.752	104
Renče	10.176	10.527	10.896	11.285	11.601	9.897	7.796	9.511	10.206	10.792	106
Solkan	17.300	17.522	17.983	18.329	18.394	18.218	14.125	14.492	15.035	15.574	104
Šempeter	-	-	1.848	5.624	7.056	8.427	9.598	10.548	11.044	11.982	108
SKUPAJ	530.528	537.059	541.905	552.105	542.358	536.633	508.866	509.232	511.424	515.289	101



Slika 7 Obseg knjižnične zbirke ter pridobivanje in odpis knjižničnega gradiva – po letih 2011-2025

3.1 E-KNJIGE IN E-FILMI

3.1.1 AUDIBOOK

Goriška knjižnica od julija 2020 omogoča storitev **Audibook** - izposajo zvočnih e-knjig, večinoma v slovenskem jeziku. Člani knjižnice si jih lahko brezplačno izposodijo preko mobilne aplikacije. Na razpolago so zanimivi naslovi za vse starostne kategorije: za otroke, mladino in odrasle. Izbira naslovov je vedno večja, koncem leta je bilo na razpolago 963 naslovov. Izbirati je mogoče med različnimi žanri – od leposlovja do strokovnih vsebin slovenskih in tujih avtorjev, večinoma v slovenskem jeziku. Med zvočnimi e-knjigami so tudi naslovi za domače branje.



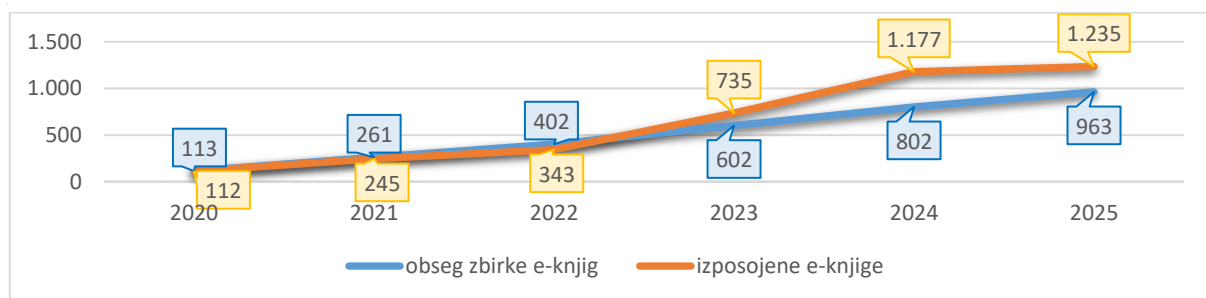
AUDIBOOK V ŠTEVILKAH:

- Leta 2025 smo za Audibook skupno porabili **4.000,68 €**. Letna uporabnina je znašala **1.154,47 €**.
- Skupno smo za **167 licenc** porabili **2.846,21 €** (17,04 € na licenco).
- Če pri povprečni ceni zvočne e-knjige upoštevamo še uporabnino, znaša strošek na licenco **23,96 €**, kar približno ustreza povprečnemu strošku za fizično knjigo.
- Koncem leta 2025 smo ponujali **963** naslovov zvočnih e-knjig.
- Nakup so financirale občine našega območja in Ministrstvo za kulturo v razmerju 25 : 75.

IZPOSOJA: Leta 2025 sta se izposoja in število uporabnikov povečali. **640 članov** knjižnice (prejšnje leto 502) si je izposodilo **1.235 zvočnih e-knjig** (prejšnje leto 1.177). Pri članih je porast 27,5 %, pri številu izposojenih zvočnih e-knjig pa 5 %. Izposoja, ponudba in poznavanje Audibooka se večajo skupaj z večjim številom razpoložljivih naslovov, bolj sistematično promocijo in ker so zvočne e-knjige ustrezen odgovor na sodobne potrebe uporabnikov.

Tabela 3: Audibook: zbirka, nakup in izposoja v letih 2020–2025

AUDIBOOK	2020 ¹³	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Zbirka	113	261	402	602	802	963	120
Nakup	113	148	141	200	200	167	84
Izposoja	112	245	343	735	1.177	1.235	105
Skupni strošek (v €)	1.128,62	3.001,62	3.000,49	4.000,06	3.534,70	4.000,68	113
Povprečna cena na licenco (e-knjigo) v €	9,99	20,28	21,28	20,00	17,67	23,96	136



Slika 8 Audibook: obseg zbirke in izposoja v letih 2020-2025

PROMOCIJA: Izboljšanje promocije podjetja Audibook – ta sedaj poteka bolj sistematično in je ciljno usmerjena. Ob nakupu novih zvočnih e-knjig približno stotim uporabnikom aplikacije, članom knjižnice, pošljejo sporočilo o novih naslovih v ponudbi naše knjižnice. Oblikovali so sproti ažuriran seznam naslovov, ki jih še nimamo v ponudbi pa so si jih uporabniki želeli izposoditi. Tedensko prejmemo obvestilo o naslovih knjig, ki so najbolj zanimive našim članom. Ob nakupih novih zvočnih e-knjig objavljamo novico na naši spletni strani.

¹³ Začetek uporabe Audibooka: julij 2020.

3.1.2 BAZA SLOVENSКИH FILMOV

Za člane Goriške knjižnice je od novembra 2022 na voljo brezplačna knjižnična izposoja slovenskih filmov iz **Baze slovenskih filmov** (v nadaljevanju BSF), ki si jih lahko ogledajo na spletu. BSF je digitalni arhiv slovenske filmografije, ki vključuje bazo podatkov, slikovna in pisna gradiva o slovenskem filmu in filmskih ustvarjalcih, video in zvočna gradiva ter video na zahtevo.



Baza
Slovenskih
Filmov

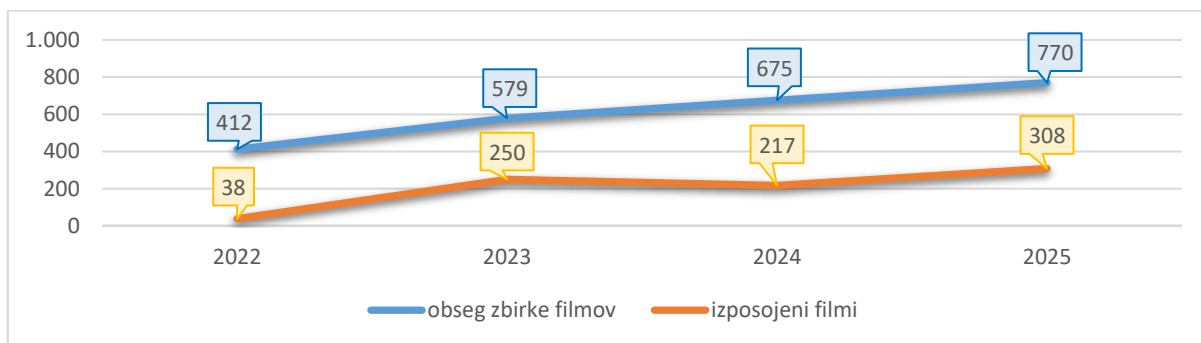
Skrbnik in lastnik spletne strani BSF je Filmoteka, zavod za širjenje filmske kulture. Cilj projekta je popularizacija, večja dostopnost slovenskega filma ter podpora slovenskih filmskih ustvarjalcev. Koncem leta 2025 so si uporabniki lahko ogledali 770 različnih filmov.

BSF V ŠTEVILKAH:

- Novembra smo zakupili novih 300 izposoj za **549,00 €**, kar je bil edini strošek. Od prejšnjega nakupa nam je koncem leta ostalo še 23 izposoj.
- Leta 2025 si je **277 uporabnikov**, članov Goriške knjižnice, **izposodilo 308 slovenskih filmov** preko knjižnične izposoje. Prejšnje leto smo evidentirali 202 uporabnika in 217 izposoj. Pri uporabnikih je porast 37 %, pri izposoji pa 42 %.
- Koncem leta 2025 je bilo na voljo **414 filmov za knjižnično izposajo**. Uporabniki so lahko dostopali še do dodatnih 356 filmov, ki so tudi sicer brezplačni in se ne beležijo v naši statistiki. Skupno je bilo na voljo za ogled **770 slovenskih filmov**.

Tabela 4: BSF: zbirka, nakup in izposoja v letih 2022–2025

BSF	2022 ¹⁴	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Zbirka (število filmov za ogled)	412	579	675	770	114
Nakup ogledov ali izposoj	200	334	300	300	100
Izposoja	38	250	217	308	142
Skupni strošek (v €)	299,58	500,30	548,01	549,00	100
Cena ogleda filma (izposoje) v €	1,50	1,50	1,83	1,83	100



Slika 9 BSK: obseg zbirke in izposoja v letih 2022–2025

PROMOCIJA: Na različnih mestih v knjižnici visijo plakati, ki opozarjajo na BSF. Tudi v prostorih avdio in video zbirke je razstavljen plakat BSF. Letake in kazalke je mogoče dobiti na posameznih pultih. V decembru smo prejeli novo promocijsko gradivo. Na spletni strani knjižnice in na Facebooku smo večkrat opozorili na BSF.

¹⁴ Začetek uporabe BSF: november 2022.

3.1.3 COBISS Ela

COBISS Ela je nacionalna platforma za izposajo e-knjig znotraj sistema COBISS. Za člane splošnih knjižnic je brezplačna. Izposoja e-knjig je omogočena iz kataloga COBISS Plus s storitvijo Moja knjižnica (uporabniški profil). Uradno je začela z delovati 17. 6. 2024, nekaj izposoj je bilo zabeleženih že na testni dan 16. 6. 2024.



COBISS ELA V ŠTEVILKAH:

- V sistem COBISS Ela je bilo koncem leta naloženih 3.057 e-knjig, uporabnikom pa je bilo dostopnih **2.434 e-knjig**. Izposojenih je bilo 36 % razpoložljivih naslovov.
- Od 1. 1. 2025 do 30. 11. 2025 smo za COBISS Elo skupno porabili **4.263,37 €**. Če bi vsi založniki izdali račune po dogovoru do 15. 12. 2025 in nekateri ne bi dodatno zaračunavali DDV-ja, bi skupna poraba od januarja do novembra znašala 4.217,59 €.
- V letu 2025 je bilo opravljenih **2.367 izposoj** za **865 naslovov e-knjig**, v obdobju od januarja do novembra pa 2.145 izposoj za 822 naslovov e-knjig.
- Povprečna **vrednost izposoje** e-knjige za obdobje od januarja do novembra 2025 v COBISS Eli je znašala **1,99 €**.
- Stroške izposoj e-knjig v COBISS Eli so financirale občine našega območja in Ministrstvo za kulturo v razmerju 28 : 72.

Tabela 5: COBISS Ela: zbirka, nakup in izposoja v letih 2024–2025

COBISS Ela	2024 ¹⁵	2025	Indeks 2025/24
Zbirka (e-knjige)	2.544	2.434	96
Izposoja	1.373	2.367	172
letna poraba sredstev v €	1.058,61	4.263,37	403
povprečna vrednost izposoje v €	0,77	1,99	258

PROMOCIJA: Promocijo smo izvajali z objavo novosti na spletni strani in Facebooku. V knjižnici so izobešeni informativni plakati. Zaposleni so interno obveščeni o pomembnih spremembah oz. novostih. Potencialne uporabnike seznanjajo z možnostjo izposoje e-knjig v COBISS Eli.

Promocija je bila organizirana tudi na nacionalni ravni:

- predlogi za tedenske promocijske objave na družbenih omrežjih;
- promocijski material – kazalke in zloženke;
- paket za promocijo ob uvajanju nove spletne platforme (vzorec izjave za javnost, novice za spletno stran, novico za e-obveščanje članov, fotografije in predloge objav za družbena omrežja).

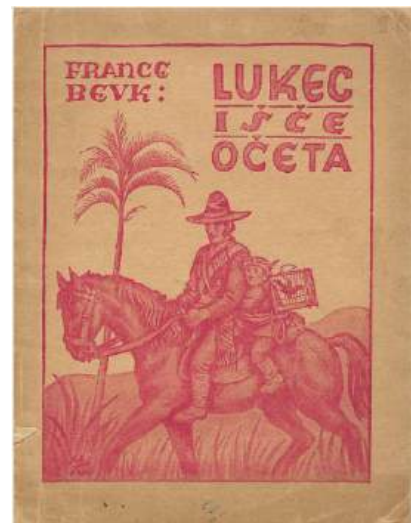
¹⁵ Začetek uporabe COBISS Ela: junij 2024.

3.2 DOMOZNANSKO IN DRUGO DRAGOCENO GRADIVO

Oddelek za domoznanstvo in posebne zbirke je sodeloval s Službo za nabavo in obdelavo gradiva pri izboru in nakupu gradiva s predlogi za nakup, pregledovanjem katalogov in dražb slovenskih antikvariatov.

V letu 2025 smo pridobili 38 starejših domoznanskih razglednic in nekaj starejšega domoznanskega gradiva. Nabavili smo dodatni izvod manj znane izdaje Bevkove povesti.

France Bevk je izdal povest Lukec in njegov škorec leta 1931, leto kasneje pa še Lukec išče očeta. Leta 1954 sta obe povesti izšli pod skupnim naslovom in ta oblika je najbolj poznana.



BEVK, France

Lukey išče očeta : povest za mladino / France Bevk ; naslovno risbo narisal M. Gaspari. - V Ljubljani : Mladinska matica, 1932 (v Ljubljani : Učiteljska tiskarna). - 95 str. ; 17 cm. - (Knjižnica Mladinske matice ; 17)

3.3 ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

V Goriški knjižnici redno odpisujemo knjižnično gradivo in tako vzdržujemo primeren obseg knjižnične zbirke in skrbimo za njeno aktualnost.

Knjižnično gradivo izločamo v skladu z **Navodilom za izločanje in odpis knjižničnega gradiva**¹⁶, ki določa kriterije za izločanje in odpis:

- poškodovano in umazano gradivo ter drugo gradivo v slabem stanju,
- odvečni izvodi,
- nepopolno gradivo,
- gradivo, ki je dostopno tudi v drugih knjižnicah,
- zastarelo gradivo,
- starejše izdaje gradiva, ki jih lahko nadomestimo z novejšimi,
- pogrešano gradivo.

Odpis knjižničnega gradiva v Goriški knjižnici poteka računalniško (odpis enot vnešenih v Cobiss) in neračunalniško oz. ročno (odpis enot, ki niso bile obdelane v Cobiss sistemu).

Odpis poteka kontinuirano. Skupno (računalniško in neračunalniško) je bilo v letu 2025 odpisanih **10.528 enot** gradiva. Odpis nekoliko zaostaja za letnim prirastom, posledično število enot knjižnične zbirke spet nekoliko narašča od zastavljenega cilja približno pol milijona enot gradiva. Leta 2025 je celoten prirast (nakup, obvezni izvod, darovi ...) obsegal 14.393 enot gradiva.

¹⁶ Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (NUK, 2013)

Pri odpisovanju nam je v pomoč projekt **Usmerjen odpis nefrekventnega gradiva**, ki se ga poslužujejo splošne knjižnice za pregled gradiva, ki po tabeli obsoletnosti gradiva iz Priročnika za izločanje in odpis knjižničnega gradiva ne sodi več v knjižnično zbirko.

Seznam odpisanega gradiva skladno z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva najprej ponudimo v izbor Narodni in univerzitetni knjižnici, nato knjižnicam Goriškega območja, šolam, vrtcem, domovom starejših in drugim ustanovam. Preostalo gradivo prodamo po simbolični ceni ali ga podarimo.

Tabela 6: *Odpis gradiva po lokacijah v letih 2016–2025*

ODPIS GRADIVA	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Osrednja knjižnica	10.331	6.930	7.433	12.616	18.372	16.825	28.131	10.697	6.172	8.073	131
Potujoča knjižnica	646	1.227	1.028	891	2.847	1.808	1.839	2.478	4.106	1.074	26
Bilje	62	14	18	258	113	148	1.439	163	955	242	25
Branik	201	213	90	282	716	511	1.147	141	10	43	430
Deskle	180	13	110	132	3.322	233	997	3	57	193	339
Kanal	1	0	3.886	379	491	9	504	8	79	306	387
Miren	-	-	-	-	3	4	11	3	8	70	875
Prvačina	96	206	106	476	758	304	1.746	243	280	95	34
Renče	22	0	1	0	1	2.045	1.596	3	5	60	1.200
Solkan	264	232	80	99	354	529	4.499	105	6	31	517
Šempeter	-	-	-	-	4	18	16	10	181	341	188
SKUPAJ	11.803	8.835	12.752	15.133	26.981	22.434	41.925	13.854	11.859	10.528	89

3.4 POPOLNA INVENTURA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Popolna inventura je najbolj verodostojen in zanesljiv vir za preverjanje zaloge in stanja gradiva v knjižnici. Zakon o računovodstvu narekuje, da obdobje med zaporednim popolnim popisom gradiva ne sme biti daljši od petih let.

Ker smo zadnjo inventuro opravili leta 2020, smo jo ponovili v letu 2025. Izvedli smo jo v vseh enotah knjižnice:

- 7. – 16. 1. 2025: KK Bilje, KK Branik, KK Deskle, KK Kanal, KK Miren, KK Prvačina, KK Renče in KK Solkan;
- 22. – 26. 1. 2025: osrednja knjižnica, PK, KK Šempeter.

Pred začetkom inventure smo pripravili in uredili knjižnično zbirko, označili police in pripravili razpored zaposlenih. Inventuro smo izvajali v programu COBISS Lib – najprej v produkcijskem okolju oz. t. i. online inventura (direktno odčitavanje), zaradi težav pa smo prešli na klasični način (preko beležnic).

Ob zaključku odčitavanja smo zabeležili 7.783 enot pogrešanega gradiva (0,7 % zbirke). Pripravili smo sezname manka, ki smo jih pregledali do konca decembra 2025. Gradivo, ki je ostalo izgubljeno, smo konec leta 2025 odpisali – končni inventurni manko je na dan 31. 12. 2025 znašal **1.616** enot, kar je **0,3 % zbirke**.

Izvedbo inventure je prevzela delovna skupina v sestavi:

- Irena Tul (predsednica inventurne komisije in zadolžena za komunikacijo z Izumom Irena Tul) in Vanja Šuligoj,
- Emanuela Blažko Kalin (priprava prostora, označevanje polic, pregled nad prostorsko izvedbo) in Tina Podgornik,
- Lara Konjedic (organizacija dela in razporeditev zaposlenih),
- Elvis Žigon (IKT podpora).

4 STORITVE ZA UPORABNIKE

ČLANI:	Aktivni člani: • 23.549 aktivnih članov Novi člani: • 1.813 novih članov
IZPOSOJA:	• 773.870 enot gradiva (69% v osrednji knjižnici)
OBISK:	• 2.537.256 obiskov in vpogledov COBISS: • 245.288 obiskov virtualni obisk: • 2.291.968 vpogledov
OBISKOVALCI:	• 294.037 obiskovalcev (osrednja knjižnica)

Tabela 7: Člani, obisk in izposoja v letih 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Člani		17.729	16.299	16.830	16.328	15.797	16.140	17.651	19.782	23.549	112
Od tega:											
- Novi člani	1.716	1.563	1.574	1.681	1.085	1.114	1.516	1.645	1.594	1.813	114
Izposoja	821.252	911.694	869.087	857.929	618.945	720.990	723.368	763.506	786.484	773.870	98
Obisk	508.874	894.122	890.118	917.524	1.546.494	1.268.328	1.788.230	1.845.380	2.810.861	2.537.256	90
Od tega:											
- Obisk (COBISS)	224.846	230.863	223.586	253.676	225.715	233.216	203.325	226.733	242.161	245.288	101
- Virtualni obisk	284.028	663.259	666.532	663.848	1.320.779	1.035.112	1.584.905	1.618.647	2.568.700	2.291.968	90
Obiskovalci osrednje knjižnice		319.600	304.814	308.364	100.843	149.932	221.892	274.092	254.636	294.037	116

4.1 ČLANSTVO

Za primerjavo podatkov smo vzeli daljše obdobje, vendar nekateri podatki niso primerljivi:

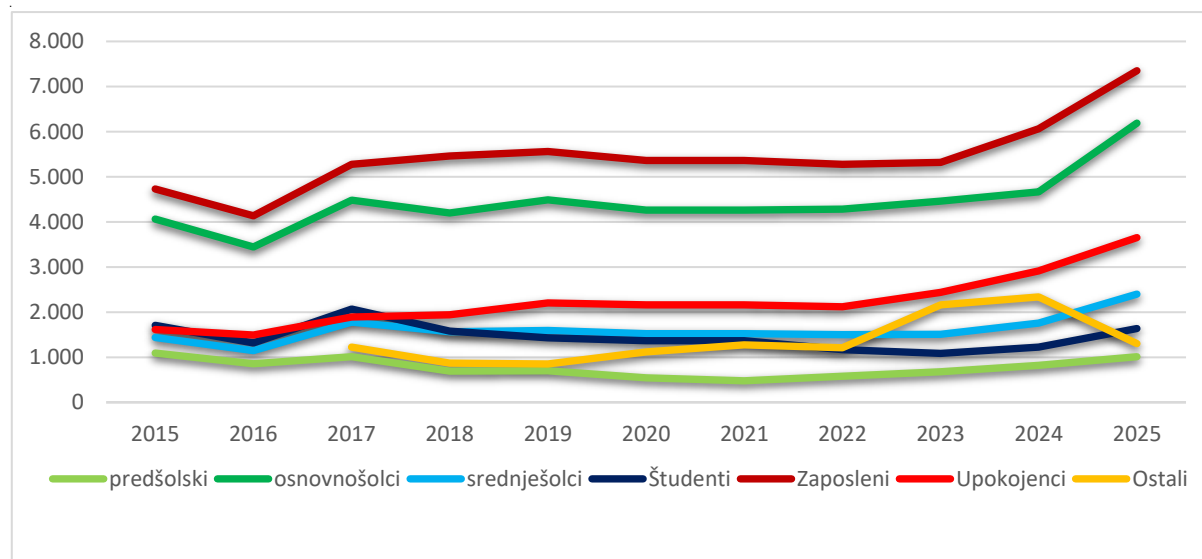
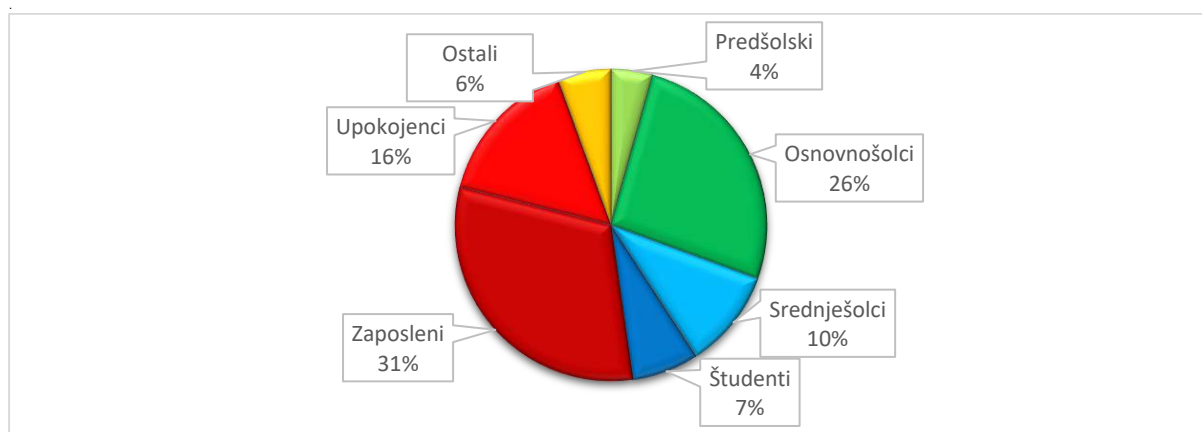
- 2016: V Goriški knjižnici smo 18. 7. 2016 prešli na COBISS3/Izposoja. Ta prehod je povzročal težave pri pripravi določenih statistik in zato nekateri podatki za to leto niso primerljivi.
- 2018: KK Kanal do leta 2018 ni imela računalniške izposoje, zato so podatki pomanjkljivi. V obdobju avgust 2017 – junij 2018 je bila zaprta zaradi prenove trga in selitve knjižnice, kar je pomenilo tudi velik izpad pri članstvu, obisku in izposoji.
- 2019: KK Šempeter je začela delovati 7. 2. 2019, KK Miren pa 3. 10. 2019.
- 2020: zaradi epidemije je bila odprtost prilagojena trenutnim razmeram in posledično so podatki za to leto neprimerljivi z ostalimi leti. KK Deskle je bila zaradi prenove zaprta skoraj 3 mesece.
- 2021: zaradi epidemije je bila knjižnica (vse enote) zaprta med 1. in 11. aprilom 2021 (vsesplošno zaprtje države); nekaj časa so bile zaprte krajevne knjižnice, ki niso omogočale neposrednega vstopa v knjižnico; okrnjeno je bilo delo potujoče knjižnice.

AKTIVNI ČLANI: Število aktivnih članov (člani, ki so letno vsaj enkrat evidentirano uporabili storitev knjižnice) se ponovno povečuje.

- 31 % vseh aktivnih članov predstavljajo zaposleni, nekaj manj pa osnovnošolci (26 %).
- Otroci in mladina skupaj (predšolski, osnovnošolci in srednješolci) predstavljajo 41 % vseh članov.
- 73 % aktivnih članov obiskuje osrednjo knjižnico, potujočo knjižnico pa 9 %. Med krajevnimi knjižnicami ima največ članov KK Šempeter, sledita Miren in Solkan.
- Malo manj kot polovica aktivnih članov prihaja iz Mestne občine Nova Gorica (43 %). Porast članov je bil v vseh občinah za katere Goriška knjižnica izvaja knjižnično dejavnost, največji v Občini Miren-Kostanjevica.

Tabela 8: Aktivni člani v letih 2015–2025: po skupinah uporabnikov

Goriška knjižnica AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	1.093	1.013	689	701	544	478	581	680	821	1.015	124
Osnovnošolci	4.066	4.480	4.194	4.489	4.261	4.130	4.284	4.459	4.667	6.189	133
Srednješolci	1.436	1.778	1.568	1.595	1.521	1.465	1.501	1.508	1.757	2.399	137
Študenti	1.710	2.068	1.576	1.430	1.366	1.306	1.166	1.085	1.226	1.638	134
Zaposleni	4.729	5.274	5.461	5.561	5.359	5.113	5.276	5.317	6.064	7.351	121
Upokojenci	1.616	1.891	1.942	2.203	2.162	2.034	2.120	2.438	2.910	3.652	126
Ostali¹⁷	1.386	1.225	869	851	1.115	1.271	1.212	2.164	2.337	1.305	56
SKUPAJ	16.036	17.729	16.299	16.830	16.328	15.797	16.140	17.651	19.782	23.549	119



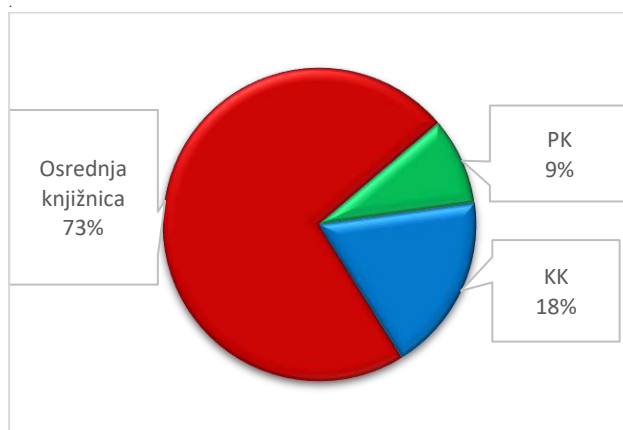
Slika 10 Aktivni člani po skupinah uporabnikov v letih 2015-2025

¹⁷ **Ostali**: vključene so vse ostale skupine uporabnikov: brezposelni, častni člani, medoddelčna izposoja, gospodinjje, kmetje, organizacijske enote ustanove, ostali, podiplomski študenti, samostojni obrtniki/podjetniki, svobodni poklici, študenti (izredni, ob delu), tuji državljani, vojaki, zaposleni na univerzi, zaposleni v matični ustanovi.

Tabela 9: Aktivni člani v letih 2015–2025: po enotah in po občinah

Goriška knjižnica AKTIVNI ČLANI / ENOTE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Osrednja knjižnica	12.436	14.074	12.579	12.080	10.961	10.451	10.836	11.588	13.303	17.112	129
Potujoča knjižnica	2.058	2.160	2.065	2.140	2.419	1.945	2.017	2.007	2.093	2.128	102
KK Bilje	166	254	270	248	291	317	244	281	332	380	115
KK Branik	167	235	190	219	238	288	278	388	406	362	89
KK Deskle	202	262	248	254	238	316	389	738	387	369	95
KK Kanal	317		133	221	243	331	261	372	277	269	98
KK Miren				217	418	484	414	449	521	575	110
KK Prvačina	204	208	212	254	226	239	229	258	285	336	118
KK Renče	196	206	213	229	282	293	269	291	523	416	80
KK Solkan	290	330	389	388	388	405	429	424	526	536	102
KK Šempeter				580	624	728	774	855	1.129	1.066	94
SKUPAJ	16.036	17.729	16.299	16.830	16.328	15.797	16.140	17.651	19.782	23.549	119

Goriška knjižnica AKTIVNI ČLANI / OBČINE	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	1.029	1.134	1.132	1.057	1.076	1.138	1.285	1.586	123
Kanal	1.131	1.228	1.157	1.106	1.158	1.237	1.362	1.783	131
Miren-Kostanjevica	881	1.080	1.203	1.014	1.062	1.186	1.376	1.859	135
Nova Gorica	7.953	8.128	7.625	7.335	7.504	7.682	8.404	10.184	121
Renče-Vogrsko	969	1.003	967	1.005	1.034	1.119	1.349	1.650	122
Šempeter-Vrtojba	1.475	1.753	1.716	1.616	1.709	1.719	1.932	2.396	124
Ostale občine in tujina	2.861	2.504	2.528	2.664	2.597	3.570	4.074	4.091	100
SKUPAJ	16.299	16.830	16.328	15.797	16.140	17.651	19.782	23.549	119



Slika 11 Delež aktivnih članov v letu 2025 – po enotah

NEAKTIVNI ČLANI: Letno pregledujemo članstvo in v skladu z zakonom brišemo neaktivne člane. V letu 2025 je bilo iz baze podatkov COBISS izbranih 323 članov. Razlog: neaktivnost, smrt, podvojen vpis ali izbris na željo.

NOVOVPISANI ČLANI: Število novovpisanih članov se je v letu 2025 povečalo. Med novovpisanimi člani je največ osnovnošolcev (28 %) in zaposlenih (25%). Otrok in mladine skupaj (predšolski, osnovnošolci in srednješolci) je skoraj polovica (49 %).

Več kot dve tretjini članov (72 %) se je vpisalo v osrednji knjižnici. V krajevnih knjižnicah se je največ članov vpisalo v Šempetru. Tudi v potujoči knjižnici se je vpis povečal. Med novovpisanimi člani je 36 % novih članov iz Mestne občine Nova Gorica, 28 % iz ostalih petih občin, 36 % pa iz drugih občin po Sloveniji in iz tujine.

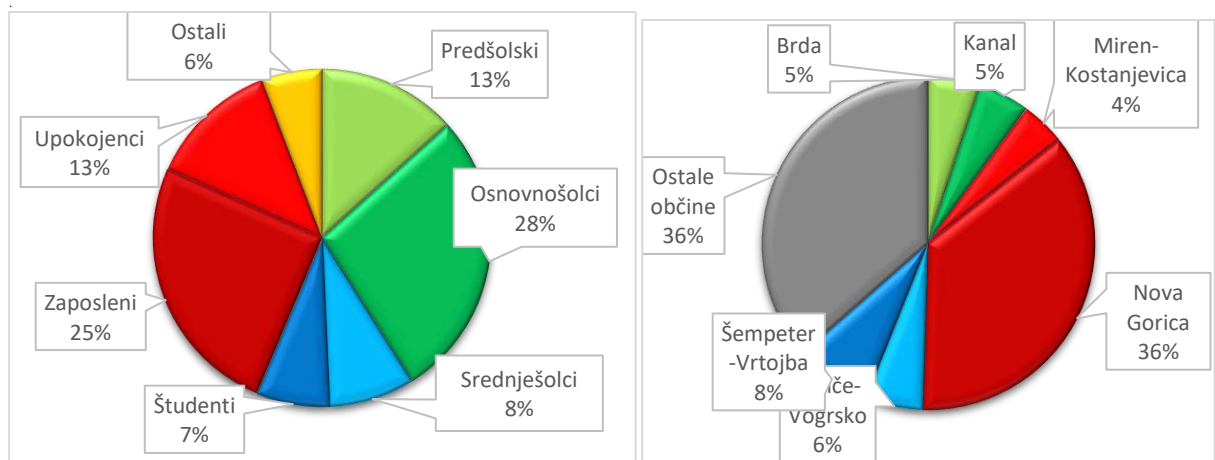
Za **spletni vpis**, ki uporabnikom omogoča naročanje gradiva in pregledovanje spletnih vsebin, je bilo več zanimanja kot v letu 2024. V letu 2025 spletni vpis predstavljal 5 % vseh vpisov.

Tabela 10: Novovpisani člani v letih 2016–2025: po skupinah uporabnikov, po enotah in po občinah

Goriška knjižnica NOVI ČLANI / KATEGORIJE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	247	224	208	233	89	135	219	214	224	242	108
Osnovnošolci	379	423	387	469	208	351	432	470	383	502	131
Srednješolci	100	106	111	97	71	48	89	105	110	150	136
Študenti	142	147	151	112	94	81	103	130	118	127	108
Zaposleni	495	367	415	455	311	297	408	454	457	460	101
Upokojenci	173	163	172	210	117	123	164	175	221	227	103
Ostali	180	133	130	105	59	79	101	97	81	105	130
SKUPAJ	1.716	1.563	1.574	1.681	1.085	1.114	1.516	1.645	1.594	1.813	114

Goriška knjižnica NOVI ČLANI / ENOTE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Osrednja knjižnica	1.401	1.269	1.245	1.144	693	658	1.083	1.197	1.136	1.296	114
Potujoča knjižnica	220	218	195	277	65	240	174	161	160	219	137
KK Bilje	7	8	8	8	1	3	6	14	28	17	61
KK Branik	11	18	13	6	2	7	35	34	24	19	79
KK Deskle	19	24	18	12	6	15	24	26	18	12	67
KK Kanal	12		64	12	14	12	12	16	17	19	112
KK Miren				79	36	25	28	33	29	30	103
KK Prvačina	21	13	7	23	4	5	11	13	15	12	80
KK Renče	11	9	19	16	17	10	17	24	36	19	53
KK Solkan	14	4	5	7	4	7	7	6	11	6	55
KK Šempeter				97	33	37	60	65	53	69	130
Spletni vpis					210	95	59	56	67	95	142
SKUPAJ	1.716	1.563	1.574	1.681	1.085	1.114	1.516	1.645	1.594	1.813	114

Goriška knjižnica NOVI ČLANI / OBČINE	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	101	109	64	76	102	100	87	92	106
Kanal	152	106	47	51	108	105	88	90	102
Miren-Kostanjevica	63	147	80	34	85	81	118	78	66
Nova Gorica	600	575	375	444	661	708	579	655	113
Renče-Vogrsko	81	91	42	79	80	99	114	102	90
Šempeter-Vrtojba	124	159	63	85	131	149	127	136	107
Ostale občine	453	494	204	345	349	403	484	660	136
SKUPAJ	1.574	1.681	1.085	1.114	1.516	1.645	1.594	1.813	114



Slika 12 Delož novovpisanih članov v letu 2025 - po skupinah uporabnikov in po občinah

OSREDNJA KNJIŽNICA: Število aktivnih članov v osrednji knjižnici narašča. Skoraj polovica članov prihaja iz Mestne občine Nova Gorica (47 %). Zaposleni predstavljajo 31 % članov, otroci in mladina pa 40 % članov.

Tabela 11: Aktivni člani v osrednji knjižnici v letih 2015–2025: po skupinah uporabnikov in po občinah

Osrednja knjižnica AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	708	695	458	445	322	318	395	458	512	697	136
Osnovnošolci	2.734	3.045	2.689	2.743	2.303	2.248	2.361	2.439	2.617	4.070	156
Srednješolci	1.286	1.587	1.368	1.331	1.185	1.116	1.180	1.177	1.369	1.984	145
Študenti	1.575	1.908	1.450	1.269	1.125	1.064	1.006	924	1.022	1.444	141
Zaposleni	3.872	4.285	4.438	4.115	3.717	3.414	3.704	3.666	4.148	5.361	129
Upokojenci	1.311	1.523	1.498	1.567	1.437	1.293	1.402	1.522	1.875	2.556	136
Ostali	950	1.031	678	610	872	998	788	1.402	1.760	1.000	57
SKUPAJ	12.436	14.074	12.579	12.080	10.961	10.451	10.836	11.588	13.303	17.112	129

Osrednja knjižnica AKTIVNI ČLANI / OBČINE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	732	941	732	783	713	662	714	744	838	1.162	139
Kanal	676	844	667	684	587	542	600	614	696	1.085	156
Miren-Kostanjevica	605	764	592	612	560	482	560	594	711	1.109	156
Nova Gorica	6.607	7.185	6.595	6.521	5.821	5.468	5.758	5.797	6.281	8.004	127
Renče-Vogrsko	594	750	633	625	524	543	587	606	750	1.062	142
Šempeter-Vrtojba	1.234	1.366	1.192	1.170	1.039	965	1.030	994	1.119	1.538	137
Ostale občine/tujina	1.988	2.224	2.168	1.685	1.717	1.789	1.587	2.239	2.908	3.152	108
SKUPAJ	12.436	14.074	12.579	12.080	10.961	10.451	10.836	11.588	13.303	17.112	129

Število novovpisanih članov je prvič preseгло stanje pred epidemijo. Največji porast beležimo pri osnovnošolcih. Med občinami pa je največji porast novovpisanih članov v Občinah Kanal in Miren-Kostanjevica.

Tabela 12: Novovpisani člani v osrednji knjižnici v letih 2016–2025: po skupinah uporabnikov in po občinah

Osrednja knjižnica NOVI ČLANI / KATEGORIJE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	164	156	137	130	61	85	156	157	138	160	116
Osnovnošolci	261	284	256	243	141	150	251	297	227	328	145
Srednješolci	100	105	107	94	68	43	85	99	106	141	133
Študenti	140	145	150	112	94	64	90	118	92	95	103
Zaposleni	440	320	363	357	210	189	314	348	348	334	96
Upokojenci	156	142	118	126	73	79	102	108	160	150	94
Ostali	140	117	114	82	46	48	85	70	65	88	135
SKUPAJ	1.401	1.269	1.245	1.144	693	658	1.083	1.197	1.136	1.296	114

Osrednja knjižnica NOVI ČLANI / OBČINE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	63	67	72	85	47	45	69	79	62	71	79
Kanal	36	71	61	60	26	24	65	55	48	59	87
Miren-Kostanjevica	54	45	43	50	41	22	46	33	61	39	185
Nova Gorica	478	569	542	483	338	358	557	616	496	577	81
Renče-Vogrsko	61	56	54	62	13	29	41	58	68	74	117
Šempeter-Vrtojba	81	86	95	71	37	47	78	86	81	71	94
Ostale občine/tujina	628	375	378	333	191	133	227	270	320	405	119
SKUPAJ	1.401	1.269	1.245	1.144	693	658	1.083	1.197	1.136	1.296	95

4.2 IZPOSOJA

Tabela 13: Izposojene enote gradiva v letih 2016-2025: po vrsti gradiva¹⁸

Goriška knjižnica IZPOSOJA / GRADIVO	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Knjižno gradivo	640.867	690.395	677.693	704.907	567.380	647.474	651.293	683.314	715.261	705.516	99
Serijske publikacije	312	3.325	3.923	3.773	3.142	3.554	3.829	3.741	4.109	4.602	112
e-gradivo ¹⁹		1.452	2.535	2.831	8.489	6.988	6.987	8.363	5.622	3.907	70
AV gradivo ²⁰	57.516	58.764	51.468	47.710	25.766	24.385	26.560	26.397	23.772	14.554	61
Ostalo neknjižno gradivo ²¹	9.134	10.714	10.330	9.529	4.629	3.774	5.375	5.544	5.077	9.217	182
SKUPAJ (COBISS)	707.829	764.650	745.949	768.750	609.406	713.175	694.044	727.359	753.841	773.796	103
PER	111.822	145.088	121.286	88.985	16.834	7.815	29.324	36.213	32.643	36.074	111
DOM	1.601	1.956	1.852	194	1.277	550	1.178	2.544	3.930	1.066	27
SKUPAJ (vse)	821.252	911.694	869.087	857.929	627.517	721.540	724.546	766.050	790.288	810.936	103

Računalniška izposoja gradiva je v letu 2025 narasla za 4 %. Čitalniška neračunalniška izposoja na Periodiki se je povečala za 11%, na Oddelku za Domoznanstvo pa še narastla. Zanimanje za avdio in video gradivo je drastično vpadlo. V upadu je tudi povpraševanje po e-gradivu, v letu 2025 smo ponujali Audibook, BSF in COBISS Elo

MOJA KNJIŽNICA: V servisu **Moja knjižnica**, ki ga omogoča COBISS/OPAC, omogočamo uporabnikom samostojen vpogled v informacije o gradivu, rezervacije, naročila, podaljševanje preko spleta. V letu 2025 smo zabeležili **127.060 transakciji**, 7 % manj kot v letu 2024.

Največ transakcij so naredili člani, ki obiskujejo osrednjo knjižnico, in sicer 105.448. Med uporabniki krajevnih knjižnic so največ transakcij naredili člani v KK Šempeter (4.919), Deskle (2.492) in Renče (2.115).

Tabela 14: Uporaba storitve Moja knjižnica v letih 2016–2025: po enotah

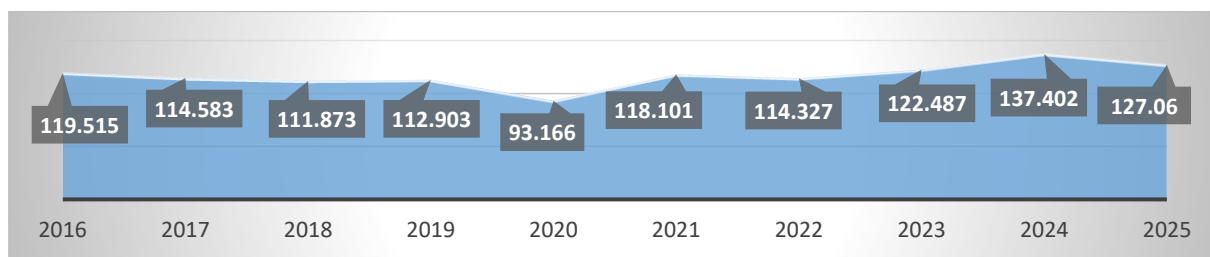
MOJA KNJIŽNICA	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Osrednja knjižnica	114.827	108.597	105.933	104.327	84.414	103.003	99.324	106.117	115.235	105.448	92
Potujoča knjižnica	188	898	567	532	570	1.443	1.742	2.123	3.176	3.146	99
KK Bilje	1.066	1.356	1.241	1.113	817	1.076	871	997	1.086	1.119	103
KK Branik	615	568	548	675	535	689	1.086	1.417	1.618	1.453	90
KK Deskle	884	855	1.139	1.758	1.239	2.180	2.344	2.248	3.177	2.492	79
KK Kanal	-	-	280	755	752	1.255	1.179	1.207	1.204	966	80
KK Miren	-	-	-	191	732	1.198	1.127	1.340	1.955	2.010	103
KK Prvačina	415	509	583	615	631	801	761	797	1.147	1.367	119
KK Renče	385	660	482	439	593	883	754	886	1.647	2.115	128
KK Solkan	1.135	1.140	1.100	1.176	1.079	1.661	1.683	1.769	1.857	1.985	107
KK Šempeter	-	-	-	1.322	1.804	3.912	3.456	3.586	5.300	4.919	93
SKUPAJ	119.515	114.583	111.873	112.903	93.166	118.101	114.327	122.487	137.402	127.060	93

¹⁸ Upoštevani parametri: c – izposoja na dom, d – izposoja v drug oddelek, nd – določitev novega datuma vrnitve gradiva, o – naročanje, oo – rez. prostega izvoda COBISS/OPAC, p – podaljšanje roka izposoje, r – rezervacija, s – izposoja v čitalnico

¹⁹ Audibook, BSF, COBISS Elo

²⁰ video in avdio kasete, CD, DVD

²¹ zemljevidi, notno gradivo, CD_ROM, predmeti, drugo



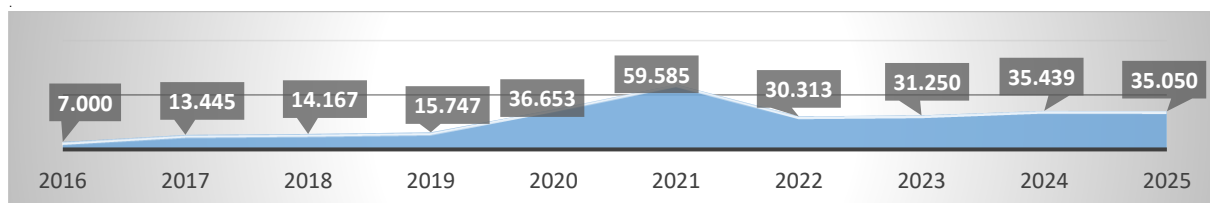
Slika 13 Število transakcij v servisu Moja knjižnica v letih 2016–2025

NAROČILA GRADIVA: Člani knjižnice lahko naročajo gradivo, ki je v knjižnici, ali pa rezervirajo že izposojeno gradivo. To lahko storijo osebno v knjižnici, po telefonu ali preko spletne storitve Moja knjižnica. V času epidemije, ko je knjižnica delovala pod posebnimi pogoji, smo uporabnike spodbujali k uporabi te storitve in zato je bil v teh letih zaznan velik porast uporabe. Storitev je enostavna in za uporabnike zelo uporabna, zato se jo še vedno radi poslužujejo.

V letu 2024 je bilo naročenih 35.050 enot gradiva, od tega 64 % v osrednji knjižnici.

Tabela 15: Naročila gradiva v letih 2016–2025: po enotah

NAROČILA GRADIVA (cobiss, knjižnica)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Osrednja knjižnica	6.485	12.853	9.796	9.926	27.921	47.114	21.310	20.988	23.634	22.535	96
Potujoča knjižnica	-	-	2.853	3.554	4.580	6.589	4.627	5.349	5.497	5.716	104
KK Bilje	90	180	207	379	450	509	338	451	581	663	114
KK Branik	77	108	267	297	422	445	409	373	540	579	107
KK Deskle	70	64	177	266	296	477	491	556	675	561	83
KK Kanal	-	-	12	75	346	622	445	440	443	394	89
KK Miren	-	-	-	93	527	888	521	591	724	720	99
KK Prvačina	65	45	204	277	433	460	317	380	593	685	115
KK Renče	59	59	65	72	162	200	112	177	353	583	165
KK Solkan	154	136	586	567	854	1.121	911	911	1.125	1.263	112
KK Šempeter	-	-	-	241	662	1.160	832	1.034	1.274	1.351	106
SKUPAJ	7.000	13.445	14.167	15.747	36.653	59.585	30.313	31.250	35.439	35.050	99



Slika 14 Naročila gradiva v letih 2016–2025 – po enotah

KNJIGOMATI: V knjižnici uporabljamo knjigomate za izposajo in vračanje gradiva. V letu 2021 smo pridobili **zunanjí knjigomat** za vračanje gradiva, ki je med uporabniki zelo dobro sprejet. V letu 2025 je bil uporabljen za vračanje 95.062 enot gradiva (35 % vseh vračil). V letu 2024 smo pridobili knjigomat za vračanje gradiva na potujoči knjižnici, na njem so uporabniki vrnili 20.960 enot gradiva.

Tabela 16: Izposoja in vračanje na knjigomatih v letih 2016-2025

KNJIGOMATI	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Izposoja	371.781	131.160	127.439	119.580	55.106	38.013	71.467	82.389	100.860	119.099	118
Vračanje	320.850	204.010	197.348	186.938	179.330	212.043	233.836	246.956	337.290	274.407	81
bibliobus	-	-	-	-	-	-	-	-	2.919	20.960	718
SKUPAJ	692.631	335.170	324.787	306.518	234.436	250.056	305.303	329.345	438.150	414.446	95

OSREDNJA KNJIŽNICA: Izposoja je nekoliko vpadla (3 %), vendar ostaja v povprečju zadnjih let.

Tabela 17: Izposojene enote gradiva v osrednji knjižnici v letih 2016–2025 (COBISS): po občinah

Osrednja knjižnica IZPOSOJA / OBČINE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	28.882	31.691	32.710	35.613	28.855	32.535	32.801	33.995	35.258	32.977	94
Kanal	27.786	33.069	32.681	31.532	23.538	28.092	25.124	25.300	27.310	26.139	96
Miren - Kostanjevica	27.453	29.689	28.359	29.216	18.480	18.334	19.849	20.124	23.453	22.635	97
Nova Gorica	341.860	357.951	353.476	360.927	279.178	318.913	288.003	288.839	288.031	277.651	96
Renče - Vogrsko	21.947	23.508	34.327	23.589	19.321	23.130	23.614	26.594	28.018	27.421	98
Šempeter - Vrtojba	58.041	65.288	63.491	57.774	41.771	44.825	42.834	44.088	45.308	43.193	95
Druge občine/tujina	77.974	92.688	73.405	79.767	59.320	61.651	100.517	111.953	109.075	109.123	100
SKUPAJ	583.943	633.884	618.449	618.418	470.463	527.480	532.742	550.893	556.453	539.139	97

KNJIŽNIČNI PAKETNIK: Od avgusta 2022 je uporabnikom na voljo **Knjižnični paketnik** (Direct4me), ki omogoča prevzemanje naročenega gradiva v osrednji knjižnici. Postavljen je ob vhodu v knjižnico nasproti zunanega knjigomata za vračanje gradiva. Dostopen je 24 ur na dan vse dni v tednu, za prevzem gradiva uporabniki potrebujejo samo mobilni telefon.

Uporaba knjižničnega paketnika se je v letu 2025 **povečala za 23 %**. V letu 2025 je bilo iz paketnika uspešno prevzetih 1.565 naročil. Dodatno je bilo dostavljenih še 26 naročil, ki jih uporabniki niso prevzeli.

Tabela 18: Izposoja in vračanje na knjigomatih v letih 2022-2025

KNJIŽNIČNI PAKETNIK	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
prevzeta naročila	157	763	1.189	1.565	132
neprevzeta naročila	4	76	106	28	27
SKUPAJ	161	829	1.295	1.593	123

MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA: Medknjižnična izposoja se izvaja na oddelku s strokovnim gradivom. Člani lahko gradivo naročajo preko servisa Moja knjižnica, osebno v knjižnici ali po e-pošti.

V letu 2025 smo v sklopu medknjižnične izposoje skupno obdelali **604 naročil**, od tega je bilo 587 realiziranih. Drugim knjižnicam smo posredovali 352 enot gradiva Goriške knjižnice, za naše člane pa smo iz drugih knjižnic prejeli 235 enot. S knjižnicami Goriškega območja - Mestno knjižnico in čitalnico Idrija, Lavričevo knjižnico Ajdovščina in Knjižnico Cirila Kosmača Tolmin - smo si izmenjali 405 enot gradiva. Naročila iz knjižnic Goriškega območja so za končnega uporabnika brezplačna.

Tabela 19: Medknjižnična izposoja v letih 2016–2025

MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Posredovano gradivo	672	590	538	554	501	560	620	464	492	357	73
Prejeto gradivo	296	214	182	175	132	148	108	174	211	247	117
SKUPAJ	968	804	720	729	633	708	728	638	703	604	86

4.3 OBISK

Obisk knjižnice narašča pri vseh skupinah, nekoliko je upadel pri študentih.

- Najštevilčnejši obiskovalci so zaposleni (35 %). Otroci in mladina (predšolski, osnovnošolci in srednješolci) predstavljajo 27 % vseh obiskovalcev.
- 74 % vseh obiskovalcev je obiskalo knjižnico v Novi Gorici.
- Skoraj polovica vseh obiskovalcev (46 %) prihaja iz Mestne občine Nova Gorica.
- Obisk se je povečal v večini enot knjižnice.

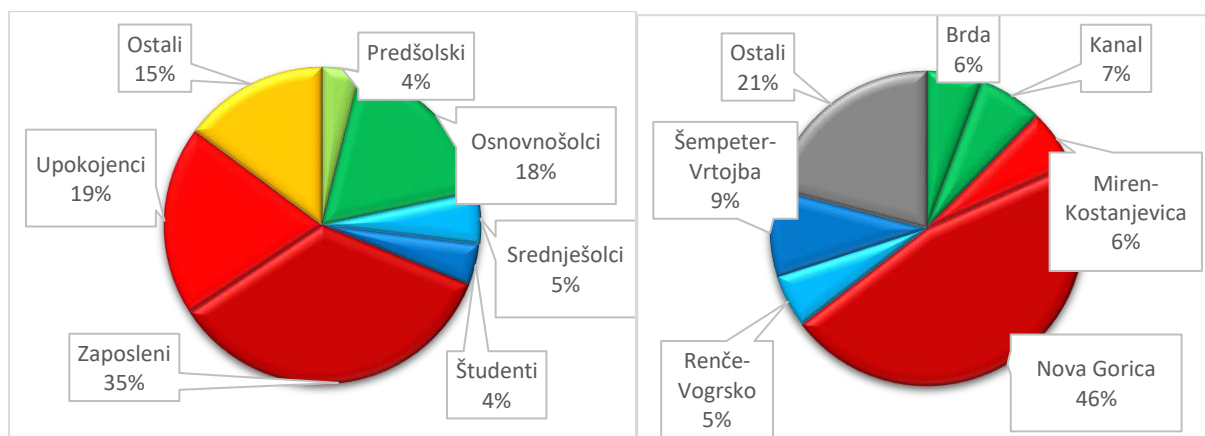
Tabela 20: Obisk v letih 2016–2025: po skupinah uporabnikov, občinah in enotah (COBISS)

Goriška knjižnica OBISK / KATEGORIJE	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	6.994	6.374	5.471	5.556	5.969	7.708	8.952	10.137	113
Osnovnošolci	42.612	43.234	43.007	42.531	39.269	41.748	42.941	46.501	108
Srednješolci	16.033	16.034	14.661	13.801	10.960	11.803	12.874	13.756	107
Študenti	19.231	20.374	17.251	17.267	11.970	11.030	10.891	10.931	100
Zaposleni	83.130	86.712	88.270	91.645	74.256	79.997	85.613	90.485	106
Upokojenci	37.198	39.757	42.642	44.918	35.809	40.988	46.990	50.815	108
Ostali²²	18.388	41.191	14.413	17.498	25.092	33.459	33.900	38.721	114
SKUPAJ	223.586	253.676	225.715	233.216	203.325	226.733	242.161	261.346	108

Goriška knjižnica OBISK / OBČINE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	12.035		12.199	13.569	14.353	14.942	11.875	12.914	14.149	14.865	105
Kanal	12.717		13.797	14.982	14.555	16.184	13.660	15.044	16.246	17.310	107
Miren-Kostanjevica	10.871		10.412	11.228	12.877	13.303	11.008	12.318	14.246	15.850	113
Nova Gorica	125.213		124.417	125.293	126.061	127.421	102.054	108.433	114.364	120.713	106
Renče-Vogrsko	10.659		10.975	10.942	10.723	11.732	10.551	12.041	12.899	14.327	111
Šempeter-Vrtojba	19.691		20.606	20.504	21.054	22.329	18.301	20.140	22.146	23.596	107
Ostali	35.964		31.180	57.158	26.092	27.305	35.876	45.843	48.111	54.685	114
SKUPAJ	227.150	230.863	223.586	253.676	225.715	233.216	203.325	226.733	242.161	261.346	108

Goriška knjižnica OBISK / ENOTE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Osrednja knjižnica	192.301	197.694	191.185	212.688	184.320	182.013	153.705	168.812	179.871	193.766	108
Potujoča knjižnica	17.972	18.629	16.724	18.100	16.357	17.977	19.784	22.385	21.683	25.527	118
KK Bilje	1.632	1.673	1.708	1.935	2.137	2.363	1.650	1.980	2.586	3.211	124
KK Branik	1.802	1.936	1.946	2.018	1.701	2.119	2.434	3.028	3.340	3.540	106
KK Deskle	2.403	2.658	2.808	2.946	2.154	3.522	3.624	4.490	4.400	4.213	96
KK Kanal	3.456		707	2.195	2.337	2.713	2.392	3.034	3.043	2.919	96
KK Miren				1.033	3.694	5.106	3.877	4.405	5.057	5.056	100
KK Prvačina	2.024	2.105	2.133	2.142	1.769	1.779	1.694	2.132	2.650	2.997	113
KK Renče	2.476	2.675	2.758	2.924	2.371	3.081	3.003	3.427	3.818	4.035	106
KK Solkan	3.084	3.493	3.617	3.793	4.050	4.716	4.092	4.666	5.571	5.613	101
KK Šempeter				3.902	4.825	7.827	7.070	8.374	10.142	10.469	103
SKUPAJ	227.150	230.863	223.586	253.676	225.715	233.216	203.325	226.733	242.161	261.346	108

²² Ostali – obisk članov iz drugih občin in tujine ter ročno evidentiranje nečlanov in obiska v čitalnici na oddelku Periodika v Osrednji knjižnici



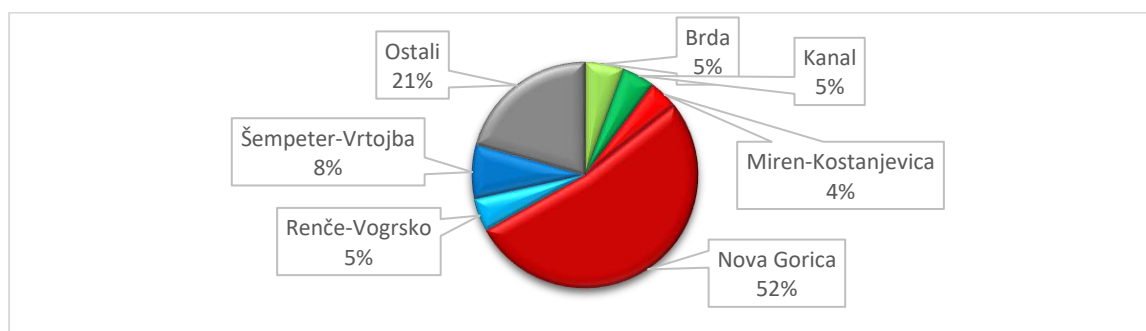
Slika 15 Obisk v letu 2025 - po skupinah uporabnikov in po občinah (COBISS)

OSREDNJA KNJIŽNICA: Obisk osrednje knjižnice narašča, v primerjavi z letom 2024 za 8 %. Več kot polovica uporabnikov (52 %) prihaja iz Mestne občine Nova Gorica.

Tabela 21: Obisk v osrednji knjižnici v letih 2016–2025: po skupinah uporabnikov in občinah (COBISS)

Osrednja knjižnica OBISK / KATEGORIJE	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	5.110	4.346	3.695	3.673	4.069	5.277	5.770	6.979	121
Osnovnošolci	31.631	30.470	31.471	28.289	24.454	25.673	26.753	29.626	111
Srednješolci	14.940	14.752	13.375	12.103	9.566	10.153	10.982	11.977	109
Študenti	18.587	19.545	16.375	16.022	10.986	10.087	9.857	9.962	101
Zaposleni	73.642	74.764	75.383	75.464	60.133	64.215	68.022	72.715	107
Upokojenci	31.824	31.563	32.948	32.271	25.275	28.060	32.137	35.256	110
Ostali	15.451	37.248	11.073	14.191	19.222	25.347	26.350	27.251	103
SKUPAJ	191.185	212.688	184.320	182.013	153.705	168.812	179.871	193.766	108

Osrednja knjižnica OBISK / OBČINE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	9.697	9.755	9.880	10.702	11.111	10.495	8.746	9.218	9.828	10.668	109
Kanal	9.195	9.435	9.214	9.088	9.054	9.014	6.909	7.312	8.144	9.210	113
Miren-Kostanjevica	8.138	8.491	8.074	7.808	7.502	6.433	5.746	6.244	7.167	8.054	112
Nova Gorica	114.952	116.569	114.314	112.046	113.326	111.619	87.304	91.697	95.877	101.609	106
Renče-Vogrsko	7.506	7.631	7.549	7.214	7.293	7.465	6.520	7.263	7.930	9.115	115
Šempeter-Vrtojba	18.067	18.174	17.884	16.266	16.082	15.085	11.976	12.874	13.863	15.125	109
Ostali ²³	24.746	27.639	24.270	49.564	19.952	21.902	26.504	34.204	37.027	39.985	105
SKUPAJ	192.301	197.694	191.185	212.688	184.320	182.013	153.705	168.812	179.836	193.766	108



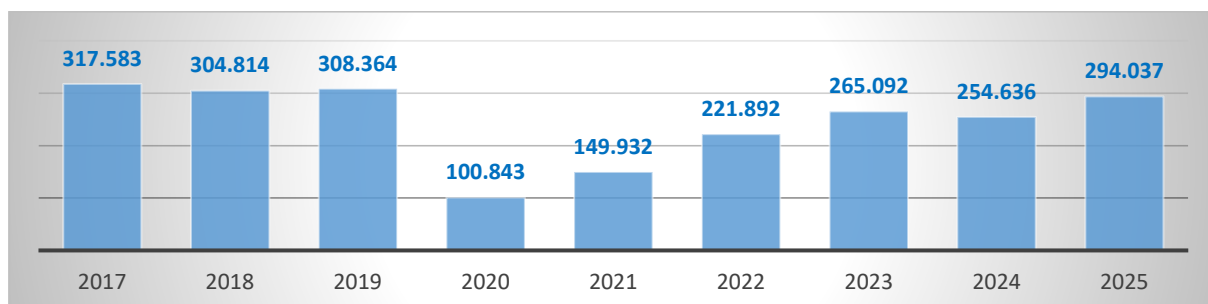
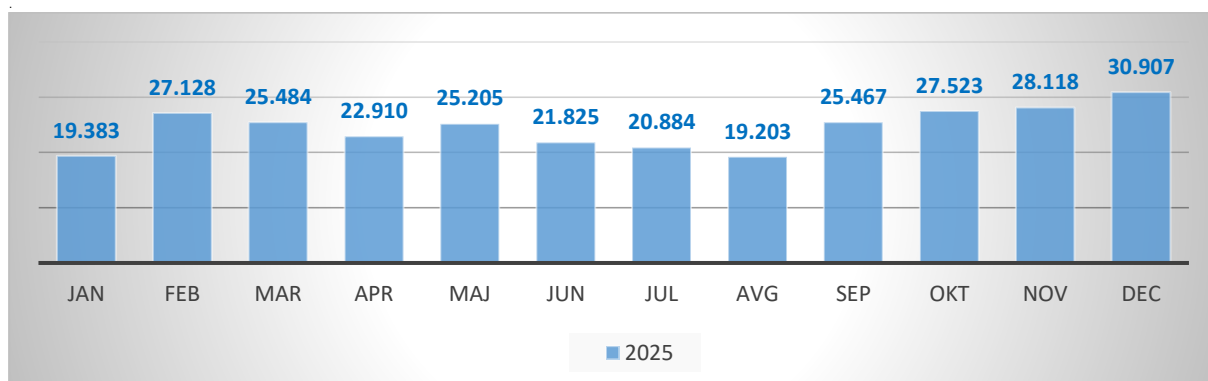
Slika 16 Obisk v osrednji knjižnici v letu 2025 – po občinah (merjeno v COBISSu)

²³ Ostali – obisk članov iz drugih občin in tujine ter ročno evidentiranje nečlanov in obiska v čitalnici na oddelku Periodika

ŠTETJE OBISKA: Oktobra 2016 smo v osrednji knjižnici na vhodu namestili števec, ki beleži vse obiske v knjižnici. Podatki so navadno veliko višji kot jih izkazuje COBISS. To dokazuje, da veliko naših uporabnikov prihaja v knjižnico zaradi drugih dejavnosti, ki jih statistika COBISS ne beleži. V letu **2025** je obisk znašal **294.037 obiskovalcev**, kar je 15 % več kot v letu 2024. Obenem pa to pomeni, da se postopoma približujemo času pred epidemijo, ko je bil zaradi znanih razlogov močan vpad obiska. Največ obiska smo zabeležili v jesensko-zimskih mesecih (februar, oktober, november, december), najmanj pa v januarju in avgustu.

Tabela 22: Obisk v osrednji knjižnici v letih 2017-2025 (števec na vhodu)

OBISK	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
JAN	27.495	23.603	29.623	2.684	10.848	14.159	29.361	27.508	19.383	70
FEB	25.192	24.523	26.177	2.509	10.418	14.858	21.388	24.633	27.128	110
MAR	28.163	29.101	27.422	1.079	11.692	17.955	25.301	24.126	25.484	106
APR	25.706	24.429	25.272	562	8.716	15.834	18.715	22.267	22.910	103
MAJ	26.830	25.830	29.134	7.862	11.239	15.580	19.531	23.046	25.205	109
JUN	26.850	25.880	22.172	1.186	11.558	17.517	20.585	18.493	21.825	118
JUL	22.449	22.493	23.147	14.263	12.974	14.965	12.880	16.911	20.884	123
AVG	24.030	24.287	23.511	15.202	13.727	16.212	18.395	16.261	19.203	118
SEP	26.556	25.756	25.008	18.508	14.061	16.586	20.480	20.486	25.467	124
OKT	27.106	27.398	27.196	15.896	14.814	21.216	24.662	21.493	27.523	128
NOV	29.895	27.353	25.891	9.720	14.434	28.216	28.435	20.686	28.118	136
DEC	27.311	24.161	23.811	11.372	15.451	28.794	25.359	18.726	30.907	162
SKUPAJ	317.583	304.814	308.364	100.843	149.932	221.892	265.092	254.636	294.037	115



Slika 17: Obisk v osrednji knjižnici v letih 2017-2025 (števec na vhodu)

OBISK DOMOZNANSKEGA ODDELKA se je v primerjavi s preteklim letom nekoliko povečal, predvsem obisk Bevkove sobe. Upadlo je zanimanje za uporabo gradiva. Po e-pošti in telefonu smo posredovali 62 informacij, vezanih na gradivo in zbirko.

Tabela 23: Obisk domoznanskega oddelka v letih 2021-2025

DOMOZNANSTVO	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Obisk - Domoznanska zbirka	196	710	915	980	935	95
Obisk - Bevkova soba	450	2.022	2.204	2.075	2.264	109
Obisk - SKUPAJ	646	2.732	3.119	3.055	3.199	104
Gradivo - izposoja	641 enot + 1 arhivska škatla	1.265 enot + 6 arhivskih škatel	2.539 enot + 5 arhivskih škatel	3.929 enot + 1 arhivska škatla	1.063 enot + 3 arhivske mape	27

OBISK PERIODIKE: Leta **2025** je čitalnico obiskalo **16.058** uporabnikov (**2024: 15.589** uporabnikov), ki so pregledali **36.074** enot gradiva (**2024: 32.643** enot).

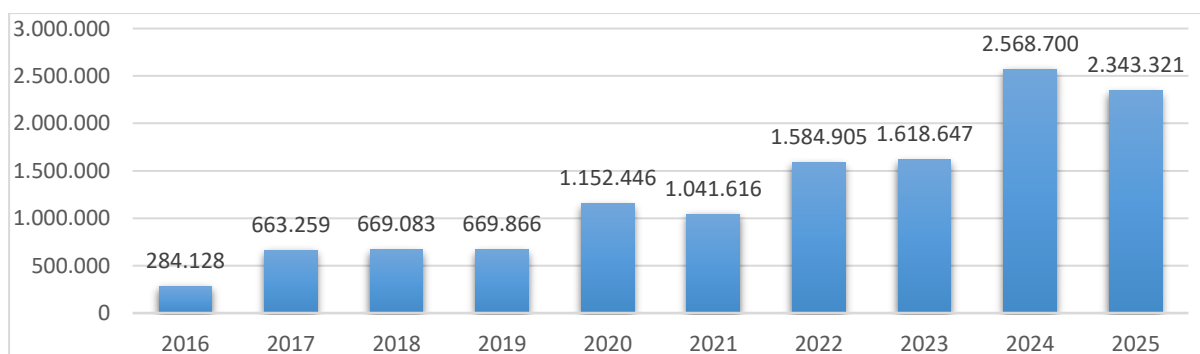
Tabela 24: Oddelek Periodika – število uporabnikov in ročno izposojenega gradiva v letih 2021-2025

PERIODIKA	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Obisk	3.007	9.309	15.073	15.589	16.058	103
Gradivo	7.815	29.324	36.213	32.643	36.074	111

VIRTUALNI OBISK: Elektronski viri so nepogrešljiv del sodobne knjižnične ponudbe. Uporabnikom omogočajo stalno in časovno neomejeno uporabo ter hiter dostop do ažurnih vsebin. Ob splošnem porastu uporabe so pri posameznih virih zaznana tudi nihanja, ki so povezana z različno stopnjo promocije.

Tabela 25: Virtualni obisk Goriške knjižnice v letih 2016–2025

Baze/vpogledi	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Audibook ²⁴	-	-	-	-	112	245	343	735	1.177	1.235	105
Biblos ²⁵	1.357	1.451	2.534	2.828	8.377	6.743	6.222	7.312	2.885	-	
BSF ²⁶	-	-	-	-	-	-	38	250	217	308	142
CobissEla ²⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	1.373	2.367	172
Dobreknjige.si	58.470	78.740	78.740	114.194	350.570	124.743	135.430	160.200	75.922	189.238	249
Ebsco host	24.747	13.020	11.597	8.936	22.998	10.187	13.397	1.081	5.337	980	18
Encyclopedia Britannica ²⁸	-	322.929	256.017	277.389	456.251	562.717	967.766	672.645	1.474.044	1.113.839	76
Facebook	4.913	6.536	9.068	11.621	15.675	11.500	14.558	46.000	275.707	652.358	237
FinD Info	488	199	325	247	192	-	-	-	-	-	
Gvin.com ²⁹	9.861	18.464	52.175	5.582	31.489	62.303	3.873	-	-	-	
Instagram	-	-	-	-	112	245	659	1.800	43.179	66.889	155
IUS-INFO	13.747	13.366	10.087	5.555	3.942	-	-	-	-	-	
Kamra	19.539	65.267	67.222	52.588	80.082	105.864	98.068	110.097	77.710	69.889	90
LinkedIn learning ³⁰	-	88	755	Ni podatka	1.536	1.518	1.876	1.963	820	950	116
PressReader ³¹	-	7.135	13.764	39.438	55.787	66.709	178.061	118.587	122.372	85.864	70
Primorci.si/OSP ³²	70.183	61.334	62.061	58.532	31.393	25.448	37.767	42.296	37.350	51.166	137
Spletna stran	80.723	74.730	104.302	97.683	93.615	60.603	45.834	49.469	54.020	77.294	143
Tax fin lex	-	-	-	-	-	791	1.702	1.144	1.794	1.788	100
Tik Tok	-	-	-	-	-	-	77.931	404.606	394.000	28.000	7
You Tube	-	-	436	855	315	2.000	1.380	462	793	1.156	146
SKUPAJ	284.028	663.259	669.083	669.866	1.152.446	1.041.616	1.584.905	1.618.647	2.568.700	2.343.321	91



Slika 18 Virtualni obisk Goriške knjižnice v letih 2016–2025

²⁴ Nakup in začetek uporabe: julij 2020

²⁵ Junija 2024 ukinitve uporabe.

²⁶ Baza slovenskega filma - Dostopno od decembra 2022.

²⁷ Začetek uporabe: junij 2024.

²⁸ Z letom 2017 se prvič zbira ločeno statistiko za posamezne knjižnične območja.

²⁹ V letu 2019 se je spremenil način beleženja uporabe e-vira Gvin.com.

³⁰ Lynda.com (začetek uporabe: december 2017) se je leta 2020 preimenovala v LinkedIn learning.

³¹ Aprila 2017 se začne voditi ločeno statistiko za posamezne knjižnične območja.

³² Štetje ni primerljivo s prejšnjimi leti zaradi pripojitve v portal Obrazi slovenskih pokrajin.

5 DEJAVNOSTI

Dejavnosti v Goriški knjižnici smo povezali v različne **projekte, prireditve in druge organizirane dogodke**. Vse aktivnosti se med seboj prepletajo in nagovarjajo različne interesne ali starostne skupine. Nekatere aktivnosti izvajamo samo v osrednji knjižnici ali pa v eni izmed enot, druge pa širimo v več ali celo vse enote. Predvsem mlade večkrat nagovarjamo na različnih lokacijah, npr. v šolah ali vrtcih.

Veliko sodelujemo z zunanjimi izvajalci, ki bodisi sami izvajajo aktivnosti ali pa sodelujejo kot partnerji. Taka partnerstva so nam zelo dragocena, saj gre za vzajemno spodbujanje ustvarjalnosti, izmenjavo dobrih praks in širjenje prepoznavnosti knjižnice in našega delovanja.

V aktivnosti so vključeni skoraj vsi zaposleni, ki glede na svoja zanimanja, znanja in sposobnosti pomembno prispevajo h kvalitetni izvedbi naših vsebin.

5.1 PRIREDITVE IN DRUGI ORGANIZIRANI DOGODKI

V letu 2025 je Goriška knjižnica na področju prireditev in drugih dogodkov izvedla obsežen in raznolik program. Skupno je bilo v vseh enotah knjižnice organiziranih **802 dogodkov**, kar je 47 več kot v letu 2024, udeležilo pa se jih je **14.957 obiskovalcev**, oziroma 1.176 več kot leto prej. S programi smo nadaljevali poslanstvo širjenja bralne kulture, znanja in krepitev skupnosti.

V okviru programa **Radovedni ponedeljki** smo izvedli 8 predavanj, ki jih je obiskalo 205 obiskovalcev (166 manj kot v letu 2024). Največji obisk je zabeležilo predpraznično srečanje s harfistko Ester Pavlič s 60 obiskovalci.

Izvedli smo 9 **Domoznanskih večerov**, ki jih je obiskalo 185 obiskovalcev (160 manj kot v letu 2024). Največji obisk je bil na večeru z Mirtom Komelom (25 obiskovalcev). Program smo tudi v letu 2025 izvajali v tesnem sodelovanju z lokalnimi vzgojno-izobraževalnimi in kulturnimi institucijami.

Program **Literarnih četrtkov** je obsegal 15 literarnih srečanj, kar je 8 več kot v letu 2024. Skupni obisk je znašal 559 obiskovalcev (143 več kot leto prej). Najbolje obiskano je bilo literarno srečanje Gringo Loco (Simon Doma in Aleš Čar) z 90 obiskovalci.

V letu 2025 smo v rednem razstavnem programu pripravili oziroma gostili **34 razstav**. Med odmevnejšimi izpostavljammo dvojezično razstavo »Koder si zveni«, dogodke v okviru razstave Pozorna pripovedovalka – sodobne poljske avtorice v slovenskih prevodih (do 50 obiskovalcev) V okviru razstave o pisatelju in prevajalcu Alešu Bergerju, ki je bila v letu 2024 na ogled v Goriški knjižnici, sta bila avtorja razstave Maruša Mugerli Lavrenčič in Jani Kuštrin povabljeni na pogovor z avtorjem v Knjižnico Otona Župančiča v Ljubljani, kjer je razstava prav tako gostovala.

V Goriški knjižnici smo v letu 2025 v okviru Časopisnega oddelka pripravili **razstavo »V naše hiše naš list«: slovensko časopisje v Gorici leta 1925**, ki je predstavila časopise, izdane v Gorici pred sto leti in hranjene v časopisni zbirki Goriške knjižnice.

Prav tako smo pripravili **razstavo »Koliko radosti in lepega je v teh letih natrosil v mlada srca! Hvala mu!«**, ob 80-letnici revije Ciciban, s priložnostno predstavitevijo Bevkovih prispevkov v reviji. Avtorja razstave, Irena Troha Jejčič in Jani Kuštrin, sta sodelovala tudi v natečaju Ciciban: 80 let otroštva in bila med prejemniki nagrad.

Nadaljevali smo tudi z novimi sodelovanji, med drugim z Društvom Hospic, v okviru srečanj Hospickafe. V okviru teh se pogovarjamo o temah, ki niso ravno vsakdanje: minljivost, žalost, detabuizacija smrti itd.

Pomembna novost je bil **mednarodni strokovni posvet *Where do we stand***, ki se ga je udeležilo 62 udeležencev, tudi iz tujine, ter **Dnevi Goriške knjižnice**, v okviru katerih smo izvedli 17 dogodkov s približno 600 obiskovalci. V letu 2025 smo razširili tudi program **Pravljičnih večerov za odrasle**, ki poteka pod okriljem Mariborske knjižnice, vključno z izvedbami na bibliobusu in v domovih starejših občanov, kjer redno pripovedujeta Polona Palčič in Tina Podgornik.

Rezultati kažejo, da je knjižnica kljub ponekod nižjemu obisku posameznih dogodkov v letu 2025 uspešno okrepila obseg dejavnosti, povečala skupni obisk ter nadaljevala strateško usmeritev v kakovostne, trajnostno naravnane in skupnostno povezovalne vsebine.

5.1.1 RADOVEDNI PONEDELJKI

Predavanja v sklopu Radovednih ponedeljkov smo v letu 2025 vsebinsko porazdelili v naslednje sklope: **Zelena knjižnica**, **Zdravje in dobro počutje** in **Pogled čez horizont**.



V okviru Radovednih ponedeljkov smo v letu 2025 pripravili in izpeljali naslednja predavanja:

1. **20. januar 2025:** *Radovedni ponedeljek iz sklopa Zelena knjižnica:* **Klub Gaia: Nevenka Breznik Beton: Pravilna uporaba ekoloških sredstev na vrtu**, predavanje.
2. **17. februar 2025:** *Radovedni ponedeljek v sklopu Zelena knjižnica:* **Klub Gaia: Lucija Kinkel: Spomladanska opravila v zelenjavnem vrtu**, predavanje.
3. **17. marec 2025:** *Radovedni ponedeljek iz sklopa Zelena knjižnica:* **Klub Gaia: Nevenka Breznik Beton: Bolezni in škodljivci v zelenjavnem vrtu**, predavanje.
4. **7. april 2025:** *Radovedni ponedeljek iz sklopa Zdravje in dobro počutje:* **Alja Maurič: Izkoristite potencial svojih ušes za boljše počutje**, predavanje o aurikuloterapiji.
5. **2. junij 2025:** *Radovedni ponedeljek iz sklopa Zdravje in dobro počutje:* **Vita Matjac: Trajnostno vsakdanje prehranjevanje**, predavanje o kvalitetnejšem življenju z manj zavržene hrane.
6. **13. oktober 2025:** *Radovedni ponedeljek iz sklopa Pogled čez horizont:* **Andrej Voje: Podvodno kraljestvo v deželi faraonov**, predvajanje filma o čarobnem svetu pod gladino Rdečega morja in pogovor z avtorjem.
7. **24. november 2025:** *Radovedni ponedeljek iz sklopa Pogled čez horizont:* **David Stegu: V objemu dežele**, predstavitev knjige.
8. **8. december 2025:** *Predpraznični Radovedni ponedeljek:* Božični koncert s harfistko **Ester Pavlič**.

V letu 2025 smo organizirali in izpeljali **8** predavanj. **3** predavanja so bila izpeljana v sklopu Zelena knjižnica, **2** v 66sklopu Zdravje in dobro počutje, **2** v sklopu Pogled čez horizont ter zaključno, predpraznično srečanje.

V letu 2025 je Radovedne ponedeljke spremljalo **205 obiskovalcev**, **166** manj kot v letu 2024. V okviru tega programa uporabnike navajamo na stalne zelene vsebine, ki so povezane z usmeritvijo naše knjižnice. Te vsebine so bolj specifične in v večji meri pritegnejo uporabnike, ki jim je tematika bližja in jo v praksi tudi uporabljajo.

Najbolj obiskan Radovedni ponedeljek v letu 2025 je **predpraznično srečanje s harfistko Ester Pavlič**. Dogodka se je udeležilo 60 obiskovalcev.

OSTALI POUČNI DOGODKI:

INDIVIDUALNE DELAVNICE UPORABE KNJIŽNIČNIH PORTALOV, APLIKACIJ IN STORITEV: Od februarja 2025 dalje smo organizirali **brezplačne individualne delavnice** za uporabnike in obiskovalce knjižnice, z namenom, da bi jim поблиže predstavili COBISS+, Mojo knjižnico, mCOBISS, e-knjige in avdio/zvočne knjige. Delavnice je vodil **Sandi Arčon**.

POGOVORI O VRTU: organizirali smo sledeče dogodke:

- 1. februar 2025: Vrtnarsko druženje na temo permakulture, Sandra Subotič
- 5. april 2025: Vrtnarjenje s pleveli – kako je plevel lahko koristen in uporaben v našem vsakdanu?, Vita Matjac
- 31. maj 2025, Vrtnice, Marija Trošt
- 21. november 2025, Elektrokultura v vrtu, Milan Roškar
- 19. december 2025, Vrt in ljudsko zdravilstvo, Darja Vrana

VARUHNJE REK: 3. marec 2025: pogovor z aktivistkami projekta Varuhinje rek. Sodelovale so **Nataša Dominko** (Ci Za čisto reko Vipavo), **Lucija Pascolat** (društvo EKO Anhovo in dolina Soče) in **Mojca Mejak** (društvo Eko Bistrce).

BACH-ANJE 2025: 15. marec 2025: **Kvartet flavt 4F** je tega dne na različnih lokacijah v Novi Gorici in Gorici izvajal skladbe **J. S. Bacha**.

AKTIVNOSTI CENTRA ZA KREPITEV ZDRAVJA:

- **21. marec 2025:** Meritve krvnega sladkorja, holesterola in krvnega tlaka.
- **1. julij 2025:** Poletni kotichek za zdravje: meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola ter kratko predavanje na temo treh najpogostejših bioloških dejavnikov tveganja.
- **5. avgust 2025:** Poletni kotichek za zdravje: meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola ter kratko predavanje na temo treh najpogostejših bioloških dejavnikov tveganja.



DELAVNICI ZA UPORABNIKE V OKVIRU PROJEKTA ERASMUS+: V okviru projekta Erasmus+ smo pripravili dve delavnici, namenjeni izobaževanju odraslih, in sicer:

- Delavnica: **Spletni viri v knjižnic:** 12. 6. 2025, izvajalke: **Ana Kosič, Maruša Mugerli Lavrenčič in Alenka Purkart**
- Delavnica: **Spoznaj svoje mesto:** 10. 6. 2025, izvajalke: **Manja Pergar, Polona Palčič in Tina Podgornik**

KOTIČEK Z DRUŽABNIMI IGRAMI: V poletnem času (1. julij do 29. avgust 2025) smo v prireditvenem prostoru obiskovalce povabili k uporabi namiznih družabnih iger za vse generacije.



JOGA V ATRIJU KNJIŽNICE: V mesecu juliju 2025 je **Društvo Joga v vsakdanjem življenju Nova Gorica** izvajala poletno jutranjo vadbo joge v atriju knjižnice. Srečanja so potekala vsako soboto v juliju, od 6.30 do 8. ure.

SREČANJA HOSPICKAFE V

GORIŠKI KNJIŽNICI: pogovori o izgubah, minljivosti, radosti, ljubezni in detabuizaciji smrti. Organizatorji: Slovensko društvo Hospic, enota Nova Gorica v sodelovanju z Goriško knjižnico.

- **16. september 2025: Carmen L. Oven: Do kdaj živim,** predstavitev knjige. Z avtorico se je pogovarjala **Polona Abram.**
- **14. oktober 2025: Govori, jokaj, razjezi se,** pogovor s **Tamaro Tedesco Ljutić** in **Bernardom Bašo.** Povezovala je **Polona Abram.**
- **16. december 2025: Življenje je navadna briškula,** pogovor z **Iztokom Mlakarjem, Marjetico Stojanović Verdiner** in **Jonom Nanjirjem.** Povezovala je **Polona Abram.**

HOSPICKAFE



VOZIČKANJE: gibanje in druženje staršev z malčki po ulicah Nove Gorice

- **EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI 2025: 30. september 2025:** prvi dogodek »Vozičkanje« - prijetno dopoldne, namenjeno mamicam, očetom in njihovim najmlajšim. Na dogodku so se predstavili tudi sodelujoči deležniki s ponudbo njihovih storitev. Pohod po Novi Gorici je vodila **Anja Fratnik – Suska**. **Organizatorji:** Mestna občina Nova Gorica, Mladinski center Nova Gorica, Nacionalni inštitut za javno zdravje OE Nova Gorica, Center za krepitev zdravja Nova Gorica, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Center trajnostne mobilnosti ter **15 sejmskih razstavljalcev**.
- **PODPORNA SKUPINA ZA MAMICE Z DOJENČKI IN MALČKI:** V letu 2025 smo pripravili **3 srečanja: 21. oktobra 2025, 18. novembra 2025 ter 16. decembra 2025**. Vodila jih je **mag. Jana kruh iz Mladinskega centra Nova Gorica** v sodelovanju z Goriško knjižnico in gostujočimi strokovnjaki.



FESTIVAL DUŠEVNEGA ZDRAVJA 2025: 20. oktober 2025: Kje so moji ključki?, pogovor ob knjigi kratkih zgodb, ki opisujejo življenje z demenco ali ob njej. Pogovarjali sta se avtorici **Saša Novak** in **Tatjana Cvetko**, predsednica društva **Primorske spominčice**.

Ob vhodu v knjižnico smo postavili **Kotiček o duševnem zdravju z izborom gradiva**, ki obeležuje **svetovni dan preprečevanja samomora**, **svetovni dan duševnega zdravja** ter **mesec preprečevanja zasvojenosti**. Promocijski material izpostavljen tematike je prispeval **NIJZ OE Nova Gorica**. Kotiček smo pripravili v času med 1. in 30. oktobrom 2025.

NADALJEVALNI TEČAJ ITALIJANŠČINE ZA ODRASLE smo organizirali v sodelovanju z zavodom iManaLAB. Tečaj je bil namenjen vsem, ki v novembru in decembru 2024 obiskovali osnovni jezikovni tečaj italijanščine ter vsem, ki imajo na tem področju že nekaj predznanja.

DOGODEK V SODELOVANJU S POKRAJINSKIM ARHIVOM NOVA GORICA: 14. november 2025: **Špela Pungaršek** je v okviru predavanja predstavila **Herbarijsko knjigo Janeza Krstnika Flysserja iz l. 1696**. Dogodek je potekal v okviru razstave **Spomin Slovenije. Slovenska nacionalna lista – UNESCO Spomin sveta**, ki je bila na ogled na zunanjih panojih/okvirjih med Goriško knjižnico in SNG Nova Gorica. Postavil jo je **Pokrajinski arhiv Nova Gorica**.

BRALNI KLUB NA VRHU STOPNIC: organizirali smo štiri srečanja:

- 26. marec 2025: **kristali** – gostja **Katja Ušaj**, poznavalka kristalov
- 29. maj 2025: **menopavza** – gostja **dr. Maruša Strgulc**, specialistka ginekologije in porodničarstva
- 21. oktober: **nekemične zasvojenosti** – gostja **dr. Sanja Rozman**, zdravnica, psihoterapevtka in avtorica
- 9. december: **zdrava prehrana** – gostja **Petra Kravos**, mag. dietetike



5.1.2 OTROŠKI TORKI in MLADINSKE DEJAVNOSTI



Otroški torki predstavljajo otroške dejavnosti, ki že tradicionalno vključujejo torkove pravljичne urice ter druge dejavnosti, ki jih izvajamo na mladinskem oddelku in so namenjene našim najmlajšim obiskovalcem. Nekateri dogodki so dogovorjeni s posameznimi vrtci in šolami in so namenjeni zaključenim skupinam, k ostalim pa vabimo posamezne obiskovalce, ki navadno prihajajo v družji staršev ali starih staršev. Aktivnosti so organizirane kot posamezni dogodki ali v sklopu različnih projektov.

Mladinske dejavnosti obsegajo različne dejavnosti, ki jih namenjamo mladim obiskovalcem. Na nevsiljiv način jih vabimo v knjižnico z raznoliko ponudbo dejavnosti in privlačnim prostorom, ki ponuja tako prostor za učenje kot tudi kotičke za druženje, branje, poslušanje glasbe. Organiziramo številne dogodke, posamezne ali preko projektov, ki nagovarjajo mlade in odpirajo njim zanimive teme, spodbujajo različna zanimanja in razvijajo kritično razmišljanje.



PRIREDITVE IN OSTALI DOGODKI ZA MLADE: Poleg različnih aktivnosti, ki smo jih izvajali v okviru različnih projektov, smo pripravili tudi nekaj posameznih dogodkov:

GREGORJEVO 2025 V GORIŠKI KNJIŽNICI: 14. marec 2025: spuščanje Gregorčkov v bazenčkih v atriju Goriške knjižnice. V sodelovanju z Mestno občino Nova Gorica, Krajevno skupnostjo Nova Gorica, združenjem Goričanke (TD Nova Gorica) in Vrtcem Nova Gorica.

DELAVNICE:

- 10. april 2025: ustvarjalna delavnica za otroke: **Izdelava velikonočne košarice iz naravnih materialov;** spletnje košarice in vezi z **Gordano Magdalenic**.
- 17. november 2025: ustvarjalna delavnica **novoletnih okraskov.** Vodili sta jo **Gordana Magdalenic** in **Kristina Kodre.**

KAMIŠIBAJ:

23. maj 2025: **Festival Kamišibaja: 6. kamišibaj dan v Novi Gorici.** Izvajalci: **Gordana Magdalenic** in zunanji izvajalci.

- 23. december 2025: **Čarobni kamišibaj večer v knjižnici na družinski predpraznični večer ob zgodbah.** Izvajalci: **Gordana Magdalenic**, Furje z burje, Igor Cvetko in Jelena Sitar.



PREDSTAVITEV KNJIG DRUŠTVA TAČKE POMAGAČKE: 3. junij 2025: Jana Miklič, Barbara Sever in Maja Vidačić: Od strahu do prijateljstva, predstavitev priročnika in slikanice. Z avtoricami se je pogovarjala **Polona Palčič.**

#ŠPORTAJMOINBERIMO - Osrednja prireditve ob Dnevu slovenskega športa v prestolnici kulture 2025: Goriška knjižnica se je projektu pridružila v letu 2022, v letih 2024 in 2025 pa je tudi nosilka projekta.

Vodilo programa **#športajmoinberimo** je povezati mlade in vrhunske športnike ob pogovoru o branju in knjigi. Osrednji dogodek v okviru projekta je potekal v naši knjižnici **23. septembra 2025.**



S perspektivnimi mladimi športniki – dijaki ŠCNG ter učenci 3. triade OŠ Solkan in Milojke Štrukelj sta svoje izkušnje delila vrhunska športnika in olimpijca **Lin Pletikos** (jadranje) ter **Bojan Tokić** (namizni tenis). Dogodek je povezovala **Tina Podgornik**.

VRTEC NA OBISKU:

- od oktobra do decembra 2025: **Gordana Magdalenić** na obisku v **Vrtcu pri OŠ Solkan**.
- od oktobra do decembra 2025: **Gordana Magdalenić** na obisku v **Vrtcu Grgar**.

KAKI: DREVO ŽIVLJENJA (KAMIŠIBAJ): 7. oktober 2025; dogodek smo organizirali v sodelovanju z **Akademijo umetnosti Univerze v Novi Gorici**.

MULTICULINGO: FESTIVAL VEČJEZIČNOSTI IN MULTIKULTURNOSTI:

MULTIKULTURNI MOSTOVI: Od 5. do 8. novembra 2025. Festival je potekal v sodelovanju z **Zavodom iManaLAB**. V njem se sodelovalo **25 gostov in voditeljev**, obiskalo ga je okrog **250 obiskovalcev**. O dogodku je poročalo 6 medijev, o srednji okrogli mizi je bila posneta TV oddaja, preko družbenih omrežij pa je festival dosegel več kot 32. 000 uporabnikov.



SREČANJE IBBY: 11. november 2025; srečanje slovenske in italijanske sekcije IBBY, kjer so sodelovali **Vesna Benedetič, Mateja Gomboc** in **Milan Petek Levokov**.

DELAVNICA STRIPA: 22. november 2025: Podoba in beseda – delavnica stripa, v sodelovanju z **Zavodom iManaLAB**. Pripravili smo jo za otroke od 10 do 14. leta.

SKUPINE NA OBISKU: V okviru šolskih in drugih organiziranih skupin so nas v letu 2025 obiskali učenci 3. razredov OŠ Milojke Štrukelj, učenci 1. in 3. razredov Zavoda Svet Montessori in varovanci VDC Solkan. Skupine je vodila **Polona Palčič**.

PREDSTAVA NONOTOV ZID: Izvajale so jo knjižničarke iz **Kosovelove knjižnice Sežana**.

MILIČINSKI –BUTALCI – MOZAIKI: bibliopedagoški umetniški dnevi za drugo triado OŠ: Sodelovale so **Polona Palčič, Karmen Petrič** (KD Rak Rakek) in **Marija Umek** (Kosovelova knjižnica Sežana).

PREDSTAVITEV SLIKANIC: 3 dogodki, na katerih smo predstavili naslednje slikanice:

- Josipina Kovačević: Slikanica o Zoji,
- Slavica Remškar in Tanja Komandina (v okviru festivala Izvirna slovenska slikanica): Psiček, čarovnica in tri srebrne žličke,
- Darinka Kozinc: Travniške tri.

PRIPOVEDOVALSKI NASTOPI V OŠ DOBROVO IN KOJSKO: Polona Palčič je v okviru **3 nastopov** v mesecu **decembru 2025** pripovedovala **100 učencem**.

BOŽIČEK ZA EN DAN, ZBIRNO MESTO ZA ODDAJO DARIL: Od 8. novembra do 2. decembra 2025. Tudi v letu 2025 je bila naša knjižnica osrednje zbirno mesto v projektu. V okviru akcije se je zbralo **600 daril**. V Goriški knjižnici jo je spremljala **Petra Bric**.



OBLETNICE: V okviru dejavnosti za otroke in mladino smo v letu 2025 ob **obeleževanju 80. rojstnega dne Pike Nogavičke pripravili poseben Pikin kotiček**, izpostavili smo tudi **80. jubilej revije Ciciban: Ciciban, vse najboljše!**

5.1.3 USTVARJALNE SREDE

POPRAVLJALNICA KNJIG Z ENISO: Na delavnicah popravljanja knjig so udeleženci lahko spoznali, kateri materiali so najprimernejši za popravilo knjig ter kako se lotiti popravljanja. Vodila jih je zaposlena Goriške knjižnice **Enisa Brkić**.



Knjigo, ki je potrebovala malo nege, so udeleženci lahko prinesli s seboj in jo popravili pri nas. Sicer pa je bilo na voljo nekaj poškodovanih in odpisanih knjig, na katerih so lahko preizkusili novo znanje in svoje ročne spretnosti.

Število udeležencev na delavnicah je omejeno na 6 obiskovalcev. V letu 2025 smo izpeljali **15 delavnic**, eno manj kot v letu 2024 (bolezen). Udeležilo se jih je **70 udeležencev**, **6 več** kot lani.

5.1.4 LITERARNI ČETRTKI

V sklopu Literarnih četrtkov smo v letu 2025 predstavili naslednje avtorje in njihova dela:

1. **30. januar 2025: Irena Cerar: Svetišča narave**, predstavitev knjige in pogovor z avtorico. Z avtorico se je pogovarjala **Renata Lapanja**.
2. **27. februar 2025: Literarni večer, posvečen poljski pesnici Wislawi Szymborski**. V sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Poljske in Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani.
3. **13. marec 2025: Ksenija Zmagaj**, pogovor s pesnico.
4. **3. april 2025: Vesna Milek: Kleopatra: naj se zgodi**, predstavitev knjige. Z avtorico se je pogovarjala **Tina Podgornik**.
5. **16. april 2025: Mateja Gomboc: Zavladati vetru**, predstavitev zbirke kratkih zgodb za odrasle. Z avtorico se je pogovarjala **Ignacija Fridl Jarc**.
6. **24. april 2025: Literarni večer, posvečen Lili Novy**, ob 140. Obletnici rojstva pesnice.
7. **5. maj 2025: Eva Ostrouška: Najine erotične črtice**, predstavitev knjige. Z avtorico se je pogovarjala **Vanesa Vodovnik**.
8. **9. junij 2025: Ingrid Patricia Boben: Ptice treh viharjev: življenjske zgodbe iz zgornje Vipavske doline**, predstavitev knjige.
9. **21. avgust 2025: Marko Pišljar: Šepet križpotij**, predstavitev pesniške zbirke. Z avtorjem se je pogovarjala mag. Marija Mercina.
10. **Poletni literarni večer: 28. avgust 2025: Anja Kovačič: Peter Opeka, ostani z nami**, predstavitev knjige. Z avtorico se je pogovarjala **Barbara Gredič Oset**.
11. **15. september 2025: Irena Svetek: Tam, kjer plešejo tulipani**. Z avtorico se je pogovarjala **Tina Podgornik**.
12. **29. September 2025: Simon Doma in Aleš Čar: Gringo Loco: resnična zgodba Slovenca, ki je bil v Venezueli obsojen na 15 let zapora**, predstavitev knjige. Z avtorjema se je pogovarjala **Tina Podgornik**.
13. **9. oktober 2025: Jernej Šček: Kavarna odprta**, predstavitev knjige. Z avtorjem se je pogovarjala **Maja Mihelić**.
14. **16. oktober 2025: Erica Johnson Debeljak: Samo seks**, predstavitev knjige. Z avtorico se je pogovarjala **Tina Podgornik**.
15. **27. november 2025: Marij Čuk: Zlato zrno**, predstavitev knjige in pogovor z avtorjem. Pogovor je vodil **prof. Adrijan Pahor**.



V letu 2025 smo organizirali **15 literarnih srečanj v okviru Literarnih četrtkov**, 8 več kot v letu 2024. Tudi v letu 2025 smo se veliko povezovali z drugimi vzgojno-izobraževalnimi in kulturnimi institucijami na Goriškem.

Predstavitve avtorjev in njihovih del si je v letu 2025 ogledalo **559 obiskovalcev**. Obisk je večji kot v letu 2024 za **143 obiskovalcev**. Dogodek, ki ga je v letu 2025 spremljalo največ obiskovalcev: literarno srečanje: **Simon Doma in Aleš Čar: Gringo Loco: resnična zgodba Slovenca, ki je bil v Venezueli obsojen na 15 let zapora**. Spremljalo ga je **90 obiskovalcev**.

DOMOZNANSKI VEČERI: V sklopu Domoznanskih večerov smo predstavili naslednje avtorje in njihova dela:

1. **9. januar 2025:** Slovensko planinsko društvo Gorica: GO 3D: Goriška: peš, s kolesom in s kajakom, predstavitev vodnika z avtorji in uredniki Marcom Lutmanom, Dinom Paulinom, Robertom Makucem ter Albertom Vončino, članom SPDG in novinarjem Primorskega dnevnika.
2. **20. marec 2025:** Literarno-glasbeni večer s pesnikom in kantavtorjem Borjo Bolčino na predvečer svetovnega dneva poezije. Z avtorjem se je pogovarjala Maruša Mugerli Lavrenčič.
3. **27. marec 2025:** pogovor z Nevenko Vrančič, v okviru projekta **Obrazi slovenskih pokrajin** – sklop pogovorov z izbranimi gosti, znanimi Primorci. Z dramsko igralko se je pogovarjala Daša Medvešček.
4. **17. april 2025:** Robert Devetak: »Kdor si pridobi prijatelja, najde zaklad.«: vpliv Pohodov prijateljstva na sodelovanje med Gorico in Novo Gorico, predavanje.
5. **8. maj 2025:** Anja Mugerli: Plagiat. Z avtorico se je pogovarjala Katarina Gomboc Čeh.
6. **5. junij 2025:** Milan Jež: Divji nageljni, predstavitev pesniške zbirke. Z avtorjem se je pogovarjal Damijan Bogataj.
7. **11. september 2025:** Darinka Kozinc, Sabina Vostner, Olga Kolenc in Andrejka Jereb: Svetloba štirih, predstavitev pesniške zbirke. Z avtoricami se je pogovarjal Damijan Bogataj. 24 obiskovalcev.
8. **23. oktober 2025:** Mirt Komel: Črepinja. Z avtorjem se je pogovarjala Maruša Mugerli Lavrenčič.
9. **13. november 2025:** Ljuba Krušič: Med dobrim in zlim, Sabina Vostner: Sončev krog in Darica Majer Leban: V smehu in solzah se vrti ta svet, predstavitev treh knjig treh avtoric. Predstavitev je povezovala Darinka Kozinc.



V Goriški knjižnici smo v letu 2025 organizirali **9 Domoznanskih večerov**, enega manj kot v letu 2024. Tudi v letu 2025 smo se veliko povezovali z drugimi vzgojno-izobraževalnimi in kulturnimi institucijami na Goriškem. Domoznanske večere je v letu 2025 spremljalo **185 obiskovalcev**, 160 manj kot v letu 2024. Največji obisk smo zabeležili pri Domoznanskem večeru z **Mirtom Komelom. 25 obiskovalcev.**

OSTALA LITERARNA SREČANJA:

PESNIŠKI VEČER V OKVIRU GOSTOVANJA RAZSTAVE POZORNA PRIPOVEDOVALKA – sodobne poljske avtorice v slovenskih prevodih, razstava o sodobnih poljskih avtoricah v slovenskih prevodih: **27. februar 2025:** **Milosz & Szymborska: dvogovor nobelovcev.** Sodelovale so študentke ljubljanske polonistike. Dogodek je podprl Konzulat Republike Poljske v Novi Gorici.

POGOVOR O DRUŽINSKEM BRANJU: **10. junij 2025:** Družinsko branje: zakaj je ključnega pomena za bralno kulturo?, v pogovoru so sodelovali Irena Škvarč, direktorica knjižnice, Žiga X Gombač in Nina Peče Grilc. Dogodek smo pripravili v sodelovanju z zavodom za kulturo, izobraževanje in šport Škratelj ter Javnim zavodom GO! 2025.

LITERARNA POKRAJINA GORIŠKE: **20. september 2025:** Bogastvo jezikov v našem prostoru skozi čas, šesti goriški literarni sprehod. Organizator: JSKD NG OI Nova Gorica. Soorganizatorji: Goriška knjižnica, Knjigarna Maks ZRC SAZU, Gimnazija Nova Gorica, Šolski center Nova Gorica, Slavistično društvo Nova Gorica.

LITERARNO SREČANJE V OKVIRU FESTIVALA SLOVANSKIH KNJIŽEVNOSTI: **1. oktober 2025:** Vida Ognjenović: Hiša mrtvih vonjav, predstavitev knjige. Z avtorico se je pogovarjala Martina Mrhar.

POGOVOR OB RAZSTAVI O PREVAJALCU ALEŠU BERGERJU IN OB 50. OBLETNICI IZIDA DELA NOČ BLISKOV: **3. oktober 2025** v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani. Pogovor z Alešem Bergerjem sta v sklopu gostovanja razstave in 50. obletnici izida dela Noč bliskov vodila Maruša Mugerli Lavrenčič in Jani Kuštrin.

DVOJEZIČNA RAZSTAVA »KODER SI ZVENI«, POPOTOVANJE PO ITALIJANSKEM JEZIKU: spremljajoča dogodka:

- **8. oktober 2025:** v okviru razstave smo pripravili uradno odprtje, kjer so bili prisotni predstavniki lokalnih oblasti obeh Goric. Razstavo je predstavila **Antonia Blasina** v okviru **Društva Dante Alighieri – Odbor Gorica**. Po uradnem odprtju je bilo organizirano tudi vodenje po razstavi.
- **17. oktober 2025:** v sodelovanju z **Društvom Dante Alighieri – Odbor Gorica** smo pripravili predavanje **Italijanizmi v slovenščini: pričevanje o dolgem in intenzivnem sobivanju**, ki ga je izvajala **Martina Ožbot**. Dogodek je potekal v okviru **25. Tedna italijanskega jezika v svetu**.

XV. GREGORČIČEVI DNEVI: »... POD MANO SRDITO VALOVJE ROHNI OB KAMNITO BREGOVJE ...«: v sodelovanju z Goriškim literarnim klubom Govorica in Zvezo kulturnih društev Nova Gorica smo organizirali dvodnevni dogodek:

- **sreda, 15. oktober 2025:**
 - **ob 14. uri:** Pesniški poklon Simonu Gregorčiču, recital Gregorčičevih pesmi in položitev cvetja ob Gregorčičevem spomeniku v Aleji zaslužnih mož na Erjavčevi ulici v Novi Gorici in Ljudskem vrtu v Gorici (Italija).
 - **ob 18. uri:** GOVORIŠKI pesniki so se goriškega slavčka spomnili tudi v Goriški knjižnici. Izvajalci so v program uvrstili pozdravne nagovore, zvočni posnetek Soči, besedo urednika **Milana Petka Levokova** ob izidu zbirke **GOVORIŠKE pesmi**. Pogovor z ustvarjalci je vodila **Darinka Kozinc**.
- **sobota, 18. oktober 2025:**
 - **ob 15. uri:** 16. Pohod po Gregorčičevi poti iz Renč na Gradišče v organizaciji ZKD Nova Gorica, Društva Kultura Renče, KS Gradišče nad Prvačino, GLK GOVORICA in Goriške palete.
 - **ob 17. uri:** Prireditev v Kulturnem domu Gradišče nad Prvačino z recitacijami, glasbo in petjem.



5.1.5 RAZSTAVE

Goriška knjižnica ima dva razstavna prostora - osrednji razstavni prostor (osrednjem del pritličja; namenjen večjim, obsežnejšim razstavam) ter manjši razstavni prostor. Povpraševanje po knjižničnih razstavnih prostorih je veliko. Uporabnikom, ki želijo razstavljati pri nas, skoraj vedno prisluhnemo in jim to omogočimo. Razstave se menjajo frekventno – praviloma na tri do štiri tedne. Pri posamezni razstavi se na željo avtorja lahko pripravi še zbirka o razstavi.

V letu 2025 smo v rednem programu razstav gostili/pripravili **34 razstav**.



RAZSTAVE V OSREDNJEM RAZSTAVNEM PROSTORU:

1. **od 6. do 31. januarja 2025: Mozaična sekcija društva RAK Rakek: Butalci**, razstava mozaikov.
2. **od 3. do 28. februarja 2025: Veleposlaništvo Republike Poljske in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani: Pozorna pripovedovalka – sodobne poljske avtorice v slovenskih prevodih**, razstava o sodobnih poljskih avtoricah v slovenskih prevodih.
3. **od 3. do 31. marca 2025: Varuhinje rek: Skupinska fotografska razstava**, potujoča fotografska razstava.
4. **od 1. do 30. aprila 2025: Damjan Šturm**, slikarska razstava.
5. **od 5. do 30. maja 2025: Zgodovinski arhiv Celje: Podobe demokracije: izbor gradiva iz posameznih arhivov držav Evropske unije**, razstavni panoji z objavljenimi reprodukcijami arhivskega gradiva in razlagalnimi legendami.
6. **od 2. do 21. junija 2025: Društvo EKO Anhovo in dolina Soče: Pripovedujmo o azbestu**, izobraževalna razstava.
7. **od 23. junija do 11. julija 2025: Razstava udeležencev Likovne šole v Mestni galeriji Nova Gorica 2024/25**, likovna razstava.
8. **od 1. do 29. avgusta 2025: Maja Krušec – Manna**, likovna razstava (kolaž, vizualna poezija).

9. od 5. do 30. septembra 2025: Avto moto društvo Gorica: Rally Nova Gorica, razstava avto-moto športa na Goriškem.
10. od 7. do 30. oktobra 2025: La Dante Gorizia: »Koder si zvenik«, popotovanje po italijanskem jeziku, dvojezična razstava.
11. od 3. do 30. novembra 2025: Zgodovina slovenskega literarnega prevoda, razstava na panojih, ki so nastali v okviru raziskovalnega projekta *Zgodovina slovenskega literarnega prevoda*.
12. od 1. do 31. decembra 2025: Nada Zuza: Ženski koledar, likovna razstava.

RAZSTAVE V MANJŠEM RAZSTAVNEM PROSTORU:

1. od 3. do 31. januarja 2025: MajaArt – kreacija z angeli: Razstava angelskih kreacij, razstava slikarskih platen.
2. od 3. do 28. februarja 2025: Ljiljana Lisjak, likovna razstava.
3. od 3. do 28. marca 2025: Ksenija Zmagaj: Ime mi je ženska, likovna razstava.
4. od 1. do 18. aprila 2025: Andrej Trampuš: Pariške vedute (1880–2000), izbor gradiva Andreja Trampuša.
5. od 22. aprila do 9. maja 2025: Društvo Rod soških mejašev: RSM skozi čas, razstava ob 70. obletnici novogoriškega roda tabornikov.
6. od 12. do 30. maja 2025: Višja strokovna šola za les in oblikovanje Maribor: Les je vedno v modi, razstava unikatnih lesenih oblek in modnih dodatkov študentov.
7. od 4. do 30. junija 2025: Kristina Vencelj: Kristinina likovna šola, razstava izdelkov učencev likovne šole.
8. od 8. do 26. julija 2025: »V naše hiše naš list«: slovensko časopisje v Gorici leta 1925, razstava časopisov, ki so pred sto leti izhajali v Gorici in so del časopisne zbirke Goriške knjižnice.
9. od 1. avgusta do 12. septembra 2025: Mojca Pergar: Razstava unikatnih ročnih izdelkov, razstava ročnih del.
10. od 15. septembra do 3. oktobra 2025: Priložnostna razstava o Francetu Bevku – ob 80. obletnici konca 2. svetovne vojne smo spoznavali Bevkovo življenje in delo v tem obdobju.
11. od 6. do 30. oktobra 2025: Nataša Rustja: Ritmi zemlje, likovna razstava.
12. od 3. do 28. novembra 2025: »Koliko radosti in lepega je v teh letih natrosil v mlada srca! Hvala mu!«: razstava ob 80-letnici revije *Ciciban*, priložnostna razstava Bevkovih prispevkov v reviji.
13. od 3. do 29. decembra 2025: Skrito – odkrito – ohranjeno – dostopno, razstava o digitalizaciji na Goriškem območju in Digitalni knjižnici Slovenije.

RAZSTAVE NA DRUGIH LOKACIJAH V KNJIŽNICI

RAZSTAVE NA ODDELKU ZA ODRASLE:

- Razstava haikujev: Izbor najboljših haikujev v okviru Natečaja za najboljši haiku je bil v Goriški knjižnici na ogled od 22. maja do 30. junija 2025.

RAZSTAVE NA ODDELKU ZA MLADE

- Dogodivščina v žepu: razstava ilustracij Marte Bartolj; od 7. maja do 7. junija 2025, ob vhodu v knjižnico. Pripravila sta jo Polona Palčič in založba MIŠ.
- Razstava Bralnice pod slamnikom na temo slikanice Marte Bartolj Dogodivščina v žepu: od 7. maja do 15. junija, na Oddelku za mlade.
- Umetnost in duševno zdravje: razstava združenja ŠENT v mesecu duševnega zdravja, od 1. oktobra do 31. oktobra 2026, na Oddelku za mlade.
- Ivan Mitrevski: Filip gre na sprehod, razstava tiskov ilustracij založbe MIŠ, od 20. novembra do 20. decembra 2025, ob vhodu v knjižnico. Pripravila sta jo Polona Palčič in založba MIŠ.
- Razstava Pika Nogavička: od 1. decembra 2025 do 6. januarja 2026, na Oddelku za mlade. Pripravili so jo v OŠ Milojke Štrukelj.

DOMOZNANSKE RAZSTAVE

- Razstava Anton Marko Plenčič in Opera medico physica, na ogled je bila od 23. aprila do 16. maja 2025 v pritličju pri Oddelku za odrasle. Pripravila Breda Seljak.
- Razstava Bevk med partizanstvom in pisano besedo, na ogled je bila od 15. septembra do 3. oktobra 2025 v malem razstavnem prostoru. Pripravili Daša Medvešček in Breda Seljak.
- Razstava Skrito – odkrito – ohranjeno – dostopno 2025: na ogled je bila od 3. do 29. decembra 2025 v malem razstavnem prostoru. Pripravili Daša Medvešček, Breda Seljak in Tjaša Lipušček Skubin (Knjižnica C. Kosmača Tolmin).

5.1.6 OBISK ZAKLJUČENIH SKUPIN

V Goriško knjižnico prihaja vedno več zaključenih skupin:

- šole, vrtci: obisk knjižnice povezujejo z drugimi kulturnimi dogodki, najmlajši povezujejo s pravljlično urico, projekt Rastem s knjigo za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednjih šol;
- strokovni obiski knjižničarjev,
- zaključene skupine iz tujine in delegacije, ki so na obisku na MONG,
- ostale zaključene skupine.

OBISKI ORGANIZIRANIH SKUPIN V LETU 2024:

- **Projekt Rastem s knjigo OŠ in SŠ: skupaj 69 skupin oz. 1.758 obiskovalcev**
- **Obisk vrtčevskih skupin: 60 skupin oz. 1.244 vrtčevskih otrok** (pedagoški delavci vključeni v obisk)
- **OŠ Kozara na obisku: 4 skupine oz. 48 učencev**
- **Obisk ostalih skupin: 30 skupin ali 696 obiskovalcev**
- **SKUPAJ: 163 skupin, 3.746 obiskovalcev.**

5.1.7 DRUGI DOGODKI V LETU 2025

PROJEKT ART ZAGON 2025: Projekt poteka v domeni **Kluba Zagon** – kluba za fotografijo in videografijo ter vizualno umetnost Šempetra pri Gorici. V okviru Kluba zagon deluje fotograf, režiser in montažer **David Verlič**, ki je tudi koordinator projekta. V letu 2025 je bilo v okviru projekta v Goriški knjižnici predstavljenih **9 različnih umetnikov in njihovih del**.



DNEVI ZBIRANJA SPOMINOV (KAMRA) so potekali so **od 7. januarja do 31. aprila 2025 ter od 13. junija do 27. junija 2025 v osrednji knjižnici in krajevnih knjižnicah**. Dejavnost je potekala v sklopu Časopisnega oddelka.

TEDEN BREZPLAČNIH REVIJ NA ČASOPISNEM ODDELKU: **Od 14. aprila 2025 do 26. aprila 2025 na Časopisnem oddelku**. Skrbnika dejavnosti sta bila **Jani Kuštrin** in **Irena Troha Jejčič**.

LAHKO BRANJE – DOSTOPNOST ZA VSE: 18. aprila 2025 smo pripravili predstavitev lahkega branja. Lahko branje pomeni, da so informacije napisane tako, da jih lažje razumejo vsi. Dogodek je bil namenjen vsem, ki se zanimajo za dostopnost in vključevanje.

Na dogodku so sodelovali:

- Samo Turel, župan Mestna občine Nova Gorica, uvodni pozdrav,
- Irena Škvarč, direktorica Goriške knjižnice, uvodni pozdrav.
- Saša Lesjak (Zavod Risa): Kaj je lahko branje in zakaj je pomembno?
- Aksinja Kermauner (avtorica, pedagoginja in ambasadorica lahkega branja): Predstavitev knjig v lahkem branju.
- Karmen Sadar (ambasadorica, bralka in članica časopisa 20 MINUT): Kako bralci sodelujejo pri nastajanju lahkega branja?
- Branka Mrdenović (Kompetenčni center Lahko branje): Vključujoče prakse v knjižnicah: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.

Dogodek sta popestrili Glasbena skupina VDC Ajdovščina-Vipava in Ritmična skupina POK (Cirius Vipava).

70-LETNICA TABORNIKOV NA GORIŠKEM: 22. april 2025: dogodek ob 70-letnici delovanja Roda soških mejašev Nova Gorica. S prireditvijo smo obeležili tudi **svetovni dan Zemlje**.

DNEVI GORIŠKE KNJIŽNICE 2024 – CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA so potekali od 12. do 16. maja 2025. Dnevi Goriške knjižnice (v nadaljevanju DGK) so projekt, s katerim želimo poudariti, kaj vse lahko knjižnica ponudi lokalni skupnosti oziroma posamezniku, predvsem pa, da lahko širi znanje, ki je prosto dostopno, široko, bogato, raznoliko – lahko bi rekli neskončno.

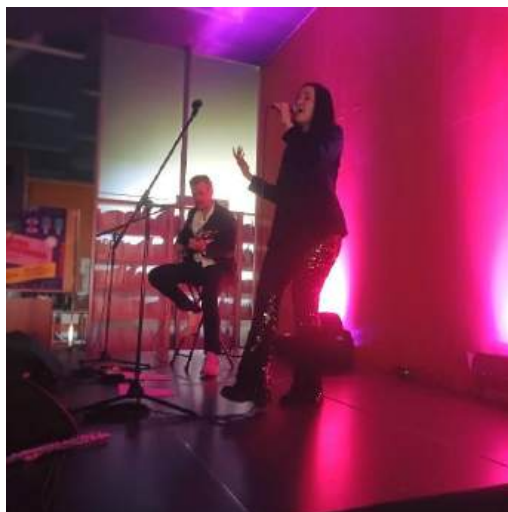
V tem okviru smo pripravili vsebine, ki so bile zanimive za vse ciljne skupine prebivalcev naše lokalne skupnosti.

- Letošnja osrednja tema so bili **cilji trajnostnega razvoja**.
- Od 17 ciljev trajnostnega razvoja smo 6 ciljev uvrstili v program DGK in jih razdelili po dnevih:
- **ponedeljek, 12. 5. 2025: Podnebni ukrepi – odprtje projekta DGK 2025**
 - **Pozor, požari!**: Gasilci na obisku v Goriški knjižnici: ozaveščanje o nevarnosti in preprečevanju požarov. Parkirišče pred Goriško knjižnico, od 10.00 do 16.00.
 - **Kaj dihamo?**: Okrogla miza o kakovosti zraka na Goriškem, vplivu onesnaženega zraka na zdravje in okolje ter možnih trajnostnih rešitvah in ukrepih za izboljšanje in ohranjanje kakovosti zraka. Sodelovali so: prof. dr. Griša Močnik, mag. Jasmina Jerant, prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj in dr. Rok Novak. Pogovor je vodila Mateja Rosa. Izvajalca: Goriška knjižnica in Univerza v Novi Gorici.
- **torek, 13. 5. 2025: Odprava lakote**
 - **Mali raziskovalci domačega vrta**: Vrtnarska delavnica za radovedne otroke od 6. do 9. leta. Izvajalec: Inštitut SeMe, okoljsko ozaveščanje in trajnostni razvoj
 - **Podnebju prijazen meni**: Delavnica o tem, kako in zakaj se prehranjevati na podnebju prijazen način. Od 14. leta dalje. Izvajalec: Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj
 - **Ne meč mo hrane stran**: Predavanje o tem, kako lahko zmanjšamo količino zavržene hrane. Izvajalec: Ekologi brez meja
- **sreda, 14. 5. 2025: Zdravje in dobro počutje ter trajnostna mesta in skupnosti**
 - **Ravnovesje med stresom in notranjim mirom**: Praktično-teoretična delavnica za spoznavanje načina obvladovanja stresa s sprostitveno tehniko. Izvajalec: Center za krepitev zdravja Nova Gorica
 - **Sprehod po Gozdni učni poti Panovec**: Voden in poučen ogled goriškega naravnega spomenika z Bojanom Zadravcem. Izvajalec: zavod za gozdove Slovenije, OE Tolmin, KE Gorica
 - **Za dušo, dom in telo**: Delavnica izdelave naravnih kozmetičnih izdelkov in dišav za prostor. Izvajalec: Vila Lavanda Lokavec
- **četrek, 15. 5. 2025: Kakovostno izobraževanje**
 - **Nova Gorica v Minecraftu**: Delavnica programiranja za mlade v aplikaciji izobraževalne različice igre Minecraft: Education Edition. Delavnica je bila namenjena otrokom od 9. do 14. leta. Izvajalec: Digital School Slovenija
 - **Ali veš, kaj ješ?**: Predavanje o tem, kako varna je naša hrana. Izvajalec: Focus, društvo za sonaraven razvoj
- **petek, 16. 5. 2025: Življenje na kopnem in zaključek projekta z akustičnim koncertom Tinkare Kovač**
 - **Vešča, molj ali sovka?**: Opazovanje in spoznavanje nočnih metuljev. Izvajalec: Bojan Zdravec
 - **Zaobljuba reki (zaključek Pravljičnih uric v osrednji knjižnici in krajevnih knjižnicah)**: Naravovarstvena glasbena pripoved za otroke. Izvajalka: Alja Bulič, Varuhinje rek
 - **Koncert Tinkare Kovač (zaključek DGK 2025)**, izjemne glasbene ustvarjalke s čarobnim glasom in nepozabnimi pesmimi, v akustični izvedbi.

Dnevi
Goriške
knjižnice
12.–16. maj 2025

Reci NE – nevednosti!

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA



– **Večdnevni dogodki:**

- **Narava virtualno:** Spoznavanje gozdnih in morskih ekosistemov z očali VR. Mojstrovalnica, od 12. do 16. maja 2025.
 - **Razstava Podobe demokracije: izbor gradiva posameznih arhivov držav Evropske unije:** Razstava o zgodovini, vrednotah in demokratičnih procesih 23 članic Evropske unije. Osrednji razstavni prostor, od 5. do 30. maja 2025. Izvajalec: Zgodovinski arhiv Celje
 - **Razstava Pisani svet metuljev:** Poučna razstava o življenju metuljev. Oddelek s strokovnim gradivom, od 12. do 30. maja 2025. Izvajalec: Bojan Zadavec, Društvo za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije.
 - **Les je vedno v modi:** Razstava unikatnih lesenih oblek in modnih dodatkov študentov Višje strokovne šole za les in oblikovanje Maribor. Mali razstavni prostor, od 12. do 30. maja 2025. Izvajalec: Višja strokovna šola za les in oblikovanje Maribor.
- V času DGK se je odvijal tudi **dvodnevni mednarodni strokovni posvet Knjižnice in cilji trajnostnega razvoja: Izzivi in priložnosti; Where do we stand: libraries and the sustainable development goals.** Konferenca je potekala **14. in 15. maja 2025 v dvorani Goriške knjižnice.**



Dejavnosti v okviru Dnevov Goriške knjižnice 2025 se je udeležilo približno **607 obiskovalcev.**

WHERE DO WE STAND – LIBRARIES AND DEVELOPMENT SUSTAINABLE GOALS: V Goriški knjižnici smo organizirali **prvo mednarodno posvetovanje na temo ciljev trajnostnega razvoja** in se pri tem osredotočili na tudi na vprašanje, ali knjižnice sploh uresničujemo cilje trajnostnega razvoja? Smo jih že usvojile ali nas čaka še veliko dela? Se znamo dovolj hitro odzvati na spremembe? Smo nanje pripravljeni?

Na mednarodnem posvetovanju, ki je potekalo **14. in 15. maja 2025** smo s strokovnjaki z različnih področij iskali odgovore na zgoraj zastavljena vprašanja.

Posvet smo organizirali vzporedno z Dnevi Goriške knjižnice 2025: Cilji trajnostnega razvoja. Organizacijo posveta so izpeljale **Ana Kosič, Manja Pergar in Saša Vidmar.** Posveta se je udeležilo **62 udeležencev.**



TEDEN SPLOŠNIH KNJIŽNIC 2025: Med 17. in 23. novembrom 2025 so splošne knjižnice po vsej Sloveniji praznovale teden splošnih knjižnic pod sloganom **Zaupam knjižnici**. Splošne knjižnice po Slovenije smo v sklopu praznovanja 2025 izpostavile izjemen pomen obiskovanja splošnih knjižnic ter njihovo vlogo kot dostopnih, zaupanja vrednih in vključujočih prostorov znanja, kulture in povezovanja. Knjižnična dejavnost v Sloveniji v različnih oblikah in pojavnostih je namenjena vsem prebivalcem in knjižnice so z razvejano knjižnično mrežo najbolj obiskane kulturne ustanove v slovenskem prostoru.



V Goriški knjižnici smo v Tednu splošnih knjižnic pripravili naslednje aktivnosti:

- **Literarni prevod nekoč in danes: pogovor ob razstavi Zgodovina slovenskega prevoda, četrtek, 20. novembra 2025.** Sodelovali so **doc. dr. Robert Grošelj** in **dr. Jerneja Umer Kljun**, moderirala je **Tanja Petrič**.
- **Brezplačni vpis:** vsem novim članom smo ob vpisu v Goriško knjižnico podarili letno članarino.
- **Podarjali smo odpisane knjige** v osrednji enoti.
- **Obeležujemo dan Mikija Mustra**
- **Stojnica na Bevkovem trgu in branje stripov: 20. novembra,** na *Bevkovem trgu* smo predstavili dejavnosti knjižnice in prebirali stripe.
- **Razstava Zlatirepec 2025:** Ob 100. obletnici rojstva Mikija Mustra in 1. nacionalnem dnevu stripa smo razstavili stripe, ki so prejeli ali bili nominirani za nagrado *zlatirepec*, ki jo podeljuje Zavod Stripolis. Na ogled je bila **od 3. do 29. novembra 2025 v Stripoteki v osrednji enoti**.

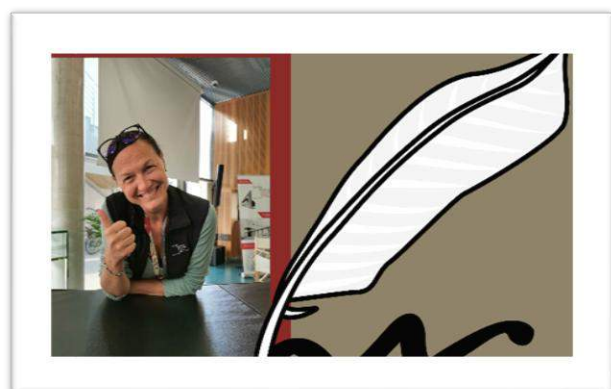
OKROGLA MIZA IN PREDSTAVITEV PRIROČNIKA SKUPAJ PROTI NASILJU: 1. december 2025. Predstavitve priročnika **Skupaj proti nasilju** in **okrogla miza o nasilju v družini ter možnostih pomoči za žrtve nasilja**. Sodelovali so lokalni strokovnjaki iz policije, centra za socialno delo ter predstavniki šolstva iz zdravstva:

- Eva Brecelj, dr. med., spec. pediater, ZD Nova Gorica,
- mag. Tanja Pipan, CSD Severna Primorska,
- mag. Barbara Stožir Curk, OŠ Solkan,
- Milena Brumat, Zavod Karitas Samarijan,
- Suzana Ipavec, Sektor kriminalistične policije PU Nova Gorica in
- Bojana Kračan, mag., Uprava kriminalistične policije.

Dogodek smo pripravili v sodelovanju s **Policijsko upravo Nova Gorica**.

PIŠI TINI! Piši Tini uporabnikom in obiskovalcem omogoča, da prosto izrazijo pobude, predloge, mnenja in izboljšave k programu prireditev Goriške knjižnice. Sporočila pregleduje in nanje odgovarjala Tina, koordinatorica prireditev, ki program tudi pripravlja in uresničuje skupaj s sodelavci.

V letu 2025 smo prejeli **7 predlogov** za razna srečanja ter gostovanja avtorjev in predstavitev njihovih del.



5.2 PROJEKTI

V knjižnici izvajamo številne projekte, ki predstavljajo dopolnitev naše dejavnosti. Namenjeni so različnim starostnim skupinam in različnim zanimanjem. Izvajamo jih v prostorih knjižnice, v drugih knjižnicah našega območja, šolah in vrtcih na našem območju ter v Italiji, kjer so šole s slovenskim programom. Tako krepimo sodelovanje s splošnimi knjižnicami našega območja, drugimi območnimi knjižnicami, slovenskimi knjižnicami v Italiji, vzgojno-izobraževalnimi ustanovami našega območja in zamejstva ...

Veliko pozornosti namenjamo projektom, ki so namenjeni **mladim**. V knjižnico privabljamo najmlajše, šolarje in dijake. Pripravljamo jim dejavnosti, ki so prilagojene njihovi starostni stopnji in zanimanjem.

Spodbujamo **bralno kulturo** in **različne vrste pismenosti**. Skrbimo za lokalni spomin – **domoznanske vsebine** predstavljamo z razstavami, objavami na različnih spletnih portalih ...

Ustvarjamo **zeleno in trajnostno knjižnico**. Pripravljamo različne projekte in dogodke, spodbujamo uporabnike k trajnostnemu razmišljanju in delovanju.

5.2.1 PROJEKTI ZA MLADE

BRALNICE POD SLAMNIKOM



Mladinski literarni festival **Bralnice pod slamnikom** organizira MIŠ založba in povezuje več slovenskih splošnih knjižnic. Namen festivala je povezovanje in promoviranje branja, literaturo skuša povezati s strpnostjo in medgeneracijskim povezovanjem. V okviru festivala se odvijajo različni dogodki, obiski slovenskih in tujih avtorjev in druženja različnih skupin. Nadgradnja so literarni in likovni natečaji, javna branja in razstave del, ki nastanejo pod okriljem festivala.

V sklopu projekta, ki je potekal od marca do maja 2025, smo pripravili **4 prireditve**, ki se jih je udeležilo **186 udeležencev**, in **2 razstavi**. Sodelovalo je **6 ustanov**: Goriška knjižnica, Vrtec Nova Gorica, Osnova šola Šempas, Osnovna šola Kozara, Osnovna šola Milojke Štrukelj Nova Gorica in Šolski center Nova Gorica.

PRIREDTVJE:

- 8. april 2025: **Intervju s pisateljem Igorjem Karlovškom** (2 ponovitvi; 1 za osnovnošolce, 1 za dijake). Sodelovali so **Igor Karlovšek** (založba MIŠ), **Bojana Modrijančič Reščič** (ŠCNG) in **Polona Palčič**.
- 6. maj 2025: **Dogodivščina v žepu z Marto Bartolj**, nastop ilustratorke, 2 ponovitvi. Sodelovali sta **Marta Bartolj** (založba MIŠ) in **Polona Palčič**.



RAZSTAVE:

- **Dogodivščina v žepu** razstava ilustracij **Marte Bartolj** iz slikanice **Dogodivščina v žepu**. Ilustracije so v Goriški knjižnici na ogled od 7. maja do 7. junija 2025.
- **Bralnice pod slamnikom: razstava** Predšolski otroci in učenci so ustvarjali na temo slikanice **Dogodivščina v žepu** (tudi **Kot hiša velika Žaba**)... ilustratorke **Marte Bartolj**. Razstava je nastala v sklopu dogodka **Dogodivščina v žepu z Marto Bartolj**. Izdelki so na Oddelku za mlade razstavljeni od 7. maja do 15. junija 2024.

DRUŽENJE Z MLADIMI

Druženje z mladimi je namenjeno vzpostavitvi stika z različnimi skupinami mladih različnih starosti in zanimanja. Srečanja izvajamo sami ali pa v sodelovanju z zunanjimi izvajalci.

- **Zaključek Bralnega palčka otroki iz Vrtca Šempeter pri Gorici: 7. maj**; dogodek je vodila vzgojiteljica **Anka Krpan Skomina**, obiskalo ga je **60 obiskovalcev**.
- **Prvošolčki OŠ Solkan na obisku: 2 skupini, skupaj 42 učencev**. Vodila je **Polona Palčič**.

JEZIKOVNE DOGODIVŠČINE

Na pobudo zunanjih izvajalcev smo pripravili različne »jezikovne dogodivščine«, ki mladim na igriv in zanimiv način predstavijo različne narode, njihove kulture in jezik.

- **NADALJEVALNI TEČAJ ITALIJANŠČINE ZA OTROKE**: V sodelovanju z **Zavodom iManaLAB** smo izvedli **nadaljevalni tečaj italijanščine za otroke** od 8. do 12. leta starosti, ki je bil namenjen vsem, ki so v novembru in decembru 2024 obiskovali osnovni jezikovni tečaj italijanščine ter vsem, ki imajo na tem področju že nekaj predznanja. Izpeljali smo **10 srečanj**, ki jih je **obiskalo 10 udeležencev**.
- **JEZIKOVNI TABOR ITALIJANŠČINE**: **Od 1. julija 2025 do 3. julija 2025**, za otroke **od 9. do 12. leta** starosti. Na jezikovnem kampu so se skozi igro podali v raziskovanje Italije in njene kulture. **Delavnic se je udeležilo 15 udeležencev**.

OPAZUJEM IN PRIPOVEDUJEM

Pripovedovalska delavnica s knjižničarko Polono, kjer učenci prisluhnejo pravljicam, predstavimo jim načine pripovedovanja. Spoznajo pravljična glasbila, čarobne predmete in sami poskušajo pripovedovat; od prepoznavanja in opisovanja enostavnejših sličic, preko opisovanja ilustracije do pripovedovanja videnega.

V letu 2025 smo pripovedovalsko delavnico Opazujem in pripovedujem izvedli na dveh šolah: OŠ Solkan in OŠ Šempas. Pripravili smo tri nastope. Na delavnicah je sodelovalo 95 učencev I. triade OŠ.

OTROŠKA MESEČNA UGANKA

V letu 2025 smo otrokom ponudili 12 ugank (ena na mesec), uganko rešilo **211 sodelujočih**. Odziv na uganke je pozitiven, otroci jih radi izpolnjujejo. Uganka se navezuje na ostale dogodke, ki se odvijajo v knjižnici, sledi ciljem trajnostnega razvoja in je pogosto tudi odziv na družbene dogodke (npr. prazniki).

OTROŠKE USTVARJALNE DELAVNICE

Otroške ustvarjalne delavnice v knjižnici pomenijo načrtovane dejavnosti, pri katerih otroci v knjižničnem okolju **ustvarjajo, raziskujejo in se učijo na igriv način**, ob tem pa so knjige glavno izhodišče in navdih.

→ **10. 4. 2025 – Delavnica za otroke**

Cilji delavnice: spodbujanje ustvarjalnega druženja med starši in otroki, razvijanje fine motorike ter seznanjanje s Knjižnico semen. Udeleženci so iz naravnih materialov (časopisni papir, karton, jutasta vrvica, volna, kartonske škatle za jajca, rafija in zemlja) izdelovali košarice, v katere so posejali semena iz Knjižnice semen (ameriški slamnik in turški nagelj). Poleg tega so izdelali rožice iz pobarvanega časopisnega papirja, ki so služile kot okras v lončkih, dokler zasejano cvetje ni zacvetelo.

- **11. 2025 – Delavnica za otroke, odrasle in družine: Izdelovanje okraskov**
Cilji delavnice: spodbujanje ustvarjalnega druženja med starši in otroki ter krepitev fine motorike. Otroci in odrasli so iz naravnih materialov (les, papir, volna, karton) izdelovali okraske za okrasitev knjižnice in svojih domov. Zaradi izkazanega interesa načrtujem, da bom v naslednjem letu ponovno izvedel/-a več tovrstnih delavnic.
- **6.11.2025 – Delavnica za otroke**
Cilji delavnice: spodbujanje ustvarjalnega druženja med starši in otroki, razvijanje fine motorike in bralne pismenosti (pred delavnico so si ogledali kamišibaj z enako tematiko). Otroci so s pomočjo odraslih ali samostojno naredili izdelek iz odpadnih materialov: ostanki kartona in volne.
- **10.12.2025 – Delavnica za otroke**
Cilji delavnice: spodbujanje ustvarjalnega druženja med starši in otroki, razvijanje fine motorike in bralne pismenosti (pred delavnico so si ogledali kamišibaj z enako tematiko). Otroci so s pomočjo odraslih ali samostojno naredili izdelek iz papirja.

OŠ KOZARA NA OBISKU

Aktivnost spodbuja povezovanje knjižnice in OŠ s prilagojenim učnim programom oz. nižjim izobrazbenim standardom. Učenci spoznajo knjižnico in njen pomen ter storitve. Srečajo se z različnim knjižničnim gradivom. Vzgojiteljicam pripravimo knjižnično gradivo za podporo k njihovim dejavnostim in doseganju nižjih izobrazbenih standardov. V okviru projekta smo v letu 2025 zabeležili **4 obiske**, skupaj nas je obiskalo **48 učencev**. Dejavnost je izvajala **Polona Palčič**.

PO ALEJI ZASLUŽNIH MOŽ V NOVI GORICI

V sklopu projekta Goriške knjižnice **Vrtec na obisku** in projekta Vrtca Nova Gorica z naslovom **Nova Gorica – mesto na stičišču dveh kultur** smo pripravili program za predšolske otroke: **Po aleji zaslužnih mož v Novi Gorici**.

V projektu je sodelovalo 24 otrok iz skupinE predšolskih otrok (5-6 let) iz Vrtca Nova Gorica (enota Ciciban). V letu 2025 (od januarja do aprila 2025) smo imeli 7 srečanj. Zabeležili smo 168 obiskov. Otroci z vzgojiteljicama Martino Madon in Sarah Pičulin, ter bibliotekarko Polono Palčič, so spoznavali pomembne osebnosti Goriške.

Spoznavanje le teh je potekalo vzporedno z ogledom Aleje zaslužnih mož (in žensk) v Novi Gorici.



POLETAVCI IN NAJPOLETAVCI



Tudi v letu 2025 smo izvedli poletno bralno akcijo **Poletavci** in **NajPoletavci**. Nosilka projekta je Mestna knjižnica Ljubljana.

Poletavci so otroci od sedmega do dvanajstega leta, ki med poletnimi počitnicami berejo 30 dni pol ure na dan.

NajPoletavci so otroci/mladostniki od 13 do 16 let, ki med poletnimi počitnicami preberejo tri knjige.

Poletna bralno spodbujevalna akcija je potekala **od 10. junija do 10. septembra 2025** v vseh enotah Goriške knjižnice.

V poletni bralno-spodbujevalni akciji je v letu 2025 sodelovalo 140 Poletavcev in 20 Najpoletavcev, starih med šest in šestnajst let. V projekt smo vključili tudi šest bralcev s posebnimi potrebami iz Varstveno-delovnega centra Nova Gorica, starih med petindvajset in petinpetdeset let. Skupno je tako **sodelovalo 166 bralcev**.

Zaključna prireditev je potekala 23. 9. 2025, v prireditvenem prostoru Goriške knjižnice. Na zaključni prireditvi sta vse prisotne (**približno 180 obiskovalcev**) nagovorila in zabavala **Rok Terkaj – Trkaj** in **dr. Igor Saksida** z **interaktivno glasbeno predstavo Repki**.



PRAVLJIČNE URICE

Pravljичne urice so potekale med januarjem in majem ter oktobrom in decembrom 2025. Pripravljamo jih v okviru otroških torkov, tudi trikrat mesečno, primerne so za otroke od dopolnjenega 4. leta starosti do 8 let.

V letu 2025 smo organizirali **22 pravljичnih uric**, ki jih je obiskalo **262 otrok**. Ob zaključku pravljīčne sezone so bili otroci vabljeni na zaključno prireditev z **Aljo Bulič**, ki je zanje uprizorila naravovarstveno glasbeno pripoved **Zaobljuba reki**. (v programu DGK 2024). V letu 2025 so pravljice pripovedovale **Polona Palčič**, **Gordana Magdalenič**, **Maja Kretič** in **Tina Šuligoj**.

PRAZNUJEMO OBLETNICE

80. OBLETNICA PIKE NOGAVIČKE: pripravili smo **Pikin kotichek – Praznujemo s Piko Nogavičko**, ki smo ga vključili v Nacionalni mesec skupnega branja NMSB 2025. Za otroke stare od tri do osem let, smo pripravili delovne postaje, na katerih so se otroci pomerili v spretnostih, ki jih obožuje Pika Nogavička. »Kotichek smo zasnovali z željo, da bi klasičen obisk knjižnice nadgradili in družinam, z manjšimi otroki na zabaven način s kakovostnimi vsebinami približali literarno junakinjo. Z aktivnostmi smo krepili družinsko branje in spodbujali medgeneracijsko branje. Praznovali smo cel september in oktober 2025.



80. OBLETNICA REVIFE CICIBAN: Ob 80. jubileju izhajanja revije Ciciban (in 70. Rojstnem dnevu Lile Prap) smo pripravili kotichek **Ciciban praznuje - Ciciban se igra**. Iz objav iz preteklih številke revije smo pripravili didaktično gradivo za večkratno uporabo.

RASTEM S KNJIGO

Rastem s knjigo je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Z njim skušamo osnovnošolce in srednješolce motivirati za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic. Izvajamo ga v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter osnovnimi in srednjimi šolami našega območja. Poteka vsako šolsko leto, od septembra do junija.



Za šolsko leto 2025/2026 je za sedmošolce bila izbrana knjiga avtorice **Nine Mav Hrovat Orientacisti – Škorpionov pik**, z ilustracijami **Damijana Stepančiča** (*Miš*, 2024), za srednješolce (1. letnike) pa knjiga **Janje Vidmar Koliko še?** (*Miš*, 2024).

Skrbnik projekta v Goriški knjižnici je **Nikola Aleksej Babić** (vsebinski del), **Tina Podgornik** pa ureja organizacijski del napovedanih obiskov.

Od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025 je Goriško knjižnico v okviru projekta obiskalo **1758 obiskovalcev: 664 sedmošolcev in 1094 dijakov prvega letnika**.

RASTEM Z E-VIRI



S projektom informacijskega opismenjevanja **Rastem z e-viri** namenjenim učencem in dijakom, vsako leto spodbujamo pozitiven odnos do e-virov, učenja in kritičnega mišljenja. Udeležence delavnic informiramo o verodostojnih virih in zagotavljamo učne informacijske vire, ki imajo prost dostop oziroma omogočajo dostop s člansko izkaznico knjižnice. Prav tako jih seznanjamo, kako informacije preveriti in ovrednotiti. Velik poudarek vsako leto namenimo tudi citiranju oziroma navajanju virov.

V letu 2025 smo, tako kot prejšnja leta, zagotavljali učne informacijske vire na internetu, ki imajo prost dostop ali so dostopni s člansko izkaznico knjižnice. Z delavnicami smo spodbujali pozitiven odnos do e-virov, učenja in kritičnega mišljenja. Učence in dijake smo seznanili, kako preveriti verodostojnost informacij in spletnih virov. Velik poudarek smo tudi letos namenili citiranju oziroma navajanju. Vsakemu razredu



smo predstavili do tri e-vire – upoštevajoč starost udeležencev in želje šolskih knjižničarjev. E-viri, ki smo jih v letu 2025 največkrat predstavili, so bili **COBISS**, **Digitalna knjižnica Slovenije (dLib)** in **Enciklopedija Britannica**, pa tudi **EBSCOhost** in **PressReader**.

Izvedli smo **20 delavnic** v **sedmih izobraževalnih ustanovah**, skupaj **štiri** v **osnovnih šolah** in **tri** na **srednjih šolah**. Delavnic se je skupaj udeležilo **375 slušateljev**, od tega **125 učencev** in **250 dijakov**.

Projekt smo **22. oktobra 2025** predstavili na **Kulturnem bazarju 2025**. Predstavitve projekta se je odvijala v prireditvenem prostoru Goriške knjižnice, obiskalo pa jo je **šest udeležencev** (iz kulturno-vzgojnih programov oz. organizacij).

#ŠPORTAJMOINBERIMO

Program #športajmoinberimo smo v različnih slovenskih splošnih knjižnicah začeli razvijati leta 2020 v okviru pogovorov med vrhunskimi in mladimi športniki. **Goriška knjižnica se je projektu pridružila z letom 2022, od leta 2024 pa je tudi nosilka projekta.**

»Vodilo programa **#športajmoinberimo** je povezati mlade in vrhunske športnike ob pogovoru o branju in knjigi. Mladim športnikom želimo s tem programom predstaviti, kako lahko s pomočjo znanja iz knjig in branja kot tehniko treniranja možganov napredujejo tudi kot športniki. Hkrati želimo vplivati na njihov odnos do branja ter širiti védenje, da je bralna pismenost temeljna zmožnost za pridobivanje in ustvarjanje novega znanja v njihovem osebnem in športnem življenju.

Partnerji programa: Olimpijski komite Slovenije (v sklopu Nacionalnega medresorskega programa za spodbujanje branja med mladimi športniki), Goriška knjižnica (vodja projekta), Ministrstvo RS za izobraževanje in šport, Ministrstvo RS za kulturo, Zavod RS za šolstvo ter Javna agencija za knjigo RS.



TAČKE POMAGAČKE



Projekt Tačke pomagačke smo izvajali v sodelovanju s članicami goriške enote Društva **Tačke pomagačke**, v okviru programa R.E.A.D. ali **Beremo s tačkami**. Program pomaga otrokom izboljšati bralne in komunikacijske sposobnosti s pomočjo posebne metode: otrok bere psu. Pes v programu R.E.A.D. je izšolan terapevtski pes, ki skupaj s svojimi vodnikom obiskuje šole, knjižnice in ostale ustanove, kot poslušalec otrok, ki berejo. Program poteka po vnaprej dogovorjenem razporedu, urnik srečanj objavimo za vsak mesec vnaprej. Prijava je obvezna. Srečanja potekajo v pravljčni sobi, **individualno**. Prisoten je terapevtski par (vaditelj in pes) ter otrok, ki se je prijavil na srečanje s Tačkami.

V letu 2025 smo v sodelovanju s terapevtskim društvom Tačke pomagačke opravili **32 ur oz 64 posameznih terapevtskih srečanj (0,5 ure na srečanje)**. Pri terapevtskih srečanjih je sodelovalo **6 terapevtskih parov in 16 bralcev** (med 6. in 13. letom).



VRTEC NA OBISKU

Projekt **Vrtec na obisku** spodbuja povezovanje knjižnice in okoliških vrtcev. Nastal je spontano z vedno pogostejšimi obiski vrtčevskih skupin v knjižnici. Otroci spoznajo knjižnico in njen pomen ter storitve. Srečajo se z različnim knjižničnim gradivom in prisluhnejo pravljici, ki je tematsko povezana z njihovim kurikulumom. Pogosto uporabljajo tudi didaktično gradivo (slikovni material, uganke, učni listi, rekviziti).

V letu 2025 je v okviru projekta Vrtec na obisku sodelovalo 7 vrtcev: Vrtec Nova Gorica, Vrtec pri OŠ Solkan, Vrtec Šempeter, Vrtec Dornberk in Prvačina, Vrtec Bilje, Vrtec Pikapolonica, Pevma (IT) ter Vrtec Ringaraja, Gorica (IT). Skupaj je **1.076 otrok**. Dejavnost je izvajala **Polona Palčič**.

5.2.2 PROJEKTI SPODBUJANJA BRALNE KULTURE

12 MESECEV = 12 PRILOŽNOSTI ZA DOBRO BRANJE

Bralne akcija je potekala že četrto leto. Namen bralne akcije je uporabnikom ponuditi pester izbor kvalitetnega gradiva za odrasle. Uporabniki so lahko sodelovali v vseh enotah knjižnice. Vsak mesec smo jim ponudili izbor knjig, povezanih z določeno temo. V bralni akciji je sodelovalo 105 bralcev, ki so skupno prebrali 764 knjig. Akcijo je uspešno **zaključilo 75 bralcev**. Veliko uporabnikov si je izbrane knjige izposojalo, vendar niso sodelovali v akciji (niso oddajali kazalk).

Teme v letu 2025:

- januar: **Sreča**
- februar: **Noč**
- marec: **Voda**
- april: **Miti in legende**
- maj: **Narava**
- junij: **Hrana**



- julij: **Italija**
- avgust: **Potovanja**
- september: **Zdravo življenje**
- oktober: **Duševnost**
- november: **Spomin**
- december: **Prazniki**

BRALNI KLUB NA ISTI STRANI



čebelnjak. Gostja večera, ki so ga vodile Maruša Mugerli Lavrenčič, Teja Pahor in Slavica Radinja in se ga je udeležilo 25 članic obeh bralnih klubov, je bila prevajalka **Anita Jadrič**.

V tretji sezoni bralnega kluba **Na isti strani**, ki je namenjen odraslim bralcem, je bilo izvedenih devet srečanj (januar-junij, september-november), ki se jih je povprečno udeležilo 12 bralk in bralcev. Na srečanjih, ki potekajo enkrat mesečno, smo brali sodobna literarna dela tujih in domačih avtorjev in avtoric. Izbor del se je tematsko navezoval na bralno akcijo 12 mesecev = 12 priložnosti za dobro branje.

Na marčevskem srečanju se nam je pridružila avtorica izbrane knjige **Anja Mugerli**. 16. oktobra smo v knjižnici Damirja Feigla v Gorici izpeljali skupno srečanje z **bralnim klubom Knjižni**



BRALNI KLUB NA VRHU STOPNIC



Na Oddelku za odrasle s strokovnim gradivom smo s štirimi raznolikimi srečanji bralnega kluba Na vrhu stopnic ustvarili prostor za poglobljeno razpravo in izmenjavo znanja. Izbrane teme (kristali, menopavza, nekemične zasvojenosti in zdrava prehrana) so udeležencem prinesle vpogled v različna strokovna področja. Vsako srečanje je bilo obogateno z gostom, strokovnjakom obravnavane teme, kar je udeležencem omogočalo dialog s poznavalcem ter povezovanje prebranega z izkušnjami iz prakse.

DOBREKNJIGE.SI

Goriška knjižnica je že od vzpostavitve portala **Dobreknjige.si** ena od upravljalcev portala. Glavno uredništvo si v razmerju 50 : 50 delita Knjižnica Koper in Goriška knjižnica. Knjižnici zagotavljata administrativno in računovodsko podporo upravljanju in delovanju portala.



Redakcija portala. Pregled uredniškega dela po posameznih dejavnostih:

- Redno sprotno uredniško delo je obsegalo redno spremljanje zapisov o knjigah, komentarjev, citatov, spremljanje FB komentarjev in e-pošte uredništva.
- Izbor naj ustvarjalca portala je potekal že četrtič, uredništvo je koordiniralo vse faze izbora, pripravili smo tudi javno objavo imen finalistov izbora in letošnje nagrajenke na portalu.
- Tehnični razvoj portala. V letu 2024 je bila izvedena velika računalniško-programska prenova portala, uvedene so bile številne nove funkcije in orodja. Vse leto 2025 smo spremljali delovanje novosti.
- Formalno delovanje portala. Tudi v 2025 smo zagotovili tekoče formalno delovanje portala.

Sodelovanje s Filozofsko fakulteto, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo (BINK). Portal že več let sodeluje z oddelkom BINK. V letu 2025 je glavno uredništvo pripravilo predavanje na temo **Svetovanje za branje.** Predavanje je bilo del seminarja v okviru predmeta Organizacija in vodenje informacijske službe (OVIS).

Sodelovanje na Slovenskem knjižnem sejmu (24.-30. november 2025). V letu 2025 so se na skupni stojnici prvič enotno predstavili portali, ki jih ustvarjamo v splošnih knjižnicah v okviru območnosti (Kamra, Obrazi slovenskih pokrajin, Knjižnice.si, Dobreknjige.si) in portal Cobiss Ela. Dogodek je pomemben, ker utrjuje povezanost in skupni nastop slovenskih splošnih knjižnic, javnost spominja, da knjižnice soustvarjamo tudi slovenski virtualni knjižnični prostor.

Predstavitve portala Dobreknjige.si na Goriškem območju. Predavanje sva izvedli območna urednica Maruša Mugerli Lavrencič in pomočnica glavne urednice Magda Vremec Ragusi v Goriški knjižnici 12. februarja 2025. Predstavitve je bila namenjena tako vnašalcem kot vsem drugim kolegom, ki jih zanima delovanje portala Dobreknjige.si.

Prispevki naše knjižnice na portal Dobreknjige.si. Pet aktivnih ustvarjalcev portala je v letu 2025 ustvarilo **52 novih bralnih priporočil.** Na portal smo prispevali tudi **4 tematske knjižne police** (Sestrške vezi, Nominiranci – nagrada kresnik, Vzemi le en dan in Mit v sodobni preobleki), **58 novic za vstopni strani** trak z novicami iz knjižnega sveta na portalu in **85 objav za Facebook** portala.

Dobreknjige.si in Goriško območje v letu 2025:

- Aktivne soustvarjalke: Goriška knjižnica, Lavričeva knjižnica Ajdovščina in Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin.
- Vnašalci: 28 vnašalcev, **8 aktivnih vnašalcev (od tega 5 iz Goriške knjižnice)**
- Bralna priporočila: 814 zapisov, prirast **64 bralnih priporočil (52 iz Goriške knjižnice)**
- Ogledj: 3.052.159 vseh ogledov, od tega **346.584 ogledov v letu 2025.**

Goriško območje je v primerjavi z ostalimi območji zelo uspešno, saj je na drugem mestu po številu vseh zapisov in ogledov ter po številu ogledov v letu 2025. Po prirastu zapisov v letu 2025 pa zaseda tretje mesto.

KNJIGA IŠČE DOM

Leta 2025 smo izvedli več akcij podarjanja odpisanega gradiva. Podarjali smo tako gradivo iz osrednje enote kot tudi nekaj gradiva iz krajevnih in potujoče knjižnice.

Akcije podarjanja gradiva, v katerih smo podarili 1.741 enot gradiva, smo izvedli:

- med 17. in 22. marcem (svetovni dan poezije),
- med 22. in 30. aprilom (svetovni dan knjige in avtorskih pravic),
- 30. septembra (svetovni dan športa) in
- med 17. in 21. novembrom (Teden splošnih knjižnic).



PREDPRAZNIČNI BAZAR: Odpisane gradivo smo čez vse leto tudi prodajali, med 15. in 31. decembrom pa smo organizirali tudi **praznični bazar**, ki je potekal pod geslom **Izberate praznično darilo? Naj bo trajnost vodilo! Kupite in podarite drugačno darilo – trajnostno, prijazno in polno zgodb.** V letu 2025 smo skupno prodali 1.575 enot odpisanega gradiva.

LAHKO BRANJE – DOSTOPNOST ZA VSE

V letu 2024 smo prejeli pobudo s strani društva OKO za vzpostavitev zbirke lahkega branja v knjižnici. Ker je bila vzpostavitev tovrstne zbirke že vključena v naše razvojne načrte, prav tako pa smo načrtovali tudi sodelovanja na področju dostopnosti in vključevanja, smo začeli z načrtovanjem dejavnosti.

→ **Strokovni posvet z naslovom Lahko branje – dostopnost za vse.**

Strokovni posvet o lahkem branju z namenom ozaveščanja bibliotekarjev splošnih in šolskih knjižnic ter krepitve kompetenc na tem področju smo izvedli 18. aprila 2025 v sodelovanju z Zavodom Risa, društvom OKO in Kompetenčnim centrom za lahko branje. Dogodka se je udeležilo več kot 100 udeležencev iz knjižnic, varstveno-delovnih centrov ter splošne javnosti.

Posvet sta uvodoma pozdravila Samo Turel, župan Mestne občine Nova Gorica, in Irena Škvarč, direktorica Goriške knjižnice. V nagovorih sta izpostavila vlogo občine in knjižnice pri vključevanju oseb z oviranostmi v družbo ter pomen zagotavljanja dostopnih storitev za vse uporabnike.

Strokovni del programa: Saša Lesjak (Zavod Risa) je predstavila pomen lahkega branja ter pojasnila vsebinski in konceptualni okvir tega področja. V nadaljevanju je Aksinja Kermauner, avtorica, pedagoginja in ambasadorka lahkega branja, predstavila knjigo v lahkem branju. Karmen Sadar je osvetlila sodelovanje bralcev pri nastajanju gradiv lahkega branja. Posvet smo zaključili s predstavitvijo bibliotekarke Branke Mrdenovič, o delu Kompetenčnega centra za lahko branje, ki deluje v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem.

Dogodek so z glasbenimi nastopi obogatili Glasbena skupina VDC Ajdovščina–Vipava ter ritmična skupina POK (CIRIUS Vipava).



MOJA KNJIŽNA POLICA

Namen projekta **Moja knjižna polica** je na drugačen način izmenjevati informacije o dobrem branju in bralne izkušnje. Na posebnih policah izpostavimo knjižno gradivo, ki ga v branje priporočijo zaposleni v Goriški knjižnici, uporabniki knjižnice in tudi znane osebnosti, ki so tako ali drugače povezani s knjigami oziroma so ljubitelji branja in knjig.

V letu 2025 so pri Moji knjižni polici sodelovali:

1. uporabnica Marica Nakrst, zaposlena v Goriški knjižnici Tina Podgornik, založnik, literarni in filmski publicist ter pisatelj Samo Rugelj,
2. uporabnica Ana Cukjati, zaposlena v Goriški knjižnici Urška Magajne, pisatelj Milan Jež,
3. uporabnica Sanja Leben Jazbec, zaposlena v Goriški knjižnici Irena Troha Jejčič, slovenski infektolog, pisatelj, voditelj pogovorne oddaje Tv klinika in podkaster David Zupančič,
4. uporabnica Ada Velikonja, zaposlen v Goriški knjižnici Jani Kuštrin ter ilustrator, stripar in filmski animator Marjan Manček.

NAGRAJENKE

Namen projekta je bil spodbujanje izposoje in branja literarnih del slovenskih avtoric in avtorjev. Vsak mesec smo predstavili eno slovensko književno nagrado ter izpostavili izbrana dela, ki so bila nagrajena oziroma nominirana. Odziv uporabnikov je bil zelo dober, saj so z zanimanjem posegali po izpostavljenem gradivu. Pri predstavitvah smo upoštevali mesece, v katerih se posamezne nagrade podeljujejo.

NATEČAJ ZA NAJBOLJŠI HAIKU

Goriška knjižnica je ob svetovnem dnevu poezije in mednarodnem dnevu gozdov razpisala **natečaj za najboljši haiku** na temo **gozd**. Natečaj je potekal **od 21. marca do 21. aprila 2025**. Sodelovalo je **54 avtorjev in avtoric**, ki so prispevali **138 haikujev**.

Tričlanska žirija, ki so jo sestavljale dramaturginja, režiserka in urednica **Tamara Babić Nikiforov** ter bibliotekarki **Maruša Mugerli Lavrenčič** in **Manja Pergar**, je izbrala **16 haikujev**, ki so bili na ogled **od 22. maja do 30. junija 2025**.

PRAVLJIČNI VEČERI ZA ODRASLE



Projekt Pravljični večer za odrasle, ki ga vodi in koordinira Mariborska knjižnica, je pripovedovalski dogodek, na katerem sodelujejo pravljíčarji iz različnih slovenskih splošnih knjižnic. Goriško knjižnico zastopata dve pravljíčarki Tina Podgornik in Polona Palčič.

V letu 2025 smo organizirali dogodke na različnih lokacijah, v okviru EPK smo z bibliobusom gostovali na različnih lokacijah v Sloveniji in Italiji:

PRAVLJIČNI VEČER ZA ODRASLE 2025 – V OSREDNJI KNJIŽNICI: 14. april 2025.

PRAVLJIČNI VEČERI ZA ODRASLE 2025 – NA BIBLIOBUSU V OKVIRU EPK 2025:

- junij 2026: *Osnovna šola Prežihov Voranc Doberdob*
- junij 2025: *Dom starejših občanov Vrtojba*
- 2. oktober 2025: Osnovna šola "Josip Abram" Pevma
- 3. oktober 2025: *Vila Vipolže*
- Pravljičarji, ki so gostovali v sklopu jesenskega dela pripovedovanj, so s pravljicami obiskali okoliške domove starejših, in sicer: Dom upokoencev Gradišče, Dom upokoencev Nova Gorica in Dom upokoencev Podsabotin.



PRAVLJICE ZA ODRASLE V DOMOVH STAREJŠIH OBČANOV 2025: Polona Palčič in Tina Podgornik sta decembra 2025 s pripovedovanjem pravljic obiskali domove starejših občanov v Novi Gorici, Podsabotinu in Vrtojbi.

PRIMORCI BEREMO

Deset primorskih splošnih knjižnic je že devetnajsto leto zapored izvedlo projekt, namenjen spodbujanju bralne kulture ter spoznavanju in branju slovenskih avtorjev.

V 19. sezoni projekta Primorci beremo je v Goriški knjižnici sodelovalo 97 udeležencev, ki so prebrali vsaj eno knjigo iz seznama. Skupno število prebranih knjig je 744, leto prej 576. Akcijo je uspešno **zaključilo 85 bralcev**, kar je 15 več kot prejšnjo sezono.

Zaključna prireditev 19. sezone projekta Primorci beremo: 15. december 2025 v Knjižnici Damirja Feigla v Gorici: predstavitev prvenca Mojce Petaros Nočem več biti nevidna. Pogovor je vodila avtorica spremne besede Anja Mugerli. Dogodek je potekal v sodelovanju s Knjižnico Damirja Feigla v Gorici (NŠK), Italija.

STRIPOTEKA

Leta 2022 smo v osrednjem prostoru med mladinskim gradivom in leposlovjem za odrasle postavili posebno zbirko - Stripoteko. Gradivo je ločeno za mlajše in odrasle bralce. S pridobitvijo novih polic je zbirka postala še bolj vidna in bralci še raje posegajo po tem gradivu.

Ob zbirki pogosto pripravimo priložnostne razstave, uganke ali druge aktivnosti. Na prošnjo **Festivala stripa Ljubljana Tinta 2025** je bila v novembru pripravljena razstava stripov, ki so bili nominirani in nagrajeni za nagrado **Zlatirepec 2025**.

UGANKA ZA ODRASLE

Ljubitelji iskanja skritih gesel, znakov in besed smo povabili k reševanju nagradnih miselnih izzivov, križank in ugank. Vsak letni čas je prinesel uporabnikom knjižnice novo priložnost, da so preverili svoje znanje, povezano z avtorji in literarnimi deli.

Pripravljamo različne uganke na temo knjiga, knjižnica oziroma dejavnosti, ki jih knjižnica izvaja. Rešitve ugank v letu 2025 so bile: **Evropska prestolnica kulture**, **Hram modrosti**, **Jeziki vse Evrope** in **Teden splošnih knjižnic**.

Uganko rešujejo v osrednji in krajevnih knjižnicah. Pripravili smo **4 uganke**, sodelovalo je **137 obiskovalcev**.

VREČKE PRESENEČENJA

Projekt **Vrečke presenečenja** je nastal že pred leti, ko smo skušali v poletnem času, ko so bile vse novosti in aktualne knjige že izposojene, uporabnikom ponuditi starejše, pozabljeno in spregledano knjižno gradivo. Storitve je bila zelo dobro sprejeta, zato smo jo razširili na daljše obdobje in tudi na mlajše bralce.

Vrečke presenečenja so bile leta 2025 uporabnikom na voljo na Oddelku za odrasle, v poletnih mesecih (julij, avgust) pa tudi na Oddelku za mlade. Uporabniki so si lahko izposodili različne vrečke (v vsaki so bile 3 knjige po izboru zaposlenih): **leposlovje za odrasle** (kriminalke, ljubezenski, zgodovinsko-biografski romani in literarni paket) ter **otroške slikanice** in **mladinsko leposlovje** (P: detektivske, zabavne, zgodovinske, pustolovske zgodbe, zgodbe o prijateljstvu, fantastika, stripi; in M: pustolovske, detektivske, zgodovinske, ljubezenske zgodbe, fantastika, stripi).

V letu 2025 smo izposodili **2.253 vrečk presenečenja** (2024: 2.581).

5.2.3 DOMOZNANSKI PROJEKTI

BEVKOVA ZAPUŠČINA

V Goriški knjižnici hranimo zapuščino Franceta Bevka. Večina gradiva je v Bevkovi spominski sobi, popisana, vendar ni v računalniškem katalogu COBISS. V letu 2024 smo začeli s sistematičnim urejanjem zbirke in katalogizacijo gradiva. Z delom smo nadaljevali tudi v letu 2025.

ČASOPISNA UGANKA ZA ODRASLE



Leta 2024 smo začeli na Časopisnem oddelku izvajati novo dejavnost, časopisno uganke za odrasle. Uporabniki z reševanjem ugank, rebusov in križank spoznavajo bogato zbirko domoznanskih serijskih publikacij, ki jih hranimo v Goriški knjižnici, ter njihove urednike in pisce prispevkov. Seznanjajo se z e-viri, ki jih ponujamo, ter dejavnostmi Časopisnega oddelka.

Leta 2025 smo pripravili tri časopisne uganke: **Cvetje z vertov sv. Franciška**, **Narod, ki nima svojega časopisja, je narod brez kulture** in **France Bevk in revija Ciciban**. Reševalo jih je 63 uporabnikov iz osrednje enote in Krajevne knjižnice Solkan.

KAMRA

Slovenski splošni knjižničarji objavljamo digitalizirane vsebine s področja domoznansva na spletnem portalu Kamra, ki ga v imenu splošnih knjižnic in že vse od leta 2011 upravlja splošna knjižnica Celje. Regijsko uredništvo portala ima sedež v Goriški knjižnici, kjer regijski urednik skrbi za redno redakcijo organizacijo in načrtovanje dela, organizira interna izobraževanja za vnašalcev in spodbuja aktivno udeležbo osrednjih knjižnic na portalu.



Na Goriškem območju smo na portal Kamra v letu 2025 vnesli **4 digitalne zbirke** (99 MME elementov), **5 zapisov v Album Slovenije**, **8 novic**, in **8 organizacij**, med njimi vse enote Šolskega centra Nova Gorica, s katerim smo navezali partnerstvo in ustvarili eno digitalno zbirko. Pomemben napredek pri partnerstvu predstavlja tudi naveza s Knjižnico Cirila Kosmača Tolmin, saj smo pridobili novega vnašalca.

Tabela 26: Obisk digitalnih zbirk Goriškega območja na portalu Kamra v letih 2018-2025

	Ime digitalne zbirke	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	300 let velikega tolminskega punta	151	168	308	474	481	452	251	94
2.	Aleja zaslužnih mož v Novi Gorici	2.158	1.304	3.206	3.461	2.423	3.852	1.788	1.189
3.	Alojz Bajc - olimpijec iz Ajdovščine	440	241	340	645	566	444	312	190
4.	Ekslibrisi Pavla Medveščka	105	106	186	373	3.817	513	139	64
5.	France Bevk - 130 let od rojstva in 50 let od smrti	-	-	378	4.167	996	5.426	2.293	1.328
6.	Goriška kronika 1750-1775	263	411	650	1.218	3.804	1.189	392	233
7.	Goriški izobraženci skozi zgodovino	-	2.718	5.818	6.621	744	4.656	2.018	117
8.	Govoričke	383	277	662	790	1.660	1.089	514	121
9.	Ivan Trinko - Zamejski	-	-	-	-	-	-	-	514
10.	Javorca (1916 -2016)	2.477	1.953	1.333	1.660	4.296	1.834	583	214
11.	Kako je lepo, da imajo otroci takega prijatelja	-	-	-	-	-	-	451	343
12.	Kam so šle vse fabrike?	-	-	-	3.316	2.454	5.666	2.702	2.178
13.	Med nebom in zemljo	2.754	1.691	3.389	3.511	2.671	3.342	1.637	1.163
14.	Misli o materinščini	3.002	2.584	3.687	4.535	3.630	2.741	1.368	820

15.	Mlini na reki Vipavi in na njenih pritokih	2.570	1.868	4.376	3.630	87	3.750	2.062	1.284
16.	MOTNIK: Nekovsko posebno in obredno vino	-	-	-	-	-	706	630	333
17.	Muzej na Tolminskem	-	-	-	1.357	1.825	2.858	1.180	372
18.	Negativi fotografij Vena Piona	-	3.051	7.767	4.021	2.045	8.717	2.680	738
19.	Nemške kostnice med Sočo in Piavo	-	-	-	-	-	1.712	1.185	630
20.	Nova Gorica: Zgradili smo mesto	21.287	16.528	18.764	19.679	19.909	20.717	14.515	12.795
21.	Novogoriški grb in njegova predzgodba	-	-	479	945	616	639	274	255
22.	Ob 170-letnici Simona Rutarja	-	-	-	656	793	674	1.946	100
23.	Obeležja vojne za Slovenijo – ohranjanje spomina na Goriškem	-	-	-	3.140	4.301	4.788	324	1.362
24.	Od bronca do betona: kiparska dela v središču Nove Gorice	-	-	-	-	-	-	-	394
25.	Od čitalnice do Krajevne knjižnice Branik	738	549	573	878	1.215	840	876	137
26.	Od kala do vodnjaka: učna pot vodnjakov v Braniku in okolici	1.751	1.268	1.651	2.148	1.493	1.582	274	416
27.	Oskar Kogoj drugače, kot ga poznamo	-	-	-	-	-	-	2.039	2.086
28.	Pavel Medvešček - Klančar: spominska razstava	-	-	-	-	1.011	2.646	1.258	634
29.	Prve posoške tovarne	-	-	-	2.294	5.610	8.377	4.660	3.942
30.	Renče na starih razglednicah	-	-	-	-	-	-	-	1.137
31.	Spomeniki in obeležja v Ajdovščini	-	-	-	-	-	43	3.729	153
32.	Sprehod po goriških trgih	390	806	835	1.287	1.451	1.798	1.518	977
33.	Svetolucijska skupina - železna doba v Zgornjem Posočju	295	633	984	898	938	651	496	234
34.	Štefan Kocijančič (1818-1883)	775	410	589	804	695	727	355	297
35.	Ta in ta druj it tandarujeve dežele	4.642	2.668	4.040	5.208	2.773	4.401	2.931	1.697
36.	Tiskarji v Gorici	790	693	972	1.410	1.271	1.373	854	257
37.	Urbanistični razvoj Gorice in gradnja vil v 19. stoletju	604	852	517	415	920	577	393	255
38.	Zasebna knjižnica Stanislava Bačarja	-	-	-	-	1.835	1.454	662	501
39.	Zbirka starih razglednic v Goriški knjižnici	5.694	6.012	10.077	10.411	9.111	10.637	7.979	5.302
40.	Zgodba o prvi svetovni vojni, ruskem ujetništvu in vrnitvi domov	257	220	411	477	530	557	207	151
41.	Zgodovina vinogradništva in vinarstva na naših tleh	3.054	3.402	6.569	6.594	4.270	5.510	3.363	2.099
42.	Zgradili bomo Novo Gorico!	725	550	755	1.056	837	996	370	458
43.	Že od daleč zaslišim pismonošo: »Slovenka«!	-	-	-	-	-	-	-	486
44.	Življenje v času tolminskega punta	1.666	1.401	3.157	3.148	2.589	2.821	1.726	1.134
45.	Življenjska zgodba Franca Pračka	282	271	425	778	832	893	438	162
46.	Skupaj	57.143	52.635	82.898	82.898	99.145	121.648	73.372	49.346

DIGITALIZACIJA

Goriška knjižnica sredstva za digitalizacijo pridobiva v okviru neposrednih pozivov Ministrstva za kulturo. V pozivu pripravimo in utemeljimo predloge, MK pa izbrane potrdi in prispeva finančna sredstva. Gradivo oddamo v digitalizacijo, potem pa je objavljeno in prosto dostopno na portalu dLib (Digitalna knjižnica Slovenije).

V letu 2025 smo v digitalizacijo oddali tako serijske publikacije kot knjige. Nadaljevali smo z digitalizacijo **Primorskega dnevnika**, v sodelovanju s Knjižnico Cirila Kosmača Tolmin smo digitalizirali **glasila osnovnih in srednjih šol iz Kobarida in Tolmina** (Pod kozlovim robom, S časom, Koraki, Naš čas, Otká, Frača, Odsevi, Urnik, Slavček). Obstoječe objave na dLibu smo želeli dopolniti z gradivom, ki ga hranimo, zato smo v digitalizacijo oddali več zvezkov publikacij **Poročilo o stanju ljudskega šolstva v okraju goriškem za leto ..., Jahresbericht des K. K. Staats-Gymnasiums in Gorz, Vinarski in vrtnarski list, Gospodarski list za tržaško okolico ter Katalog kmetijske in gozdarske razstave v Gorici 1891**. Digitalizirali smo nekatera dela Iva Trošta, Jože Lovrenčiča, Karla Široka, Narteja Velikonje in Frana Žgura. V digitalizacijo smo oddali 170 enot gradiva, skupaj okoli 11.000 strani.

dLib – DIGITALNA KNJIŽNICA SLOVENIJE

Goriška knjižnica že vrsto let digitalizirano gradivo objavlja na spletnem portalu **dLib – Digitalna knjižnica Slovenije**. V letu 2023 smo v dogovoru z drugimi knjižnicami na portalu začeli kreirati tudi zbirke. V letu 2024 smo pripravili prvo zbirko z naslovom **Goriški kmetijski nasveti iz preteklosti**.

DOMOZNANSKE RAZSTAVE

→ **Razstava Anton Marko Plenčič in Opera medico physica**: Priložnostna razstava o Antonu Marku Plenčiču, zdravniku, ki se je rodil v Solkanu pred 320 leti.

V svojem obsežnem delu *Opera medico physica*, 1762, je v štirih razpravah obravnaval živo kužilo, črne koze, škrlatinko in potres. V knjižnici hranimo en popoln izvod njegovega dela, ki je bil tudi razstavljen.

Razstava je bila na ogled od 23. aprila do 16. maja 2025 v pritličju.



→ **Razstava »V naše hiše naš list!«: slovensko časopisje v Gorici leta 1925**: 7.–31. julij 2025

Na razstavi smo predstavili časopise, ki so pred sto leti izhajali v Gorici, ter prikazali, o katerih dogodkih doma in v tujini so časniki takrat pisali, kako so se med vzponom fašizma borili za obstoj slovenskega jezika in naroda, kaj so oglaševali in kako so poskrbeli za zabavne vsebine.

→ **Razstava Bevk med partizanstvom in pisano besedo**: Priložnostna razstava o Francetu Bevku ob 80. obletnici konca druge svetovne vojne.

Z razstavo smo predstavili Bevkovo življenje in delo med obema vojnama, leta v partizanih in izbrano povojno prozo, za katero je črpal snov iz svojih izkušenj v narodnoosvobodilnem boju. Pred drugo svetovno vojno in po njej je njegova literarna knjižna bera bogata, v tem obdobju pa je, razumljivo, skromna. Pisal je predvsem v številna glasila in liste, ki so izhajali v ilegalnih tehnikah. Na ogled so bili nekateri rokopisi in tipkopisi, ki jih hranimo v njegovi zapuščini, povezani s tem obdobjem.

Na ogled je bila od 15. septembra do 3. oktobra 2025. Uvrščena je bila v program prireditev **Bevkovi dnevi 2025** v organizaciji Zavoda za turizem Cerkno in sodelujočimi.

→ **Razstava »Koliko radosti in lepote je v teh letih natrosil v mlada srca! Hvala mu!«: razstava ob 80-letnici revije Ciciban**: 3.–28. november 2025.

Z razstavo smo se pridružili praznovanju 80-letnice izhajanja revije *Ciciban* in ustanovitve založbe Mladinska knjiga. Predstavili smo najstarejšo slovensko otroško revijo ter prispevke, ki jih je v njej objavljala pisatelj France Bevk. Prikazali smo Bevkov pogled na revijo in založbo ter z dokumenti iz njegove zapuščine – rokopisi, tipkopisi, intervjuji, pismi in dopisnicami – osvetlili pisateljevo sodelovanje z uredništvom. Predstavili smo tudi ilustratorje Bevkovih prispevkov v *Cicibanu*.



Nagrada. Z razstavo smo sodelovali na nagradnem natečaju za vrtnice, šole, knjižnice in družine, ki ga je razpisala založba Mladinska knjiga ob 80-letnici izhajanja revije *Ciciban*. Med več kot 110 razstavami so v uredništvu izbrali 2 vrtnice, 2 šoli, 2 družini in 2 knjižnici – med njimi tudi Goriško knjižnico, ki je za nagrado prejela antologijo z naslovom **Štiri tačke, psi in mačke: Cicibanove pesmice, pravljice, stripi in uganke**.

OBRAZI SLOVENSКИH POKRAJIN



Obrazi slovenskih pokrajin

Portal **Obrazi slovenskih pokrajin** združuje 10 regionalnih leksikonov (Gorenjci, Primorci, Spodnjepodravci, Dolenjci, Celjsko zasavski leksikon, Pomurci, Osrednjeslovenski leksikon, Korošci, Štajerci, Slovenci v zamejstvu in po svetu). Uredništvo portala sestavljajo glavni urednik in regijski uredniki, ki zastopajo posamezne osrednje območne knjižnice oz. knjižnična območja. V letu 2025 je portal **Obrazi slovenskih pokrajin** doživel več pomembnih posodobitev in nadgradenj, ki so izboljšale funkcionalnost, uporabniško izkušnjo in dostopnost vsebin.

V letu 2025 so knjižnice Goriškega območja vnesle skupno **20 novih biografij**. Skupno število vseh biografij na območju je do konca leta doseglo **698**. Skupno je pri vnosu podatkov aktivno sodelovalo **7 vnašalcev**. Največ vnašalcev je bilo vključenih iz **Goriške knjižnice Franceta Bevka**, in sicer 4. Iz **Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin**, **Lavričeve knjižnice Ajdovščina** ter **Mestne knjižnice in čitalnice Idrija** je pri vnosih sodeloval po en vnašalec. Skupno število ogledov vseh štirih knjižnic je doseglo **178.059**.

V okviru projekta **Obrazi slovenskih pokrajin** so v sezoni 2024/2025 potekali tudi pogovori z izbranimi ustvarjalci in kulturniki Primorske. V sklopu programa je bila 27. marca 2025 v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica gostja **Nevenka Vrančič**, dramska igralka Slovenskega narodnega gledališča. Pogovor je moderirala Daša Medvešček.





Obrazi slovenskih pokrajin:
pogovori z znanimi
Primorci 2025

sreda, 19. 3. 18.00	Seržej Hvala prevajalec, poznavalec in ustvarjalec iger Galerija Magazin Idrija Mestna knjižnica in čitalnica Idrija
četrtek, 27. 3. 18.00	Nevenka Vrančič dramska igralka SNG Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
četrtek, 27. 3. 18.00	Silvester Gaberšček etnolog, raziskovalec, sociolog in politik Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
torek, 20. 5. 18.30	Silva Karim likovna pedagoginja, umetnica, izvajalka kamišbaja Lavričeva knjižnica Ajdovščina





V živo v knjižnicah in na YouTube kanalu

Prigovori in uredništvo: Daša Medvešček

PRVOTNI FOND

Prvotni fond knjižnice je bil najverjetneje zbran in nabran v letih 1947 do 1949 in inventariziran v letih 1949 in 1950. Ohranjenih je okoli 500 od približno 1200 prvih inventarnih številok (številka ni točna, ker so nekateri izvodi založeni). Ta fond želimo ohraniti, saj je del naše zgodovine. Izbor knjig je zanimiv in daje slutiti, da so bile knjige pripeljane iz različnih manjših knjižnic na območju, iz osebnih knjižnic, nekatere pa so bile verjetno darovane s strani takratnih oblasti. Ohranitev prvega fonda daje možnost nadaljnega raziskovanja in razumevanja razvoja lokalne skupnosti. V knjižnici so posamezni izvodi postavljeni na domoznanstvu in v starem tisku. Redno pregledujemo in dopolnjujemo zapise že postavljenega gradiva.

SKRITO-ODKRITO-OHRANJENO-DOSTOPNO (SOOD)

Goriška knjižnica že vrsto let digitalizira gradivo in ga objavlja na portalu dLib (Digitalna knjižnica Slovenije). Ob delu z bralci se pogosto izkaže, da ga pravzaprav ne poznajo, zato je razstava ena od oblik promocije portala, njegove vsestranske uporabe in našega dela.



Z razstavo, osmo po vrsti, smo predstavili gradivo, ki smo ga digitalizirali v letu 2025. Tokrat je prvič nastala v sodelovanju s knjižnico z Goriškega območja. V Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin so namreč predlagali digitalizacijo osnovnošolskih in srednješolskih glasil iz šol v Kobaridu in Tolminu ter uredili vse potrebno za objavo. V Goriški knjižnici smo poleg šolskih glasil digitalizirali nekaj zvezkov šolskih poročil in s tem dopolnili manjkajoče številke pri že objavljenih glasilih. Podobno smo storili tudi z deli literatov, ki so deloma že objavljena.

Nadaljevali smo z digitalizacijo Primorskega dnevnika, ki je letos zabeležil 80 let izhajanja.

Razstava je bila na ogled od 3. do 29. decembra 2025.

SPLETNI REPOZITORIJ - Vnos v repozitorij

Goriška knjižnica gradivo, ki ga digitalizira v okviru neposrednega poziva MK, vnaša v repozitorij NUK z namenom trajne hrambe vse nastalih datotek.

Gradivo v repozitoriju vnašamo po letih, kot je bilo digitalizirano. Trenutno je v celoti vneseno, kar je bilo digitalizirano leta 2019 in 2020, ter delno leta 2023 in 2024. Ob koncu leta 2025 je bilo v repozitoriju shranjenih 720 GB oz. 2.205 objektov.

DNEVI ZBIranJA SPOMINOV 2025

**DNEVI ZBIranJA SPOMINOV:
Bralna kultura na Goriškem**

ČASOPISNI ODDELEK, 7.-11. APRIL 2025

Dnevi zbiranja spominov so projekt slovenskih splošnih knjižnic, ko knjižnice prebivalce svojega območja povabijo, da v domoznansko zbirko prispevajo gradivo, ki bi lahko bogatilo arhivsko zgodbo kraja.

Tudi **Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica** sodeluje v projektu. Leta 2016, ob sedemdeseti obletnici začetka gradnje Nove Gorice, je z Goriškim muzejem in Pokrajinskim arhivom tako ustvarila pomembno digitalno zbirko *Nova Gorica: Zgradili smo mesto*, ki je dostopna na portalu slovenske kulturne dediščine **Kamra**.

Letos, ko je Nova Gorica postala Evropska prestolnica kulture, bomo v Goriški knjižnici ponovno zbirali spomine, tokrat posvečene bralni kulturi.

Če imate doma **stare fotografije** ali druge dokumente, ki pričajo o **branju, bralni kulturi ali ustanovah**, ki so v preteklosti spodbujale branje na Goriškem, in ste jih pripravljeli deliti, vas vabimo, da gradivo prinesete v našo knjižnico.

Gradivo bomo digitalizirali in ga objavili v **Albumu Slovenije**. **Fotografij ne bomo zadržali.**

Od 7. do 31. aprila smo v Goriški knjižnici priredili **Dneve zbiranja spominov** z naslovom **Bralna kultura na Goriškem**.

K dogodku so pristopile tudi krajevne knjižnice, v Krajevni knjižnici Renče pa so zbirali gradivo tudi v okviru krajevnega praznika (Mohorjevo, 12. julij). Gradivo smo digitalizirali v osrednji enoti in ga objavili na Albumu Slovenije in kot digitalno zbirko Renče na starih razglednicah. Pridobili smo tudi gradivo o zgodovini knjižnice v Desklah. To gradivo še ni bilo digitalizirano, saj ga želimo oblikovati v posebno digitalno zbirko. Zbirka Renče na starih razglednicah, ki je nastala v okviru zbiranja spominov s sodelovanjem s krajevno knjižnico Renče, je bila predstavljena kot razstava v prostorih Krajevne skupnosti Renče.

5.2.4 ZELENI / TRAJNOSTNI PROJEKTI

KNJIŽNICA REČI

V času, ko se družba sooča z izzivi prekomernega potrošništva in neenakosti, v Goriški knjižnici pomembno prispevamo k zmanjševanju potrošnje, spodbujanju krožnega gospodarstva ter krepitvi družbene povezanosti. Knjižnica reči namreč omogoča, da si uporabniki izposodijo predmete, ki jih potrebujejo le občasno, namesto da bi jih kupovali in s tem povečevali ogljični odtis, količino odpadkov ter porabo naravnih virov.



Takšna storitev zmanjšuje finančno breme posameznikov, spodbuja solidarnost med člani skupnosti in krepi socialno pravičnost saj omogoča enak dostop do različnih predmetov, ne glede na socialno-ekonomski status. S tem se knjižnice še bolj uveljavljamo kot središča skupnosti in inovativne javne ustanove, ki ne skrbimo zgolj za dostop do informacij in znanja, temveč aktivno prispevamo k družbenim spremembam in okoljski odgovornosti.

Začetek delovanja Knjižnice reči: maj 2024.

Člani knjižnice si lahko v Knjižnici reči izposodijo **37 predmetov**. V letu 2025 jo je obiskalo **109 uporabnikov**. Zabeležili smo **177 izposoj** različnih predmetov, ki so bili skupaj **izposojeni 1.238 dni**.

Najpogosteje so izposojeni naslednji predmeti: parni sesalnik (251 dni), parni čistilec (215 dni), teleskop (104 dni), karaoke (91 dni) in diaprojektor (90 dni).

KNJIŽNICA SEMEN

Knjižnica semen temelji na brezplačni izposoji in vračilu semen. Z njo spodbujamo krepitev lokalne skupnosti in opozarjamo na samooskrbo ter ohranjanje biotske pestrosti. Kot splošna knjižnica uporabnikom nudimo gradivo, prireditve ter prostor za srečevanje in izmenjevanje znanja. S Knjižnico semen podpiramo **Agendo 2030 za trajnostni razvoj**.

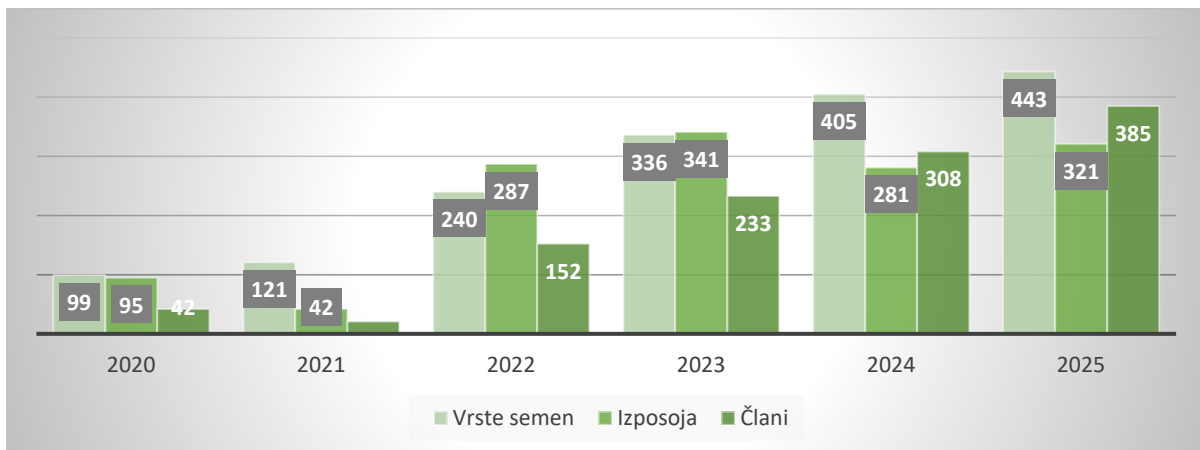


Leto 2025 je zaznamovalo nadaljnjo rast Knjižnice semen. V tem obdobju so se odprle prve Knjižnice semen izven Slovenije, in sicer v treh hrvaških splošnih knjižnicah. Med letom smo vzpostavili tudi mnoga nova partnerstva:

- Povezovanje z **društvom Šolski ekovrtovi** nam je omogočilo, da smo Knjižnico semen predstavili na srečanju društva, ki je bilo namenjeno učiteljem ter je potekalo 7. maja 2025 na Dobrovem.
- V sodelovanju s **Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica, oddelkom za kmetijsko svetovanje** smo organizirali delavnico postavitve visoke grede ter organizirali predavanje Tehnologija pridelave zdravega semena, namenjenega skrbnikom Knjižnic semen.
- Z **Zavodom RS za varstvo narave** smo začeli preverjati invazivnosti semen, ki jih hranimo knjižnice.
- **Futuring Communities – collective practices of seeding, growing, mapping & imagination** (X Center, 6. 11. 2025) Na povabilo nemške umetnice Sybille Neumeyer (Go!2025), ki se pri svojem delu osredotoča na podnebje in klimatske spremembe, smo se udeležili dogodka Futuring Communities, kjer smo predstavili Knjižnico semen. Tam smo se povezali z raziskovalcem Amerigom Ambrosiem iz Univerze v Trstu, ki je predstavil projekt Atlas Transfrontalier ter Enricom Policardijem coorganizatorjem Festivala ReThinkable. Z obema smo se povezali in tudi sodelujemo.

- **Linking Libraries: Sustainability Exchange Visit** (Cimisello Balsamico, Milan): v okviru projekta ELAN (Eblida) in v imenu Zveze bibliotekarskih društev Slovenije smo se 19. in 20. novembra udeležili mednarodnega dogodka, kjer smo predstavniki stanovskih organizacij iz 8 evropskih držav (Italija, Slovenija, Finska, Španija, Nizozemska, Grčija, Litva, Belgija) predstavili svoje trajnostne prakse ter se med seboj spoznali in povezali.
- Za uporabnike smo organizirali pet srečanj **Pogovori o vrtu**, ki so nastajala v sodelovanju z ljubiteljskimi vrtnarji ter z Vito Matjac (Floavita). Srečanja so se dotikala različnih tem, od permakulture do ljudskega zdravilstva. Aprila smo v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica v atriju knjižnice izvedli **delavnico postavitve visoke grede**, na kateri smo postavili eno izmed gred, ki danes krasijo atrij. Kot vsako leto je Knjižnica semen zaokrožila tudi po krajevnih knjižnicah.
- Leta 2025 smo prvič organizirali **mednarodno srečanje knjižnic semen**, ki je potekalo 17. oktobra v Goriški knjižnici. Dogodek je združil predstavnike Knjižnic semen in omogočal izmenjavo izkušenj, dobrih praks in izzivov. S predstavitvijo projekta smo sodelovali na otvoritvi Knjižnice semen v Krajevni knjižnici Železniki (Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka).

V Knjižnico semen je bilo ob koncu leta 2025 včlanjenih **385 uporabnikov**, od katerih se je v letu 2025 vpisalo 77. V zbirko so dodali 38 novih vrst semen (2024: 69), izposodili pa so si 321 vrečk semen (2024: 281). V vse slovenske in hrvaške Knjižnice semen je bilo v letu 2025 včlanjenih 2545 uporabnikov, ki so si izposodili 9.346 vrečk semen. Knjižnice imamo skupno 4.475 različnih vrst semen ter 20.831 vrečk.



Slika 19 Knjižnica semen v letih 2020–2025

ŠIRITEV KNJIŽNICE SEMEN: Knjižnici semen se je do konca 2025 pridružilo že 28 splošnih knjižnic, od tega 3 knjižnice iz Hrvaške.

Leto	Knjižnice semen	Pridružene knjižnice	Skupaj
2020	Goriška knjižnica		1
2021	Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto	1	2
2022	Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin (KK Kobarid), Knjižnica Črnomelj (KK Semič), Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnica Ksavra Meška Ormož, Knjižnica Sevnica, Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Ljudska knjižnica Metlika in Mestna knjižnica Izola	8	10
2023	Knjižnica Bena Zupančiča Postojna, Knjižnica Brežice, Knjižnica Domžale (KK Ihan), Knjižnica Litija, Knjižnica Rogaška Slatina, Knjižnica Slovenske Konjice, Knjižnica Šmarje pri Jelšah in Kosovelova knjižnica Sežana (KK Komen)	8	18
2024	Mestna knjižnica Kranj, Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin in Knjižnica Domžale (KK Moravče)	2 + 2 že pridruženi	22
2025	Posavska potujoča knjižnica, Valvasorjeva knjižnica Krško, Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, Gradska knjižnica Rijeka, Knjižnice grada Zagreba, Gradska knjižnica Poreč	6	28

MEDNARODNO STROKOVNO POSVETOVANJE WHERE DO WE STAND

Mednarodno strokovno posvetovanje Where do we stand: libraries and the sustainable development goals je potekalo 14. in 15. maja 2025 pod pokroviteljstvom in v okviru uradnega programa Evropske prestolnice kulture GO! 2025 Nova Gorica – Gorica. Pritegnil je 62 bibliotekarjev in strokovnjakov z drugih področij iz devetih evropskih držav (Norveška, Danska, Italija, Hrvaška, Romunija, Češka, Hrvaška, Avstrija, Slovenija), ki so si izmenjevali inovativne prakse, strategije in poglede na vlogo knjižnic v prizadevanjih za bolj trajnostno prihodnost.



Na posvetu so nastopili številni domači in tuji strokovnjaki:

- **Thomas Sture Rasmussen** (The Danish Library Association), ki je predstavil vključevanje ciljev trajnostnega razvoja v danske knjižnice, pobudo **DB2030** ter projekt **WEEK17**.
- Primer dobre prakse iz Norveške je predstavila **Ingrid Caroline Stensnes** (Bergen Offentlige Bibliotek), ki je predstavila projekt **The Sustainability Lab**.
- O vključevanju knjižnic v trajnostno preobrazbo mest skozi projekt **OPUSH** je govorila **mag. Beate Guba** (Tehniška univerza Dunaj),
- kako meriti okoljske vplive knjižnic in izračunati ogljični odtis je predavala **Urška Krajnc** (Inštitut za zdravje in okolje),
- o razvoju trajnostnih kompetenc zaposlenih pa **mag. Vanesa Čanji** (Fit media/Zelena Slovenija), ki je predstavila tudi okvir **GreenComp**.
- Prvi dan se je zaključil z delavnico **Storytelling**, ki jo je vodila **Laura Vnuk**,
- drugi dan pa se je otvoril s predavanjem **dr. Sergeje Planko** o vlogi zaposlenih pri trajnostnem razvoju.
- Koncept **Knjižnice reči** je predstavil **Jošt Derlink**,
- mednarodne smernice IFLA za zelene in trajnostne knjižnice pa **mag. Ana Zdravje**.
- Posvet se je zaključil z delavnico **Gradimo zelene in trajnostne knjižnice**, ki so jo vodili **dr. Irena Eiselt, Katarina Kač, dr. Alenka Kavčič Čolić in Borut Osojnik** (NUK).

POGOVORI O VRTU

V okviru projekta Knjižnica semen smo pripravili niz predavanj **Pogovori o vrtu**, s katerimi združujemo branje, učenje in praktično znanje o vrtnarjenju ter spodbujamo medgeneracijsko sodelovanje, trajnost in stik z naravo.

Organizirali smo tudi 5 srečanj:

- 1. februar 2025: Vrtnarsko druženje na temo permakulture, Sandra Subotič
- 5. april 2025: Vrtnarjenje s pleveli – kako je plevel lahko koristen in uporaben v našem vsakdanu?, Vita Matjac
- 31. maj 2025, Vrtnice, Marija Trošt
- 21. november 2025, Elektrokultura v vrtu, Milan Roškar
- 19. december 2025, Vrt in ljudsko zdravilstvo, Darja Vrana

RAZSTAVA POVEZUJEMO LJUDI, GRADIMO SKUPNOST

V letu 2025 sta bila projekta **Zelena knjižnica** in **Knjižnica semen** del programa **Evropske prestolnice kulture GOI2025**. Pripravili smo razstavo z naslovom **Povezujemo ljudi, gradimo skupnost**. Razstava, ki je bila na ogled na pročelju knjižnice od 8. februarja 2025, je Goriško knjižnico predstavila kot osrednjo območno knjižnico ter nosilko kompetenčne vsebine Splošne knjižnice – zelene trajnostne. Z namenom večje dostopnosti je bila razstava prek QR-kod na voljo tudi v italijanskem, nemškem in angleškem jeziku.



ZELENI LABORATORIJ

Knjižnična stavba se odpira proti Borovemu gozdčičku, kjer je tudi atrij – zunanji prostor knjižnice. V letu 2025 smo atrij obogatili z dodatno opremo in nadaljevali z razvojem atrija kot zelenega laboratorija. Funkcionalno smo ga uredili z visokimi gredami, zasaditvami in novimi kotički za druženje.

Z urejeno zasaditvijo visokih gred in korit z izbranimi enoletnicami, trajnimi zelišči, ter grmovnicami, ki se nevsiljivo zlijejo z okolico, skušamo doseči enoten videz širše krajine. Cilj projekta je v atrij privabiti čim več rednih in potencialnih uporabnikov, ki bi se tu dobro počutili in bi z branjem in učenjem dodatno pripomogli k bralni kulturi in pismenosti.

Na novo posajen atrij je bil urejen v začetku maja. V njem so bile v poletni sezoni izvedene razne delavnice, joga in srečanja. V atrij smo umestili še vrtno počivalnike, ki so bili večinoma zasedeni z bralci. V prenovljenem atriju je bil zaznan povečan obisk uporabnikov, ki so se tam družili, učili, brali in kaj pomalicali..

- **Delavnica postavitve visoke grede: 15. april 2025.** delavnico je v atriju izvedla **Jerica Pučko Antolin**, svetovalka in specialistka za zelenjadarstvo. Pripravili smo jo v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica, Oddelkom za kmetijsko svetovanje.

5.2.5 OSTALI PROJEKTI

PROJEKT ART ZAGON

Projekt poteka v domeni **Kluba Zagon** – kluba za fotografijo in videografijo ter vizualno umetnost Šempetra pri Gorici. V okviru Kluba zagon deluje fotograf, režiser in montažer **David Verlič**, ki nam je ponudil predlog sodelovanja.

Cilj projekta je skozi **9 razstav** širši lokalni skupnosti predstaviti **9 umetnikov** (slikarjev, fotografov, kiparjev itd.) in njihovih del, na petih vzporednih lokacijah in se na ta način tudi čezmejno povezovati. Posebnost projekta so nameščena slikarska stojala, na katerih so mesečno predstavljena dela izbranega avtorja/umetnika. Projekt hkrati poteka na petih različnih lokacijah: v Goriški knjižnici (osrednja enota), Krajevni knjižnici Šempeter, na LUNGu, v SNG Nova Gorica in Knjižnici Damirja Feigla v Gorici (ITA). V letu 2025 je bilo v okviru projekta v Goriški knjižnici predstavljenih **9 različnih umetnikov in njihovih del**.

BREZPLAČNA MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika je projekt slovenskih osrednjih območnih knjižnic, ki ga koordinira Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, in ga izvajamo že od leta 2014. Namen projekta je brezplačna medknjižnična izposoja za študijske namene v vseh 4 osrednjih knjižnic Goriškega območja.

Za potrebe članov knjižnic na območju smo si izmenjali 442 enot knjižničnega gradiva in 10-krat gradivo posredovali v elektronski obliki.

Tabela 27: Brezplačna medknjižnična izposoja v letih 2021-2025 (štetje po COBISSu)

BREZPLAČNA MKI	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Fizične enote	432	220	527	544	442	81
Dokumenti	72	18	28	42	10	24
SKUPAJ	504	238	555	586	453	77

KNJIŽNICE.SI

Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic **Knjižnice.si** (<https://www.knjiznice.si/>), ki je nastal v okviru delovanja osrednjih območnih knjižnic (OOK) in Združenja splošnih knjižnic.

V letu 2026 bo portal prenovljen, zato so regijski uredniki že v letu 2025 v skupinah pripravljali predloge prerazporeditev in prenovo vsebin. Regijska urednica Manja Pergar je sodelovala v delovni skupini, ki se je ukvarjala digitalnimi vsebinami, ki jih knjižnice ponujajo uporabnikom oz. s področjem Knjižnice na klik in delovni skupini za oblikovanje vsebine obrazca odličnih praks.

MEDNARODNO POVEZOVANJE

- **Evropska prestolnica kulture Go! 2025:** V času Evropske prestolnice kulture je bil v knjižnici zaznan porast obiska tujih obiskovalcev. Programi, dogodki in mednarodna prepoznavnost mesta so prispevali k večji prisotnosti obiskovalcev iz tujine, kar se je odražalo tudi v povečanem zanimanju za knjižnične storitve, prostore in projekte knjižnice.
 - Ob odprtju EPK, 8 februarja 2025, je direktorica Goriške knjižnice Irena Škvarč, sprejela protokolarni obisk, delegacijo Ministrstva za kulturo iz Poljske.
 - 18. maja 2025 je potekala čezmejna knjižnična kolesarska tura, ki jo je organizirala sekcija knjižničarskega združenja v Furlaniji – Julijski krajini v sodelovanju z organizacijo FIAB (Italijanska zveza za kolesarstvo in okolje). Kolesarska tura je bila odprta za vse, tako knjižničarje kot širšo javnost in je prvič potekala čez državno mejo. Udeleženci so obiskali in si ogledali tudi našo knjižnico pod vodstvom Saše Vidmar.
 - V okviru Erasmus+ skupinske mobilnosti na Ljudski univerzi Nova Gorica so knjižnico obiskali udeleženci iz Samobora. Knjižnico sta jim predstavili Ana Kosič in Tina Podgornik.
 - 27. maja 2025 so nas obiskali dijaki, ki obiskujejo Istituto d'istruzione secondaria superiore Gabriele D'Annunzio - Max Fabiani. Obisk, ki ga je vodil Jani Kuštrin se je temeljil na predstavitvi zgodovine knjižnice, urbanistični umestitvi in arhitekturnimi značilnostmi zgradbe knjižnice.
 - 21. junija 2025 smo v knjižnici gostili zaposlene iz Gradske knjižnice "Ivan Goran Kovačić" Karlovac. Ogled knjižnice je vodila Saša Vidmar.
 - 10. oktobra 2025 so našo knjižnico spoznali tudi člani bralnega kluba knjižnice v Bologni. Po knjižnici sta jih popeljali Breda Seljak in Magda Vremec Ragussi.
 - 18. novembra 2025 smo gostili 26 kolegov iz Univerzitetne knjižnice Celovec. Goste sta sprejeli in vodili po knjižnici Maja Mihelič in direktorica Irena Škvarč.

➤ Erasmus+

V letu 2025 smo nadaljevali z mednarodnim projektom Erasmus+ z naslovom **Poaching in culture, poaching with culture. Cultural education in digitalized reality (Kultura kot prostor, kultura kot orodje. Kulturna vzgoja v digitalizirani resničnosti)**, ki se je začel leta 2024. Projekt je bil usmerjen v izmenjavo dobrih praks in pridobivanje novega znanja s področja izobraževanja odraslih. Med 26. in 28. majem smo v Goriški knjižnici gostili dvanajst knjižničarjev iz poljskih knjižnic Mlejska Biblioteka Publiczna w Gdynii in Miejska Biblioteka Publiczna w Radomiu. Na šestih delavnicah smo obravnavali ključne teme današnjega časa: demokracijo za vse, podporo migrantom in medkulturne povezave (tudi čezmejno povezovanje). Poleg tega smo pripravili pregled dosedanjega dela in načrt nadaljnjih aktivnosti. Na podlagi pridobljenih izkušenj smo junija za uporabnike Goriške knjižnice izvedli dve večurni delavnici *Spoznaj svoje mesto* in *Spletni viri v knjižnici*. Prva je udeležencem ponudila vpogled v zgodovino Nove Gorice, druga pa jih opremila z veščinami za učinkovito uporabo spletnih virov, ki jih ponuja in soustvarja knjižnica.

Rezultat osemnajstmesečnega projekta Erasmus+ je digitalna knjižnica dobrih praks *Knjižnica brez meja: dobre prakse v neformalnem izobraževanju odraslih*, ki smo jo pripravili v sodelovanju s poljskima knjižnicama. V njej je zbranih šest inovativnih scenarijev delavnic za odrasle, ki jih lahko uporabi in prilagodi katerakoli knjižnica. Projekt se je zaključil 30. novembra 2025.

Z mednarodnim sodelovanjem smo pridobili dragocene izkušnje, okrepili kompetence sodelujočih ter oblikovali nova partnerstva.



➤ Erasmus+ Job shadowing



V okviru projekta Erasmus+ Job shadowing izmenjave sta strokovni sodelavki Tosia Cydzik in Ola Kilianczyk iz poljske splošne knjižnice Biblioteka Publiczna w Piasecznie, med 15. in 19. septembrom 2025, spoznavali različna področja delovanja Goriške knjižnice. Program je vključeval predstavitev Knjižnice semen, Knjižnice reči, Mojstrovalnice, Občanske znanosti, Potujoče knjižnice, dejavnosti za odrasle, elektronskih virov in knjižničnih portalov.

Obisk je prispeval k poglobljenemu mednarodnemu sodelovanju, pri čemer je potekala tudi predstavitev delovanja in aktivnosti knjižnice Biblioteka Publiczna w Piasecznie, kar je omogočilo izmenjavo izkušenj in dobrih praks v obeh smereh.

MENTORSTVO

V splošnih knjižnicah, izvajamo različne oblike mentorstva: za novozaposlene, bibliotekarski izpit, dijake, študente bibliotekarstva in drugih strok, prostovoljce, zaposlene preko programa javnih del ... **Strukturiran pristop k mentoriranju smo v Goriški knjižnici začeli leta 2020**, in sicer s pripravo prvega »Programa strokovnega usposabljanja za bibliotekarski izpit za KNJIŽNIČARJA«, ki mu je sledila še priprava »Programa strokovnega usposabljanja za bibliotekarski izpit za BIBLIOTEKARJA«. Povod za spremenjen pristop je bil nov Pravilnik o bibliotekarskem izpitu (Ur. list RS, št. 75/16), ki sistemsko ureja strokovno usposabljanje strokovnih knjižničarskih delavcev in s tem terja večjo angažiranost knjižnic in njihovih zaposlenih. Ker zakon in pravilnik zavezujeta vse splošne knjižnice, smo se **kot osrednja območna knjižnica tudi na tem področju dela povezali s knjižnicami Goriškega območja** ter z njimi delili pripravljena programa usposabljanja, skupaj smo vzpostavili sistem kroženja kandidatov med knjižnicami območja.

Mentorstvo v Goriški knjižnici v letu 2025: Priprave na bibliotekarski izpit: Nikola Aleksej Babič (bibliotekar) in Tine Uršič (knjižničar)

MOJSTROVALNICA

Goriška knjižnica je prva slovenska splošna knjižnica, ki je v svojih prostorih odprla »**makerspace**« (leta 2017). poimenovala ga je **Mojstrovalnica**. Verjamemo, da lahko z uvedbo takih storitev spodbujamo kreativnost in inovativnost prebivalcev svojega območja, vplivamo na dvig digitalne in informacijske pismenosti lokalnega prebivalstva in posamezniku nudimo možnost za osebno in profesionalno rast.

V Mojstrovalnici so za kreativno ustvarjanje na voljo: 3D tiskalnik, 3D skener, 3D svinčniki, računalnika za 3D modeliranje objektov in tih glasbeni studio. Od leta 2024 so uporabnikom na voljo tudi Virtualna očala (VR), kjer lahko v virtualnem svetu preizkusijo nekaj iger in se ob tem zabavajo in tudi izobražujejo. Očala so v uporabi in polno zasedena.



V letu 2025 jo je obiskalo 3.360 uporabnikov, kar pomeni konstantni porast obiska od leta 2020 dalje. 3D svinčnike je uporabljalo 1.593 uporabnikov. VR očala je uporabljalo 954 uporabnikov. Tiskanje na 3D tiskalniku je uporabilo 144 uporabnikov, ki so skupaj natisnili 425 predmetov.

Tabela 28: Mojstrovalnica v letih 2017–2025: odprtost, število obiskovalcev in število natisnjenih izdelkov

Mojstrovalnica	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Odprtost (dni)	42	71	166	30	173	189	250	250	292	116
Obiskovalci	499	1.290	1.252	93	689	1.207	2.785	2.312	3.360	145
Natisnjeni izdelki	60	410	400	450	310	274	150	435	425	98

OBČANSKA ZNANOST



»Občanska znanost (ang. Citizen Science) predstavlja koncept znanstvenoraziskovalnega dela, pri katerem so na različne načine, z različnih vidikov in v različnih oblikah, v raziskave vključeni neprofesionalni raziskovalci. Le-ti so lahko šolajoči se dijaki in študenti, člani različnih društev, predstavniki posameznih družbenih skupin (npr. predstavniki skupine tretjega življenjskega obdobja ali predstavniki iz lokalne skupnosti, kjer se raziskave odvijajo), ljubiteljski raziskovalci in pa vsi ostali predstavniki zainteresirane javnosti, ki niso profesionalni raziskovalci. Občanski raziskovalci lahko delujejo v različnih fazah raziskave, kot npr. pri načrtovanju raziskave in pri formulaciji raziskovalnega problema, pri zbiranju in ustvarjanju raziskovalnih podatkov (pri tej aktivnosti občanski raziskovalci najpogosteje sodelujejo), pri analizi podatkov ter pri interpretaciji rezultatov.« Vir: KAJ JE OBČANSKA ZNANOST | CitizenScience.si

Goriška knjižnica se je mreži občanske znanosti pridružila leta 2023, kjer na različne načine aktivno sodeluje (predstavitve na dogodkih, promocija med knjižnicami, iskanje partnerjev ...). V lokalni skupnosti bo Goriška knjižnica delovala kot vezni člen med znanstveniki, občanskimi znanstveniki ter lokalno skupnostjo. Hkrati pa bo organizirala tudi svoje projekte občanske znanosti, kot so: zbiranja spominov, Knjižnica semen ipd.

V letu 2025 smo sodelovali na sestankih Mreže občanske znanosti. S prispevkom o projektu Knjižnica semen smo sooblikovali razstavo z naslovom »**Odkrivaj, sodeluj, raziskuj – Občanska znanost v Sloveniji**«. Na razstavi so bili predstavljeni najboljši primeri občanske znanosti in aktualni raziskovalni projekti.

→ **Dan občanske znanosti** pod geslom »Odkrivaj, sodeluj, raziskuj: Iz prakse k ljudem«

Goriška knjižnica, 12. oktober 2025: Tretji Dan občanske znanosti smo organizirali v sodelovanju s **Mrežo občanske znanosti** ter **Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani** v okviru **Meseca znanosti**. Na dogodku so bili predstavljeni domači in tuji projekti občanske znanosti, med njimi tudi Knjižnica semen, o kateri je več povedal direktor Gradske knjižnice Rijeka, Niko Cvjetković. Dogodka se je udeležilo več kot 60 udeležencev.

Obiskovalci knjižnice so se lahko ustavili na stojnicah, ki so predstavljale posamezne projekte občanske znanosti ali pa se udeležili treh delavnic (Opazovanje zemlje iz vesolja, Jesenski vrt in čarobne rastline, Tudi ti lahko narediš projekt občanske znanosti!) namenjenih vsem generacijam.



PROMOCIJA

→ Publikacija o Goriški knjižnici

V letu 2025 pripravili publikacijo s kratko predstavitvijo Goriške knjižnice in dejavnosti. Vsebuje najpomembnejše splošne informacije za uporabnike, ki knjižnice še ne poznajo oziroma ne poznajo vseh vsebin, ki jih knjižnica ponuja. Uporabniki v njej najdejo informacije o vpisu, izposoji, rezervaciji in vračanju gradiva, predstavitve posameznih oddelkov ter drugih storitev in dejavnosti za vse starostne skupine, ki jih ponuja knjižnica. V zgibanki so predstavljene tako osrednja enota kot tudi krajevne in potujoča knjižnica.

Zgibanka je opremljena s slikovnim gradivom, obsega 20 strani, natisnjena pa je bila v 1500 izvodih.

→ Spletna stran Goriške knjižnice

Obstoječa spletna stran Goriške knjižnice je nastala leta 2014 in je kljub rednemu posodabljanju potrebna temeljite prenove. Delovna skupina za oblikovanje spletne strani knjižnice je v sodelovanju zunanjim izvajalcem do konca leta 2025 dorekla izgled in vsebine, ki bodo predstavljene na spletni strani. Objava nove spletne strani je načrtovana v letu 2026.

→ Družbena omrežja

V sodobnem digitalnem prostoru družbena omrežja predstavljajo **pomemben komunikacijski kanal** tudi za splošne knjižnice, saj omogočajo neposreden stik z uporabniki, večjo prepoznavnost storitev ter promocijo bralne kulture in vseživljenjskega učenja. Goriška knjižnica družbena omrežja uporablja kot **dopolnilo tradicionalnim oblikam obveščanja** ter kot **orodje za grajenje skupnosti, spodbujanje sodelovanja in približevanja vsebin** različnim ciljnim skupinam.

Knjižnica je v obravnavanem obdobju bila prisotna na **štirih** družbenih omrežjih: **Facebooku, Instagramu, TikToku** in **YouTubu**. Vsak kanal ima svoje značilnosti in nagovarja uporabnike na drugačen način, kar knjižnici omogoča raznoliko in **ciljno usmerjeno** komunikacijo. Podatki kažejo, da **Facebook** in **Instagram** služita kot **osrednja kanala** za nagovarjanje **vseh ciljnih skupin, saj dosemeta najširši krog uporabnikov. Platforma TikTok** pa je usmerjena predvsem v **mlajše** uporabnike.

Družbena omrežja predstavljajo **strateško orodje**, s katerim knjižnica krepí svojo povezanost z lokalno skupnostjo, izboljšuje dostop do vsebin in utrjuje vlogo sodobnega, vključujočega kulturnega in izobraževalnega središča.

→ Video o Goriški knjižnici

V letu 2025 je delovna skupina skupaj z izbranim izvajalcem napisala scenarij in posnela predstavitveni video o Goriški knjižnici s poudarkom na zeleni knjižnici. Snemanje se je izvedlo v soboto, **8. novembra 2025**.

V snemalni skupini so poleg delovne skupine zaposlenih sodelovali še zunanji sodelavci in prostovoljci. Video je nastal z namenom predstavitve Goriške knjižnice mladim v sklopu organiziranih ogledov **Rastem s knjigo**.



TEDEN BREZPLAČNIH REVIJ

S projektom želimo uporabnike seznaniti s serijskimi publikacijami, ki jih hranimo v Goriški knjižnici, in jim podariti odpisane revije in dvojnice. V letu 2025 smo uporabnikom ponudili **83 različnih naslovov** odpisanih serijskih publikacij in dvojnic, skupaj več kot 1600 revij (68 mesečnikov, 15 tednikov, posamezni izvodi občasnikov). Oddali smo 85 % revij.

VOZIČKANJE

→ Vozičkanje, gibanje in druženje staršev z malčki po ulicah Nove Gorice



»Vozičkanje« je projekt mobilnosti, namenjen mamicam, očetom in njihovim najmlajšim. V sklopu projekta smo skupaj z Mestno občino Nova Gorica, Nacionalnim inštitutom za javno zdravje OE Nova Gorica, Mladinskim centrom Nova Gorica, Centrom za krepitev zdravja Nova Gorica in Centrom trajnostne mobilnosti organizirali **pohod**, ki se je odvil **30. septembra 2025**. Vodila ga je **Anja Fratnik (Suska)**. Trasa je bila speljana okoli knjižnice in po

Borovem gozdičku. Pohod po mestu se v sklopu **Evropskega tedna mobilnosti** izvaja že nekaj let, v letu 2025 pa smo ga nadgradili s **sejmom ponudnikov in izdelkov za družine**, ki se je odvil v **prireditvenem prostoru Goriške knjižnice**. Z nami so bili tudi zdravstveni delavci, strokovnjaki za gibanje, prehrano in duševno zdravje. Dogodka se je udeležilo približno **35 mamic z dojenčki** in **dva očka z dojenčki**. Sodelovalo je **15 organizacij** oziroma **podjetij**, ki nudijo izdelke za družine. Izdelke in storitve so razstavljali prostovoljno.

→ Podporna skupina za mamice z dojenčki in malčki

Potreba po druženju in uspešnost projekta sta vodili v nastanek **podporne skupine za mamice z dojenčki in malčki** (do enega leta). Prvo srečanje te skupine se je odvijalo že mesec dni po prvotnem dogodku. V letu 2025 smo se srečali **3-krat** (21. oktobra 2025, 18. novembra 2025 in 16. decembra 2025), po vsakem srečanju pa je sledil še sprehod po mestu. Srečanja je povprečno obiskalo **13 mamic z dojenčki**. Decembrsko srečanje je na primer obiskalo kar **16 mamic z dojenčki**.

Srečanja vodi **mag. Jana Kruh** iz **Mladinskega centra Nova Gorica** v sodelovanju z **Goriško knjižnico** in gostujočimi strokovnjaki.



6 KNJIŽNIČNA MREŽA

6.1 POTUJOČA KNJIŽNICA - BIBLIOBUS

STANJE: Februarja 2025 je minilo 50 let od nakupa prvega bibliobusa Goriške knjižnice, ki je bil prvi dve leti v lasti Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica in Lavričeve knjižnice Ajdovščina, leta 1977 pa se jima je pridružila še Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin. Do danes smo v goriški potujoči knjižnici zamenjala štiri vozila – sedanji bibliobus, ki se je na pot odpravil 3. septembra 2024, je tako že peti po vrsti.



V tem času smo oblikovali skrbno načrtovano mrežo postajališč, ki obsega več kot 80 postajališč v 60 krajih. V okviru nalog obmejnosti že več let obiskujemo šole v Italiji (dve večstopenjski šoli z dvojezičnim učnim programom in eno slovensko osnovno šolo, od oktobra 2025 novo postajališče Pevma v občini Gorica, kjer obiskujemo vrtec in šolo), s čimer izpolnjujemo našo nalogo in utrjujemo slovensko besedo med Slovenci v Italiji. Uporabnikom ponujamo pester nabor gradiva ter dodatne storitve, ki so prilagojene prostoru bibliobusa.

PODATKI ZA LETO 2025 izkazujejo uspešno delo potujoče knjižnice – povečali so se skoraj vsi primerjalni podatki (vpis novih članov, aktivni člani in obisk). V primerjavi z letom 2024 je nekoliko vpadla le izposoja gradiva, a je kljub temu višja od predhodnih let.

Tabela 29: Potujoča knjižnica: primerjava statističnih podatkov v letih 2018–2025

POTUJOČA KNJIŽNICA	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Vpis	195	277	65	240	174	161	160	219	137
Aktivni člani	2.065	2.140	2.419	1.945	2.017	2.007	2.093	2.128	102
Obisk	16.724	18.100	16.357	17.977	19.784	22.385	21.683	25.527	118
Izposoja	60.996	67.003	50.128	64.675	69.279	73.710	75.969	75.035	99

IZPOSOJEVALIŠČA IN ODPRTOST ZA UPORABNIKE: Potujoča knjižnica deluje v šestih občinah Severne Primorske in v štirih zamejskih občinah.

Ob zaključku leta 2025 smo tako na urniku obiskov potujoče knjižnice v 60 krajih imeli 87 izposojevališč na 80 postankih. Planirali smo letno odprtost 690 ur (69 ure mesečno), a smo zaradi odpadlih terenov (plazovi v Brdih, dva dni zasedenost vrtcev) v celotnem letu **realizirali 657 ur**.

Tabela 30: Izposojevališča potujoče knjižnice v letu 2025: po občinah in časi postankov

OBČINA	Število izposojevališč	Število krajev s postajališči bibliobusa	Čas postanka na postajališču (min./ur mesec)
Brda	21	17	725
Kanal	12	9	405
Miren-Kostanjevica	8	8	310
Nova Gorica	26	16	1.030
Renče-Vogrsko	8	4	360
Šempeter-Vrtojba	7	2	560
Italija	5	4	750
SKUPAJ	87	60	4.140 / 69 ur

AKTIVNI IN NOVOVPISANI ČLANI: V letu 2025 je bilo v potujočo knjižnico vpisanih 219 novih članov (59 uporabnikov več kot v letu 2024), aktivnih uporabnikov pa smo imeli 2.128. Večji delež aktivnih članov je bil evidentiran pri vseh kategorijah, razen pri zaposlenih in brezposelnih, najštevilčnejši aktivni člani pa so bili osnovnošolci. V primerjavi s predhodnim letom smo v skoraj vseh občinah zabeležili porast števila aktivnih članov.

Tabela 31: Aktivni člani v potujoči knjižnici v letih 2015–2025: po skupinah uporabnikov in občinah

PK AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	247	201	144	115	106	53	55	66	91	125	137
Osnovnošolci	945	1.010	1.017	1.045	1.157	986	1052	992	970	989	102
Srednješolci	76	63	56	69	120	68	64	59	62	85	137
Študenti	53	48	42	34	69	32	27	30	24	32	133
Zaposleni	513	520	503	545	599	489	490	509	539	477	88
Upokojenci	162	188	186	194	228	192	195	210	244	267	109
Ostali	62	130	117	138	140	125	134	141	163	153	94
SKUPAJ	2.058	2.160	2.065	2.140	2.419	1.945	2.017	2.007	2.093	2.128	102

PK AKTIVNI ČLANI / OBČINE	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	242	266	318	280	274	287	300	298	99
Kanal	147	172	188	120	133	135	149	154	103
Miren-Kostanjevica	163	162	242	122	126	142	140	129	92
Nova Gorica	577	622	712	578	613	602	646	648	100
Renče-Vogrsko	126	120	134	118	116	115	119	126	106
Šempeter-Vrtojba	197	154	206	90	133	139	150	154	103
Ostale občine/tujina	613	644	619	637	622	587	589	772	131
SKUPAJ	2.065	2.140	2.419	1.945	2.017	2.007	2.093	2.128	103

GRADIVO IN IZPOSOJA: Na dan 31. 12. 2025 smo v oddelku potujoče knjižnice razpolagali z nekaj manj kot 48.000 enotami gradiva. Prirast knjižnega in neknjižnega gradiva je znašal 1397 enot, odpisali smo 1074 enot. Zbirka potujoče knjižnice se je tako povečala za 323 enot. V letu 2026 bomo nadaljevali z odpisom nefrekventnega gradiva, saj stremimo k preglednejši in aktualnejši zbirki.

Tabela 32: Izposojene enote gradiva v potujoči knjižnici v letih 2017–2025 (COBISS): po občinah

PK IZPOSOJA / OBČINE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	10.792	10.540	12.848	10.806	14.791	12.673	14.843	16.345	16.304	100
Kanal	6.624	6.194	6.377	5.364	6.301	6.758	7.381	8.183	8.435	103
Miren - Kostanjevica	6.736	5.595	6.923	5.075	6.691	5.964	5.622	5.759	5.840	101
Nova Gorica	21.321	20.490	22.673	17.027	22.899	23.904	25.352	25.322	25.588	101
Renče - Vogrsko	2.340	2.142	2.289	2.201	3.333	3.571	4.439	4.470	4.268	95
Šempeter - Vrtojba	5.618	5.232	5.456	2.733	3.541	5.451	5.661	6.100	5.221	86
Druge občine/tujina	11.739	10.803	10.437	2.076	7.119	10.958	10.412	9.790	9.379	96
SKUPAJ	65.170	60.996	67.003	45.282	64.675	69.279	73.710	75.969	75.035	99

Uporabniki potujoče knjižnice so si v letu 2025 izposodili nekaj več kot 75.000 enot gradiva, kar pa je za dober % manj kot v letu 2024. Rahel upad je zaznan v večini občin z nekaj izjemami.

Tabela 33: Izposojene enote gradiva v potujoči knjižnici v letih 2018–2025 (COBISS): po vrstah gradiva

Vrsta gradiva	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
knjižno	53.087	58.822	46.041	60.446	64.017	68.768	71.366	70.935	99
serijske publikacije	575	591	383	563	580	583	927	1.096	118
CD - glasbeni	1.738	1.748	807	1.039	1.369	1.240	886	858	97
DVD - video	5.306	5.434	2.728	2.482	3.127	2.764	2.551	1.929	76
drugo	290	408	169	145	186	355	239	218	91
SKUPAJ	60.996	67.003	50.128	64.675	69.279	73.710	75.969	75.035	99

Uporabniki potujoče knjižnice izbirajo gradivo na bibliobusu sami ali s pomočjo knjižničarjev. Gradivo lahko predhodno naročijo, če je prosto v skladišču, ali rezervirajo, če je le-to izposojeno in sicer preko spletnega sistema Cobiss Plus, telefonsko ali po e-pošti. Nekateri uporabniki Cobiss Plus že uporabljajo, druge spodbujamo in usmerjamo k uporabi vseh aktivnosti, ki jih omogoča.

OBISK: V letu 2025 smo zabeležili porast obiskov, in sicer za 17 % v primerjavi z letom 2024. Največji obisk smo zabeležili pri kategoriji osnovnošolci, sledijo zaposleni, ostali in upokojeanci. Obisk nečlanov je bil večji, saj smo pri evidentiranju obiskov vrčevskih otrok bili precej dosledni.

Obisk potujoče knjižnice je narasel v vseh občinah. Nekoliko je zaznati upad le v občini Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in v tujini.

Tabela 34: Potujoča knjižnica v letih 2016–2025: obisk po skupinah uporabnikov, občinah prebivališča in postajališčih

PK OBISK / KATEGORIJE	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	715	732	665	689	511	631	870	990	114
Osnovnošolci	6.967	7.302	5.908	6.404	7.353	7.438	7.317	7.467	102
Srednješolci	153	172	234	256	207	244	282	328	116
Študenti	101	91	130	152	92	103	98	137	140
Zaposleni	4.654	4.824	4.578	5.522	4.508	4.882	4.975	4.464	90
Upokojeanci	1.994	2.154	2.625	3.077	2.296	2.542	2.842	3.093	109
Ostali	2.140	2.825	2.217	1.733	5.150	6.545	5.299	9.654	182
SKUPAJ	16.724	18.100	16.357	17.977	19.784	22.385	21.683	25.527	118

PK OBISK / OBČINE članov	2016	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	2.089	1.974	2.331	2.660	3.861	2.528	2.947	3.271	3.278	100
Kanal	1.406	1.429	1.517	1.573	1.644	1.368	1.458	1.591	1.733	109
Miren-Kostanjevica	1.529	1.214	1.384	1.344	1.442	1.200	1.254	1.253	1.244	99
Nova Gorica	3.886	2.794	4.801	4.525	5.506	5.086	5.361	5.526	5.603	101
Renče-Vogrsko	839	807	691	665	835	734	896	889	1.002	113
Šempeter-Vrtojba	1.487	2.268	1.002	799	748	921	1.066	1.177	1.087	92
Ostale občine/tujina	6.736	6.238	6.374	4.791	3.941	7.947	9.403	7.976	11.580	145
SKUPAJ	17.972	16.724	18.100	16.357	17.977	19.784	22.385	21.683	25.527	118

PK OBISK / OBČINE postajališč	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Brda	2.047	1.627	1.858	2.288	2.951	2.587	3.044	118
Kanal	1.333	731	838	1.024	1.085	1.095	1.385	126
Miren-Kostanjevica	1.268	669	768	965	1.022	899	811	90
Nova Gorica	3.189	1.885	2.306	2.918	3.301	3.404	3.669	108
Renče-Vogrsko	852	389	475	578	671	823	1.012	123
Šempeter-Vrtojba	2.410	1.169	1.175	2.141	2.360	2.052	2.063	101
Italija	3.678	2.035	1.641	3.999	3.845	3.258	3.587	110
drugo	3.324	7.852	8.916	5.871	7.150	7.565	9.956	132
SKUPAJ	18.100	16.357	17.977	19.784	22.385	21.683	25.527	118

AKTIVNOSTI: V letu 2025 je bilo v potujoči knjižnici izvedenih 92 različnih aktivnosti, na katerim je prisostvovalo oziroma sodelovalo 1565 udeležencev.

AKTIVNOSTI ZA MLADINO:

- **Pravljичne urice** smo izvajali v okviru rednih obiskov. Imeli smo 54 pravljичnih uric, na katerih je bil udeležen 1.001 otrok. Pravljice smo prebirali v vrtcih Čepovan, Biljana, Branik, Deskle, Grgar, Hiša otrok FS, Kanal, Renče, Mavrica-Šempeter, Trnovo, Vincencijev vrtec, Vogrsko in Vrtojba. Pravljične urice so potekale na bibliobusu ali v vrtcu.
- **Pravljica v objemu dreves:** je potekala junija v Vincencijevem vrtcu na Mirenskem gradu in v vrtcu Deskle. Izvajala se je v parku vrtca. Organizirali smo dva dogodka, na katerih je bilo udeleženi 44 otrok z vzgojiteljicami.



- **Bibliobus na obisku:** na pobudo vrtca Kojsko smo izvedli izredni obisk v popoldanskih urah z namenom, da tudi starši otrok spoznajo bibliobus in našo dejavnost. Pridobili smo nekaj novih vpisov. Obiskali smo tudi vrtec Pikapolonica v Pevmi in tamkajšnjo šolo s slovenskim učnim jezikom OŠ Josipa Abrama. Zamejskim otrokom smo predstavili potujočo knjižnico, prebrali pravljico in se prijetno podružili.
- **Bibliopedagoške ure in predstavitve potujoče knjižnice:** Predstavitve oddelka potujoče knjižnice in ogleda bibliobusa izvajamo za vrtce in skupine, ki potujoče knjižnice še ne poznajo, ter v okviru projekta *Rastem s knjigo* in drugih vodenih obiskov knjižnice.
- **Mesečna nagradna uganka** Goriške knjižnice: V letu 2025 smo v desetih mesecih prejeli 52 pravilno rešenih ugank.
- **Poletavci in Naj Poletavci:** Letake z bralnim seznamom smo jim ponudili že v juniju, saj čez poletje z bibliobusom nismo na terenu. Sodelovalo je 14 »Poletavcev« in 2 »NajPoletavca«.
- **Pozdravljamo vas iz ...:** Bibliobus polepšamo z izdelki otrok. V letu 2025 smo gostili dve razstavi: 2. razred OŠ Čepovan je spomladi razstavni kotiček polepšal s čarobnimi pticami, skupina Mavrica iz vrtca Deskle pa z oblaki in mavricami. Obema razstavama je bila priložena tudi pesem.
- **Librilliamo:** Mednarodni festival otroške literature poteka na številnih lokacijah v občinah med Italijo in Slovenijo. Gre za projekt za promocijo glasnega branja Librilliamo pod vodstvom predsednika Centra Studiom Marca Pellegrinija. V projektu sodelujejo mladi pripovedovalci pravljic - dijaki srednjih šol. Festival smo gostili tudi v potujoči knjižnici, in sicer na dveh lokacijah v oktobru 2025 - 6. oktobra v podružnični osnovni šoli v Grgarju, vrtcu in šoli na Trnovem ter v Varstveno-delovnem centru Trnovo (skupaj 78 udeležencev) ter 9. oktobra na šoli v Doberdobu za učence 1.-5. razreda (40 udeležencev).

AKTIVNOSTI ZA ODRASLE:

- **Pravljčni večeri za odrasle:** Zvrstili so se štirje dogodki, dva v Sloveniji in dva v Italiji:
 - 5. junij 2025: Doberdob, glasbeni točki učencev glasbene šole, 36 udeležencev;
 - 6. junij 2025: Dom starejši občanov Vrtojba, plesna točka skupine Vijolice iz Centra za dnevne aktivnosti starejših Šempeter, 85 udeležencev;
 - 2. oktober 2025: Pevma, glasbeni nastop učencev OŠ Josipa Abrama Pevma, 70 udeležencev;
 - 3. oktober 2025: Vila Vipolže, glasbena spremljava Martina Kocina (vokal) in Ivan Kokošar (kitara), 23 udeležencev.



- **Pravljčno-ustvarjalno-pevska delavnica za odrasle:** Na povabilo skupinske habilitatorke iz Varstveno-delovnega centra Nova Gorica je bibliotekarka potujoče knjižnice obiskala uporabnike goriškega VDC-ja v njihovi delavnici v Solkanu. Po praznično obarvani pravljici *Želim postati božično drevo*, avtorice C. Monroe, smo z uporabniki zapeli božično pesem ter likovno ustvarjali.

- **Primorci beremo :** V bralni akciji je v letu 2025 sodelovalo pet članov potujoče knjižnice, ki so si prislužili priznanje in knjižno nagrado.
- **12 mesecev = 12 priložnosti za dobro branje:** Zanimanje za izbor gradiva te bralne akcije se je v letu 2025 povečalo, saj je akcijo uspešno zaključilo 7 uporabnikov potujoče knjižnice.

6.3 KRAJEVNE KNJIŽNICE

Goriška knjižnica ima devet krajevnih knjižnic v okoliških krajih: Bilje, Branik, Deskle, Kanal, Miren, Prvačina, Renče, Solkan in Šempeter.



Novembra 2024 smo prejeli odločbo Ministrstva za kulturo (v nadaljevanju: Ministrstvo) z ugotovitvijo, da Goriška knjižnica **ne izpolnjuje pogojev za izvajanje knjižnične javne službe**. Pri tem se je ministrstvo sklicevalo na 36. člena **Zakona o knjižničarstvu**³³ in 65. člena **Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe**³⁴.

Iz mnenja NUK-a in odločbe Ministrstva izhaja, da pogojev ne izpolnjujejo krajevne knjižnice. Skladno z navodili Ministrstva smo pripravili načrt za izpolnjevanje pogojev in ga poslali vsem občinam soustanoviteljicam.

Neizpolnjevanje pogojev se nanaša predvsem na slabe prostorske pogoje, ki so v več enotah, kader in odprtost posamezne krajevne knjižnice. Skladno z načrtom nameravamo pomanjkljivosti odpraviti do leta 2027 ob ustrezni pomoči občin soustanoviteljic.

Knjižnično gradivo: Prirast poteka kontinuirano, posamezne enote prejemajo število novo nabavljenega gradiva glede na razpoložljiva sredstva. Pomembno je tudi sprotno sodelovanje z nabavno službo glede predlogov za nakup knjižnega gradiva.

Krajevne knjižnice so zelo omejene s prostorom, zato je nujno potrebno vzdrževati aktualno zbirko, ki je tudi bolj pregledna. Redno pregledujemo gradivo in izločamo poškodovano in nefrekventno gradivo.

Uporabniki knjižnice: Posebnost krajevne knjižnice je v tem, da v malem pokriva potrebe po knjižničnih storitvah vseh starostnih skupin. V enotah, kjer je večja odprtost, je tudi obisk sorazmerno večji, veliko pa k obisku prispeva tudi aktualna knjižnična zbirka in dodatne dejavnosti.

Dejavnosti za uporabnike: Krajevne knjižnice skladno z zmožnostmi izvajajo različne aktivnosti za različne skupine uporabnikov. Že tradicionalno izvajajo pravljíčne urice za najmlajše, prevzemajo posamezne dejavnosti iz osrednje knjižnice, organizirajo bralna srečanja oz. bralne klube idr. Odločajo se tudi za skupne aktivnosti vseh krajevnih knjižnic:

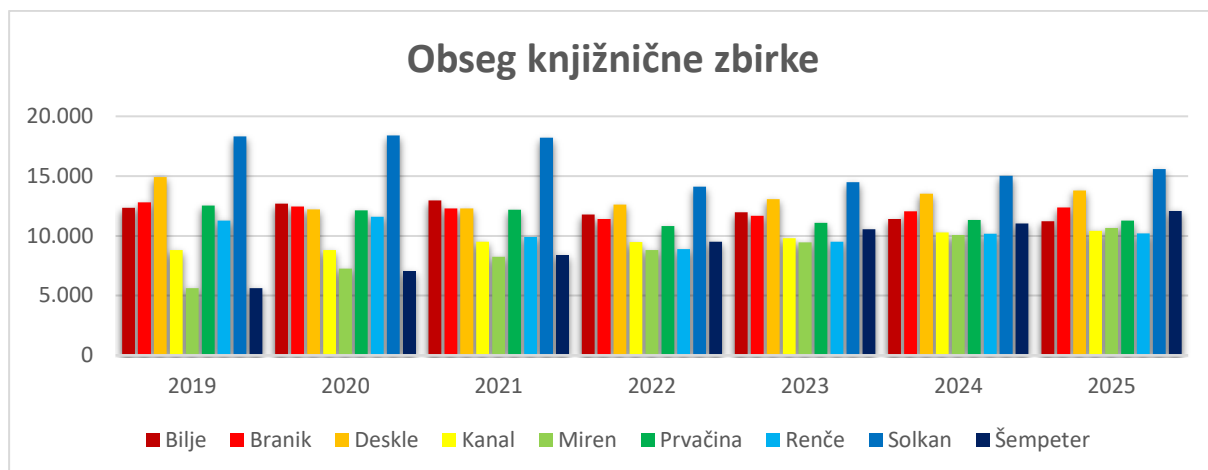
→ **Teden krajevnih knjižnic:** od 14. do 18. aprila 2025. V okviru Tedna krajevnih knjižnic smo izvedli aktivnost, namenjeno promociji krajevnih knjižnic. Novim članom smo omogočili brezplačen vpis oziroma enoletno brezplačno članstvo ter brezplačno podaljšanje članstva. Mladoletnim uporabnikom smo podarili simbolična darila. Namen aktivnosti je pridobivanje novih uporabnikov ter krepitev odnosa z obstoječimi člani. V času izvajanja aktivnosti smo pridobili 10 novih članov knjižnice.

→ **Obdarovanje prvošolcev ob vpisu v knjižnico:** V oktobru in novembru 2025 je v krajevnih knjižnicah potekala **akcija obdarovanja prvošolcev ob vpisu v knjižnico**. Akcija se je zaključila z zadnjim dnevom novembra 2025, ko so bile odprte vse sodelujoče krajevne knjižnice.

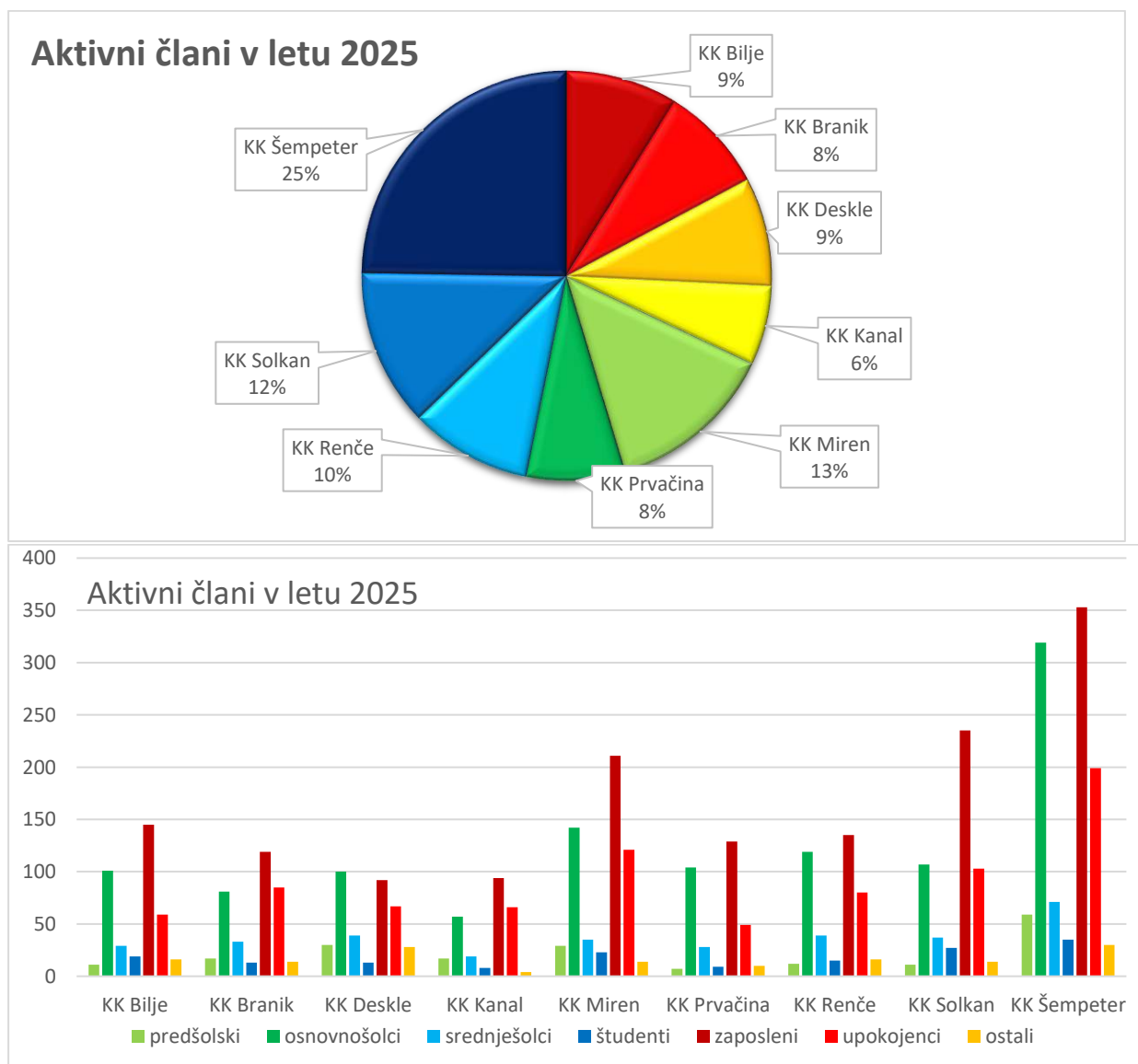
Ob vpisu so prvošolci prejeli promocijske pobarvanke ter knjigo PRAVLJICA Z RAČKO. Namen akcije je bil spodbuditi vpis v knjižnico, razvijati bralne navade ter otrokom že ob prvem obisku predstaviti knjižnico kot prostor domišljije, zgodb in ustvarjalnosti. V času trajanja akcije, od začetka oktobra do konca novembra 2025, je bilo v Krajevnih knjižnicah vpisanih skupno 6 prvošolcev.

³³ Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15)

³⁴ Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)

KNJIŽNIČNA ZBIRKA:

Slika 20 Krajevne knjižnice: knjižnična zbirka v letih 2017–2025

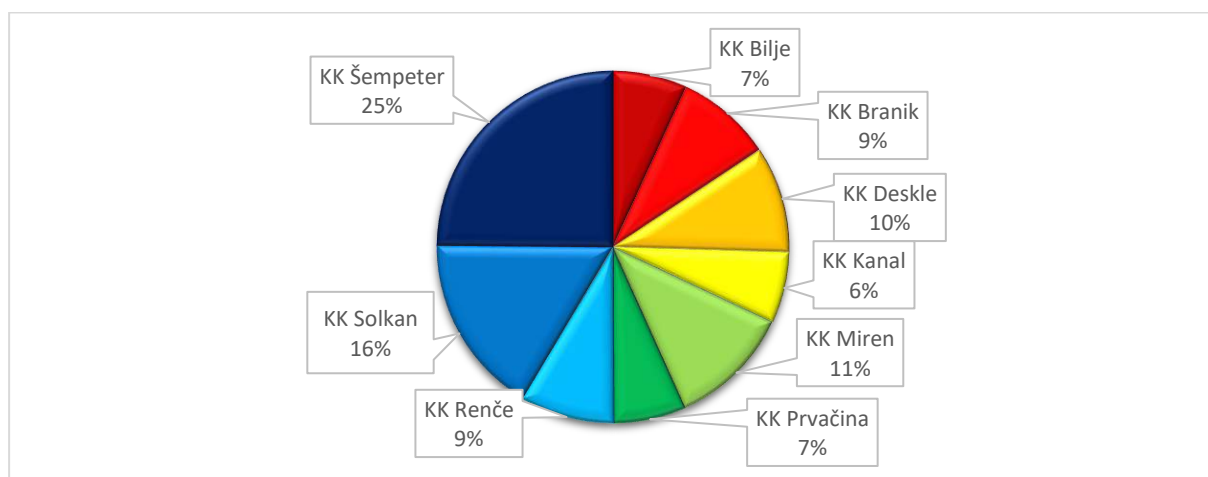
AKTIVNI ČLANI: Delež aktivnih članov po krajevnih knjižnicah

Slika 21 Krajevne knjižnice: aktivni člani v letu 2025

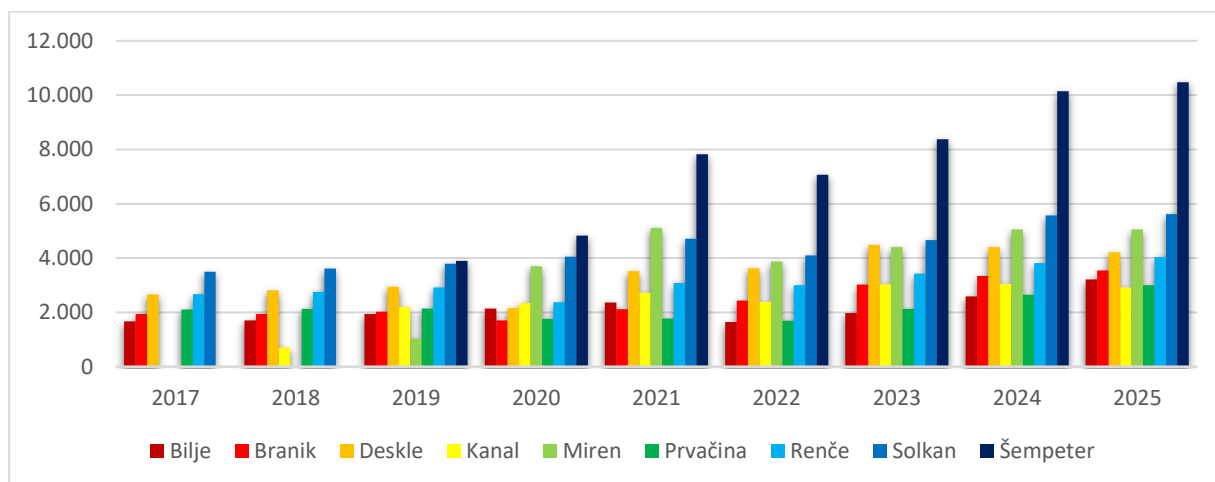
IZPOSOJA:

Tabela 35: Krajevne knjižnice: izposojene enote gradiva v letih 2016–2025 (COBISS): po lokacijah

KK IZPOSOJA / ENOTE	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
KK Bilje	5.893	6.803	6.661	7.526	6.796	7.082	6.487	7.443	8.237	10.940	133
KK Branik	8.258	9.165	9.513	8.684	6.065	8.237	10.787	12.183	13.233	14.078	106
KK Deskle	8.840	9.765	10.252	10.615	7.343	11.545	13.159	14.602	16.736	15.670	94
KK Kanal ³⁵			2.193	6.252	6.716	9.015	9.118	10.321	10.137	10.341	102
KK Miren	-	-	-	2.003	8.562	13.407	12.914	16.573	18.394	18.120	99
KK Prvačina	9.166	9.946	10.773	8.534	6.824	7.249	7.318	8.293	9.605	10.608	110
KK Renče	11.245	11.347	10.882	11.051	7.700	10.428	10.937	12.109	12.890	13.757	107
KK Solkan	14.706	17.118	16.230	17.047	15.929	20.704	20.152	22.489	26.412	26.487	103
KK Šempeter	-	-	-	11.617	14.391	26.365	30.475	34.956	38.418	39.695	103
SKUPAJ	58.108	64.144	66.504	83.329	80.326	114.032	121.347	138.969	154.062	159.696	104



Slika 22 Izposojene enote gradiva v krajevnih knjižnicah v letu 2025

OBISK:

Slika 23 Krajevne knjižnice: obisk v letih 2017–2025 (COBISS)

³⁵ Krajevna knjižnica Kanal je bila v obdobju junij 2017 – junij 2018 zaprta zaradi prenove trga in selitve knjižnice. Ob ponovnem odprtju je bila uvedena računalniška izposoja.

6.3.1 KRAJEVNA KNJIŽNICA BILJE

Krajevna knjižnica Bilje, ki je dalj časa delovala v neprimernih prostorih, je **oktobra 2024** dobila nove, svetlejšje, modernejšje in predvsem dostopnejše prostore na novi lokaciji. Ob tem se je tudi povečala odprtost.

KK Bilje		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		75 m ²
Odprtost:		10 ur/teden 2025: 450 ur
Knjižnična zbirka:	Prirast: Odpis: Obseg zbirke:	347 enot 242 enot 11.218 enot
Člani:	Aktivni člani Novovpisani člani:	380 17
Izposoja:		10.940
Obisk:		3.211
Povprečen obisk na uro odprtosti:		7,1 obiskovalcev/uro
Povprečno število izposojenih enot na člana:		28,8 enot/člana

KNJIŽNIČNA ZBIRKA: Z rednim urejanjem in skrbjo za knjižnično zbirko zagotavljamo preglednost fonda ter uporabnikom omogočamo prijetnejšo in učinkovitejšo uporabo knjižnice. Kakovostno vzdrževana zbirka pomembno prispeva k večjemu zadovoljstvu obiskovalcev in lažji dostopnosti gradiva. Ponudbo dopolnjujemo tudi z medoddelčno izposajo iz Osrednje knjižnice in drugih enot.

UPORABNIKI: Knjižnica se je izkazala kot pomembno stičišče za prebivalce, kar potrjuje rast števila uporabnikov, ki se je od leta 2023 (**282**) do leta 2025 povečalo na **380**. Posebej spodbuden je porast mladih bralcev – osnovnošolcev, saj je pogosto prav pri tej starostni skupini izziv spodbuditi branje in obisk knjižnic; njihovo število se je v istem obdobju povečalo s **88** na **107**. Povečalo se je tudi število zaposlenih, s **76** v letu 2023 na **125** v letu 2025.

DEJAVNOSTI:

- **Pravljичne urice za otroke** so potekale redno vsako sredo. V letu 2025 smo uspešno izvedli skupno 22 pravljичnih uric, ki jim je sledila tematska uganka. Program je v letu 2025 obiskalo skupno 176 otrok.
- **Pravljичne ure z Vrtcem Bilje** smo izvedli devetkrat, skupaj nas je obiskalo 146 otrok.
- **"MALA POZORNOST ZA VELIKO VESELJE"** – **ustvarjalna delavnica**, na kateri so otroci izdelovali novoletne voščilnice za starejše. Na delavnici je sodelovalo 11 otrok. Izdelali in predali namenu smo 30 voščilnic.
- **Bralni klub za mlade** je zaživel v letu 2025. Namenjen je učencem 2. triade osnovne šole. V lanskem letu smo organizirali 4 srečanja, ki se jih je redno udeleževalo 4 do 5 mladih.
- **Bralni klub Bilke:** V letu 2025 smo izvedli 5 srečanj bralnega kluba za odrasle, namenjenih poglobljenemu branju in skupni obravnavi izbranih literarnih del. Bralni klub redno obiskuje od 5 do 6 uporabnic.



DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU Z DRUGIMI ENOTAMI:

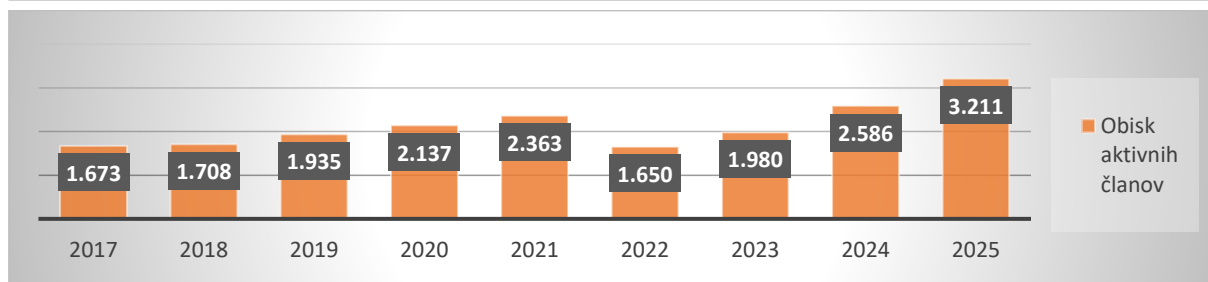
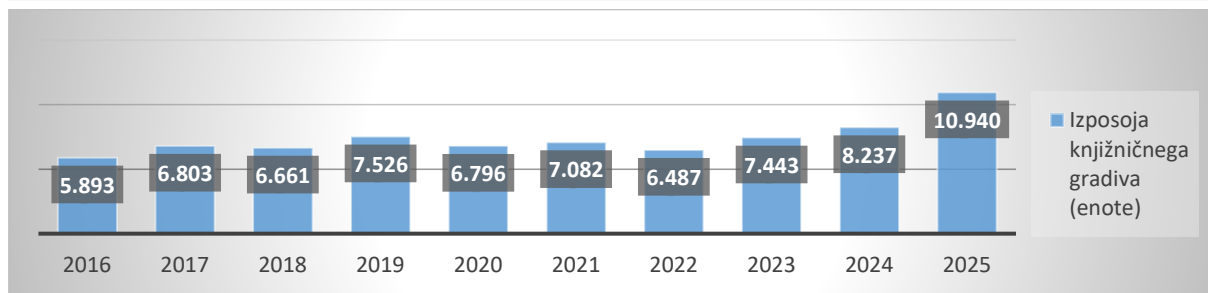
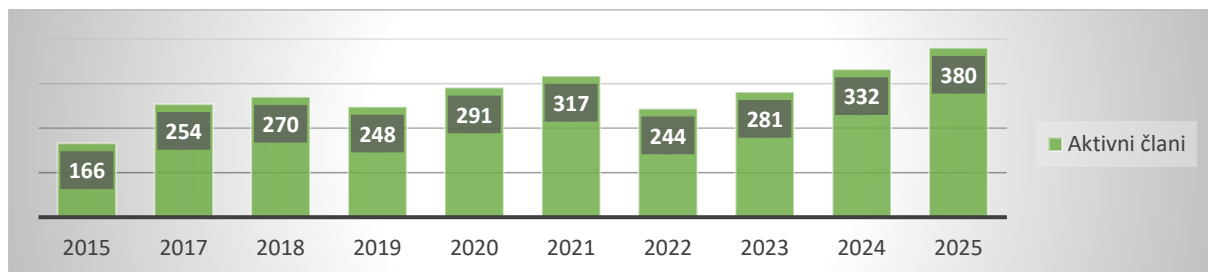
- **Poletavci in Najpoletavci:** V lanskem letu je v knjižnici Bilje v projekt aktivno sodelovalo 6 mladih bralcev.
- **Primorci beremo 2025** so uspešno zaključile **4 uporabnice**.
- Projekt 12 mesecev = 12 priložnosti
- Teden krajevnih knjižnic

- Obdarovanje prvošolčkov v oktobru in novembru
- Teden splošnih knjižnic
- Uganka za odrasle
- Knjižnica semen potuje po krajevnih knjižnicah.

Tabela 36: Krajevna knjižnica Bilje v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)

KK Bilje AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	16	17	11	6	5	11	8	6	9	11	122
Osnovnošolci	54	85	94	68	71	92	77	86	101	101	100
Srednješolci	12	11	24	23	22	27	28	33	31	29	94
Študenti	12	30	12	10	24	31	9	10	20	19	95
Zaposleni	41	80	93	99	121	115	88	99	110	145	132
Upokojenci	19	23	26	31	39	32	27	38	50	59	118
Ostali	11	8	10	11	9	9	7	9	11	16	145
SKUPAJ	166	254	270	248	291	317	244	281	332	380	114

KK Bilje OBISK / KATEGORIJE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	215	180	72	126	132	121	64	57	41	72
Osnovnošolci	440	470	490	552	614	451	522	691	856	124
Srednješolci	44	80	93	111	100	100	139	145	77	53
Študenti	134	66	61	55	70	31	25	110	95	86
Zaposleni	474	502	626	732	738	530	657	726	1.117	154
Upokojenci	327	360	499	489	594	365	442	592	746	126
Ostali	39	50	94	72	115	52	131	265	279	105
SKUPAJ	1.673	1.708	1.935	2.137	2.363	1.650	1.980	2.586	3.211	124



Slika 24 Krajevna knjižnica Bilje v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

6.3.2 KRAJEVNA KNJIŽNICA BRANIK

Krajevna knjižnica Branik še vedno deluje v dveh ločenih prostorih. Večinoma se uporablja spodnji, nov prostor, v zgornjem pa občasno izvajamo ustvarjalne delavnice ali srečanja Bralnega krožka Branik. V nadstropju je tudi spominska soba pesnika Nevina Birse.

Žal sta prostora povezana le z zunanjim stopniščem, kar onemogoča, da bi oba prostora zaživela kot celota. Pritlični prostor je sodobno urejen in dostopen vsem skupinam uporabnikov.

KK Branik		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		153 m ²
Odprtost:		7ur/teden 2025: 329 ur
Knjižnična zbirka:	Prirast:	390
	Odpis:	43
	Obseg zbirke:	12.381
Člani:	Aktivni člani:	362
	Novovpisani člani:	19
Izposoja:		14.078
Obisk:		3.540
	Povprečen obisk na uro odprtosti:	10,7 obiskovalcev/uro
	Povprečno število izposojenih enot na člana:	38,8 enot/člana

KNJIŽNIČNA ZBIRKA: Zbirka se sproti aktualizira in ureja. Nakup novega gradiva je odvisen od finančnega priliva, ki ni velik, zato se trudimo izbirati gradivo, ki je pomembno za okolje in za uporabnike krajevne knjižnice. Upoštevamo tudi želje uporabnikov.

DEJAVNOSTI: V knjižnici potekajo različne dejavnosti namenjene vsem uporabnikom iz različnih ciljnih skupin. Kljub temu, da je knjižnica odprta le enkrat tedensko nam je uspelo nanizati kar nekaj dogodkov:

- **Knjižnica semen:** četrto leto zapored smo projekt prinesli tudi v KK Branik, kjer je bilo zanimanje za izposajo in izmenjavo semen veliko. Izposajo semen smo izvedli dvakrat. Uporabniki so nad projektom navdušeni in sodelujejo tako pri izposoji, vračanju ter darovanju novih vrst semen.
- **Teden krajevnih knjižnic:** Brezplačno članstvo za novo vpisane uporabnike ali podaljšanje članstva z namenom spodbujanja obiska knjižnice in pridobivanja novih članov. Ker je knjižnica odprta le enkrat tedensko, odziv ni bil velik.
- V oktobru in novembru smo izvedli akcijo **Obdarovanje prvošolčkov** z namenom spodbujanja k vpisu v knjižnico. Pridobili smo 1 novega člana. Ugotavljamo, da starši otroke v knjižnico vpisujejo že zelo zgodaj.
- **Ure pravljic:** Izpeljani sta bili 2 pravljlični urici, ki jih je vodila knjižničarka. Na željo staršev smo se dogovorili za fiksni termin, vsak drugi četrtek v mesecu. Obisk je dober.
- **Pravljica v italijanščini:** Zavod ImanaLab je pripravil dve urici pravljice v italijanščini. Starši so projekt pozdravili in povedali, da pogrešajo še več dejavnosti za otroke.
- **Ustvarjalna delavnica:** Izpeljani sta bili dve ustvarjalni delavnici, za dan žena in prednovoletna. Predvsem za drugo je bil odziv zelo dober.
- **Otroška uganka:** uganka nastaja v sodelovanju z Oddelkom za mlade. Otroci so pokazali veliko zanimanje za reševanje. Oddali so 74 rešenih ugank.
- **Nagradna uganka za odrasle** (sodelovanje z osrednjo knjižnico) vezano na letne čase. Uspešno je bilo rešenih 15 ugank.
- **Primorci beremo 2025** z namenom spodbujanja bralne kulture. V akciji je sodelovalo 10 uporabnic, 8 jih je tudi uspešno zaključilo in prejelo knjižno nagrado.
- **12 mesecev – 12 priložnosti za dobro branje:** sodelovalo je 6 uporabnic, 5 pa akcijo uspešno zaključilo.

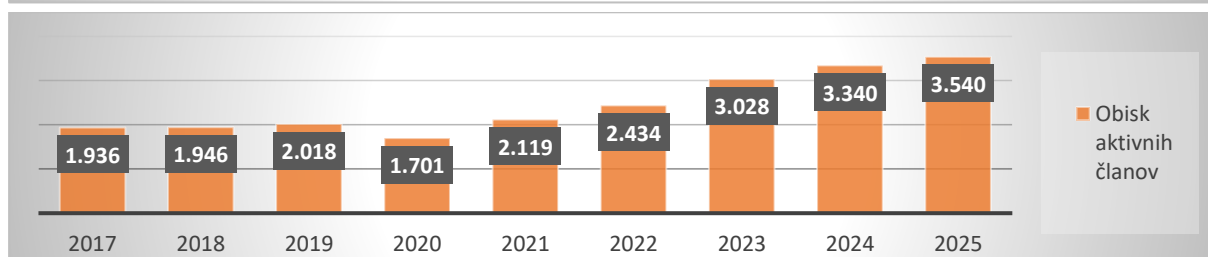
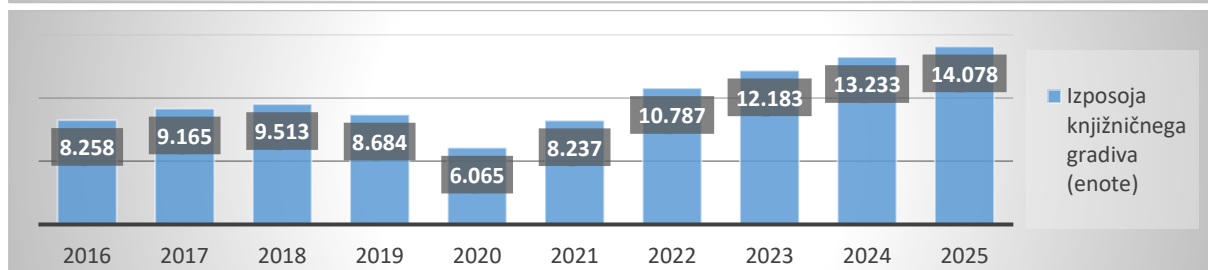
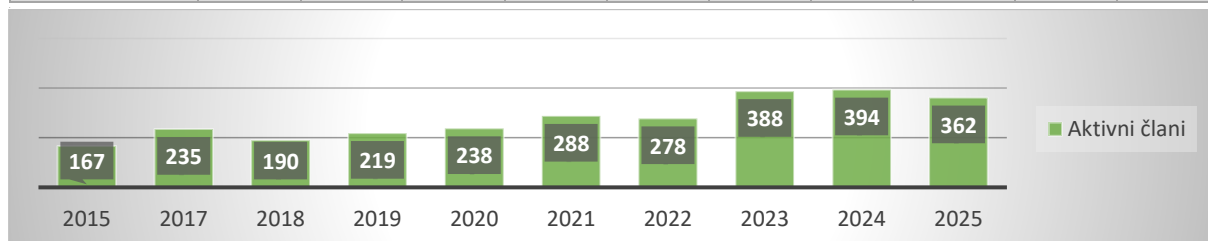


- **Društvo Repek:** sodelovanje pri zbiranju hrane, opreme in donacij za prostoživeče muce na lokaciji Stara Gora.
- **Bralni krožek Branik:** skupaj z Aljo Furlan smo izvedli 9 srečanj. Obiskali so nas Ana Jug, Metod Žunec, Nataša Pergar, Alja Furlan s kamišibajem, Darinka Kozinc, Sabina Vostner in Olga Kolenc, Aleksander Batič. Sodelovali smo tudi pri predstavitvi knjige Cvetka Vidmarja. V decembru pa je potekala že tradicionalna izmenjevalnica knjižnih daril in voščil. Krožka se udeležuje od 10 - 12 udeleženk.

Tabela 37: Krajevna knjižnica Branik v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)

KK Branik AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	16	14	13	9	9	3	13	14	27	17	63
Osnovnošolci	51	60	45	46	59	71	66	90	79	81	103
Srednješolci	7	20	20	23	18	28	20	34	32	33	103
Študenti	12	20	12	15	16	13	20	13	17	13	76
Zaposleni	57	80	51	77	91	107	82	82	115	119	103
Upokojenci	15	27	38	40	36	49	48	58	79	85	108
Ostali	9	14	11	9	9	17	29	97	45	14	31
SKUPAJ	167	235	190	219	238	288	278	388	394	362	92

KK Branik OBISKA / KATEGORIJE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	108	108	92	74	45	132	171	262	270	103
Osnovnošolci	411	411	377	313	468	570	695	713	760	107
Srednješolci	155	163	156	97	123	134	208	226	205	91
Študenti	122	60	31	43	57	56	66	68	53	78
Zaposleni	646	512	522	578	685	679	763	849	858	101
Upokojenci	399	489	671	495	639	751	953	994	1.187	119
Ostali	95	203	169	101	102	112	172	228	207	91
SKUPAJ	1.936	1.946	2.018	1.701	2.119	2.434	3.028	3.340	3.540	106



Slika 25 Krajevna knjižnica Branik v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

6.3.3 KRAJEVNA KNJIŽNICA DESKLE

Krajevna knjižnica Deskle deluje v prostorih Kulturnega doma Deskle. Leta 2022 je bila prenovljena, povečana.

KK Deskle		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		130 m ²
Odprtost:		11 ur/teden 2025: 572 ur
Knjižnična zbirka:	Prirast:	497 enot
	Odpis:	193 enot
	Obseg zbirke:	13.780 enot
Člani:	Aktivni člani	369
	Novovpisani člani:	12
Izposoja:		15.670
Obisk:		4.213
	Povprečen obisk na uro odprtosti:	7,4 obiskovalcev/uro
	Povprečno število izposojenih enot na člana:	42,5 enot/člana

Krajevna knjižnica Deskle je v letu 2025 delovala kot osrednje kulturno, informacijsko in družabno središče lokalne skupnosti, ki je povezovalo bralno kulturo, ustvarjalnost in druženje vseh generacij. Njeno delo je temeljilo na **vzdrževanju, ažuriranju in kroženju knjižnične zbirke** ter na **strokovni podpori uporabnikom vseh starostnih skupin**, pri čemer so prostovoljke pomembno prispevale k nemotenemu delovanju knjižnice.

Krajevna knjižnica Deskle je konec leta 2025 štela **369** aktivnih članov. Najštevilčnejšo skupino so predstavljali osnovnošolci (27,1 %), sledili so zaposleni (24,9 %) in upokojenici (18,2 %), manjši delež pa so predstavljali študenti in brezposelni. Zbirka knjižnice se je v letu dopolnila s **497** novimi enotami, hkrati pa je bilo **193** enot odpisanih, tako da je obseg zbirke na koncu leta znašal **13.780 enot**.

V letu 2025 je bilo članom izposojenih **15.670** enot gradiva, obiskanost knjižnice pa je dosegla **4.213** obiskov.

KNJIŽNIČNA ZBIRKA: Vzdrževanje knjižne zbirke je vključevalo popravilo gradiva, urejanje zbirke ter uporabo medoddelčne izposoje. Posebna pozornost je bila namenjena vpisni evidenci članov s sodobnim podpisovanjem na tablicah, prav tako pa uvajanju prostovoljk v delo z uporabo sistemov COBISS Lib in COBISS Ela.

DEJAVNOSTI: Pester program rednih mesečnih dejavnosti, projektov in tematskih akcij je bil namenjen otrokom, mladini in odraslim. Dejavnosti so potekale v tesnem sodelovanju krajevne knjižnice z osrednjo enoto, kar je omogočilo širši doseg, boljšo organizacijo in učinkovito izvedbo programa za različne ciljne skupine. Skupno je bilo v letu 2025 izvedenih 11 dogodkov (8 za otroke in 3 za odrasle) z 239 udeleženci.

- **Pravljичne urice in ustvarjalne delavnice:** *Kako je bila pregnana zima?, Zakaj ne morem zaspati?, Kje si mucka?* in *Kamišibaj z Gogo*. Skupaj so bile izvedene 4 pravljичne urice in 4 ustvarjalne delavnice, v katerih je sodelovalo 220 udeležencev.
- **Bralni klub Deskle** je zaživel oktobra 2025 z naslovom *Šepet zgodb ob skodelici kave*, namenjen odraslim bralcem. V okviru kluba so bili izvedeni trije literarni večeri z naslovi *Deklica z naprstnikom*, *Štirideset uniform in en gumb* ter *Beli božič v mačji kavarni*, ki se jih je udeležilo skupno **19 obiskovalcev**.

DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU Z OSREDNJO ENOTO:

- Projekt »**12 mesecev = 12 priložnosti za dobro branje**«, namenjen spodbujanju bralne kulture med odraslimi.
- Otrokom je bila namenjena **mesečna uganka**, medtem ko so odrasli reševali **uganko za odrasle**.
- Knjižnica se je vključila tudi v vseslovenski bralni projekt **Primorci beremo**.
- Poletni program »**Poletavci in Napoletavci**« je otrokom in mladini ponujal ustvarjalne in zabavne aktivnosti v času počitnic.

- **Dnevi zbiranja spominov** so predstavili bralno kulturo na Goriškem in spodbujali ohranjanje lokalne dediščine.
- Posebno pozornost je pritegnila **Knjižnica semen**, ki je gostovala v Krajevni knjižnici Deskle.

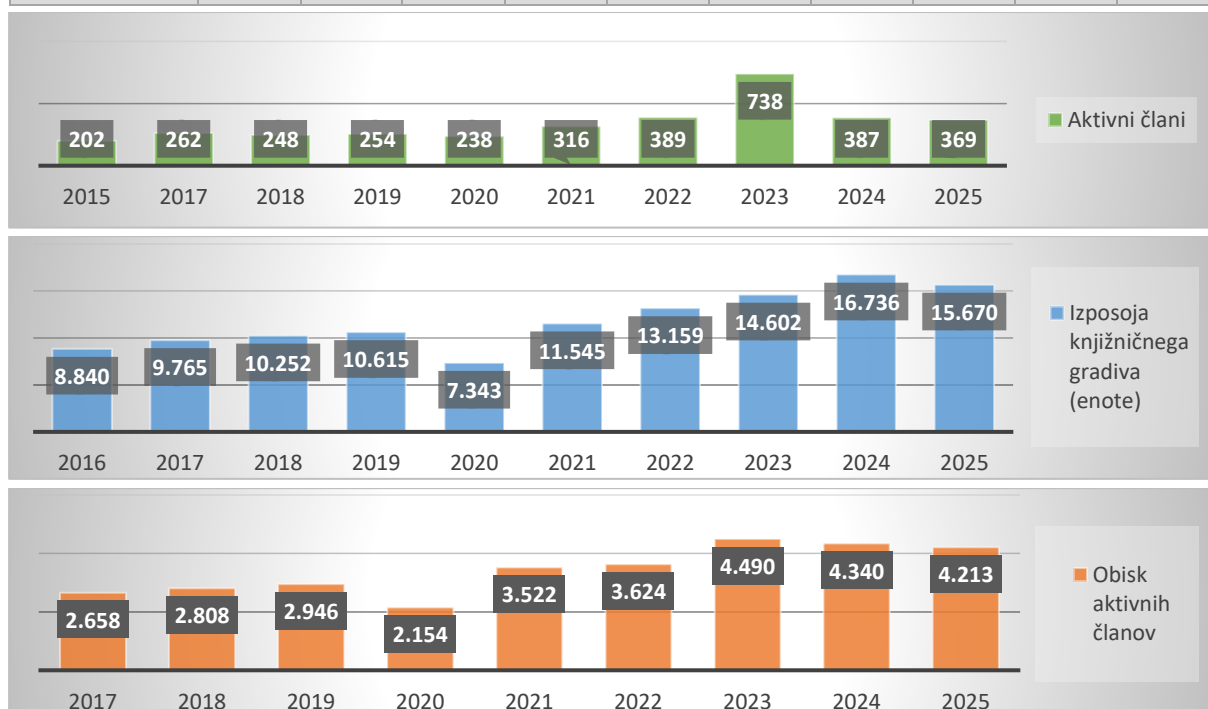
DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V VSEH KK:

- **Obdarovanje prvošolcev**, s katerim knjižnica ob začetku šolskega leta otroke spodbuja k branju in jih simbolično sprejme v svet knjig.
- Prav tako knjižnica vsako leto sodeluje v **Tednu krajevnih knjižnic**.

Tabela 38: Krajevna knjižnica Deskle v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)

KK Deskle AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	33	20	11	9	4	11	15	29	32	30	94
Osnovnošolci	78	95	86	90	86	101	95	131	106	100	94
Srednješolci	9	28	26	27	25	30	25	22	32	39	122
Študenti	11	20	14	18	20	22	13	17	14	13	93
Zaposleni	36	55	72	70	60	86	83	110	106	92	87
Upokojenci	27	26	26	27	32	44	46	134	64	67	105
Ostali	8	18	13	13	11	22	112	295	33	28	85
SKUPAJ	202	262	248	254	238	316	389	738	387	369	95

KK Deskle OBISK / KATEGORIJE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	181	168	136	53	68	130	320	437	367	84
Osnovnošolci	863	945	994	642	1.141	1.129	1.341	1.155	1.013	88
Srednješolci	220	234	222	138	148	109	107	145	271	187
Študenti	203	143	136	133	180	134	136	76	44	58
Zaposleni	591	618	660	535	886	1.029	1.161	1.161	1.065	92
Upokojenci	407	468	549	488	904	923	1.284	1.226	1.210	99
Ostali	193	232	249	165	195	170	141	140	243	174
SKUPAJ	2.658	2.808	2.946	2.154	3.522	3.624	4.490	4.340	4.213	97



Slika 26 Krajevna knjižnica Deskle v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

6.3.4 KRAJEVNA KNJIŽNICA KANAL

Od leta 2018 knjižnica deluje v prenovljenih in sodobno opremljenih prostorih, ki zagotavljajo ustrezne pogoje za kakovostno in nemoteno izvajanje knjižnične dejavnosti. V zadnjem času se je pojavila potreba po popravilih vhodnih vrat in sanaciji vlage, ki se pojavlja v pritličju.

KK Kanal		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		80 m ²
Odprtost:		10 ur/teden 2025: 473
Knjižnična zbirka:	Prirast:	481
	Odpis:	306
	Obseg zbirke:	10.408
Člani:	Aktivni člani	269
	Novovpisani člani:	19
Izposoja:		10.341
Obisk:		2.919
	Povprečen obisk na uro odprtosti:	6,2 obiskovalcev/uro
	Povprečno število izposojenih enot na člana:	38,4 enot/člana

KNJIŽNIČNA ZBIRKA: Veliko pozornosti namenjamo urejanju knjižnične zbirke, ki je aktualna in prilagojena potrebam prebivalcev. Redno izpostavljamo novosti, izločamo nefrekventno, zastarelo in poškodovano gradivo ter z domoznansko zbirko skrbimo za ohranjanje lokalne dediščine. Bralcem z medoddelčno izposojom omogočamo tudi dostop do gradiva iz drugih enot (npr. knjige za obvezno domače branje). Knjižnica je opremljena s pregledno signalizacijo, ki omogoča lažje iskanje gradiva in izboljšuje uporabniško izkušnjo.

DEJAVNOSTI: Aktivno sodelujemo in soustvarjamo različne projekte, ki spodbujajo uporabo knjižničnih storitev, druženje in razvijanje bralnih ter kulturnih navad.

- **Ure pravljic:** Že četrto leto uspešno sodelujemo s pravljíčarko Ano-Marijo Jakopič, s katero smo enkrat mesečno pripravili pravljíčne urice za otroke. Izvedli smo **8 pravljíčnih uric**, ki jih je skupaj obiskalo **128 obiskovalcev**.
- V sodelovanju s prostovoljko Ano-Marijo Jakopič smo izvedli tudi **šest ustvarjalnih delavnic za otroke**, ki so potekale po pravljíčnih uricah. Skupaj je ustvarjalne delavnice obiskalo **91 udeležencev**.
- **Obiski KK Kanal:** V sodelovanju z vrtcem in OŠ Kanal smo organizirali vodene ogleds s predstavitvijo knjižnice in pravljíčne urice. Za vrtčevske otroke so po pravljíčnih uricah sledile tudi različne izobraževalne tematske vsebine, v dogovoru s strokovnimi delavkami iz vrtca. Knjižnico je obiskalo **132 otrok** (13 obiskov).
- Organizirali smo **potopisno predavanje** Viljema Gogale *POTopis*, za katerega žal ni bilo zanimanja.
- **Knjižnica semen** potuje po krajevnih knjižnicah (obiskali so jo 3 uporabniki).

DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V VSEH KK:

- **Teden krajevnih knjižnic:** v okviru projekta smo nudili brezplačen vpis v knjižnico za nove člane.
- **Obdarovanje prvošolcev:** akcija je bila izvedena oktober in novembra z namenom spodbujanja k vpisu v knjižnico. Vsi na novo vpisani prvošolci so prejeli darilo.

DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU Z OSREDNJO ENOTO:

- Sodelovanje v akciji **12 mesecev = 12 priložnosti za dobro branje**, ki uporabnikom ponuja izbor kvalitetnega gradiva na določeno temo.
- Sodelovanje v akciji **Primorci beremo 2022** z namenom spodbujanja bralne kulture (3 sodelujoči).
- V okviru projekta **Teden splošnih knjižnic** smo nudili brezplačen vpis v knjižnico za nove člane in izvedli Pravljíčno urico s prostovoljko Ano-Marijo Jakopič.

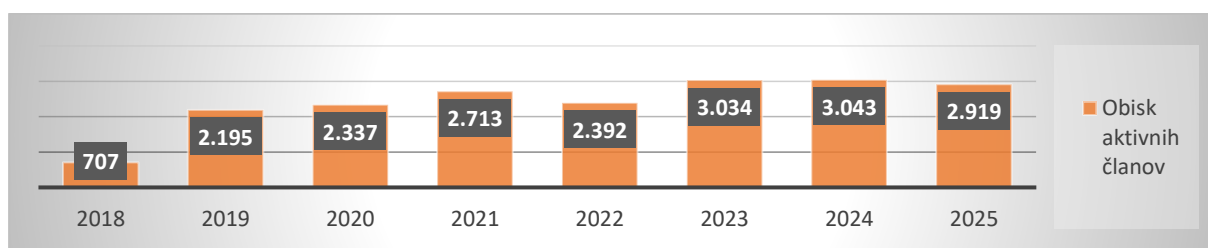
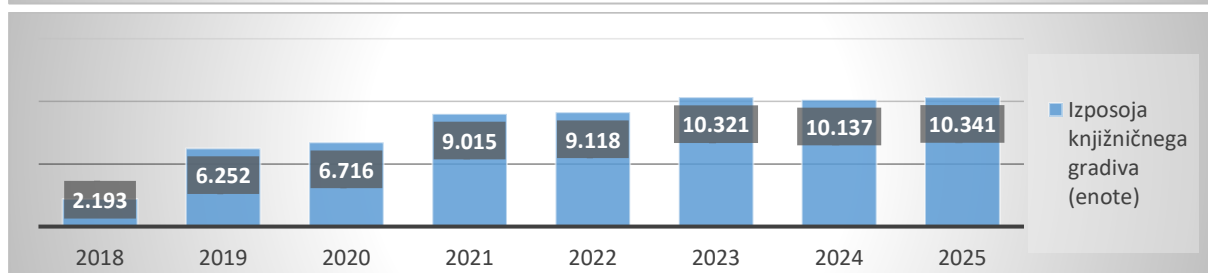
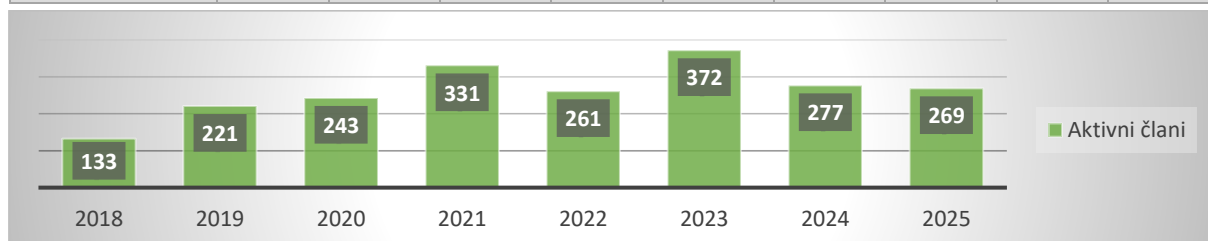
- **Mesečna uganka za otroke** (35 rešenih ugank).
- Uganka za odrasle (2 rešeni uganki).
- V sodelovanju s Časopisnim oddelkom smo organizirali **Dneve zbiranja spominov**.
- **Poletavci in najPoletavci** (4 sodelujoči).

V sodelovanju z Društvom Repek smo v osrednji enoti in vseh krajevnih knjižnicah izvedli akcijo za **pomoč prostoživečim živalim**, ki je potekala od 3. 3. do 4. 4. 2025. (7 donatorjev)

Tabela 39: Krajevna knjižnica Kanal v letih 2018–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)

KK Kanal AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2024/23
Predšolski	12	11	6	7	9	12	18	17	94
Osnovnošolci	25	37	54	73	43	56	54	57	105
Srednješolci	5	10	16	20	14	10	13	19	146
Študenti	2	10	10	15	5	4	8	8	100
Zaposleni	39	93	90	130	82	80	97	94	97
Upokojenci	44	47	53	75	53	59	81	66	81
Ostali	6	13	14	11	55	151	6	4	67
SKUPAJ	133	221	243	331	261	372	277	269	61

KK Kanal OBISK / KATEGORIJE	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2024/23
Predšolski	70	170	101	76	70	167	204	188	92
Osnovnošolci	115	313	452	696	573	658	604	464	77
Srednješolci	17	72	48	99	98	92	67	79	118
Študenti	6	57	34	46	43	46	62	32	52
Zaposleni	270	829	845	909	771	1.017	940	948	101
Upokojenci	204	596	767	817	803	955	1.017	1.036	102
Ostali	25	158	90	70	34	99	149	172	115
SKUPAJ	707	2.195	2.337	2.713	2.392	3.034	3.043	2919	96



Slika 27 Krajevna knjižnica Kanal v letih 2018–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

6.3.5 KRAJEVNA KNJIŽNICA MIREN

Knjižnica je bila odprta leta 2019 in je dobro sprejeta med krajanji. Izposojajo si knjige, berejo časopise, se učijo in družijo. Nekateri prihajajo tudi po raznovrstno pomoč, starejši krajanji predvsem na klepet.

KK Miren		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		135 m ²
Odprtost:		20 ur/teden 2025: 910 ur
Knjižnična zbirka:	Prirast:	623 enot
	Odpis:	70 enot
	Obseg zbirke:	10.647 enot
Člani:	Aktivni člani	575
	Novovpisani člani:	30
Izposoja:		18.120
Obisk:		5.056
Povprečen obisk na uro odprtosti:		5,6 obiskovalcev/uro
Povprečno število izposojenih enot na člana:		31,5 enot/člana

DEJAVNOSTI:

- **Pravljica urica:** Organizirali smo sedem popoldanskih in tri dopoldanske pravljice urice, ki so potekale enkrat mesečno. Obiskalo jih je 122 otrok.
- **Bralni klub z Megi:** Organizirali smo 6 srečanj Bralnega kluba z Megi. Srečanj se je udeležilo 44 uporabnic. Bralni klub redno obiskuje 8 uporabnic.
- **Četrki v KK Miren:** Organizirali smo 10 dogodkov, ki so potekali ob četrkih - 3 **predstavitve knjig**, ki jih je obiskalo 49 oseb, in 7 potopisnih predavanj (sodelovanje s Kulturnim društvom Stanko Vuk in LUNGOM), ki se jih je udeležilo 291 oseb.
- **Delavnice in predavanja:** 4 **predavanja in delavnice** je obiskalo 38 oseb.
- **Spij kavo in se druž** imenujemo dogodke, ki povezujejo krajanje v prijetnem klepetu, pogovoru o knjigah in vsakdanjih dogajanjih. Organiziramo jih vsak prvi torek v mesecu. V letu 2025 se je dogodka udeležilo 21 oseb.
- **Razstava astronomskih fotografij**, ki smo jo organizirali v sodelovanju s Kulturnim društvom Stanko Vuk.



DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU Z DRUGIMI ENOTAMI:

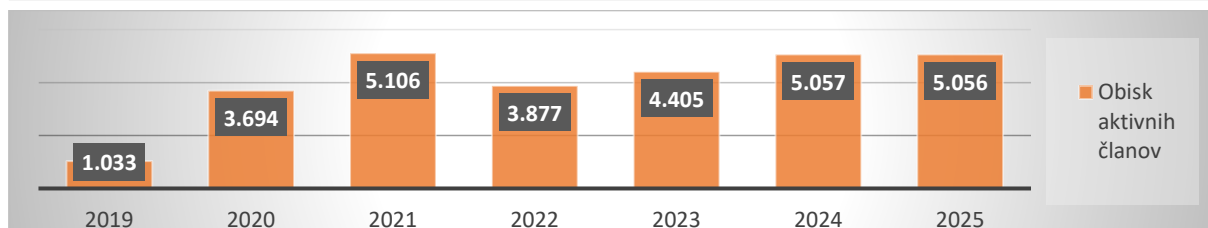
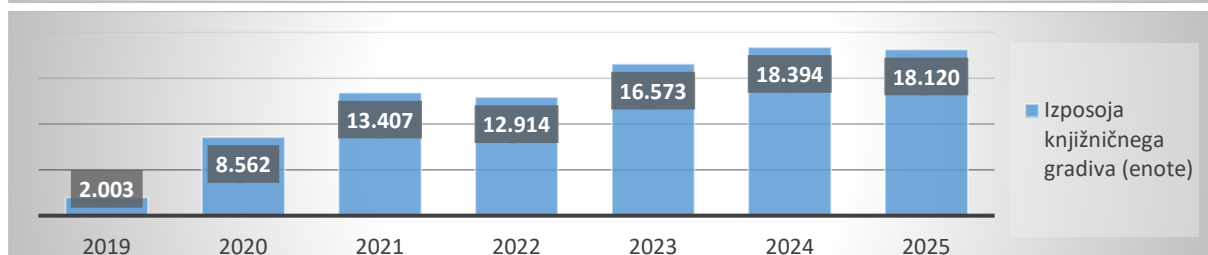
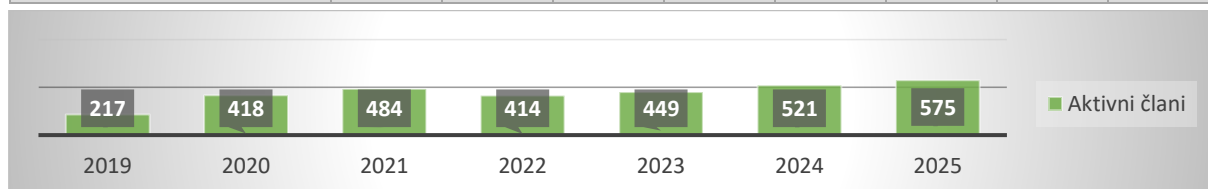


- *Primorci beremo; sodelovali so trije uporabniki*
- 12 mesecev = 12 priložnosti za dobro branje;
- **sodelovala sta dva uporabnika**
- Teden krajevnih knjižnic;
- Teden splošnih knjižnic;
- Mesečna uganka za otroke;
- Pomoč prostoživečim živalim;
- Obdarovanje prvošolcev; **obdarovali smo dva prvošolca**
- Poletavci in Najpoletavci
- Knjižnica semen; **v letu 2025 smo izposodili 26 vrečk semen.**

Tabela 40: Krajevna knjižnica Miren v letih 2019–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)

KK Miren AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	20	21	14	24	28	30	29	97
Osnovnošolci	54	115	122	94	114	128	142	111
Srednješolci	9	28	36	38	37	42	35	83
Študenti	5	17	35	14	15	22	23	104
Zaposleni	80	150	175	155	151	170	211	124
Upokojenci	44	75	82	71	87	111	121	109
Ostali	5	12	20	18	17	18	14	78
SKUPAJ	217	418	484	414	449	521	575	110

KK Miren OBISK / KATEGORIJE	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	88	159	177	216	280	368	305	83
Osnovnošolci	239	766	1.048	743	763	786	979	124
Srednješolci	22	123	247	139	193	202	132	65
Študenti	15	75	166	87	75	99	81	81
Zaposleni	360	1.133	1.532	1.335	1.404	1.496	1.531	102
Upokojenci	284	1.339	1.749	1.221	1.432	1.839	1.837	100
Ostali	25	99	187	136	258	267	191	71
SKUPAJ	1.033	3.694	5.106	3.877	4.405	5.057	5.056	100



Slika 28 Krajevna knjižnica Miren v letih 2019–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

6.3.6 KRAJEVNA KNJIŽNICA PRVAČINA

V letu 2025 je Krajevna knjižnica Prvačina pridobila nekaj novih kosov notranje opreme, vključno s policami, predali za revije in CD-je ter pisalno mizo. Naročene police žal niso zadostovale za vse gradivo, zato je bilo potrebno ohraniti tudi nekatere stare, dotrajane police.

Kljub tej pridobitvi je prostorska problematika še vedno aktualna:

- Prostor je premajhen, ne ustreza standardom, ne omogoča pregledno urejene zbirke in drugih dejavnosti.
- Ni čitalniškega prostora in otroškega koticčka, uporabniki se v knjižnici ne morejo zadrževati.
- Knjižnica je v 1. nadstropju in tako neprimerna za starejše uporabnike in druge gibalno ovirane.
- Prostor je poln vlage, kar je škodljivo tako za ljudi (zaposleni in uporabniki) kot tudi za gradivo.
- Temperatura v prostoru ni primerna – ogrevanje in hlajenje sta neurejena.

Stanje v KK Prvačina je zelo resno in škodljivo zdravju, zato pozivamo k ureditvi prostora ali pa k zaprtju enote.

KK Prvačina		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		43 m ²
Odprtost:		7 ur/teden 2025: 357 ur
Knjižnična zbirka:	Prirast:	565 enot
	Odpis:	95 enot
	Obseg zbirke:	11.270 enot
Člani:	Aktivni člani:	336
	Novovpisani člani:	12
Izposoja:		10.608
Obisk:		2.997
	Povprečen obisk na uro odprtosti:	8,4 obiskovalcev/uro
	Povprečno število izposojenih enot na člana:	31,6 enot/člana

KNJIŽNIČNA ZBIRKA: Knjižnični prostori ne ustrezajo za primerno ureditev knjižnične zbirke, saj primanjkuje polic. Kljub temu skušamo obdržati urejeno zbirko ter redno odpisovati dotrajano in neaktualno gradivo (101 enota). Uporabnikom omogočamo izposojanje gradiva iz drugih enot preko medoddelčne izposoje.

UPORABNIKI: Krajevna knjižnica Prvačina je v zadnjih letih dosegla rast števila uporabnikov, ki se je od **258** v letu 2023 povečalo na **336** v letu 2025. Posebej spodbuden je porast osnovnošolcev, saj se je njihovo število v istem obdobju povečalo s **85** na **111**, kar kaže na uspešno spodbujanje bralne dejavnosti med najmlajšimi. Številke pa bi bile lahko še bolj spodbudne, če bi knjižnica pridobila dodatne prostore za svoje delovanje. Ustreznejši prostorski pogoji bi omogočili izvajanje dodatnih storitev in dejavnosti, izboljšale dostopnost gradiva ter povečale možnosti za organizacijo dodatnih storitev za različne starostne skupine.

DEJAVNOSTI: Neustrezni prostorski pogoji onemogočajo izvajanje dejavnosti za skupine, se večkrat poslužujemo dvorane ob knjižnici, ki je v lasti Krajevne skupnosti.

- **Pravljične urice za otroke:** izvedli smo 6 uric, ki jih je pripovedovala domačinka in pisateljica Ljuba Krušič. Po vsaki pravljici je sledila kratka ustvarjalna delavnica. Skupno jih je obiskalo 28 otrok.
- **Pravljična ura z Vrtcem Prvačina** je bila izvedena petkrat, skupaj 87 otrok.
- V okviru **Tedna splošnih knjižnic** je v ponedeljek, 17. 11. 2025, potekal brezplačni vpis novih uporabnikov. Vpisala sta se **2** nova uporabnika.

DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU Z DRUGIMI ENOTAMI:

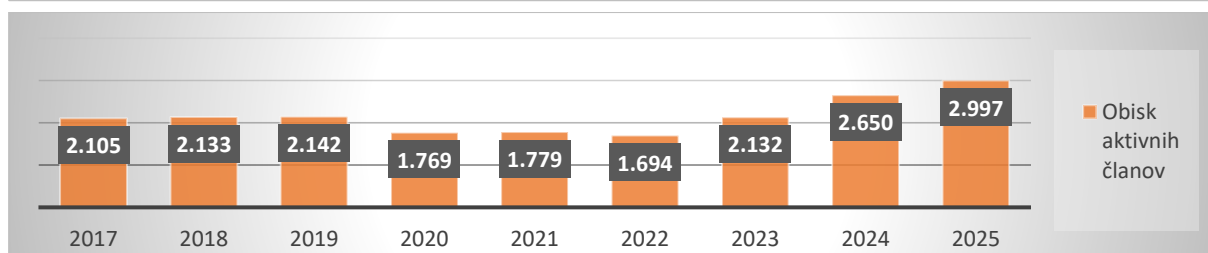
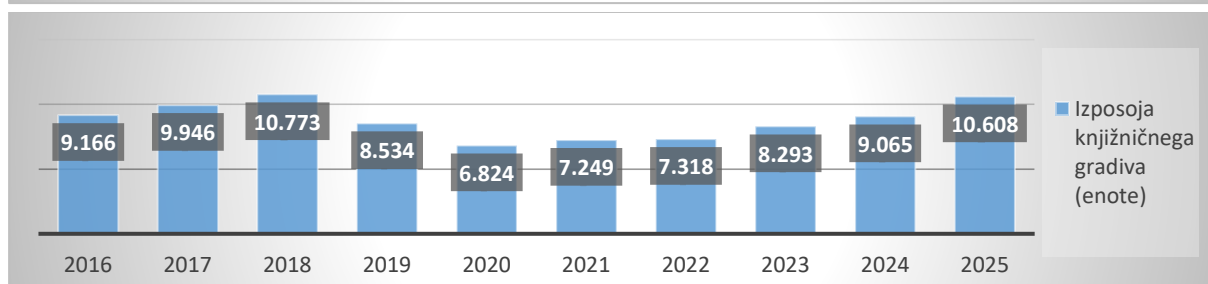
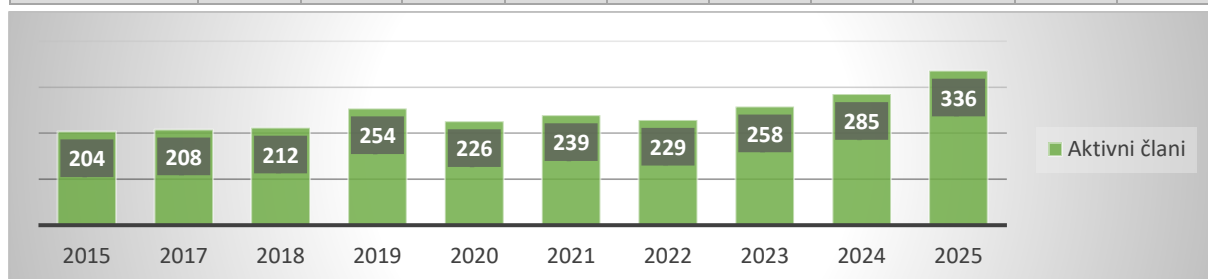
- Projekt 12 mesecev = 12 priložnosti
- Primorci beremo

- Teden krajevnih knjižnic
- Poletavci in NajPoletavci
- Obdarovanje prvošolčkov v oktobru in novembru
- Teden splošnih knjižnic
- Uganka za odrasle

Tabela 41: Krajevna knjižnica Prvačina v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)

KK Prvačina											
AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	39	41	27	33	27	13	8	8	11	7	64
Osnovnošolci	51	59	70	75	64	80	81	80	78	104	133
Srednješolci	13	13	11	20	10	16	13	18	32	28	88
Študenti	7	7	7	9	11	9	5	5	7	9	129
Zaposleni	63	59	58	74	75	88	84	97	102	129	126
Upokojenci	21	23	27	34	33	20	26	40	40	49	123
Ostali	10	6	12	9	6	13	12	10	15	10	67
SKUPAJ	204	208	212	254	226	239	229	258	285	336	118

KK Prvačina											
OBISK / KATEGORIJE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24	
Predšolski	389	356	268	203	160	79	78	135	91	67	
Osnovnošolci	477	484	565	421	549	616	619	620	811	131	
Srednješolci	69	40	58	42	39	49	66	114	109	96	
Študenti	66	43	33	36	26	13	24	18	43	239	
Zaposleni	643	627	632	633	569	505	683	916	1.010	110	
Upokojenci	362	415	422	320	351	351	503	633	680	107	
Ostali	99	168	164	114	85	81	159	214	253	118	
SKUPAJ	2.105	2.133	2.142	1.769	1.779	1.694	2.132	2.650	2.997	113	



Slika 29 Krajevna knjižnica Prvačina v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

6.3.7 KRAJEVNA KNJIŽNICA RENČE

Prenovljena in prostorsko povečana knjižnica z večjo odprtostjo privablja vedno več obiskovalcev. Strokovno usposobljeni zaposleni v sodelovanju z uporabniki organizirata dejavnosti za različne interesne skupine. Knjižnica pridobiva na prepoznavnosti in je vedno bolj vpeta v lokalno dogajanje.

KK Renče		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		105 m ²
Odprtost:		10 ur/teden 2025: 466 ur
Knjižnična zbirka:	Prirast: Odpis: Obseg zbirke:	715 enot 60 enot 10.206 enot
Člani:	Aktivni člani Novopisani člani:	416 19
Izposoja:		13.757
Obisk:		4.035
Povprečen obisk na uro odprtosti:		8,7 obiskovalcev/uro
Povprečno število izposojenih enot na člana:		33,1 enot/člana

KNJIŽNIČNA ZBIRKA: Knjižnična zbirka je temeljito pregledana, izloženo je nefrekventno gradivo. Uporabnikom omogočamo tudi izposajo preko medoddelčne izposoje. Seznanjamo jih z uporabo elektronskega gradiva, predvsem izposajo e-knjig na spletni platformi COBISS Ela, ki je zaživela v letu 2024.

DEJAVNOSTI:

- **Pravljične urice in ustvarjalne delavnice:** Pripravili smo 9 pravljčnih uric, katerim so sledile ustvarjalne delavnice. Skupno se jih je udeležilo 72 otrok. Izvajali sta jih prostovoljki Maja Zorn in Jožica Durn ter Gordana Magdalenic (gostovanje Kamišibaj z Gogo).
- **Uganka za otroke:** 34 sodelujočih.
- **Obiski organiziranih skupin:** Vrtec nas je obiskal trikrat (skupaj 47 otrok), 7. razred OŠ Renče v okviru RSK (33 učencev).
- **Knjižnica semen potuje po KK:** Predstavitev Knjižnice semen. 5 obiskovalcev.
- **Dnevi zbiranja spominov: Zgodovina smo ljudje:** Spomine smo zbirali v sklopu krajevnega praznika Mohorjevo. Zbrali smo obsežno zbirko starih razglednic in podobic za Album Slovenije. V sodelovanju s Časopisnim oddelkom. Pripravili začasno razstavo za krajevni praznik.
- **Dan odprtih vrat:** V sklopu krajevnega praznika Mohorjevo smo imeli Dan odprtih vrat knjižnice, da so si krajani lahko ogledali posodobljene knjižnične prostore. Ponudili smo brezplačen vpis za nove člane, pridobili smo 7 novih članov.
- **Pomoč prostoživečim živalim** (v sodelovanju z Društvom Repek): Zbrali eno škatlo artiklov.
- **Čajanka krajanka**, druženje ob čaju v knjižnici: novost, ki pa ni zaživela.
- **Dnevi zbiranja spominov: Bralna kultura na Goriškem:** v sodelovanju s Časopisnim oddelkom

DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V VSEH KK:

- **Obdarovanje prvošolk in prvošolcev**
- **Teden krajevnih knjižnic:** izvedli smo pravljico za otroke in ustvarjalno delavnico 16. aprila 2025.

DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU Z OSREDNJO ENOTO:

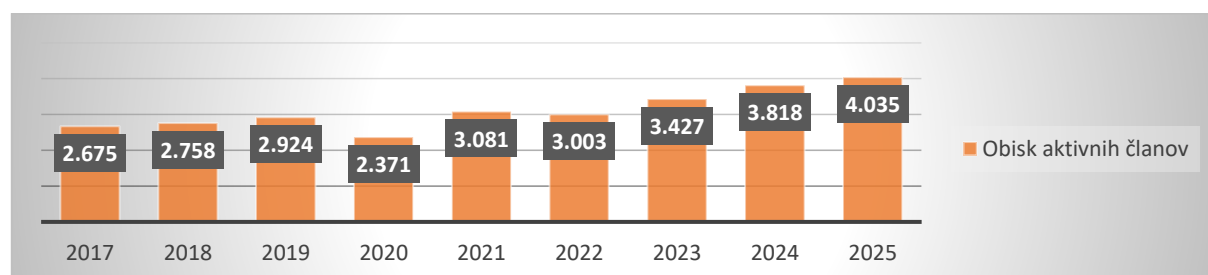
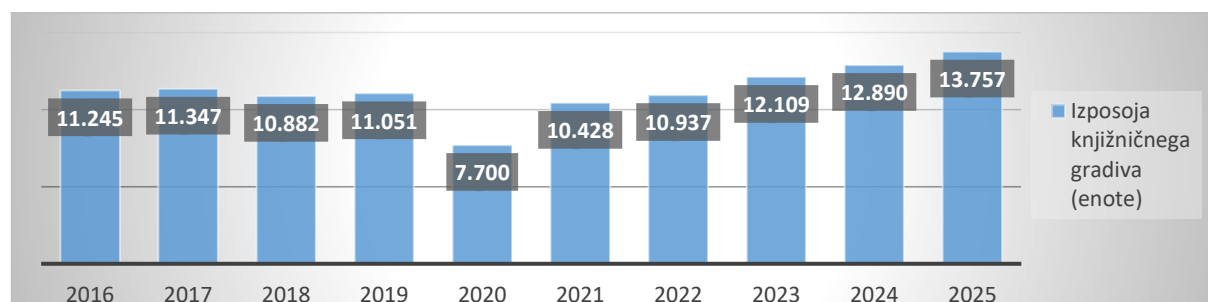
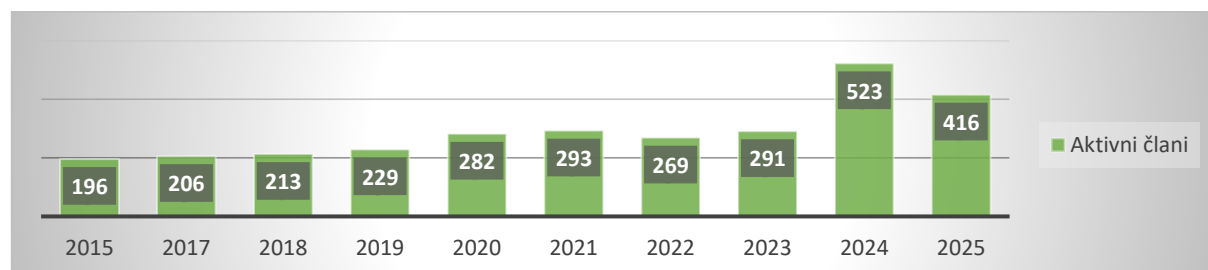


- 12 mesecev = 12 priložnosti za dobro branje: 2 sodelujoči
- Primorci beremo: 4 sodelujoči
- Uganka za odrasle: ni sodelujočih
- Poletavci in NajPoletavci: 3 sodelujoči

Tabela 42: Krajevna knjižnica Renče v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)

KK Renče											
AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	25	19	9	10	11	12	12	10	22	12	55
Osnovnošolci	79	62	71	82	94	95	88	107	143	119	83
Srednješolci	19	27	29	26	30	39	29	27	56	39	70
Študenti	13	12	16	23	27	16	17	17	40	15	38
Zaposleni	32	51	56	51	75	85	78	65	146	135	92
Upokojenci	26	30	30	36	40	41	40	60	93	80	86
Ostali	2	5	2	1	5	5	5	5	23	16	70
SKUPAJ	196	206	213	229	282	293	269	291	523	416	80

KK Renče											
OBISK / KATEGORIJE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24	
Predšolski	295	212	130	130	195	235	196	170	183	108	
Osnovnošolci	848	979	918	684	870	991	1.167	1.133	1.148	101	
Srednješolci	303	287	308	221	238	212	204	228	185	81	
Študenti	113	125	238	191	182	187	222	203	142	70	
Zaposleni	506	506	510	488	765	656	671	807	962	119	
Upokojenci	589	622	814	620	794	693	944	1.136	1.126	99	
Ostali	21	27	6	37	37	27	23	141	289	205	
SKUPAJ	2.675	2.758	2.924	2.371	3.081	3.003	3.427	3.818	4.035	106	



Slika 30 Krajevna knjižnica Renče v letih 2015–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

6.3.8 KRAJEVNA KNJIŽNICA SOLKAN

Krajevna knjižnica Solkan deluje v 1. nadstropju stavbe Krajevne skupnosti Solkan. Prostorski pogoji ne ustrezajo veljavnim standardom:

- Prostor je premajhen in ne omogoča ustrezne preglednosti knjižnične zbirke ter razstavljanja gradiva.
- Izvajanje dodatnih dejavnosti je zaradi prostorske stiske močno omejeno oziroma onemogočeno.
- Oprema je dotrajana in zastarela ter potrebna zamenjave. Zaradi prostorske stiske ni čitalniških mest.
- Onemogočen je dostop gibalno oviranim (ni dvigala), otežen je dostop starejšim in staršem z vozički.

Dolgoletni predlogi:

- selitev v večje, pritlične prostore, ki bodo omogočali obisk vsem skupinam uporabnikov;
- prostor za izvajanje dejavnosti in za uporabnike (čitalniški prostor, otroški kotichek). Ob morebitni selitvi bi bila potrebna tudi večja odprtost knjižnice, saj se pričakuje večje zanimanje in povečan obisk.

Kljub neustreznim prostorskim pogojem se obisk knjižnice vsako leto povečuje, kar potrjujejo statistični podatki.

KK Solkan		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		70 m ²
Odprtost:		15 ur/teden 2025: 705 ur
Knjižnična zbirka:	Prirast: Odpis: Obseg zbirke:	617 enot 31 enot 15.590
Člani:	Aktivni člani Novovpisani člani:	536 6
Izposoja:		26.487
Obisk:		5.613
Povprečen obisk na uro odprtosti:		7,9 obiskovalcev/uro
Povprečno število izposojenih enot na člana:		49,4 enot/člana

KNJIŽNIČNA ZBIRKA:

- **Periodični tisk:** Izveden je bil večji odpis periodičnega tiska. Odpis je nujno potreben zaradi aktualizacije knjižnične zbirke in pomanjkanja prostora za gradivo.
- Knjižnična zbirka se redno dopolnjuje z **medoddelčno izposojjo** (120 do 180 izvodov).

DEJAVNOSTI: V letu 2025 beležimo opazno povečanje števila sodelovanj uporabnikov pri večini projektov.

- **Ure pravljic** izvajamo mesečno, sledi jim mini ustvarjalna delavnica. Pravljičice pripoveduje prostovoljka ga. Dolores Komjanc. V letu 2025 smo izpeljali **10** pravljic in **10** mini delavnic, ki jih je obiskalo **31** otrok.
- **Sodeluj in svetuj:** priporočilo za dobro branje je oddalo **24** uporabnikov.
- **Šepet časa:** predavanje o čuječnosti kot orodju za obvladovanje stresa, anksioznosti ter neprijetnih občutkov: **19. februar 2025**. Predavala je ga. Majda Blažič. Št. udeležencev: **11**.
- **Obiski knjižnice:** Obisk 2. razredov OŠ Solkan ob kulturnem prazniku, 8. februarja (2 razreda).

DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V VSEH KRAJEVNIH KNJIŽNICAH:

- **Teden krajevnih knjižnic: od 14. do 18. aprila 2025:** nudili smo brezplačen vpis oz. enoletno brezplačno članstvo, brezplačno podaljšanje članstva, mladoletne uporabnike pa smo obdarili s simboličnimi darili.
- **Obdarovanje prvošolčkov: oktober in november 2025:** projekt spodbujanja k vpisu v knjižnico.

DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU Z OSREDNJO KNJIŽNICO

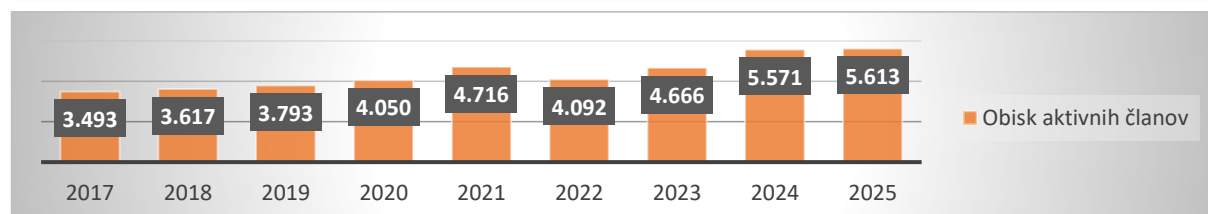
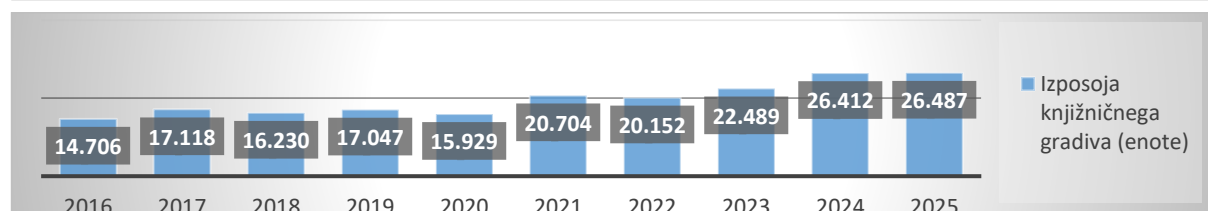
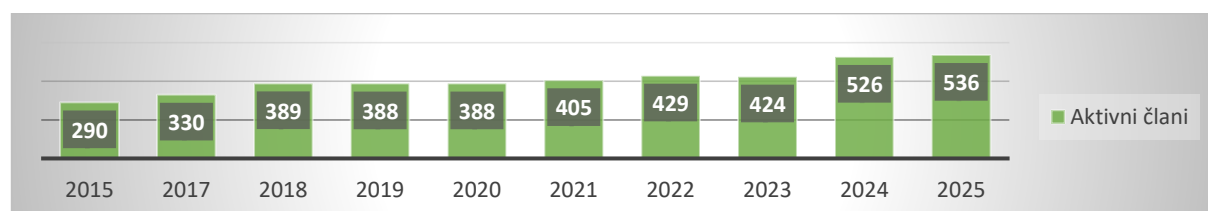
- **Knjižnica semen potuje po krajevnih knjižnicah: 25. februarja 2025:** sodelovali so **4** uporabniki.
- **Uganke: Uganka za cicibane in mladino (31** pravilno rešenih ugank), **Uganka za odrasle (40** pravilno rešenih ugank), **Časopisna uganka (15** pravilno rešenih ugank).
- **Poletavci in Najpoletavci: 2** sodelujoča uporabnika.

- **Dnevi zbiranja spominov: Bralna kultura na Goriškem: od 7. do 11. aprila 2025**
- **12 mesecev = 12 priložnosti za dobro branje 2025:** sodelovalo je **33** uporabnikov, **26** uporabnikov je akcijo uspešno končalo. Prebranih je bilo **237** knjig.
- **Primorci beremo 2025:** sodelovalo je **15** uporabnikov, **11** uporabnikov pa je prejelo priznanje in knjižno nagrado, saj so sodelovanje uspešno končali.
- **Sodelovanje z društvom za pomoč živalim Repek: Pomagajmo 24 prostoživečim mucam ob bolnišnici v Stari Gori: od 3. marca do 4. aprila 2025:** zbiranje hrane in predmetov za živali: sodelovalo in pomagalo je **7** uporabnikov.
- **Trajnostno v knjižnico po nagrado: od 2. junija do 30. oktobra 2025:** sodelovalo je **11** uporabnikov.

Tabela 43: Krajevna knjižnica Solkan v letih 2015–2025: aktivni člani in obisk (COBISS)

KK Solkan AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	9	6	4	4	4	7	5	9	15	11	64
Osnovnošolci	75	64	97	85	82	71	91	92	102	107	90
Srednješolci	14	29	29	32	35	37	34	31	31	37	69
Študenti	26	23	21	21	23	27	24	20	22	27	117
Zaposleni	115	144	151	168	165	169	178	182	208	235	104
Upokojenci	35	51	67	65	67	70	66	81	91	103	102
Ostali	16	13	20	13	12	24	31	9	57	14	80
SKUPAJ	290	330	389	388	388	405	429	424	526	536	101

KK Solkan OBISK / KATEGORIJE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	117	75	47	41	60	86	87	164	105	64
Osnovnošolci	407	610	720	619	571	597	749	771	687	90
Srednješolci	119	119	115	152	205	144	152	195	134	69
Študenti	108	100	73	70	140	112	87	125	146	117
Zaposleni	1.900	1.799	1.819	1.845	2.010	1.786	1.915	2.363	2.473	104
Upokojenci	794	822	908	1.092	1.415	1.158	1.395	1.581	1.625	102
Ostali	48	92	111	231	315	209	281	372	297	80
SKUPAJ	3.493	3.617	3.793	4.050	4.716	4.092	4.666	5.571	5.613	101



Slika 31 Krajevna knjižnica Solkan v letih 2016–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

6.3.9 KRAJEVNA KNJIŽNICA ŠEMPETER

Sodobno opremljena knjižnica se nahaja ob glavnem trgu, v prostorih nekdanje Galerije Bažato. Vedno več bralk in bralcev vseh generacij si krajša dneve in noči z novimi naslovi knjig, s članki iz revij, z avdio in video gradivom... V lanskem letu smo beležili izjemen obisk, krajevno knjižnico je obiskalo 10.469 članov, izposodili so si 39.695 knjižničnega gradiva.

KK Šempeter		Stanje 31. 12. 2025
Prostor:		100 m ²
Odpri:		30 ur/teden 2024: 1.465 ur
Knjižnična zbirka:	Prirast:	1.056 enot
	Odpis:	341 enot
	Obseg zbirke:	12.066 enot
Člani:	Aktivni člani	1.066
	Novovpisani člani:	69
Izposoja:		39.695
Obisk:		10.469
	Povprečen obisk na uro odprtosti:	7,1 obiskovalcev/uro
	Povprečno število izposojenih enot na člana:	37,2 enot/člana

DEJAVNOSTI:

- **Pravljicne urice za otroke** so potekale enkrat mesečno v sodelovanju z MDPM za Goriško. V čarobni svet domišljije naše najmlajše popelje pravljíčarka Neda Mikuž. Navdušenje otrok je vselej izjemno, saj dobra pripovedovalka ga. Neda poskrbi, da vsaka pravljica zaživi v najlepši luči.
- **Ustvarjalne delavnice za otroke** smo organizirali v sodelovanju z MDPM za Goriško. Otroke sta enkrat na mesec ob sproščenih in ustvarjalnih doživetjih vodili v likovni svet vzgojiteljici predšolskih otrok Neda Cuder in Barbara Žorž. Otroci se jih radi udeležijo, saj spodbujajo njihovo ustvarjalnost, likovni čut in motorične spretnosti.
- V knjižnici organiziramo **obiske vrtčevskih skupin** iz Šempetra in Vrtojbe. Najmlajši prisluhnejo pravljíčni urici in spoznajo knjižnico.
- **Italijanščino za otroke** poučuje učiteljica Haideja Černe, italijanščina je prilagojena začetnikom.
- Najmlajši zelo radi rešujejo **mesečne uganke za otroke**, ki jih v sodelovanju pripravljamo bibliotekarke vse leto.
- Veliko otrok je sodelovalo v poletnem bralnem projektu **Poletavci** in **NajPoletavci**.
- Oktobra in novembra 2025 smo **obdarovali prvošolčke** z namenom spodbujanja vpisa in obiska knjižnice.



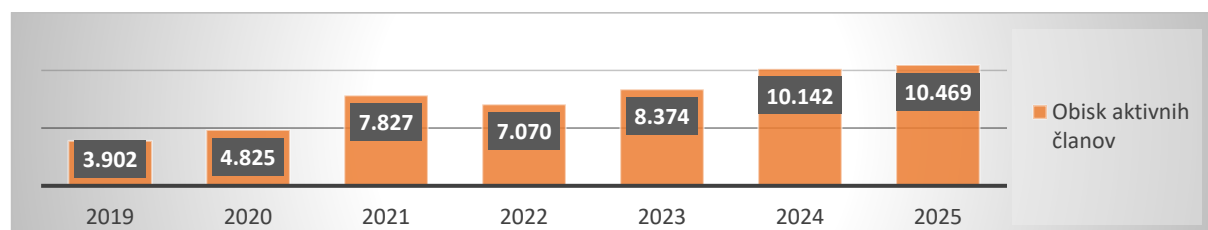
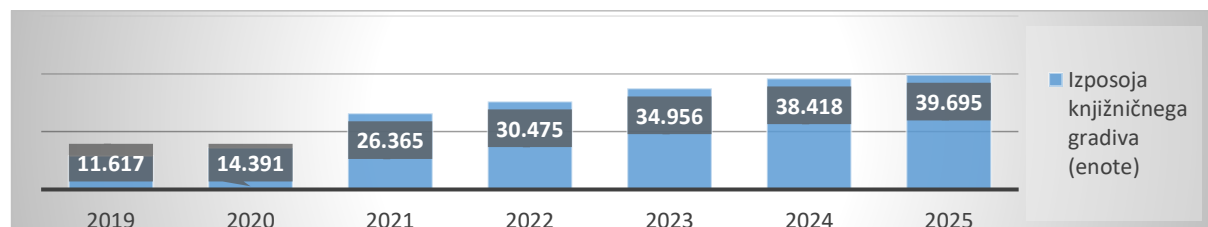
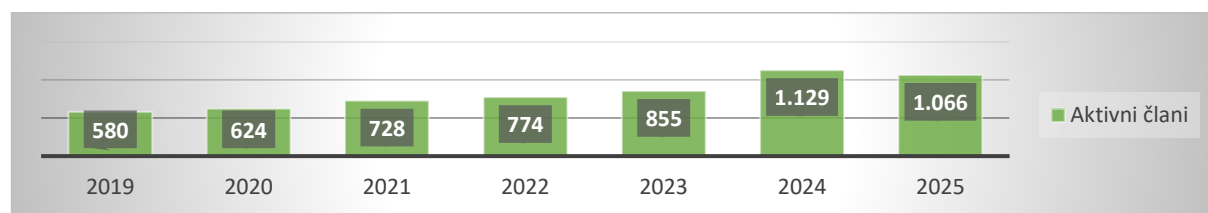
- **Bralna skupina za odrasle Bralci na placu** se mesečno srečuje v Krajevni knjižnici Šempeter. Bralno skupino vodi bibliotekarka Alenka Purkart. Dogodki:
 - 9 srečanj s pogovorom o prebrani knjigi;
 - Branje poezije v počastitev slovenskega kulturnega praznika pred Coroninijevim dvorcem v Šempetru pri Gorici (nedelja, 9. 2. 2025) - dogodek je organiziral DU Šempeter v sodelovanju z KUD Šempeter in Krajevno knjižnico Šempeter;
 - Literarni pohod po Kosmačevi učni poti in obisk Kosmačeve domačije (sobota, 7. 6. 2025).

- Odrasle bralce smo spodbujali k sodelovanju v projektu **Primorci beremo 2025** in letošnji bralni akciji **12 mesecev = 12 priložnosti za dobro branje**. Odrasli lahko rešujejo nagradne uganke. Za spodbujanje vpisa in izposoje smo v knjižnici organizirali **Teden krajevnih knjižnic**, od 14. 4. do 18. 4. 2025.
- V knjižnici je v mesecu marcu, 27. 3. 2025, potekala predstavitev projekta **Knjižnica semen** in izposoja semen, ki je bila dobro obiskana. Projekt **Trajnostno v knjižnico po nagrado** smo v knjižnici izvajali od 2. 6. do 30. 10. 2025.
- V knjižnici razstavljamo umetniška dela primorskih slikarjev in fotografov, projekt vodi Klub Zagon iz Šempetra.

Tabela 44: Krajevna knjižnica Šempeter v letih 2019–2025: člani in obisk

KK Šempeter AKTIVNI ČLANI / KATEGORIJE	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	39	29	29	37	40	54	59	109
Osnovnošolci	164	176	191	236	272	289	319	110
Srednješolci	25	32	48	56	60	57	71	124
Študenti	16	24	42	26	30	30	35	116
Zaposleni	189	216	255	252	276	323	353	109
Upokojenci	118	122	136	146	149	182	199	109
Ostali	29	25	27	21	28	194	30	15
SKUPAJ	580	624	728	774	855	1.129	1.066	94

KK Šempeter OBISK / KATEGORIJE	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Predšolski	293	224	281	320	437	515	618	120
Osnovnošolci	846	1.179	1.881	1.792	2.123	2.398	2.690	112
Srednješolci	64	120	243	202	245	288	259	90
Študenti	94	109	226	229	159	175	196	112
Zaposleni	1.166	1.520	2.565	2.324	2.629	3.358	3.342	100
Upokojenci	1.297	1.459	2.307	1.973	2.478	2.993	3.019	100
Ostali	142	214	324	230	303	415	345	83
SKUPAJ	3.902	4.825	7.827	7.070	8.374	10.142	10.469	103



Slika 32 Krajevna knjižnica Šempeter v letih 2019–2025: aktivni člani, izposoja in obisk

7 SODELOVANJE

7.1 NACIONALNA KOORDINACIJA OOK

Na območju 212 slovenskih občin deluje 58 splošnih knjižnic, ki so samostojne pravne osebe. Knjižnično dejavnost opravljajo na 283 lokacijah knjižnic in s 13 bibliobusi. Skupaj s premičnimi zbirkami opravljajo knjižnično dejavnost na 1.199 mestih v Sloveniji.³⁶



10 večjih knjižnic je prejelo naziv osrednja območna knjižnica (OOK) in skladno z Zakonom o knjižničarstvu tudi posebne naloge: zagotavljanje zahtevnejšega izbora gradiva in informacij, strokovna pomoč knjižnicam na svojem območju, koordinacija domoznanskega gradiva ter usmerjanje izločenega gradiva.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS št. 28/23) določa, da se usmeritve za izvajanje posebnih nalog OOK pripravijo v okviru **nacionalne koordinacije posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic**. Ta naloga, ki jo je prej opravljala Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK), je bila leta 2023 zaupana Goriški knjižnici.

Naloge nacionalnega koordinatorja vključujejo usklajevanje aktivnosti OOK, povezovanje koordinatorjev, sodelovanje z direktorji in timom OOK, oblikovanje programov in delovnih skupin, pripravo letnih poročil ter promocijo poslanstva OOK na nacionalni in mednarodni ravni.

V okviru nacionalne koordinacije OOK sta bila leta 2025 pripravljena dva dokumenta: **Usmeritve za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic za obdobje 5 let (2025-2029) in Akcijski načrt za njihovo uresničevanje**. Nastanek Usmeritev temelji na 41. členu Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)

1) Usmeritve za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic (OOK) za obdobje 2025–2029 in timbilding tima OOK

V okviru nacionalne koordinacije osrednjih območnih knjižnic je bil v letu 2024 pripravljen strateški dokument *Usmeritve za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic (OOK) za obdobje 2025–2029*, ki predstavlja dolgoročno podlago za načrtovanje letnih programov dela in finančnih načrtov OOK ter programa nacionalne koordinacije. **V letu 2025 so potekale aktivnosti za njegovo dokončno uskladitev ter pripravo Akcijskega načrta za uresničevanje zastavljenih ciljev.**

³⁶ Vir: <https://www.knjiznice.si/sistem-splosnih-knjiznic/organiziranost/>

2) Projekt Knjižnice gradijo skupnost znanja (program Erasmus+)

Ponovna prijava na razpis programa Erasmus+: V skladu z letnim programom nacionalne koordinacije OOK za leto 2025 je bila v letu 2025 izvedena ponovna prijava na projekt mobilnosti v okviru programa Erasmus+ preko pravne osebe Združenje splošnih knjižnic. Namen prijave je bil zagotoviti vsaj delno sofinanciranje mobilnosti tima OOK v letu 2026 ter pridobiti sredstva za povabilo strokovnjakov iz tujine, ki bi lahko prispevali k razvoju usposabljanj, izmenjavi znanj in prenosu dobrih praks v slovensko knjižnično okolje. Projektna prijava je bila uspešna in sredstva so bila odobrena, zato so se aktivnosti v okviru projekta začele že v letu 2025.

Kratek opis projekta Knjižnice gradijo skupnost znanja: Projekt Knjižnice gradijo skupnost znanja je kratkoročni projekt v okviru Ključnega ukrepa 1 programa Erasmus+ (Mobilnost osebja in učečih se odraslih), katerega prijavitelj je Združenje splošnih knjižnic (ZSK). Namen projekta je krepitev kompetenc izobraževalcev odraslih v slovenskih splošnih knjižnicah, s poudarkom na socialni vključenosti starejših odraslih in razvijanju evropske pripadnosti preko učenja o skupni kulturni dediščini.

Projekt vključuje dve mobilnosti (sledenje na delovnem mestu) za strokovne delavce iz splošnih knjižnic – eno na Dansko in eno v Litvo – ter je zasnovan tako, da knjižnicam omogoči prepoznavanje lokalnih potreb in načrtovanje novih učnih programov in aktivnosti.

Trajanje projekta je od 1. oktobra 2025 do 31. marca 2027 (18 mesecev).

3) Povezovanje in sodelovanje

Na področju povezovanja in sodelovanja so bile v okviru nacionalne koordinacije za leto 2025 načrtovane in izvajane različne oblike strokovnega in organizacijskega povezovanja, in sicer **redno srečevanje**:

- **koordinatorjev OOK,**
- **aktiva direktorjev OOK,**
- **tima OOK,**
- **dve srečanji sorodnih KV in KC ter**
- **sodelovanje z Združenjem splošnih knjižnic.**

Program je vključeval tudi redno sodelovanje z **Ministrstvom za kulturo** na področju poročanja ter izmenjave informacij.

4) Delovne skupine, strokovno delo

Aktivnosti nacionalne koordinatorke v povezavi z delovanjem delovnih skupin, ki delujejo v okviru nacionalne koordinacije OOK:

1. **Delovna skupina domoznancev OOK**
2. **Skupina sistemskih administratorjev in informatikov OOK**
3. **Delovna skupina za COBISS**

7.2 OBMOČNOST

1. ZAGOTAVLJANJE POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN INFORMACIJ

E-ZBIRKE: Članom knjižnic Goriškega območja (Goriška knjižnica, Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin ter Mestna knjižnica in čitalnica Idrija) smo tudi v letu 2025 omogočili oddaljen dostop do elektronskih virov: **Encyclopedije Britannice Library Edition** in **PressReaderja**. Ta sta bila financirana tako iz sredstev območnosti kot iz sredstev vseh štirih knjižnic. Ohranili smo tudi naročnino na e-vir **Tax-Fin-Lex**, pri čemer so stroške naročnine še naprej krile knjižnice območja iz lastnih sredstev.

Goriška knjižnica je svojim članom dodatno omogočala dostop do izobraževalne platforme **LinkedIn Learning**, vsi člani slovenskih splošnih knjižnic pa imajo na voljo podatkovno bazo **EBSCOhost**, ki je financirana s strani Narodne in univerzitetne knjižnice Ljubljana.

VIRTUALNI OBISK: Elektronski viri so nepogrešljiv del sodobne knjižnične ponudbe. Uporabnikom omogočajo stalno in časovno neomejeno uporabo ter hiter dostop do ažurnih vsebin. Ob splošnem porastu uporabe so pri posameznih virih zaznana tudi nihanja, ki so povezana z različno stopnjo promocije v posameznih knjižnicah.

Tabela 45: Virtualni obisk knjižnic Goriškega območja v letih 2016–2025

Virtualni obisk	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Dobreknjige.si	160.921	202.561	235.497	441.539	350.570	396.306	411.901	411.905	150.453	189.238	126
Ebsco host	53.590	22.286	14.365	12.149	25.454	12.384	14.832	3.003	6.850	980	14
Encyclopedia Britannica	729.761	348.270	352.035	508.855	582.963	662.396	1.156.668	1.308.141	2.223.108	1.113.839	50
FinD Info	472	301	404	247	207	-	-	-	-	-	
IUS-INFO	17.035	18.189	11.579	5.550	6.230	-	-	-	-	-	
Kamra	19.539	68.441	67.222	56.151	88.614	111.312	106.635	122.439	77.710	69.889	90
OSP (+Primorci.si)	287.464	262.118	264.297	258.536	130.687	105.355	147.378	158.918	126.560	178.059141	141
PressReader	11.502	7.702	15.834	45.701	310.419	85.426	233.332	182.869	179.423	85.864	48
Tax-fin-lex	-	-	-	-	-	967	1.884	1.222	1.794	1.788	100
SKUPAJ	1.280.284	929.868	961.233	1.328.728	1.495.144	1.367.340	2.071.943	2.188.497	2.765.898	1.639.657	59

BREZPLAČNA MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA ZA KONČNEGA UPORABNIKA: Storitve izvajamo od leta 2014 in je namenjena knjižnicam Goriškega območja.

2. STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM NA OBMOČJU

Sestanek direktorjev knjižnic Goriškega območja je bil organiziran 2. oktobra 2025. Na sestanku smo opravili pregled dosedanjega dela in predlog načrta dela za leto 2026, nacionalna koordinatorica območnih nalog Polonca Kavčič pa je predstavila **Akcijski načrt za uresničitev Usmeritev za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic za obdobje 5 let (2025–2029)**.

Goriška knjižnica je tudi v letu 2025 koordinirala **nabavo e-virov** za celotno Goriško območje ter v sodelovanju s konzorcijem COSEC skrbela za stabilen in nemoten oddaljen dostop do e-virov. Poleg tega je knjižnicam območja zagotavljala statistične podatke o uporabi elektronskih virov.

Skupaj s knjižnicami območja smo pripravili **razstavo Skrito – Odkrito – Ohranjeno – Dostopno**, ki je namenjena promociji gradiva, ki ga digitaliziramo na območju in je objavljeno na Digitalni knjižnici Slovenije.

DELOVNE SKUPINE: Sodelovali smo v različnih delovnih skupinah:

- **Tim OOK** (direktorji in koordinatorji OOK)
- **Delovna skupina za domoznanstvo osrednjih območnih knjižnic**
- **Delovna skupina sistemskih administratorjev osrednjih območnih knjižnic**

REGIJSKO UREDNIŠTVO PORTALOV:

- **Dobreknjige.si:** pomočnica glavne urednice Magda Vremec Ragusi, regijska urednica Maruša Mugerli Lavrenčič
- **Obrazi slovenskih pokrajin:** regijska urednica Daša Medvešček
- **Kamra:** regijski urednik Jani Kuštrin
- **Knjižnice.si:** regijska urednica Manja Pergar
- **dLib:** kontaktna oseba Breda Seljak

KOMPETENČNA VSEBINA DOBREKNJIGE.SI: Goriška knjižnica ima na portalu Dobreknjige.si dvojno vlogo: na eni strani z vnosi bralnih priporočil, tematskih knjižnih polic in citatov bibliotekarji naše knjižnice aktivno soustvarjamo portal in bogatimo njegovo uporabnikom vidno vsebino, na drugi strani ima Goriška knjižnica tudi uredniško vlogo. Z javnimi nastopi (predstavitve portala kot nacionalne referenčne vsebine v MKL), prispevki (članek v reviji Organizacija znanja), sodelovanjem s študenti FF in predstavitvijo portala na našem območju smo v letu 2025 delali predvsem na promociji portala.

V letu 2025 smo delovali povezovalno z drugimi portali, ki nastajajo v okviru splošnih knjižnic (skupna predstavitev na knjižnem sejmu). Vse dejavnosti so težile k ohranjanju in poudarjanju povezovalne vloge splošnih knjižnic v Sloveniji in vzdrževanju vloge in ugleda, ki ga ima portal Dobreknjige.si v slovenski knjižni pokrajini.

KOMPETENČNA VSEBINA SPLOŠNE KNJIŽNICE – ZELENE, TRAJNOSTNE: Leta 2024 se je Goriška knjižnica v okviru opravljanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice začela ukvarjati z novo kompetenčno vsebino – **Splošne knjižnice – zelene, trajnostne.**



Knjižnice delujemo v okolju, kjer trajnost ni več izbira, temveč pričakovanje – tako na ravni države kot mednarodnih usmeritev. Naša kompetenčna vsebina Splošne knjižnice – zelene, trajnostne, deluje kot povezovalni okvir, ki knjižnicam pomaga razumeti, kako njihove osnovne dejavnosti že prispevajo k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja in kako to učinkovito predstaviti javnosti, poleg tega pa skrbi za razvoj novih trajnostnih pristopov, izmenjavo izkušenj, krepitev vloge knjižnic kot pomembnih soustvarjalok trajnostnih usmeritev te ozaveščanje uporabnikov o ciljnih trajnostnega razvoja.

→ **Razstava Povezujemo ljudi, gradimo skupnost:**

Razstava na pročelju knjižnice je nudila kratek pregled poglobitvenih dejavnosti Goriške knjižnice. Poseben poudarek je bil na kompetenčni vsebini **Splošne knjižnice – zelene trajnostne**, saj sta bila projekta **Zelena knjižnica** in **Knjižnica semen** del programa **Evropske prestolnice kulture GO!2025**. Z namenom večje dostopnosti je bila razstava prek QR-kod na voljo tudi v italijanskem, nemškem in angleškem jeziku.

→ **Predstavitve kompetenčnih centrov in vsebin**

Na dogodku Predstavitve kompetenčnih centrov in vsebin, ki je potekal 19. marca 2025 v Mestni knjižnici Ljubljana, sta Saša Vidmar in Manja Pergar predstavljali našo kompetenčno vsebino Splošne knjižnice – zelene trajnostne, Knjižnico semen in Knjižnico reči. Predstavitve kompetenčnih vsebin in centrov so bile namenjene vsem zaposlenim v knjižnicah, da se seznanijo z vsebinami, ki jih območne knjižnice razvijamo ter z orodji, ki jih lahko posamezna knjižnica uporabi pri svojem vsakdanjem delu.

→ **Dnevi Goriške knjižnice in Dvodnevni strokovni mednarodni posvet »Where do we stand: libraries and sustainable development goals«**

V času med 12. in 16. majem 2025 smo organizirali pete Dneve Goriške knjižnice, ki smo jih posvetili šestim ciljem trajnostnega razvoja: Podnebni ukrepi, Odprava lakote, Zdravje in dobro počutje, Trajnostna mesta in skupnosti, Kakovostno izobraževanje in Življenje na kopnem.

Na 14 dogodkih in treh razstavah smo uporabnike ozaveščali o ciljih trajnostnega razvoja, jih seznanjali z aktualnimi okoljskimi in družbenimi izzivi, spodbujali razmislek o pomenu trajnostnega ravnanja v vsakdanjem življenju ter poudarjali vlogo posameznika in skupnosti pri ustvarjanju bolj trajnostne prihodnosti.

Poleg bogatega programa, namenjenega prebivalcem lokalne skupnosti, je 14. in 15. maja 2025 potekal strokovni mednarodni posvet z naslovom **»Where do we stand: libraries and sustainable development goals«** (del uradnega programa EPK).

→ **Anketa Cilji trajnostnega razvoja v slovenskih splošnih knjižnicah**

Izvedli smo anketo o stanju in napredku slovenskih splošnih knjižnic na področju uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja. Z anketno raziskavo smo želeli preučiti, kako uspešno slovenske splošne knjižnice sledijo ciljem trajnostnega razvoja, kako jih s svojim delom uresničujejo ter kje so na tem področju trenutno. Osredotočali smo se tako na storitve, ki jih knjižnice že izvajajo, kot tudi na prostorske, energetske in organizacijske vidike trajnostnega delovanja. Poleg trajnostnih vidikov nas je zanimal tudi širši kontekst delovanja knjižnic in njihov vpliv na skupnost. To vključuje tako prilagajanje potrebam uporabnikov kot razvoj dodatnih dejavnosti ter sodelovanje z drugimi institucijami. Od 58 slovenskih splošnih knjižnic jih je v anketi sodelovalo 36, anketo pa v celoti končalo 23.

→ **Posvetovanje sekcij ZBDS**

Rezultate raziskave Cilji trajnostnega razvoja v slovenskih splošnih knjižnicah sta koordinatorici območnih nalog, Saša Vidmar in Manja Pergar, predstavili na posvetovanju sekcij ZBDS s prispevkom **»Znanje danes, trajnost jutri: splošne knjižnice na misiji uresničevanja CTR«**.



→ **Knjižnica semen**

Projekt Knjižnica semen je na dogodku z naslovom **»Futuring Communities – collective practices of seeding, growing, mapping & imagination«** (Nova Gorica, 6. 11. 2025), ki je potekal v okviru Evropske prestolnice kulture, ter na dogodku **»Linking Libraries: Sustainability – Exchange Visit«** (Milano, 19.-20.11.2025), ki ga organizira EBLIDA v okviru projekta ELAN, predstavila Saša Vidmar.

→ **Knjižnica reči**

Nova storitev, ki je v Goriški knjižnici zaživela maja 2024, spodbuja uporabnike k trajnostnemu razmišljanju, zmanjšuje finančno breme posameznikov, spodbuja solidarnost med člani skupnosti in krepi socialno pravičnost. S tem se knjižnice še bolj uveljavljamo kot središča skupnosti in inovativne javne ustanove, ki ne skrbimo zgolj za dostop do informacij in znanja, temveč aktivno prispevamo k družbenim spremembam in okoljski odgovornosti.

3. KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA **DOMOZNANSKI PROJEKTI:**

- Digitalizacija
- Kamra
- Obrazi slovenskih pokrajin
- Skrito-odkrito-ohranjeno-dostopno

4. USMERJANJE IZLOČENEGA GRADIVA S SVOJEGA OBMOČJA

V skladu s strokovnimi navodili, ki jih sprejme nacionalna knjižnica, je Goriška knjižnica v letu 2025 iz splošnih knjižnic Goriškega območja prejela 11 seznamov odpisanega gradiva. Sezname so vsebovali 1.268 enot, izbrali smo jih 19, prejeli 18 in v knjižnično zbirko dodali 12.

7.3 OBMEJNOST

Goriška knjižnica Franceta Bevka izvaja naloge in projekte za podporo razvoja knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih v okviru knjižnične dejavnosti, ki je javna služba, tako da:

- zagotavlja dostopnost knjižničnega gradiva in storitev knjižnice za Slovence v zamejstvu,
- izvaja projekte bralne kulture ter informacijskega opismenjevanja za Slovence v zamejstvu,
- aktivno strokovno sodeluje s knjižnicami in ostalimi kulturnimi ustanovami na obmejnih območjih.

Program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih je sestavni del letnega programa dela in finančnega načrta knjižnice in je pripravljen v soglasju z osrednjo knjižnico Slovencev v Italiji, Narodno in študijsko knjižnico v Trstu (NŠK).

V sodelovanju z NŠK izvaja nakup gradiva v slovenskem jeziku za društvene, šolske in občinske knjižnice. Sredstva letno pridobi preko Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah, ki ga vsako leto pripravi Ministrstvo za kulturo RS in javnega razpisa za finančno podporo avtohtoni slovenski narodni skupnosti v zamejstvu Urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu.

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

Potujoča knjižnica Goriške knjižnice je v letu 2025 mesečno obiskovala tri postajališča v Goriški in Videmski pokrajini: Večstopenjsko šolo s slovenskim učnim jezikom v Doberdolu, Državno večstopenjsko šolo s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom v Špetru ter Osnovno šolo Ludvika Zorzuta v Bračanu. Vsako šolo je obiskala desetkrat. Poleg šolarjev potujočo knjižnico v Špetru in Bračanu obišejo tudi vzgojiteljice in otroci iz vrtca. Od oktobra 2025 dalje Potujoča knjižnica obiskuje tudi šolo in vrtec v **Pevmi**.

Popust pri članarini in brezplačni dostop do e-virov: V letu 2024 sta Narodna in študijska knjižnica (NŠK) ter Goriška knjižnica sklenili dogovor, ki omogoča članom ene knjižnice pridobitev članstva v drugi po znižani članarini. Člani NŠK, ki želijo postati člani Goriške knjižnice, morajo ob vpisu predložiti svojo člansko izkaznico, enako pa velja tudi obratno. Poleg tega sta se knjižnici dogovorili, da bodo člani NŠK brezplačno dostopali do vseh elektronskih virov Goriške knjižnice, brez potrebe po fizičnem obisku. Ponudba je vključevala raznovrstne slovenske e-knjige in zvočne e-knjige, dostop do številnih svetovnih e-časopisov, enciklopedijo Britannico in druge elektronske vire. V letu 2025 se je na tak način vpisalo 45 članov.

2. Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

Librilliamo Festival otroške literature Librilliamo vsako leto konec aprila oživi Gorico in njeno širšo pokrajino. Pod mentorstvom društva Centro Studium iz Gorice dijaki vodijo animirane delavnice, ure pravljic in predstavitve knjig za vrtce, osnovne in srednje šole. Zaradi uspeha se je festival v zadnjih letih razvil iz lokalnega dogodka v mednarodni projekt, s sodelovanjem šol, založb in knjižnic iz Avstrije in Madžarske. Poleg tega društvo organizira Teden otroške literature in projekt Librilliamo, kjer približno 50 dijakov pridobi veččine pripovedovanja pravljic, ki jih nato predstavlja v vrtcih, šolah, bolnišnicah, festivalih in drugih prireditvah.



- **Dogodek v Goriški knjižnici.** 24. marec 2025, skupina Librilliamo je izvedla nastop za otroke OŠ Kozara.
- **Festival Librilliamo.** Zaključek festivala se je odvil 5. aprila 2025 v gledališču Giuseppe Verdi v Gorici. S pripovedovanjem pravljic so nastopili mladi iz skupine Librilliamo in študenti iz vse Evrope. Posebno noto dogodku so dali športni zvezdniki, ki so skupaj z mladimi iz Librilliamo prebirali pravljice; Goriška knjižnica je bila sooblikovalka programa tako, da je za nastop zagotovila olimpijca Bojana Tokića.
- **Pravljična dneva s skupino Librilliamo.** Potujoča knjižnica je v začetku oktobra gostila mlade pripovedovalce iz projekta *Librilliamo*, ki so v okviru Evropske prestolnice kulture Nova Gorica–Gorica 2025 s pravljničnimi urami razveselili otroke in odrasle v Grgarju, na Trnovem in v Doberdobu. 6. oktobra 2025 so dijaki iz Italije skupaj z bibliobusom obiskali Osnovno šolo Grgar, vrtec in šolo na Trnovem ter VDC Trnovo. 9. oktobra 2025 je bibliobus zgodbe pripeljal še v Večstopenjsko šolo Doberdob.

3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

Projekt Primorci beremo združuje primorske knjižnice z obeh strani meje in spodbuja bralno kulturo, s poudarkom na slovenskem leposlovju za odrasle.

Sodelovanje med obmejnimi knjižnicami temelji predvsem na medsebojni pomoči pri iskanju gradiva za bralne sezname, skupnih prizadevanjih pri nakupu gradiva in organizaciji zaključnih prireditev. Leta 2017 se je Knjižnici Damirja Feigla pri projektu pridružila Občinska knjižnica Sovodnje, pri čemer Goriška knjižnica nudi stalno pomoč pri izposoji in nakupu manjkajočih knjig. V letu 2024 se je pridružila tudi Občinska knjižnica Doberdob. Zaključna prireditev, ki jih od leta 2020 izmenično prirejamo v prostorih Goriške knjižnice Franceta Bevka in Feiglove knjižnice v Gorici, je v letu 2025 potekala v Knjižnici Damirja Feigla v Gorici.



Delavnice za otroke. V novembru je Knjižnica Damira Feigla v sodelovanju z Goriško knjižnico izvedla delavnice z ilustratorko Dunjo Jogan. Srečanja so bila v slovenskih šolah v Štandrežu, Pevmi in Osnovni šoli Otona Župančiča v Gorici. Vabljeni so bili 2. in 3. razredi, otroci so spoznali, kaj dela ilustratorka in kaj dela založnik (prisotna je bila tudi Nadja Roncelli iz založbe Mladika), nato so ustvarjali z barvami.



Srečanje bralnih klubov. Organizirali smo prvo srečanje bralnih klubov, ki delujejo v slovenskih knjižnicah v Gorici in Novi Gorici. Srečanje je potekalo 16. oktobra 2025 je v prostorih Knjižnice Damira Feigla v Gorici. Gostja je bila prevajalka Anita Jadrič.

8 ZAPOSLENI, ODPRTOST, INVESTICIJE

8.1 ZAPOSLENI

V Goriški knjižnici je bilo 31. decembra 2025 **zaposlenih 51 delavcev** (EPZ: 45 delavcev – 14 delavcev zaposlenih za krajši delovni čas) v sestavi:

- **Uprava (direktor, računovodja, poslovni sekretar): 3**
- **Strokovni delavci (bibliotekar, višji knjižničar, knjižničar, knjižničar šofer bibliobusa): 39**
 - **EPZ: 35,25 strokovnih delavcev**
 - Opravljajo strokovno delo v osrednji in potujoči knjižnici ter krajevnih knjižnicah
- **Tehnični delavci (sistemski operater VI, tehnični delavec V, manipulant IV, receptor IV, čistilka III, čistilka II): 9**
 - **EPZ: 6,75 delavcev** (1 čistilka je zaposlena 0,75, 2 čistilki po 0,5; 2 hišnika po 0,5)
 - Skrbijo za tehnično vzdrževanje stavbe (čiščenje, vzdrževalna dela v objektu in okolici), ki skupno meri 6.177 m² (knjižnica: 4.569 m², garaža: 1.608 m², površina zemljišča: 5.033), krajevne knjižnice in celoten IKT sistem vseh enot knjižnice.

Izobrazba zaposlenih (december 2025): 51

- VII. in VI. stopnja izobrazbe: **34 = 67%**
- V., IV. in nižja stopnja izobrazbe: **17 = 33%**

Izobrazba strokovnih delavcev (december 2025): 39

- VII. in VI. stopnja izobrazbe: **30 = 77%**
- V., IV. in nižja stopnja izobrazbe: **9 = 23%**

Tabela 46: Kadrovska struktura v Goriški knjižnici v letu 2023 (31. 12. 2025)

	IV. in nižja stopnja izobrazbe	V. stopnja izobrazbe	VI. stopnja izobrazbe	VII. stopnja izobrazbe	SKUPAJ	%
Uprava			1	2	3	6
Tehnični delavci	6	2	1		9	18
Strokovni delavci		9	2	28	39	76
SKUPAJ	6	11	4	30	51	
%	33			67		

ZAPOSLOVANJE: V letu 2025 ni bilo zaposlovanja dodatnih delavcev. Nadomestili smo samo delavce, ki so se upokojili ali odpovedali delovno razmerje ter delavce na daljši bolniški odsotnosti.

Skladno z odločbo Ministrstva za kulturo o **izpolnjevanju pogojev za izvajanje knjižnične javne službe** ugotavljamo manko zaposlenih v krajevnih knjižnicah in sicer:

- **Krajevna knjižnica I.** (najmanj en strokovni knjižničarski delavec) - pogojev ne dosega: **Krajevna knjižnica Miren, Krajevna knjižnica Solkan in Krajevna knjižnica Šempeter.**
- **Krajevna knjižnica II.** (najmanj 0,5 strokovnega knjižničarskega delavca) - pogojev ne dosega: **Krajevna knjižnica Bilje, Krajevna knjižnica Branik, Krajevna knjižnica Deskle, Krajevna knjižnica Kanal, Krajevna knjižnica Prvačina in Krajevna knjižnica Renče.**

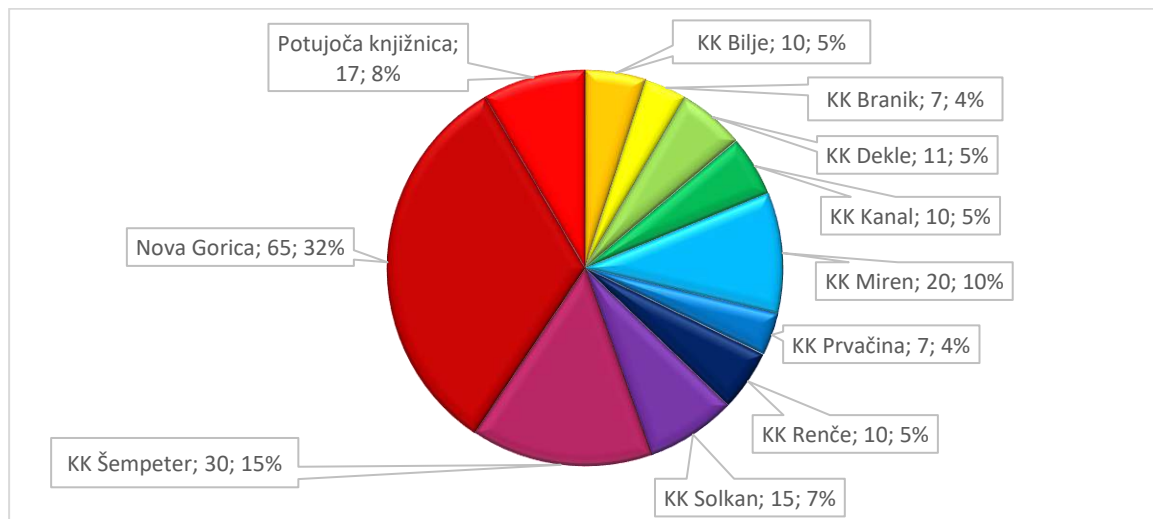
JAVNA DELA: V letu 2025 nismo imeli zaposlenih javnih delavcev.

IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH: Izobraževanje zaposlenih je eden ključnih dejavnikov pri uresničevanju strateških usmeritev knjižnice, zato skrbimo za permanentno izobraževanje zaposlenih.

8.2 OBRATOVALNI ČAS

Tabela 47: Urnik enot Goriške knjižnice v letu 2025

Urnik	PON	TOR	SRE	ČET	PET	SOB	ure/teden
Osrednja knjižnica	7.00–19.00	7.00–19.00	7.00–19.00	7.00–19.00	7.00–19.00	8.00–13.00	65 ur
poletni urnik	7.00–19.00	7.00–19.00	7.00–19.00	7.00–19.00	7.00–19.00		
KK Bilje			13.00-18.00		10.00-15.00		10 ur
poletni urnik			15.00-18.00				
KK Branik				11.00-18.00			7 ur
poletni urnik				11.00-18.00			
KK Deskle		15.30-18.00		15.30-18.00	8.00-14.00		11 ur
poletni urnik		15.30-18.00			8.00-14.00		
KK Kanal		13.00-18.00	9.00-14.00				10 ur
poletni urnik			13.00-18.00				
KK Miren	13.00-18.00	9.00-14.00	9.00-14.00		13.00-18.00		20 ur
poletni urnik		9.00-14.00			13.00-18.00		
KK Prvačina	11.00-18.00						7 ur
poletni urnik	11.00-18.00						
KK Renče	8.00-12.00		12.00-18.00				10 ur
poletni urnik			12.00-18.00				
KK Solkan		13.00-18.00	13.00-18.00		10.00-15.00		15 ur
poletni urnik		13.00-18.00			10.00-15.00		
KK Šempeter	9.00-15.00	9.00-15.00	13.00-19.00	13.00-19.00	9.00-15.00		30 ur
poletni urnik	9.00-15.00			13.00-19.00			
Potujoča knjižnica							Po razporedu



Slika 33 Tedenska odprtost enot Goriške knjižnice v letu 2025

Odprtost Goriške knjižnice temelji na **Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic**³⁷, **Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe**³⁸ in **Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice**³⁹. Zadnja sprememba Uredbe posega tudi v obratovalni čas in v 13. členu (minimalni obseg obratovalnega časa) določa:

Obratovalni čas enot splošne knjižnice:

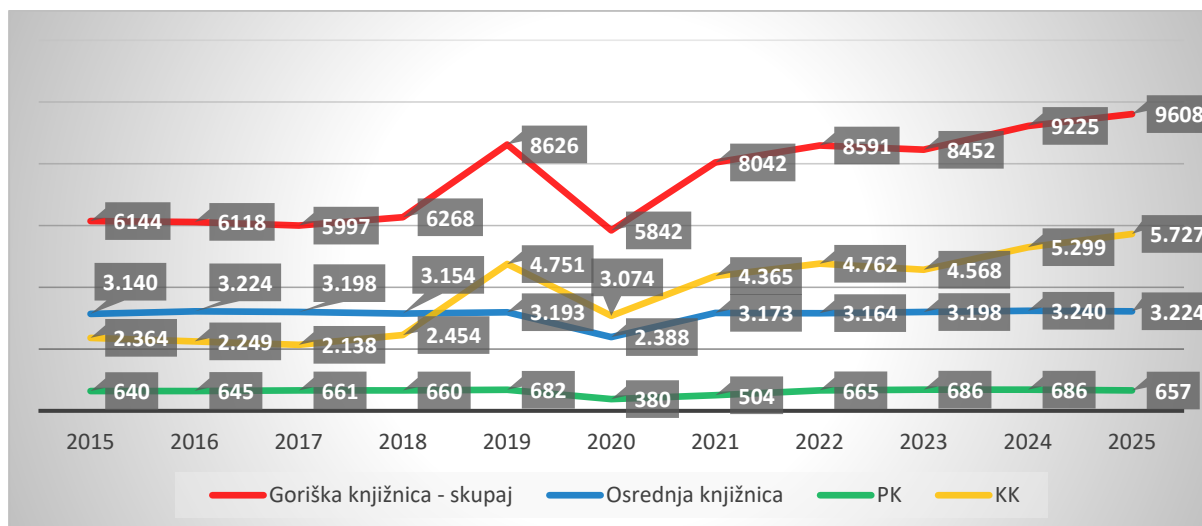
- **osrednja enota**: šest dni v tednu, najmanj 45 ur tedensko,
- **krajevna knjižnica I** - enota v naseljih z več kot 2.500 prebivalci: najmanj 20 ur tedensko,
- **krajevna knjižnica II** - enota v naseljih do 2.500 prebivalcev: najmanj 10 ur tedensko,
- **bibliobus**: obisk vsakega postajališča najmanj enkrat mesečno,
- **lokacija premične zbirke**: najmanj štiri ure tedensko.

Skladno z odločbo Ministrstva za kulturo o **izpolnjevanju pogojev za izvajanje knjižnične javne službe** ugotavljamo potrebo po večji odprtosti v naslednjih enotah:

- **Krajevna knjižnica Branik in Krajevna knjižnica Prvačina**: po mnenju NUKa in Ministrstva za kulturo ne izpolnjujeta pogoja o minimalni odprtosti, zato ne sodita med organizacijski enoti krajevne knjižnice II, skladno z Uredbo sta navedeni knjižnici ugotovljeni kot lokaciji premične zbirke.
- **Krajevna knjižnica Solkan**: ne izpolnjuje pogojev za krajevno knjižnico I, izpolnjuje pogoje za krajevno knjižnico II.

Leto 2025:

- **Osrednja knjižnica** je bila tedensko odprta 65 ur, skupaj je bila v letu 2024 odprta **3.224 ur**, kar je 16 ur manj kot leta 2024 (2024: 3.240).
- **Potujoča knjižnica**: Odprtost je znašala 69 ur mesečno, skupaj so na terenu opravili **657 ur** (čas vožnje bibliobusa ni všteti).
- **Krajevne knjižnice** so bile skupaj odprte **5.727 ur**, kar je 428 ur več kot v letu 2024 (2024: 5.299).
- **Skupna odprtost Goriške knjižnice znaša 9.608 ur**, kar je 383 ur več kot leta 2024 (2024: 9.225).



Slika 34 Letna odprtost enot Goriške knjižnice v letih 2015-2025 (v urah)

³⁷ Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/2003 in 162/2022)

³⁸ Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)

³⁹ Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028) (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2018)

8.3 INVESTICIJE

NABAVA IN MONTAŽA IKT OPREME: Poleg rednega vzdrževanja računalniške opreme smo dodatno pripravili oz. pridobili:

- Nakup in montaža računalniške opreme;
- Pridobitev opreme iz poziva Ministrstva za kulturo za nakup IKT opreme 2025: računalniki in bralniki;
- Nakup licenc Office 365 ter vzpostavitev »oblaka« (Onedrive);
- Prenova sistema nadzornih kamer;
- Interventna menjava požarnega zidu in računalniške mreže;
- Tekoče vzdrževanje računalniške opreme in sistemov.

NADGRAJEVANJE IN POPRAVILA OPREME:

- Popravila in montaža raznih regalov, polic ter omar v pritličju in prvem nadstropju ter ostala manjša popravila v knjižnici;
- Menjava in montaža projektorja in premičnega ozvočenja v dvorani;
- Menjava mikrofонов v osrednjem prireditvenem prostoru v pritličju.

VZDRŽEVALNA DELA NA OBJEKTU IN V OKOLICI: Poleg vseh rednih vzdrževalnih in ostalih intervencijskih del na objektu GKFB so bila opravljena še naslednja večja dela:

- Različna popravila osebne dvigala – vedno več težav in potrebnih popravil osebne dvigala – NUJNA MENJAVA;
- Menjava zunanjih luči;
- Generalno čiščenje vseh steklenih površin;
- Zamenjava vseh nadzornih kamer v knjižnici vključno z vsemi pripadajočimi instalacijami;
- Popravilo agregata;
- Menjava filtrov prezračevanja;
- Menjava večjega števila žarnic (preko 250 kosov – LED tehnika);
- Urejanje okolice in atrija, vzdrževanje klopi v atriju;
- Ostala vzdrževalna dela, pomoč pri nabavi različnih materialov.

KRAJEVNE KNJIŽNICE IN POTUJOČA KNJIŽNICA: V krajevnih knjižnicah smo opravili manjša popravila ter skrbeli za IKT opremo. V potujoči knjižnici smo v letu 2024 pridobili nov bibliobus.

- KK Prvačina: zaključek prenove opreme – menjava knjižnih polic in ureditev prostora za strokovnega delavca.
- KK Renče: menjava zastarele opreme in računalnika.

Preko poziva Ministrstva za kulturo 2025 smo pridobili e-bralnike za enote: KK Bilje, KK Deskle, KK Kanal, KK Miren, KK Solkan, KK Šempeter in potujočo knjižnico.

FINANČNO IN RAČUNOVODSKO POROČILO

1 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ZA LETO 2025

Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica deluje kot javni zavod na področju kulture, skladno z določbami Zakona o knjižničarstvu in Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Javni zavod se uvršča med pravne osebe javnega prava – določene uporabnike enotnega kontnega načrta. Ustanoviteljice zavoda so Mestna občina Nova Gorica, Občina Šempeter - Vrtojba, Občina Brda, Občina Kanal ob Soči, Občina Miren - Kostanjevica ter Občina Renče – Vogrsko.

Sredstva za delovanje zavoda smo pridobili na podlagi sprejetega letnega načrta za leto 2025 ter sklenjenih pogodb z ustanovitelji oziroma financerji.

Pri finančnem poslovanju in sestavljanju finančno-računovodskega dela poslovnega poročila smo poleg Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 49/2005 z dne 18. 5. 2005) ter Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 99/2011 z dne 6. 12. 2011 ter Uradni list RS, št. 18/2024 z dne 1. 3. 2024) upoštevali še naslednje zakone in predpise:

- Zakon o javnih financah (UL RS št. 79/99, in nasl.),
- Zakon o računovodstvu (UL RS št. 23/99 in nasl.),
- Pravilnik o računovodstvu Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica,
- Slovenske računovodske standarde (UL RS št. 118/05, in nasl.),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS št. 115/02, in nasl.),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (UL RS št. 134/03, in nasl.),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS št. 54/02, in nasl.),
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu (UL RS št. 117/02, in nasl.),
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (UL RS št. 45/05, in nasl.),
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (UL RS št. 40/12, in nasl.),
- Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2024 in 2025 (UL RS št. 104/24, 17/25 – ZFO-1E, 32/25 – ZJU-1 in 95/25 – ZIPRS2627).

Računovodsko poročilo, ki smo ga predložili AJPEŠ-u, zajema naslednje izkaze:

1. Bilanco stanja s prilogama:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

2. Izkaze prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov s prilogami:

- Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
- Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov

Prihodki knjižnice so sestavljeni iz:

- poslovnih prihodkov:
 - javni prihodki za opravljanje dejavnosti javnih služb (proračunske dotacije občin ustanoviteljic, Ministrstva za kulturo ter drugih občin in ministrstev),
 - nejavni prihodki, pridobljeni z opravljanjem javnih služb (zamudnine, članarine, opomini, odškodnine, fotokopiranje, medknjižnična izposoja, prihodki od izvedenih izobraževanj, prodaje torbic, odpadnega materiala ...),
- finančnih prihodkov,
- drugih prihodkov,
- prevrednotovalnih poslovnih prihodkov.

Stroške evidentiramo po naravnih vrstah:

- stroški materiala,
- stroški storitev,
- stroški amortizacije,
- stroški dela,
- drugi stroški.

Stroške vodimo na analitičnih kontih glavne knjige. Analitični konti so prilagojeni potrebam knjižnice. Po potrebi se posameznemu projektu dodeli stroškovno mesto.

2 KRATEK PREGLED PREJETIH IN PORABLJENIH SREDSTEV V LETU 2025

Tabela 48: Povzetek virov financiranja in namen porabe v letu 2025

Viri ...	za stroške dela	za stroške materiala in storitev	za nakup gradiva	za opremo, DI	na nakup bibliobusa	Skupaj	%	Presežek 2026
Mestna občina Nova Gorica	1.056.252	238.000	97.600	25.000		1.416.852	55,26%	
Občina Šempeter-Vrtojba	130.213	10.165	19.700			160.078	6,24%	
Občina Brda	83.000	9.310	18.000			110.310	4,30%	
Občina Kanal ob Soči	94.000	8.740	17.000			119.740	4,67%	
Občina Miren - Kostanjevica	101.480	8.360	15.500			125.340	4,89%	
Občina Renče - Vogrsko	72.674	7.125	13.800			93.599	3,65%	
Ministrstvo za kulturo	110.857	25.500	91.037	1.801		229.195	8,94%	
Urad RS za Slovence v zamejstvu		6.500	2.250			8.750	0,34%	
Ministrstvo za kulturo - nacionalna koordinacija	6.000	-				6.000	0,23%	
Prihodki od prodaje (članarine, zamudnine ...)		147.145		1.120		148.265	5,78%	25.609
Finančni in drugi prihodki (odškodnine, prejete obresti ...)		10.984		277,94		11.262	0,44%	
Prodaja odpisanih knjig			1.655			1.655	0,06%	
GO! 2025		15.127		4.873		19.999	0,78%	
Donacije		1.800				1.800	0,07%	
JAK, Olimpijski komite Slovenije	2.228	921		2.851		6.000	0,23%	
Prispevek knjižnic			2.263			2.263	0,09%	
ERASMUS+		2.894				2.894	0,11%	
Prispevek osrednjih območnih knjižnic - nacionalna koordinacija	46.644	7.356				54.000	2,11%	
Refundacije ZZS	37.497					37.497	1,46%	
Poraba presežka preteklih let				8.486		8.486	0,33%	
SKUPAJ PREJETA SREDSTVA	1.740.844	499.927	278.805	44.409	-	2.563.985	100,00%	25.609
poraba v %	67,90%	19,50%	10,87%	1,73%	0,00%	100,00%		

Glavni vir financiranja našega zavoda je Mestna občina Nova Gorica s 55,26 % vseh sredstev. Sledi ji Ministrstvo za kulturo s 9,17 %. Sredstva, pridobljena s prihodki od prodaje (članarine, zamudnine ...), znašajo 6,29 % vseh sredstev. Za stroške dela smo porabili 67,90 % vseh sredstev na voljo, za stroške materiala in storitev 19,50 %, za nakup gradiva 10,87 %, za nakup opreme pa 1,73 % vseh sredstev, ki so bila na voljo v letu 2025.

Tabela 49: Primerjava vseh prihodkov in sredstev, prejetih za realizacijo investicij, v letih 2022-2025

Financiranje tekočih stroškov ter investicij	2025	2024	2023	2022	Indeks 2025/2024
Mestna občina Nova Gorica	1.416.852	1.517.561	1.279.078	1.199.406	93
Občina Šempeter-Vrtojba	160.078	177.208	134.245	123.200	90
Občina Brda	110.310	127.777	98.688	91.152	86
Občina Kanal ob Soči	119.740	134.602	105.400	97.313	89
Občina Miren-Kostanjevica	125.340	139.651	110.889	101.576	90
Občina Renče-Vogrsko	93.599	106.346	72.800	71.197	88
Ministrstvo za kulturo, Urad RS za Slovence v	243.945	189.463	369.470	193.056	129
Prihodki od prodaje (članarine, zamudnine ...)	148.265	148.840	129.613	112.186	100
Finančni in drugi prihodki (odškodnine, prejete	11.262	6.473	21.809	4.938	174
Prodaja odpisanih knjig	1.655	2.294	2.062	518	72
Poraba presežka preteklih let	8.486	530	27.078	12.102	1.600
Donacija, prispevek knjižnic območja	4.063	4.660		3.440	87
ERASMUS+	2.894	8.556			34
GO! 2025	19.999	38.040	1.959		53
JAK, Olimpijski komite Slovenije, LAS	6.000	5.000	439		120
Prispevek osrednjih območnih knjižnic - nacionalna	54.000	54.000	45.000		100
Refundacije ZZS	37.497	37.970	20.790		99
SKUPAJ PREJETA SREDSTVA	2.563.985	2.698.970	2.419.320	2.029.692	95

Celotni proračun javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica je bil v letu 2025 za 5 % nižji kot v letu 2024.

BILANCA STANJA

Bilanca stanja prikazuje podatke o stanju sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31. 12. 2025.

Tabela 50: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2025

v EUR s centi

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	2.522.273,53	2.785.077,87
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	8.679,95	8.685,66
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	6.892,33	7.407,18
02	NEPREMIČNINE	004	6.652.925,43	6.652.925,43
03	POPRAVEK VREDNOSTI ZGRADB	005	4.674.118,87	4.474.300,27
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	10.122.748,05	10.190.017,79
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	9.581.068,70	9.584.843,56
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0,00	0,00
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0,00	0,00
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0,00	0,00
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0,00	0,00
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	340.346,50	286.014,29
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI	013	7.962,80	5.526,00
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	152.717,47	119.602,46
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	2.907,60	3.475,60
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	37,93	37,93
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	174.735,53	153.117,99
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0,00	0,00
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0,00	0,00
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	1.985,17	4.254,31
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0,00	0,00
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	0,00	0,00
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0,00	0,00
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0,00	0,00
31	ZALOGE MATERIALA	025	0,00	0,00
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0,00	0,00
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA	027	0,00	0,00
34	PROIZVODI	028	0,00	0,00
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0,00	0,00
36	ZALOGE BLAGA	030	0,00	0,00
37	DRUGE ZALOGE	031	0,00	0,00
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	2.862.620,03	3.071.092,16
99	IZVENBILANČNA EVIDENCA	033	0,00	0,00

Tabela se nadaljuje.

Členitev kontov 1	Naziv konta 2	Oznaka za AOP 3	Znesek	
			Tekočega leta 4	Prejšnjega leta 5
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	203.526,68	168.963,06
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0,00	0,00
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	125.692,45	112.468,31
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	53.382,18	30.681,40
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	23.529,55	21.308,87
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	922,50	1.610,13
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0,00	0,00
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0,00	0,00
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0,00	0,00
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	0,00	2.894,35
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	2.659.093,35	2.902.129,10
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0,00	0,00
91	REZERVNI SKLAD	046	0,00	0,00
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0,00	0,00
93	REZERVACIJE	048	0,00	0,00
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0,00	0,00
9410	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	050	0,00	0,00
9411	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za finančne naložbe	051	0,00	0,00
9412	Presežek prihodkov nad odhodki	052	0,00	0,00
9413	Presežek odhodkov nad prihodki	053	0,00	0,00
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0,00	0,00
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0,00	0,00
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	2.595.332,29	2.861.293,46
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0,00	0,00
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	63.761,06	40.835,64
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0,00	0,00
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	2.862.620,03	3.071.092,16
99	IZVENBILANČNA EVIDENCA	061	0,00	0,00

2.1 POJASNILA K BILANCI STANJA

Sredstva se v bilanci stanja delijo na dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju, kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve ter zaloge.

Obveznosti do virov sredstev pa so razdeljena na kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve ter lastne vire in dolgoročne obveznosti.

2.1.1 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Tabela 51: Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev

v EUR s centi											
Naziv konta	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (3.1.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	16.851.628,88	14.066.551,01	400.837,72	0,00	468.113,17	468.113,17	663.642,06	2.522.273,53	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	8.685,66	7.407,18	1.774,10	0,00	1.779,81	1.779,81	1.264,96	1.787,62	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	704	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	705	6.652.925,43	4.474.300,27	0,00	0,00	0,00	0,00	199.818,60	1.978.806,56	0,00	0,00
F. Oprema	706	1.886.947,84	1.281.773,61	42.635,11	0,00	292.312,51	292.312,51	106.129,99	541.679,35	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	8.303.069,95	8.303.069,95	356.428,51	0,00	174.020,85	174.020,85	356.428,51	0,00	0,00	0,00
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709+710+711+712+713+714+715)	708	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	712	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	713	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	714	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717+718+719+720+721+722+723)	716	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	720	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	721	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	722	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Neodpisana vrednost neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju na dan 31. 12. 2025 znaša 2.522.274 EUR.

Tabela 52: Pregled dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju na dan 31. 12. 2025

Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Neodpisana vrednost
Neopredmetena sredstva v upravljanju Mestne	8.680	6.892	1.788
Nepremičnine v upravljanju Mestne občine Nova	6.454.682	4.633.975	1.820.708
Oprema, druga OOS in DI v upravljanju Mestne občine	9.623.009	9.462.597	160.413
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu Mestna občina Nova Gorica	257.875	51.679	206.197
Nepremičnine v upravljanju občine Šempeter -	198.243	40.144	158.099
Oprema, druga OOS in DI v upravljanju občine	27.935	23.910	4.025
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina	49.940	10.008	39.932
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina	45.387	9.100	36.288
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina	42.136	8.450	33.686
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina	40.982	8.215	32.767
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina	35.483	7.111	28.372
SKUPAJ	16.784.353	14.262.080	2.522.274

Nabavna vrednost sredstev se je povečala za nove nakupe ter zmanjšala za odpise. Pri knjižničnem gradivu pa še za vrednost zamen, darov, obveznih izvodov, starega fonda ter lastnih izdaj. Popravek vrednosti se je povečal za amortizacijo, zmanjšal pa za odpise.

Amortizacija neopredmetenih osnovnih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in poslovne zgradbe, ki smo jo pokrili v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od Mestne občine Nova Gorica, je v letu 2025 znašala 270.164,53 EUR. Od tega je amortizacija dolgoročnih premoženjskih pravic (licence za računalniške programe) znašala 1.264,96 EUR, amortizacija zgradbe 193.871,28 EUR, amortizacija opreme 38.369,16 EUR, amortizacija drobnega inventarja 2.277,10 EUR, amortizacija novega bibliobusa s pripadajočo opremo pa 34.382,03 EUR.

Amortizacija neopredmetenih osnovnih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in poslovne zgradbe, ki smo jo pokrili v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Šempeter - Vrtojba, je v letu 2025 znašala 15.186,63 EUR. Od tega je amortizacija zgradbe KK Šempeter znašala 5.947,32 EUR, amortizacija opreme v KK Šempeter 2.275,08 EUR, amortizacija DI v KK Šempeter 305,85 EUR, amortizacija novega bibliobusa s pripadajočo opremo pa 6.658,38 EUR.

Amortizacija, ki smo jo pokrili v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Brda, je v letu 2025 znašala 6.050,74 EUR. Celotna vrednost se nanaša na amortizacijo novega bibliobusa s pripadajočo opremo.

Amortizacija, ki smo jo pokrili v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Kanal ob Soči, je v letu 2025 znašala 5.616,99 EUR. Celotna vrednost se nanaša na amortizacijo novega bibliobusa s pripadajočo opremo.

Amortizacija, ki smo jo pokrili v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Miren-Kostanjevica, je v letu 2025 znašala 5.463,74 EUR. Celotna vrednost se nanaša na amortizacijo novega bibliobusa s pripadajočo opremo.

Amortizacija, ki smo jo pokrili v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Renče-Vogrsko, je v letu 2025 znašala 4.730,92 EUR. Celotna vrednost se nanaša na amortizacijo novega bibliobusa s pripadajočo opremo.

Inventurna komisija je s stanjem na dan 31. 12. 2025 popisala vsa sredstva in obveznosti do virov sredstev. Komisija ni ugotovila odstopanj med dejanskim in knjižnim stanjem popisanih sredstev.

Po poročilu in sklepih smo iz uporabe izločili (prodali) star bibliobus z opremo po nabavni vrednosti 265.420,24 EUR, zastarelo, iztrošeno ter poškodovano opremo, ki ni bila več primerna za uporabo v vrednosti 23.919,41 EUR. Izločili smo tudi drobni inventar v vrednosti 2.972,86 EUR ter različne stare računalniške licence v vrednosti

1.779,81 EUR. Večina te opreme se odpelje na uničenje. Vsa odpisana oprema je bila v celoti amortizirana in brez sedanje vrednosti.

V času inventure je komisija po potrebi predlagala zamenjavo nahajališč osnovnih sredstev ter zamenjala nalepke z inventarnimi števkami na tistih osnovnih sredstvih, kjer je bilo to potrebno.

Knjižnično gradivo je izkazano med drobnim inventarjem in je bilo ob nabavi v celoti odpisano (amortizacija 2025 je znašala 278.805 EUR).

Tabela 53: Nabavna vrednost knjižničnega gradiva na dan 31. 12. 2025

Opis	V enotah	EUR
Nabavna vrednost gradiva 31. 12. 2024	511.424	8.303.069,95
(prirast 2025 - odpis 2025)	3.865	182.407,66
Stanje po popisu 31. 12. 2025	515.289	8.485.477,61

Knjižnična zbirka na dan 31. 12. 2025 šteje 515.289 inventarnih enot v vrednosti 8.485.477,61 EUR.

Tabela 54: Pregled pridobitev in odpisov gradiva glede na način nabave v letu 2025

	Nakup	Zamena	Dar	Obvezni izvod	Stari fond	Lastna izdaja	Skupaj
ENOTE GRADIVA							
Pridobitev 2025	10.947	0	1.506	1.937	0	3	14.393
Odpis 2025	7.897	58	1.121	1.449	2	1	10.528
Prirast 2025	3.050	-58	385	488	-2	2	3.865
VREDNOST GRADIVA							
Pridobitev 2025	278.804,76	0,00	31.764,43	45.788,79	0,00	70,53	356.428,51
Odpis 2025							158.200,20
Odpis 2025 E-VIRI							15.699,88
Odpis posredni stroški nabave 2025							120,77
Prirast 2025							182.407,66

Popisna komisija je predlagala za odpis 10.528 enot knjižničnega gradiva. Pri izločanju in odpisu je komisija ravnala v skladu z določili Navodil za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, v skladu z internim Pravilnikom o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij ter v skladu s Pravilnikom o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva. Odpisano (izločeno) gradivo je poškodovano, neuporabno in zastarelo.

Tabela 55: Pregled dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju po neodpisani vrednosti - 2025 in 2024

Vrsta dolgoročnega sredstva	Nedpisana vrednost 31.12.2025	Nedpisana vrednost 31.12.2024	Indeks 2025 / 2024
Neopredmetena sredstva v upravljanju Mestne občine Nova Gorica	1.788	1.278	140
Nepremičnine v upravljanju Mestne občine Nova Gorica	1.820.708	2.014.579	90
Oprema, druga OOS in DI v upravljanju Mestne občine Nova Gorica	160.413	158.730	101
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu Mestna občina Nova Gorica	206.197	240.579	86
Nepremičnine v upravljanju občine Šempeter - Vrtojba	158.099	164.046	96
Oprema, druga OOS in DI v upravljanju občine Šempeter - Vrtojba	4.025	6.300	64
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina Šempeter - Vrtojba	39.932	46.590	86
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina Brda	36.288	42.338	86
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina Kanal ob Soči	33.686	39.303	86
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina Miren-Kostanjevica	32.767	38.231	86
Vozilo potujoče knjižnice z opremo v deležu občina Renče-Vogrsko	28.372	33.103	86
SKUPAJ	2.522.274	2.785.078	91

Neodpisana vrednost dolgoročnih sredstev je v primerjavi z letom 2024 za 9 % manjša.

Tabela 56: Pregled virov financiranja za nakup osnovnih sredstev (razen gradiva) za leto 2025

Vir financiranja OS in DI (razen knjižničnega gradiva)	Vrednost	%
Mestna občina Nova Gorica	25.000	56,29%
GO! 2025	4.873	10,97%
JAK	2.851	6,42%
Ministrstvo za kulturo	1.801	4,06%
Občina Šempeter-Vrtojba za KK Šempeter	-	0,00%
Poraba presežka preteklih let, lastna sredstva, odškodnine	9.884	22,26%
SKUPAJ	44.409	100,00%

Mestna občina Nova Gorica je financirala 56,29 % vrednosti nakupa vseh osnovnih sredstev v letu 2025, s presežkom preteklih let, drugimi lastnimi sredstvi ter odškodninami s strani zavarovalnice smo financirali 22,26 % vrednosti nakupov, s pomočjo javnega zavoda GO! 2025 pa 10,97 %.

V letu 2025 smo zaključili oziroma izvedli naslednje investicije:

- zaključek investicije v videonadzor (2.684,00 EUR),
- prenova zunanje razsvetljave (8.988,60 EUR),
- nakup različne računalniške opreme in požarnega zidu (22.609,79 EUR),
- projektorji in ozvočenje (9.474,73 EUR),
- oprema za vzdrževanje (652,09 EUR).

Tabela 57: Primerjava nakupa osnovnih sredstev med letoma 2025 in 2024

Vir financiranja OS in DI (razen knjižničnega gradiva)	2025	2024	Indeks
Mestna občina Nova Gorica	25.000	205.770	12
Občina Šempeter - Vrtojba	-	31.833	-
Občina Brda	-	28.467	-
Občina Kanal ob Soči	-	26.511	-
Občina Miren - Kostanjevica	-	25.636	-
Občina Renče - Vogrsko	-	22.124	-
Ministrstvo za kulturo, Nacionalna koordinacija	1.801	2.443	74
Urad RS za Slovence v zamejstvu	-	-	-
GO! 2025	4.873	16.000	30
JAK	2.851	2.660	107
Poraba presežka preteklih let, lastna sredstva, odškodnine	9.884	6.563	151
SKUPAJ	44.409	368.007	12

Skupna vrednost nabavljenih osnovnih sredstev (ni vključeno knjižnično gradivo) je bila v letu 2025 za 323.598 EUR oziroma 88 % nižja kot v preteklem letu (zaključek investicije v nov bibliobus).

Tabela 58: Pregled virov financiranja za nakup knjižničnega gradiva za leto 2025

Vir financiranja knjižničnega gradiva	Vrednost 2025	%	Vrednost 2024	%
Mestna občina Nova Gorica	97.600	35,01%	97.600	37,66%
Občina Šempeter - Vrtojba	19.700	7,07%	19.700	7,60%
Občina Brda	18.000	6,46%	18.000	6,95%
Občina Kanal ob Soči	17.000	6,10%	17.000	6,56%
Občina Miren - Kostanjevica	15.500	5,56%	15.500	5,98%
Občina Renče - Vogrsko	13.800	4,95%	13.800	5,32%
Ministrstvo za kulturo	93.287	33,46%	72.623	28,02%
Finančni in drugi prihodki (odškodnine, prejete obresti ...)	-	0,00%	-	0,00%
Prodaja odpisanih knjig	1.655	0,59%	2.294	0,88%
Poraba presežka preteklih let	-	0,00%	-	0,00%
Prispevek knjižnic območja	2.263,05	0,81%	2.660	1,03%
SKUPAJ	278.805	100,00%	259.177	100,00%

Največ sredstev za financiranje nakupa knjižničnega gradiva smo v letu 2025 pridobili s strani Mestne občine Nova Gorica (35,01 %) ter s strani Ministrstva za kulturo (33,46 %), sledijo ostale občine z 30,13 % ter nakup iz prodaje odpisanih knjig in prispevka drugih knjižnic (1,41 %).

Tabela 59: Pregled virov financiranja za nakup knjižničnega gradiva za leto 2025 ter primerjava z letom 2024

Vir financiranja knjižničnega gradiva	Vrednost 2025	Vrednost 2024	Indeks
Mestna občina Nova Gorica	97.600	97.600	100
Občina Šempeter - Vrtojba	19.700	19.700	100
Občina Brda	18.000	18.000	100
Občina Kanal ob Soči	17.000	17.000	100
Občina Miren - Kostanjevica	15.500	15.500	100
Občina Renče - Vogrsko	13.800	13.800	100
Ministrstvo za kulturo	93.287	72.623	128
Finančni in drugi prihodki (odškodnine, prejete obresti ...)	-	-	
Prodaja odpisanih knjig	1.655	2.294	72
Poraba presežka preteklih let	-	-	
Prispevek knjižnic območja	2.263	2.660	85
SKUPAJ	278.805	259.177	108

V letu 2025 je bilo nabavljene za 8 % več gradiva kot v letu 2024. Iz presežkov preteklih let nismo financirali nakupa knjižničnega gradiva.

Knjižnično gradivo je izkazano med drobnim inventarjem in je ob nabavi v celoti odpisano (amortizacija 2025 je znašala 278.804,76 EUR).

Tabela 60: Primerjava realiziranih ter planiranih prihodkov za nakup knjižničnega gradiva v letu 2025

Viri	Realizacija 2025- Nakup gradiva	Finančni načrt 20245- Nakup gradiva	Indeks 2025 Realizacija/Načrt
Mestna občina Nova Gorica	97.600	97.600	100
Občina Šempeter - Vrtojba	19.700	19.700	100
Občina Brda	18.000	18.000	100
Občina Kanal ob Soči	17.000	17.000	100
Občina Miren - Kostanjevica	15.500	15.500	100
Občina Renče - Vogrsko	13.800	13.800	100
Državni proračun	93.287	78.777	118
Prodaja odpisanih knjig	1.655	-	
Drugi viri	2.263	-	
SKUPAJ PREJETA SREDSTVA	278.805	260.377	107

V letu 2025 smo za nakup knjižničnega gradiva prejeli 7 % več sredstev, kot je bilo sprva načrtovano.

2.1.2 KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE, RAZEN ZALOG

Tabela 61: Pregled kratkoročnih sredstev in AČR za leto 2025 ter primerjava z letom 2024

Kratkoročna sredstva in AČR	Vrednost 2025	Vrednost 2024	Indeks 2025/2024
Denarna sredstva v blagajni ter terjatve do bank za unovčenje pl.kartic	7.963	5.526	144
Dobroimetje pri bankah	152.717	119.602	128
Kratkoročne terjatve do kupcev	2.908	3.476	84
Dani predujmi in varščine	38	38	
Kratkoročne terjatve do proračunskih uporabnikov	174.736	153.118	114
Kratkoročne terjatve iz financiranja			
Druge kratkoročne terjatve	1.985	4.254	47
Aktivne časovne razmejitve	-	-	
SKUPAJ	340.347	286.014	119

Znesek gotovine v blagajni je skladen s sklepom o blagajniškem maksimumu.

Denarna sredstva na računih se nanašajo na sredstva na podračunu knjižnice pri UJP Postojna.

Terjatve do kupcev se nanašajo na terjatve do kupcev v Sloveniji ter v tujini in niso sporne.

Terjatve do drugih proračunskih uporabnikov so usklajene. V večini se nanašajo na terjatve za sredstva za plače in druge materialne stroške ter knjižnično gradivo, ki jih za leto 2025 dolgujejo občinski proračuni. Terjatve so bile v januarju oziroma v začetku februarja 2025 tudi poravnane.

Druge terjatve se nanašajo na terjatve do državnih in drugih institucij (ZZZS) za refundacijo nadomestil plač, terjatve za vplačane akontacije za davek od dohodka pravnih oseb.

Vsem poslovnim partnerjem in financerjem so bili poslani obrazci IOP.

2.1.3 ZALOGE

Knjižnica nima zalog.

2.1.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Tabela 62: Pregled kratkoročnih obveznosti in PČR za leto 2025 ter primerjava z letom 2024

Kratkoročne obveznosti in PČR	Vrednost 2025	Vrednost 2024	Indeks
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	125.692	112.468	112
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	53.382	30.681	174
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	23.530	21.309	110
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega	923	1.610	57
PČR	-	2.894	
SKUPAJ	203.527	168.963	120

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih se nanašajo na obračunano, še neizplačano decembrsko plačo ter na obračunano in neizplačano jubilejno nagrado. Vse obveznosti do zaposlenih so bile poravnane v skladu z veljavno zakonodajo v januarju 2026.

Obveznosti do dobaviteljev se nanašajo na obveznosti do domačih in tujih dobaviteljev, ki še niso zapadle.

Druge kratkoročne obveznosti se nanašajo na obveznosti do države iz naslova že obračunanih neporavnanih prispevkov za plačo december 2025, obveznosti do Modre zavarovalnice za obračunana in še neplačana pokojninska zavarovanja za december 2025, obveznosti za DDV ter obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb 2025.

2.1.5 LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Tabela 63: Lastni viri in dolgoročne obveznosti za leto 2025 ter primerjava z letom 2024

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	Vrednost 2025	Vrednost 2024	Indeks
Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od Mestne občine Nova Gorica	2.259.518,35	2.491.381,35	91
Neporabljen presežek prihodkov nad odhodki preteklih let	38.151,64	-	
Presežek prihodkov nad odhodki tekočega leta	25.609,42	40.835,64	63
Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Šempeter-Vrtojba	204.700,40	216.936,18	94
Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Brda	36.287,63	42.338,37	86
Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Kanal ob Soči	33.686,30	39.303,29	86
Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Miren-Kostanjevica	32.767,22	38.230,96	86
Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine Renče-Vogrsko	28.372,39	33.103,31	86
SKUPAJ	2.659.093,35	2.902.129,10	92

Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, predstavljajo neodpisano vrednost dolgoročnih sredstev.

Knjižnica je določeni uporabnik, ki ima sredstva v upravljanju. Po Zakonu o računovodstvu je potrebno imeti usklajena stanja terjatev in obveznosti na dan 31. 12. 2025. Knjižnica ima z večinsko ustanoviteljico Mestno občino Nova Gorica ter ostalimi financerji usklajene terjatve ter obveznosti.

2.1.6 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA

Tabela 64: Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

v EUR s centi

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjižgovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.d.	810	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.o.o.	811	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	813	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815+816+817+818)	814	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	815	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Premičanje, preneseno v lasti drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820+829+832+835)	819	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno dana posojila (821+822+823+824+825+826+827+828)	820	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom in zasebnikom	821	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Dolgoročno dana posojila javnim skladom	822	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem in družbam v lasti države ali občin	823	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnam države	826	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne finančne naložbe v vrednostne papirje (830+831)	829	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Domači vrednostni papirji	830	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Tuji vrednostni papirji	831	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Dolgoročno dani depoziti (833+834)	832	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Druga dolgoročno dana posojila	835	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Skupaj (800+819)	836	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Javni zavod Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica nima dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

3 IZKAZI PRIHODKOV IN ODHODKOV

3.1 POJASNILA K IZKAZOM PRIHODKOV IN ODHODKOV

Na AJPES smo med drugim predložili naslednje izkaze prihodkov in odhodkov:

- Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov
- Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

3.1.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je zasnovan po načelu poslovnega dogodka, v obdobju od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025, v skladu z računovodskimi predpisi. Prihodki se delijo na poslovne, finančne, druge ter prevrednotovalne poslovne prihodke. Za lažjo primerjavo so prikazani tudi prihodki in odhodki preteklega leta.

Tabela 65: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

v EUR s centi				
Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	2.229.787,32	2.065.313,63
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	861	2.229.787,32	2.065.313,63
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	862	0,00	0,00
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	863	0,00	0,00
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	864	0,00	0,00
762	FINANČNI PRIHODKI	865	2.209,45	3.126,89
763	DRUGI PRIHODKI	866	8.774,32	3.345,97
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0,00	0,00
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0,00	0,00
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0,00	0,00
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	2.240.771,09	2.071.786,49
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	450.408,66	470.598,76
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	872	0,00	0,00
460	STROŠKI MATERIALA	873	231.091,18	235.174,99
461	STROŠKI STORITEV	874	219.317,48	235.423,77
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	1.759.782,60	1.547.531,42
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.304.595,97	1.162.670,03
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	877	214.840,67	186.415,07
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	240.345,96	198.446,32
462	AMORTIZACIJA	879	0,00	6.014,95
463	REZERVACIJE	880	0,00	0,00
465	DRUGI STROŠKI	881	4.109,40	5.634,88
467	FINANČNI ODHODKI	882	16,53	41,41
468	DRUGI ODHODKI	883	9,08	60,10
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	0,00	0,00
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0,00	0,00
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0,00	0,00
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	2.214.326,27	2.029.881,52
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	26.444,82	41.904,97
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0,00	0,00
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	835,40	1.069,33
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	25.609,42	40.835,64
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890)	892	0,00	0,00
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0,00	0,00
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	46	46
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2025 so prikazani podatki za tekoče poslovanje knjižnice. Sredstva, namenjena za nakup knjižničnega gradiva, niso zajeta v izkazu prihodkov, saj so v skladu z Zakonom o računovodstvu in podzakonskimi predpisi vodena v bilanci stanja, v skupini 98, kot sredstva, prejeta v upravljanje.

Amortizacija knjižničnega gradiva in drugih osnovnih sredstev nima vpliva na odhodke ter posledično na poslovni izid, saj se pokriva v breme sredstev, prejetih v upravljanje.

Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2025 znaša 26.444,82 EUR, po upoštevanju davka od dohodka (835,40 EUR) pa 25.609,42 EUR.

3.1.1.1 PRIHODKI

Tabela 66: Sestava prihodkov po viru

Vir prihodkov za pokrivanje stroškov dela ter materialnih stroškov	Vrednost 2025	%
Mestna občina Nova Gorica	1.294.252	57,76%
Prihodki od prodaje (članarine, zamudnine ...)	147.145	6,57%
Občina Šempeter - Vrtojba	140.378	6,26%
Državni proračun	148.857	6,64%
Občina Miren - Kostanjevica	109.840	4,90%
Občina Kanal ob Soči	102.740	4,59%
Občina Brda	92.310	4,12%
Občina Renče - Vogrsko	79.799	3,56%
Prispevek osrednjih območnih knjižnic - nacionalna koordinacija	54.000	2,41%
Refundacije ZZS	37.497	1,67%
GO!2025	15.127	0,68%
ERASMUS+	2.894	0,13%
Finančni in drugi prihodki (odškodnine, prejete obresti ...)	10.984	0,49%
JAK, Olimpijski komite Slovenije	3.149	0,14%
Donacije	1.800	0,08%
SKUPAJ	2.240.771	100,00%

Največji delež prihodkov (57,76 %) je pridobljen od ustanoviteljice Mestne občine Nova Gorica. 23,43 % prihodkov smo pridobili od ostalih občin ter 6,64 % vseh prihodkov s strani državnega proračuna.

Prihodki od prodaje storitev so pridobljeni z zaračunavanjem storitev našim uporabnikom (članarine, zamudnine ...) in se nanašajo na opravljanje javne službe. V letu 2025 so prihodki od prodaje, finančni in drugi prihodki ter prihodki iz donacij znašali 12,17 % vseh prihodkov.

Tabela 67: Sestava prihodkov iz občinskih in državnega proračuna za tekočo porabo

Vir prihodkov za pokrivanje stroškov dela ter materialnih stroškov	Vrednost 2025	%
Mestna občina Nova Gorica	1.294.252	65,76%
Občina Šempeter - Vrtojba	140.378	7,13%
Občina Brda	92.310	4,69%
Občina Kanal ob Soči	102.740	5,22%
Občina Miren - Kostanjevica	109.840	5,58%
Občina Renče - Vogrsko	79.799	4,05%
Državni proračun	148.857	7,56%
SKUPAJ PRIHODKI OD PRORAČUNOV	1.968.176	100,00%

Največji delež prihodkov od proračunov (65,76 %) je pridobljen od ustanoviteljice Mestne občine Nova Gorica. 26,68 % vseh prihodkov smo pridobili od ostalih občin. Skupno 7,56 % vseh prihodkov iz proračuna pa smo pridobili s strani Ministrstva za kulturo ter Urada RS za Slovence v zamejstvu za izvedbo nalog osrednje območne knjižnice ter za namen podpore razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnem območju.

Tabela 68: Sestava prihodkov iz državnega proračuna za tekočo porabo

Državni proračun - brez knjižničnega gradiva in osnovnih sredstev	Vrednost 2025	%	Vrednost 2024	Indeks 2025/2024
Ministrstvo za kulturo - naloge osrednje območne knjižnice	92.150	61,91%	89.000	104
Ministrstvo za kulturo - razvoj knjižnične dejavnosti na obmejnem območju	2.950	1,98%	2.900	102
Ministrstvo za kulturo - sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva za potrebe sodelovanja s Slovenci v zamejstvu	10.250	6,89%	10.250	100
Ministrstvo za kulturo - sofinanciranje programa nacionalne koordinacije	6.000	4,03%	5.747	104
Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	6.500	4,37%	6.500	100
Državni proračun - zimski regres	31.007	20,83%	-	
Skupaj	148.857	100,00%	114.397	130

S strani Ministrstva za kulturo smo največ sredstev (61,91 %) pridobili za izvedbo nalog osrednje območne knjižnice.

Tabela 69: Primerjava prihodkov leta 2025 z letom 2024

Vir prihodkov za pokrivanje stroškov dela ter materialnih stroškov	Vrednost 2025	Vrednost 2024	Indeks 2025/2024
Mestna občina Nova Gorica	1.294.252	1.214.191	107
Prihodki od prodaje (članarine, zamudnine ...)	147.145	142.807	103
Občina Šempeter - Vrtojba	140.378	125.675	112
Državni proračun	148.857	114.397	130
Občina Miren - Kostanjevica	109.840	98.514	111
Občina Kanal ob Soči	102.740	91.091	113
Občina Brda	92.310	81.310	114
Občina Renče - Vogrsko	79.799	70.423	113
Prispevek osrednjih območnih knjižnic - nacionalna koordinacija	54.000	54.000	100
Refundacije ZZS	37.497	37.970	99
GO!2025	15.127	22.040	69
ERASMUS+	2.894	8.556	34
Finančni in drugi prihodki (odškodnine, prejete obresti ...)	10.984	6.473	170
JAK, Olimpijski komite Slovenije	3.149	4.340	73
Donacije	1.800	-	
SKUPAJ	2.240.771	2.071.786	108

Prihodki so bili v letu 2025 za 8% višji kot v letu 2024.

Tabela 70: Primerjava realiziranih ter planiranih prihodkov za pokrivanje stroškov v letu 2025

Viri	Realizacija 2025- Prihodki za pokrivanje stroškov dela in materialnih stroškov	Finančni načrt - 2025- Prihodki za pokrivanje stroškov dela in materialnih stroškov	Indeks 2025 Realizacija/Načrt
Mestna občina Nova Gorica	1.294.252	1.350.000,00	96
Občina Šempeter - Vrtojba	140.377,96	146.165,00	96
Občina Brda	92.310,00	92.310,00	100
Občina Kanal ob Soči	102.740,00	102.740,00	100
Občina Miren - Kostanjevica	109.840,28	111.360,00	99
Občina Renče - Vogrsko	79.799,06	80.125,00	100
Državni proračun	148.856,79	118.400,00	126
Drugi prihodki	272.595,03	220.000,00	124
Skupaj prejeta sredstva	2.240.771,09	2.221.100,00	101

V letu 2025 smo za pokrivanje stroškov delovanja knjižnice prejeli 1 % več sredstev, kot smo prvotno načrtovali.

3.1.1.2 ODHODKI

Tabela 71: Pregled stroškov po skupinah za leti 2025 in 2024 ter njuna primerjava

Skupina	Opis	Vrednost 2025 (v EUR)	Vrednost 2024 (v EUR)	Razlika 2025- 2024 (v EUR)	Indeks 2025/2024
4600	Stroški izdelavnega materiala	1.407	1.010	398	139
4601	Stroški pomožnega materiala (popravilo knjig, oprema knjig ...)	4.852	5.133	- 281	95
4602	Stroški električne energije, ogrevanja, goriva	144.582	146.906	- 2.324	98
4603	Stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje	7.503	9.813	- 2.309	76
4604	Odpis drobnega inventarja in embalaže	2.843	-	2.843	
4605	Stroški knjižnično gradivo zamejci, časopisno gradivo, strokovna literatura	30.150	29.260	890	103
4606	Stroški pisarniškega materiala	9.107	6.317	2.790	144
4609	Drugi stroški materiala (voda, čistila, drugo ...)	30.646	36.736	- 6.090	83
4610	Stroški storitev v zvezi z opravljanjem dejavnosti (tiskarske storitve ...)	18.671	38.276	- 19.606	49
4611	Stroški storitev tekočega vzdrževanja in najemnin (rač.storitve, vzdrževanje posl.prostorov, najemnine za osnovna sredstva)	64.371	65.065	- 694	99
4612	Stroški zavarovalnih premij ter plačilnega in bančnega prometa	20.984	21.102	- 118	99
4613	Stroški intelektualnih storitev (svetovanje, zdravniški pregledi ...)	28.985	22.405	6.580	129
4614	Stroški komunalnih in prevoznih storitev, pošte, telefona	20.566	20.499	67	100
4615	Povračila stroškov v zvezi z delom (dnevnic, kilometrine, hotelske nast.)	11.882	24.815	- 12.933	48
4616	Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo izplačevalca (AH, študen.delo, obvezna praksa)	13.424	3.235	10.189	415
4617	Stroški reprezentance	4.356	5.456	- 1.100	80
4619	Stroški drugih storitev (varovanje, prireditve, javna dela ...)	36.079	34.571	1.507	104
462	Amortizacija	-	6.015	- 6.015	
464	Stroški dela	1.759.783	1.547.531	212.251	114
465	Drugi stroški	4.109	5.635	- 1.525	73
467	Finančni odhodki	17	41	- 25	40
468	Drugi odhodki	9	60	- 51	15
469	Prevrednotovalni poslovni odhodki	-	-	-	
	SKUPAJ	2.214.326	2.029.882	184.445	109

V letu 2025 so bili stroški za 9 % oziroma 184.445 EUR višji kot v predhodnem letu. Povečanje je predvsem posledica višjih stroškov dela.

Tabela 72: Pregled stroškov po skupinah za leto 2025

Skupina	Opis	Vrednost 2025	%
4600	Stroški izdelavnega materiala	1.407,27	0,06%
4601	Stroški pomožnega materiala (popravilo knjig, oprema knjig ...)	4.852,02	0,22%
4602	Stroški električne energije, ogrevanja, goriva	144.581,99	6,53%
4603	Stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje	7.503,30	0,34%
4604	Odpis drobnega inventarja in embalaže	2.843,35	0,13%
4605	Stroški knjižnično gradivo zamejci, časopisno gradivo, strokovna literatura	30.150,43	1,36%
4606	Stroški pisarniškega materiala	9.106,66	0,41%
4609	Drugi stroški materiala (voda, čistila, drugo ...)	30.646,16	1,38%
4610	Stroški storitev v zvezi z opravljanjem dejavnosti (tiskarske storitve ...)	18.670,66	0,84%
4611	Stroški storitev tekočega vzdrževanja in najemnin (rač.storitve, vzdrževanje posl.prostorov, najemnine za osnovna sredstva)	64.371,23	2,91%
4612	Stroški zavarovalnih premij ter plačilnega in bančnega prometa	20.984,25	0,95%
4613	Stroški intelektualnih storitev (svetovanje, zdravniški pregledi ...)	28.984,78	1,31%
4614	Stroški komunalnih in prevoznih storitev, pošte, telefona	20.566,04	0,93%
4615	Povračila stroškov v zvezi z delom (dnevnic, kilometrine, hotelske nast.)	11.881,94	0,54%
4616	Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo izplačevalca (AH, študen.delo, obvezna praksa)	13.424,21	0,61%
4617	Stroški reprezentance	4.355,66	0,20%
4619	Stroški drugih storitev (varovanje, prireditve, javna dela ...)	36.078,71	1,63%
462	Amortizacija	-	0,00%
464	Stroški dela	1.759.782,60	79,47%
465	Drugi stroški	4.109,40	0,19%
467	Finančni odhodki	16,53	0,00%
468	Drugi odhodki	9,08	0,00%
469	Prevrednotovalni poslovni odhodki	-	0,00%
	SKUPAJ	2.214.326,27	100%

Največji strošek predstavljajo stroški dela (79,47 %) ter strošek energije – električna energija, gorivo in ogrevanje (6,53 %).

Tabela 73: Primerjava realiziranih ter planiranih stroškov v letu 2025

Skupina	Opis	Realizirani stroški 2025	Načrtovani stroški 2025	Indeks stroškov Realizirani/Načrtovani
4600	Stroški izdelavnega materiala	1.407,27	1.000,00	141
4601	Stroški pomožnega materiala (popravilo knjig, oprema knjig ...)	4.852,02	5.000,00	97
4602	Stroški električne energije, ogrevanja, goriva	144.581,99	188.250,00	77
4603	Stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje	7.503,30	12.000,00	63
4604	Odpis drobnega inventarja in embalaže	2.843,35	1.000,00	284
4605	Stroški knjižnično gradivo zamejci, časopisno gradivo, strokovna literatura	30.150,43	29.000,00	104
4606	Stroški pisarniškega materiala	9.106,66	5.000,00	182
4609	Drugi stroški materiala (voda, čistila, drugo ...)	30.646,16	27.000,00	114
4610	Stroški storitev v zvezi z opravljanjem dejavnosti (tiskarske storitve ...)	18.670,66	24.000,00	78
4611	Stroški storitev tekočega vzdrževanja in najemnin (rač.storitve, vzdrževanje posl.prostorov, najemnine za osnovna sredstva)	64.371,23	65.000,00	99
4612	Stroški zavarovalnih premij ter plačilnega in bančnega prometa	20.984,25	22.000,00	95
4613	Stroški intelektualnih storitev (svetovanje, zdravniški pregledi ...)	28.984,78	27.000,00	107
4614	Stroški komunalnih in prevoznih storitev, pošte, telefona	20.566,04	23.000,00	89
4615	Povračila stroškov v zvezi z delom (dnevnice, kilometrine, hotelske nast.)	11.881,94	15.000,00	79
4616	Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo izplačevalca (AH, študen.delo, obvezna praksa)	13.424,21	5.000,00	268
4617	Stroški reprezentance	4.355,66	3.000,00	145
4619	Stroški drugih storitev (varovanje, prireditve, javna dela ...)	36.078,71	35.000,00	103
462	Amortizacija	-	-	-
464	Stroški dela	1.759.782,60	1.727.850,00	102
465	Drugi stroški	4.109,40	6.000,00	68
467	Finančni odhodki	16,53	-	-
468	Drugi odhodki	9,08	-	-
469	Prevrednotovalni poslovni odhodki	-	-	-
	SKUPAJ	2.214.326,27	2.221.100,00	99,70

V letu 2025 so bili realizirani stroški za 0,3 % nižji od prvotno načrtovanih.

3.1.1.2.1 STROŠKI DELA

Tabela 74: Pregled stroškov dela za leti 2025 in 2024 ter njuna primerjava

	Stroški dela 2025	Stroški dela 2024	Razlika 2025-2024	Indeks 2025 / 2024
SKUPAJ	1.759.782,60	1.547.531,42	212.251,18	114
I. bruto	1.304.595,97	1.162.670,03	141.925,94	112
prispevki na plače	214.840,67	186.415,07	28.425,60	115
drugi izdatki za zaposlene	240.345,96	198.446,32	41.899,64	121
Razdelitev drugih izdatkov za zaposlene	240.345,96	198.446,32	41.899,64	121
regres za letni dopust	65.115,12	60.171,19	4.943,93	108
zimski regres	31.006,79		31.006,79	
povračilo stroškov prehrane med delom	73.268,19	68.427,76	4.840,43	107
povračilo stroškov prevoza na/iz dela	42.587,03	42.508,48	78,55	100
jubilejne nagrade	2.979,88	2.854,72	125,16	104
odpravnine	-	-	-	
solidarnostna pomoč	709,50	1.531,79	- 822,29	46
premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja	24.679,45	22.952,38	1.727,07	108

Pri obračunu stroškov dela smo upoštevali veljavno zakonodajo:

- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
- Kolektivna pogodba za javni sektor
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti

Večji stroški plač so posledica:

- uvedbe novega plačnega sistema,
- napredovanj v plačne razrede ,
- uvedbe zimskega regresa,
- višje minimalne plače,
- višjega regresa za prehrano,
- višjih premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Tabela 75: Razčlenitev stroškov dela za leto 2025

	Stroški dela 2025	
	1.759.782,60	100,00%
I. bruto, od tega:	1.304.595,97	74,13%
- redna delovna uspešnost zaposlenih	23.991,94	
prispevki na plače	214.840,67	12,21%
drugi izdatki za zaposlene	240.345,96	13,66%
Razdelitev drugih izdatkov za zaposlene	240.345,96	100,00%
regres za letni dopust	65.115,12	27,09%
zimski regres	31.006,79	12,90%
povračilo stroškov prehrane med delom	73.268,19	30,48%
povračilo stroškov prevoza na/iz dela	42.587,03	17,72%
jubilejne nagrade	2.979,88	1,24%
odpravnine	-	0,00%
solidarnostna pomoč	709,50	0,30%
premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja	24.679,45	10,27%

Stroški dela so znašali 1.759.782,60 EUR. V primerjavi s preteklim letom so se povečali za 14 %. Vrednostno in procentualno se je največ povečala sama bruto plača ter drugi izdatki za zaposlene (uvedba zimskega regresa). Sredstva za plače so prispevale občine, Ministrstvo za kulturo v okviru izvajanja programa območnosti (2 zaposlena strokovna delavca) ter osrednje območne knjižnice skupaj z Ministrstvom za kulturo za izvajanje programa nacionalne koordinacije (1 zaposlen strokovni delavec).

3.1.1.2.2 STROŠKI MATERIALA IN STORITEV

Tabela 76: Pregled stroškov materiala in storitev za leti 2025 in 2024 ter njuna primerjava

Skupina	Opis	Vrednost 2025	Vrednost 2024	Indeks 2025/2024
4600	Stroški izdelavnega materiala	1.407,27	1.009,55	139
4601	Stroški pomožnega materiala (popravilo knjig, oprema knjig ...)	4.852,02	5.133,08	95
4602	Stroški električne energije, ogrevanja, goriva	144.581,99	146.906,18	98
4603	Stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje	7.503,30	9.812,62	76
4604	Odpis drobnega inventarja in embalaže	2.843,35	-	
4605	Stroški knjižnično gradivo zamejci, časopisno gradivo, strokovna literatura	30.150,43	29.260,20	103
4606	Stroški pisarniškega materiala	9.106,66	6.317,02	144
4609	Drugi stroški materiala (voda, čistila, drugo ...)	30.646,16	36.736,34	83
4610	Stroški storitev v zvezi z opravljanjem dejavnosti (tiskarske storitve ...)	18.670,66	38.276,28	49
4611	Stroški storitev tekočega vzdrževanja in najemnin (rač.storitve, vzdrževanje posl.prostorov, najemnine za osnovna sredstva)	64.371,23	65.065,40	99
4612	Stroški zavarovalnih premij ter plačilnega in bančnega prometa	20.984,25	21.102,01	99
4613	Stroški intelektualnih storitev (svetovanje, zdravniški pregledi ...)	28.984,78	22.404,80	129
4614	Stroški komunalnih in prevoznih storitev, pošte, telefona	20.566,04	20.498,81	100
4615	Povračila stroškov v zvezi z delom (dnevnice, kilometrine, hotelske nast.)	11.881,94	24.814,52	48
4616	Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo izplačevalca (AH, študen.delo, obvezna praksa)	13.424,21	3.234,83	415
4617	Stroški reprezentance	4.355,66	5.455,66	80
4619	Stroški drugih storitev (varovanje, prireditve, javna dela ...)	36.078,71	34.571,46	104
	SKUPAJ	450.408,66	470.598,76	96

Celotni stroški materiala in storitev so v letu 2025 znašali 450.408,66 EUR in so za 4 % manjši kot v letu 2024.

Največji padec stroškov smo zabeležili pri stroških storitev v zvezi z opravljanjem dejavnosti (19.606 EUR oziroma 51 %) ter pri stroških povračil v zvezi z delom (12.933 EUR oziroma 52 %). Ti stroški so se v letu 2024 nanašali predvsem na stroške konferenc in simpozijev v tujini, ki so bili financirani v okviru programa nacionalne koordinacije in Erasmus+ ter stroški tiskarskih storitev raznega promocijskega materiala financiranega iz GO! 2025.

Tabela 77: Razčlenitev stroškov materiala in storitev za leto 2025

Skupina	Opis	Vrednost 2025	%
4600	Stroški izdelavnega materiala	1.407,27	0,31
4601	Stroški pomožnega materiala (popravilo knjig, oprema knjig ...)	4.852,02	1,08
4602	Stroški električne energije, ogrevanja, goriva	144.581,99	32,10
4603	Stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje	7.503,30	1,67
4604	Odpis drobnega inventarja in embalaže	2.843,35	0,63
4605	Stroški knjižnično gradivo zamejci, časopisno gradivo, strokovna literatura	30.150,43	6,69
4606	Stroški pisarniškega materiala	9.106,66	2,02
4609	Drugi stroški materiala (voda, čistila, drugo ...)	30.646,16	6,80
4610	Stroški storitev v zvezi z opravljanjem dejavnosti (tiskarske storitve ...)	18.670,66	4,15
4611	Stroški storitev tekočega vzdrževanja in najemnin (rač.storitve, vzdrževanje posl.prostorov, najemnine za osnovna sredstva)	64.371,23	14,29
4612	Stroški zavarovalnih premij ter plačilnega in bančnega prometa	20.984,25	4,66
4613	Stroški intelektualnih storitev (svetovanje, zdravniški pregledi ...)	28.984,78	6,44
4614	Stroški komunalnih in prevoznih storitev, pošte, telefona	20.566,04	4,57
4615	Povračila stroškov v zvezi z delom (dnevnice, kilometrine, hotelske nast.)	11.881,94	2,64
4616	Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo izplačevalca (AH, študen.delo, obvezna praksa)	13.424,21	2,98
4617	Stroški reprezentance	4.355,66	0,97
4619	Stroški drugih storitev (varovanje, prireditve, javna dela ...)	36.078,71	8,01
	SKUPAJ	450.408,66	100,00

Največji delež v skupini stroškov materiala in storitev predstavljajo stroški energije (elektrika, ogrevanje, gorivo), to je več kot 32 %. Sledijo jim stroški storitev za vzdrževanje v skupni vrednosti 64.371,23 EUR, kar pomeni več kot 14 % vseh stroškov v tej skupini.

3.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

V izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka so prikazani prihodki in odhodki po 16. členu **Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov**. Pri prepoznavanju prihodkov in odhodkov v izkazu smo upoštevali načelo denarnega toka – plačane realizacije.

Tabela 78: Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

v EUR s centi				
Členitev kontov 1	Naziv konta 2	Oznaka za AOP 3	Znesek	
			Tekočega leta 4	Prejšnjega leta 5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	2.525.230,89	2.639.248,51
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	2.525.230,89	2.633.288,60
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	2.371.377,94	2.474.090,67
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	248.944,79	193.462,99
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	151.005,48	117.736,63
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	97.939,31	75.726,36
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	2.082.817,72	2.244.495,24
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	1.868.433,37	1.724.827,12
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	214.384,35	519.668,12
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	39.615,43	36.132,44
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	39.615,43	36.132,44
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0,00	0,00
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov, javnih agencij in javnih zavodov (414+415+416+417)	413	0,00	0,00
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0,00	0,00
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0,00	0,00
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za tekočo porabo	416	0,00	0,00
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za investicije	417	0,00	0,00
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0,00	0,00
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU IN IZ DRUGIH DRŽAV	419	0,00	0,00
	B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+488+489+490+429+430)	420	153.852,95	159.197,93
del 7102	Prihodki od obresti	422	2.209,42	2.962,45
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0,00	0,00
7103	Prihodki od premoženja	487	114,75	0,00
7141	Drugi nedavčni prihodki	424	149.728,78	147.075,48
72	KAPITALSKI PRIHODKI	425	0,00	0,00
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	426	1.800,00	0,00
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	427	0,00	0,00
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	488	0,00	0,00
783	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ KOHEZUSKEGA SKLADA	489	0,00	0,00
784	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU ZA IZVAJANJE CENTRALIZIRANIH IN DRUGIH PROGRAMOV EU	490	0,00	9.160,00
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU	429	0,00	0,00
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	430	0,00	0,00
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	0,00	5.959,91
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	0,00	5.959,91
del 7102	Prihodki od obresti	433	0,00	0,00

Tabela se nadaljuje.

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	2.489.667,51	2.650.453,22
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	2.489.667,51	2.646.362,82
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	1.501.935,98	1.340.296,25
del 4000	Plače in dodatki	440	1.260.263,69	1.136.637,04
del 4001	Regres za letni dopust	441	96.121,91	60.171,19
del 4002	Povračila in nadomestila	442	115.721,06	109.755,50
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	23.135,62	21.294,27
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	2.393,56	0,00
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0,00	0,00
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	4.300,14	12.438,25
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+491+452)	447	236.269,89	208.725,25
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	112.255,46	101.456,37
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	91.682,48	82.474,53
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	967,91	866,14
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.293,28	1.195,58
del 4014	Prispevek za dolgotrajno oskrbo	491	5.472,76	0,00
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	24.598,00	22.732,63
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+463)	453	431.847,11	472.368,47
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	139.739,81	151.668,08
del 4021	Posebni material in storitve	455	7.237,23	8.154,25
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	174.490,98	175.538,16
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	19.127,84	15.294,79
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	11.642,70	25.814,74
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	45.192,46	56.743,67
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	7.373,95	5.235,05
del 4027	Kazni in odškodnine	461	5,00	60,00
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	27.037,14	33.859,73
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	464	0,00	0,00
404	PLAČILA TUJIH OBRESTI	465	0,00	0,00
410	SUBVENCije	466	0,00	0,00
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	467	0,00	0,00
412	TRANSFERI NEPRIDOBITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	468	0,00	0,00
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	469	0,00	0,00
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	319.614,53	624.972,85
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0,00	0,00
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0,00	255.520,36
4202	Nakup opreme	473	42.826,39	104.469,88
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	276.788,14	264.982,61
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	475	0,00	0,00
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0,00	0,00
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0,00	0,00
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	0,00	0,00
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	479	0,00	0,00
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0,00	0,00
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	0,00	4.090,40
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0,00	0,00
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0,00	0,00
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0,00	4.090,40
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	35.563,38	0,00
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0,00	11.204,71

3.3 IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb prikazuje podatke o danih posojilih in prejetih vračilih ter o izdatkih, namenjenih nakupu kapitalskih deležev, in prejemke iz naslova prodaje teh deležev. V Goriški knjižnici Franceta Bevka nismo zabeležili teh poslovnih dogodkov.

Tabela 79: Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB (501+502+503+504+505+506+507+508+509+510+511)	500	0,00	0,00
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0,00	0,00
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0,00	0,00
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0,00	0,00
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0,00	0,00
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0,00	0,00
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0,00	0,00
7506	Prejeta vračila danih posojil iz tujine	507	0,00	0,00
7507	Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu	508	0,00	0,00
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij in javnih zavodov	509	0,00	0,00
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0,00	0,00
751	ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB	511	0,00	0,00
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	512	0,00	0,00
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0,00	0,00
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0,00	0,00
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0,00	0,00
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0,00	0,00
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0,00	0,00
4405	Dana posojila občinam	518	0,00	0,00
4406	Dana posojila v tujino	519	0,00	0,00
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0,00	0,00
4408	Dana posojila javnim agencijam in javnim zavodom	521	0,00	0,00
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0,00	0,00
441	POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB	523	0,00	0,00
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	0,00	0,00
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0,00	0,00

3.4 IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov se izkazujejo podatki o prejetih zneskih iz najetih posojil in podatki o odplačilih glavnice najetih posojil v obračunskem obdobju. V letu 2025 nismo prejeli posojila.

Tabela 80: Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

v EUR s centi				
Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0,00	0,00
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+557+558)	551	0,00	0,00
5001	Najeti krediti pri bankah	552	0,00	0,00
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0,00	0,00
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0,00	0,00
del 5003	Najeti krediti pri proračunih občin	555	0,00	0,00
del 5003	Najeti krediti pri javnih skladih	557	0,00	0,00
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0,00	0,00
501	ZADOLŽEVANJE V TUJINI	559	0,00	0,00
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0,00	0,00
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+567+568)	561	0,00	0,00
5501	Odplačila kreditov bankam	562	0,00	0,00
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0,00	0,00
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0,00	0,00
del 5503	Odplačila kreditov proračunom občin	565	0,00	0,00
del 5503	Odplačila kreditov javnim skladom	567	0,00	0,00
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0,00	0,00
551	ODPLAČILA DOLGA V TUJINO	569	0,00	0,00
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0,00	0,00
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0,00	0,00
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	35.563,38	0,00
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	0,00	11.204,71

3.5 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Izkaz prikazuje prihodke in odhodke za izvajanje javne službe ter prihodke in odhodke od prodaje blaga in storitev na trgu, razčlenjene po vrstah prihodkov in odhodkov. Stroške knjižnice, ki se ne morejo neposredno uvrstiti v dejavnost javne službe ali tržno dejavnost, delimo med dejavnosti po kriteriju razmerja med prihodki obeh dejavnosti. Tržnih prihodkov nimamo.

Kar se tiče prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu smo zavzeli stališče, da je vsa naša dejavnost javna služba. Artikli, ki jih prodajamo (vrečke, publikacije ...), so opremljeni z našimi logotipi in so dejansko promocija branja in bralne kulture, ki po naši presoji sodi v javno službo.

Prihodki v zvezi z najemninami niso več v domeni Goriške knjižnice. Enkrat mesečno smo dolžni o vseh najemih in uporabah poročati Mestni občini Nova Gorica, ki potem uporabnikom prostorov zaračuna najem.

Tabela 81: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

v EUR s centi				
Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	2.229.787,32	0,00
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	661	2.229.787,32	0,00
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	662	0,00	0,00
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	663	0,00	0,00
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	664	0,00	0,00
762	FINANČNI PRIHODKI	665	2.209,45	0,00
763	DRUGI PRIHODKI	666	8.774,32	0,00
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0,00	0,00
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0,00	0,00
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0,00	0,00
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	2.240.771,09	0,00
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	450.408,66	0,00
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	672	0,00	0,00
460	STROŠKI MATERIALA	673	231.091,18	0,00
461	STROŠKI STORITEV	674	219.317,48	0,00
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	1.759.782,60	0,00
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.304.595,97	0,00
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	677	214.840,67	0,00
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	240.345,96	0,00
462	AMORTIZACIJA	679	0,00	0,00
463	REZERVACIJE	680	0,00	0,00
465	DRUGI STROŠKI	681	4.109,40	0,00
467	FINANČNI ODHODKI	682	16,53	0,00
468	DRUGI ODHODKI	683	9,08	0,00
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0,00	0,00
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0,00	0,00
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0,00	0,00
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	2.214.326,27	0,00
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	26.444,82	0,00
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0,00	0,00
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	835,40	0,00
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	25.609,42	0,00
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689-690)	692	0,00	0,00
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0,00	0,00

4 DRUGA POJASNILA

Tabela 82: Finančno poročilo za Mestno občino Nova Gorica

A.	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	2025	2024	idx 25/24
I.	PRIHODKI	2.240.771	2.071.786	108
	- proračunska sredstva države	148.856,79	114.396,53	130
	- proračunska sredstva MONG	1.294.251,97	1.214.190,95	107
	- proračunska sredstva drugih občin	525.067,30	467.012,76	112
	- prihodki tržne dejavnosti	0,00	5.720,87	0
	- drugi prihodki (lastni,...)	272.595,03	270.465,38	101
II.	ODHODKI	2.214.326	2.029.882	109
	- amortizacija	0,00	6.014,95	0
	- investicijsko vzdrževanje	42.954,91	49.025,31	88
	- materialni stroški	411.588,76	427.309,84	96
	- sredstva za bruto plače	1.304.595,97	1.162.670,03	112
	- prispevki in davki na plače	214.840,67	186.415,07	115
	- drugi odhodki (regres, prehrana, prevoz, jubilejne, odpravnine)	240.345,96	198.446,32	121
III.	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	26.444,82	41.904,97	63
IV.	ODHODKI ZA INVESTICIJE	323.213,97	621.168,48	52
	- vlaganje v objekte	0,00	0,00	
	- nabava opreme in neopredmetenih OS ter DI	44.409,21	67.244,06	66
	- nabava vozila za potrebe PK z opremo in DI	0,00	294.747,81	0
	- nabava knjižničnega gradiva	278.804,76	259.176,61	108
V.	Povprečno letno število zaposlenih iz ur	46,37	45,55	102
VI.	Število zaposlenih na dan 31.12.	46	46	100
VII.	Popvr. mesečna bruto plača na zaposl. v letu	2.338	2.123	110
B.	IZKAZ PO NAČELU DENARNEGA TOKA	2025	2024	idx 25/24
I.	PRIHODKI	2.525.231	2.639.249	96
II.	ODHODKI	2.489.668	2.650.453	94
III.	Povečanje / zmanjšanje sredstev na računih	35.552	-11.205	-317
IV.	STANJE na računih na dan 31.12.	152.717	119.602	128
V.	STANJE v blagajni na dan 31.12. in denar na poti (aktiva)	7.963	5.526	144
C.	ZADOLŽENOST na dan 31.12.	2025	2024	idx 25/24
I.	Prejeti krediti - kratkoročni	0	0	
II.	Prejeti krediti - dolgoročni	0	0	
III.	Dani krediti - kratkoročni	0	0	
IV.	Dani krediti - dolgoročni	0	0	

Povprečna mesečna bruto plača v Goriški knjižnici je leta 2025 znašala 2.338 EUR. V primerjavi z letom 2024 se je povečala za 10 %.

Na dan 31. 12. 2025 je bilo v Goriški knjižnici **46 zaposlenih** (v EPZ), na podlagi opravljenih ur pa je bilo leta 2025 zaposlenih **46,37 osebe** (v EPZ). Od tega sta bila 2 zaposlena na daljši bolniški odsotnosti.

5 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO 2025

Javni zavod Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica je poslovno leto 2025 zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 26.444,82 EUR, po upoštevanju davka od dohodka (835,40 EUR) pa presežek znaša 25.609,42 EUR.

Predlagamo, da se presežek nameni v varčevanje za nakup novega službenega avtomobila.

V skladu z **Odlokom o ustanovitvi Javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica** in **Poslovníkom o delu sveta Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica** je Svet knjižnice na 33. seji sveta Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica v mandatnem obdobju 2021-2026, dne 23. februarja 2026, potrdil **Letno poročilo 2025: Poslovno in finančno poročilo Goriške knjižnice**.

Poročilo smo pripravili:

Irena Škvarč, direktorica Goriške knjižnice, s sodelavci

Nova Gorica, februar 2026

